

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 7 juli 2008
(OR. en)**

**7507/08
ADD 3**

**ACP 35
WTO 45
COLAT 8
RELEX 170**

WETGEVINGSBESLUITEN EN ANDERE INSTRUMENTEN - ADDENDUM 3

Betreft: Bijlagen 4 tot en met 7 bij de Economische Partnerschapsovereenkomst tussen de CARIFORUM-staten, enerzijds, en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, anderzijds

LIJSTEN VAN VERPLICHTINGEN INZAKE INVESTERINGEN
EN DE HANDEL IN DIENSTEN

EG

- a. Lijst van verbintenissen overeenkomstig artikel 69 (commerciële aanwezigheid)
- b. Lijst van verbintenissen overeenkomstig artikel 78 (grensoverschrijdende dienstverlening)
- c. Lijst van voorbehouden overeenkomstig artikel 81 (stafpersoneel en afgestudeerde stagiairs)
- d. Lijst van voorbehouden overeenkomstig artikel 83 (dienstverleners op contractbasis en beoefenaars van een vrij beroep)

CARIFORUM EN OVEREENKOMSTSLUITENDE CARIFORUM-STATEN

- e. Lijst van verbintenissen overeenkomstig artikel 69 (commerciële aanwezigheid) in economische activiteiten andere dan dienstensectoren
- f. Lijst van verbintenissen overeenkomstig de artikelen 69, 78, 81 en 83 in dienstensectoren

Voor de toepassing van bijlage IV worden onderstaande afkortingen gebruikt:

EG	
AT	Oostenrijk
BE	België
BG	Bulgarije
CY	Cyprus
CZ	Tsjechië
DE	Duitsland
DK	Denemarken
EG	De Europese Gemeenschap en haar lidstaten
ES	Spanje
EE	Estland
FI	Finland
FR	Frankrijk
EL	Griekenland
HU	Hongarije
IE	Ierland
IT	Italië
LV	Letland
LT	Litouwen
LU	Luxemburg
MT	Malta
NL	Nederland
PL	Polen
PT	Portugal

RO Roemenië
SK Slowakije
SI Slovenië
SE Zweden
UK Verenigd Koninkrijk

CARIFORUM

CAF Alle CARIFORUM-staten*
ATG Antigua en Barbuda
BRB Barbados
BEL Belize
DMA Dominica
DOM De Dominicaanse Republiek
GRD Grenada
GUY Guyana
JAM Jamaica
KNA Saint Christopher en Nevis
LCA Saint Lucia
VCT Saint Vincent en de Grenadines
SUR Suriname
TTO Trinidad en Tobago

* Behalve de Bahama's en Haïti.

LIJST VAN VERBINTENISSEN INZAKE
COMMERCIEËLE AANWEZIGHEID
(bedoeld in artikel 69)
EG

1. In onderstaande lijst van verbintenissen zijn de economische activiteiten opgenomen die overeenkomstig artikel 69 door de EG zijn geliberaliseerd, alsook, door middel van voorbehouden, de beperkingen inzake markttoegang en nationale behandeling die gelden voor vestigingen en investeerders uit de CARIFORUM-staten in die activiteiten. De lijsten bevatten de volgende elementen:
 - a) een eerste kolom, waarin de sector of subsector wordt vermeld waarin de partij de verbintenis is aangegaan, en de liberalisering waarop de voorbehouden van toepassing zijn;
 - b) een tweede kolom, waarin de toepasselijke voorbehouden worden beschreven.

Wanneer de in b) bedoelde kolom slechts lidstaatspecifieke voorbehouden bevat, gaan de lidstaten die er niet in worden vermeld in de betrokken sector verbintenissen zonder voorbehouden aan (het ontbreken van lidstaatspecifieke voorbehouden in een bepaalde sector doet geen afbreuk aan horizontale voorbehouden of aan eventuele voor de hele EG geldende sectorspecifieke voorbehouden).

Voor sectoren of subsectoren die niet in onderstaande lijst zijn vermeld, zijn geen verbintenissen aangegaan.

2. Voor de vaststelling van de individuele sectoren en subsectoren:
 - a) wordt onder ISIC rev 3.1 de "International Standard Industrial Classification of all Economic Activities" verstaan, zoals vastgesteld in "Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, N° 4, *ISIC REV 3.1*, 2002";
 - b) wordt onder CPC de "Central Products Classification" verstaan, zoals vastgesteld in "Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, N° 77, *CPC prov*, 1991";
 - c) wordt onder CPC ver. 1.0 de "Central Products Classification" verstaan, zoals vastgesteld in "Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, N° 77, *CPC ver. 1.0*, 1998".
3. Onderstaande lijst bevat geen maatregelen met betrekking tot opleidingseisen en -procedures, technische normen, en vergunningsvereisten en -procedures die geen beperking inzake markttoegang of nationale behandeling vormen in de zin van de artikelen 67 en 68 van de overeenkomst. Die maatregelen (zoals een vergunningsverplichting, universeledienstverplichting, verplichte erkenning van kwalificaties in gereguleerde sectoren, verplichting om specifieke examens (inclusief taalexamens) af te leggen, non-discrimatieverplichting inzake bepaalde activiteiten die niet in beschermde milieugebieden of gebieden van bijzonder historisch en artistiek belang mogen worden uitgeoefend), gelden in ieder geval voor investeerders van de andere partij, ook al zijn zij niet in de lijst opgenomen.

4. Overeenkomstig artikel 60, lid 3, van de overeenkomst bevat onderstaande lijst geen maatregelen betreffende door de partijen toegekende subsidies.
5. Overeenkomstig artikel 67 van de overeenkomst zijn non-discriminatievereisten wat de soorten rechtsvorm van een vestiging betreft, niet in onderstaande lijst opgenomen.
6. De uit deze lijst van verbintenissen voortvloeiende rechten en verplichtingen hebben geen directe werking, zodat er niet rechtstreeks rechten voor individuele natuurlijke of rechtspersonen uit voortvloeien.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbeholden
ALLE SECTOREN	Onroerend goed AT, BG, CY, CZ, DK, EE, ES, EL, FI, HU, IE, IT, LT, LV, MT, PL, RO, SI, SK: beperking van de aankoop van grond en onroerend goed door buitenlandse investeerders¹.
ALLE SECTOREN	Openbare nutsbedrijven EG: economische activiteiten die op nationaal of lokaal niveau als openbare nutsbedrijven worden beschouwd, kunnen voorbeholden zijn aan overheidsmonopolies; ook kunnen hiervoor exclusieve rechten aan particuliere exploitanten zijn verleend².
ALLE SECTOREN	Soorten vestiging EG: de behandeling, die wordt toegepast ten aanzien van dochterondernemingen (van vennootschappen uit een derde land) die in overeenstemming met de wetgeving van een lidstaat zijn opgericht en hun statutaire zetel, hoofdbestuur of hoofdvestiging binnen de Gemeenschappen hebben, geldt niet voor filialen of agentschappen die door een vennootschap uit een derde land in een lidstaat worden opgericht. BG: voor de oprichting van filialen is een vergunning vereist. EE: minstens de helft van de leden van de raad van bestuur moet zijn verblijfplaats in de EG hebben. FI: een buitenlander die handel drijft als vennoot in een Finse commanditaire vennootschap of vennootschap onder firma, heeft een handelsvergunning nodig en moet permanent ingezetene van de EG zijn. Voor alle sectoren, behalve telecommunicatiediensten, is er een nationaliteits- en ingezetenschapsvereiste voor ten minste de helft van de gewone en plaatsvervangende leden van de raad van bestuur. Voor bepaalde ondernemingen kan echter een uitzondering worden gemaakt. Indien een buitenlandse organisatie een onderneming of handelsonderneming wil beginnen door een filiaal in Finland op te richten, heeft zij een handelsvergunning nodig. Indien een buitenlandse organisatie of een particulier die geen EG-burger is, een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid wil oprichten, heeft zij/hij een vergunning nodig. Voor telecommunicatiediensten moeten de helft van de oprichters en de helft van de leden van de raad van bestuur permanent ingezetene zijn. Indien de oprichter een rechtspersoon is, moet deze in Finland gevestigd zijn. IT: voor de toegang tot industriële, commerciële en ambachtelijke activiteiten zijn een verblijfsvergunning en speciale toestemming vereist.

¹ Wat de dienstensectoren betreft, gaan deze beperkingen niet verder dan de beperkingen in de bestaande GATS-verbintenissen.

² Er kan geen gedetailleerde, volledige lijst per sector worden opgesteld omdat openbare nutsbedrijven vaak ook op lagere niveaus dan het centrale niveau bestaan. Voor een beter begrip zullen specifieke voetnoten in deze lijst van verbintenissen op een illustratieve en niet-exhaustieve manier die sectoren markeren waar openbare nutsbedrijven een belangrijke rol spelen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
	BG, PL: het activiteitengebied van een vertegenwoordiging mag alleen de reclame en de promotie voor de vertegenwoordigde buitenlandse moederonderneming omvatten. PL: met uitzondering van financiële diensten, niet geconsolideerd voor filialen. Investeerders van buiten de EU mogen uitsluitend economische activiteiten uitoefenen in de vorm van een commanditaire vennootschap, een commanditaire vennootschap op aandelen, een besloten vennootschap of een naamloze vennootschap (in het geval van juridische diensten uitsluitend in de vorm van een geregistreerde vennootschap of een commanditaire vennootschap). RO: de enige bestuurder of de voorzitter van de raad van bestuur en de helft van het totale aantal bestuurders van commerciële ondernemingen moeten Roemeens staatsburger zijn, tenzij anders is bepaald in het contract of de statuten van de onderneming. De meerderheid van de accountants en hun afgevaardigden moeten Roemeens staatsburger zijn. SE: een buitenlandse onderneming (zonder rechtspersoonlijkheid in Zweden) dient haar handelstransacties te laten verlopen via een in Zweden gevestigd filiaal met een onafhankelijke leiding en gescheiden rekeningen. Bouwprojecten met een duur van minder dan een jaar zijn vrijgesteld van de verplichting een filiaal op te richten of een in Zweden gevestigde vertegenwoordiger aan te wijzen. Een besloten of naamloze vennootschap kan een of meer oprichters hebben. De oprichters moeten hetzij in Zweden wonen hetzij een Zweedse rechtspersoon zijn. Een vennootschap onder firma kan alleen als oprichter fungeren als iedere partner in Zweden woont. Vergelijkbare voorwaarden gelden voor de oprichting van alle andere soorten rechtspersonen. Ten minste 50% van de leden van de raad van bestuur moeten in Zweden wonen. Niet in Zweden woonachtige buitenlanders of Zweedse burgers die handelstransacties willen uitvoeren in Zweden, moeten een ingezetene als voor deze activiteiten verantwoordelijke vertegenwoordiger aanwijzen en deze laten registreren bij de lokale autoriteiten. Ontheffing van deze voorwaarden is mogelijk als kan worden aangetoond dat ingezetenschap in een bepaald geval niet noodzakelijk is. SI: voor de vestiging van filialen door buitenlandse ondernemingen geldt als voorwaarde dat de moederonderneming in het land van oorsprong ten minste één jaar in een handelsregister is opgenomen. SK: buitenlandse natuurlijke personen wier naam in het handelsregister moet worden opgenomen als gemachtigde van de ondernemer, moeten een verblijfsvergunning in Slowakije aanvragen.
ALLE SECTOREN	Investerings ES: voor investeringen in Spanje door buitenlandse overheden en buitenlandse overheidsinstellingen (waarbij doorgaans naast economische ook niet-economische belangen voor deze instanties een rol spelen), direct of via ondernemingen of andere instellingen die direct of indirect onder zeggenschap van een buitenlandse overheid staan, dient de overheid vooraf toestemming te verlenen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
	BG: bij ondernemingen waarvan meer dan dertig procent van de aandelen in handen is van de overheid (de staat of de gemeente) is toestemming vereist voor het overdragen van deze aandelen aan een derde partij. Voor bepaalde economische activiteiten met betrekking tot de exploitatie of het gebruik van staats- of overheidseigendommen moet toestemming worden verleend krachtens de Concessiewet. Buitenlandse investeerders kunnen niet deelnemen aan privatisering. Buitenlandse investeerders en Bulgaarse rechtspersonen met een buitenlands controlebelang moeten toestemming hebben voor a) prospectie, ontwikkeling of winning van natuurlijke hulpbronnen uit de territoriale wateren, het continentaal plat of de exclusieve economische zone en b) het verwerven van een controlebelang in ondernemingen die bij één van de onder a) genoemde activiteiten betrokken zijn. FR: voor buitenlandse aankopen van meer dan 33,33 procent van de aandelen in het kapitaal of van het stemrecht in bestaande Franse ondernemingen of 20 procent in op de beurs genoteerde Franse ondernemingen gelden de volgende voorschriften: - investeringen van minder dan 7,6 miljoen euro in ondernemingen met een omzet van niet meer dan 76 miljoen euro zijn vrij, na verloop van 15 dagen na de aanmelding en nadat de bedragen in orde zijn bevonden; - nadat na de aanmelding één maand is verstreken, wordt stilzwijgend toestemming verleend voor nieuwe investeringen, tenzij de minister van Economische Zaken, in uitzonderlijke omstandigheden, zijn recht heeft uitgeoefend om de investeringen uit te stellen. Buitenlandse participatie in recent geprivatiseerde ondernemingen kan worden beperkt tot een bepaald deel van de uitgegeven aandelen, dat door de Franse regering van geval tot geval wordt vastgesteld. Wanneer een vestiging betrekking heeft op bepaalde commerciële, industriële of ambachtelijke activiteiten, is speciale toestemming vereist indien de algemeen directeur geen permanente verblijfsvergunning heeft. FI: de aankoop van aandelen door buitenlandse kopers die daardoor meer dan een derde van de stemrechten in een grote Finse vennootschap of onderneming (met meer dan 1000 werknemers, een omzet van meer dan 168 miljoen euro of een balanstotaal van meer dan 168 miljoen euro) verwerven, moet worden goedgekeurd door de Finse overheid; deze goedkeuring kan alleen worden geweigerd als er grote nationale belangen op het spel staan. Deze beperkingen gelden niet voor telecommunicatiediensten. HU: niet geconsolideerd voor buitenlandse participaties in recent geprivatiseerde ondernemingen. IT: exclusieve rechten kunnen worden toegekend aan of gehandhaafd voor recent geprivatiseerde ondernemingen. In sommige gevallen kan het stemrecht in dergelijke ondernemingen worden beperkt. Gedurende een periode van vijf jaar kan voor de verwerving van een groot aandeel in ondernemingen met activiteiten op het gebied van defensie, vervoer, telecommunicatie en energie toestemming van de bevoegde instanties vereist zijn.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
ALLE SECTOREN	Geografische zones FI: op de Åländeilanden, beperkingen van het recht van vestiging voor natuurlijke personen die geen regionaal burger van Åland zijn of voor rechtspersonen zonder toestemming van de bevoegde instanties van de Åländeilanden.
1. LANDBOUW, JACHT, BOSBOUW	
A. Landbouw, jacht (ISIC rev. 3.1: 011, 012, 013, 014, 015) behalve adviseurs en consulenten ¹	AT, HU, MT, RO: niet geconsolideerd voor landbouwactiviteiten. CY: een niet-EU-participatie van ten hoogste 49% is toegestaan. FR: voor de vestiging van landbouwbedrijven door niet-EU-onderdanen en de aankoop van wijngaarden door niet-EU-investeerdere is toestemming vereist. IE: voor de vestiging van graanmolens door ingezetenen van landen die geen lid zijn van de Gemeenschap is toestemming vereist.
B. Bosbouw en de exploitatie van bossen (ISIC rev. 3.1: 020) behalve adviseurs en consulenten ²	BG: niet geconsolideerd voor bosexploitatieactiviteiten.
2. VISSERIJ EN AQUACULTUUR	
ISIC rev. 3.1: 0501, 0502) behalve adviseurs en consulenten ³	AT: minstens 25 procent van de schepen moet in Oostenrijk geregistreerd zijn. BE, FI, IE, LV, NL, PT, SK: buitenlandse investeerders die geen rechtspersoonlijkheid hebben in respectievelijk België, Finland, Ierland, Letland, Nederland, Portugal en Slowakije en er hun hoofdkantoor niet hebben, kunnen geen eigenaar zijn van schepen onder respectievelijk de Belgische, Finse, Ierse, Letse, Nederlandse, Portugese en Slowaakse vlag. CY, EL: een niet-EU-participatie van ten hoogste 49% is toegestaan.

¹ Landbouw-, jacht-, bosbouw- en visserijadviseurs en -consulenten zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.F.f) en 6.F.g).

² Landbouw-, jacht-, bosbouw- en visserijadviseurs en -consulenten zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.F.f) en 6.F.g).

³ Landbouw-, jacht-, bosbouw- en visserijadviseurs en -consulenten zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.F.f) en 6.F.g).

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
	DK: niet-EG-ingezetenen kunnen geen eigenaar zijn van een derde of meer van de aandelen van een bedrijf dat zich bezighoudt met commerciële visserij. Niet-EG-ingezetenen kunnen uitsluitend via een volgens Deense recht opgerichte onderneming eigenaar zijn van schepen onder Deense vlag. FR: niet-EG-onderdanen kunnen niet participeren in kwekerijen voor vis, schelpdieren of algen op maritiem staatseigendom. Buitenlandse investeerders die in Frankrijk geen rechtspersoonlijkheid hebben en er hun hoofdkantoor niet hebben, kunnen hoogstens eigenaar zijn van 50 procent van een schip onder Franse vlag. DE: een vergunning om op zee te vissen wordt alleen toegekend aan schepen die onder Duitse vlag mogen varen. Het betreft vissersvaartuigen waarvan het merendeel van de aandelen in handen is van burgers van de Gemeenschap of bedrijven die overeenkomstig de regels van de Gemeenschap gevestigd zijn in een lidstaat en daar hun hoofdvestiging hebben. Het gebruik van dergelijke schepen moet geleid en gecontroleerd worden door personen die in Duitsland wonen. Om een visvergunning te krijgen, moeten alle vissersvaartuigen geregistreerd worden bij de betreffende kuststaten waarin de schepen hun thuishaven hebben. EE: schepen mogen onder Estse vlag varen indien hun thuishaven in Estland ligt en hun eigenaren in meerderheid Ests staatsburger zijn in een algemene vennootschap of een besloten vennootschap of een andere in Estland gevestigde vennootschap waar de meerderheid van de stemmen in de directie aan Estse staatsburgers toebehoort. BG, HU, LT, MT, RO: niet geconsolideerd. IT: niet-EG-ingezetenen kunnen geen meerderheidsbelang hebben in schepen onder Italiaanse vlag, noch een controlebelang in scheepvaartmaatschappijen die hun hoofdvestiging in Italië hebben. Visserij in de Italiaanse territoriale wateren is voorbehouden aan schepen onder Italiaanse vlag. SE: buitenlandse investeerders die in Zweden geen rechtspersoonlijkheid hebben en er hun hoofdkantoor niet hebben, kunnen hoogstens eigenaar zijn van 50 procent van een schip onder Zweedse vlag. Voor de aankoop door buitenlandse investeerders van 50 procent of meer van de aandelen in firma's die zich bezighouden met commerciële visserij in Zweedse wateren is toestemming vereist.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
	SI: schepen mogen onder Sloveense vlag varen indien meer dan de helft van het schip eigendom is van EG-burgers of van rechtspersonen die hun hoofdvestiging in een EG-lidstaat hebben. UK: voorbehoud wat betreft de aankoop van schepen onder de vlag van het Verenigd Koninkrijk, tenzij de investering voor ten minste 75% gedaan wordt door Britse staatsburgers en/of bedrijven die voor ten minste 75% in handen zijn van Britse staatsburgers, die in beide gevallen ingezetene moeten zijn van het Verenigd Koninkrijk. De schepen moeten beheerd en gecontroleerd worden vanuit het Verenigd Koninkrijk.
3. WINNING VAN DELFSTOFFEN ¹	
A. Winning van steen- en bruinkool; winning van turf (ISIC rev. 3.1: 10) B. Winning van aardolie en aardgas² (ISIC rev. 3.1: 1110) C. Winning van metaalertsen (ISIC rev. 3.1: 13) D. Overige winning van delfstoffen (ISIC rev. 3.1: 14)	EG: het kan investeerders uit landen die energieleveranciers zijn, worden verboden controle over de activiteit te verkrijgen. Niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). Niet geconsolideerd voor de winning van aardolie en aardgas.
4. INDUSTRIE ³	
A. Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken (ISIC rev. 3.1: 15)	Geen

¹ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing.

² Hieronder vallen niet de adviseurs en consultants in verband met de industrie, die zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.F.h).

³ Hieronder vallen niet de adviseurs en consultants in verband met de industrie, die zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.F.h).

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
B. Vervaardiging van tabaksproducten (ISIC rev. 3.1: 16)	Geen
C. Vervaardiging van textiel (ISIC rev. 3.1: 17)	Geen
D. Vervaardiging van kleding; bereiden en verven van bont (ISIC rev. 3.1: 18)	Geen
E. Looien en bewerken van leer;vervaardiging van koffers, tassen, zadel- en tuigmakerswerk en schoeisel (ISIC rev. 3.1: 19)	Geen
F. Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk (ISIC rev. 3.1: 20)	Geen
G. Vervaardiging van papier en papierwaren (ISIC rev. 3.1: 21)	Geen

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
H. Uitgeverijen, drukkerijen, reproductie van opgenomen media ¹ (ISIC rev. 3.1: 22, behalve uitgave en druk voor een vast bedrag of op contractbasis ²)	IT: nationaliteitsvereiste voor de eigenaar van uitgeverijen en drukkerijen.
I. Vervaardiging van cokesovenproducten (ISIC rev. 3.1: 231)	Geen
J. Vervaardiging van geraffineerde aardolieproducten ³ (ISIC rev. 3.1: 232)	EG: het kan investeerders uit landen die energieleveranciers zijn, worden verboden controle over de activiteit te verkrijgen. Niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist).
K. Vervaardiging van chemische producten andere dan springstoffen (ISIC rev. 3.1: 24 behalve vervaardiging van springstoffen)	Geen
L. Vervaardiging van producten van rubber of kunststof (ISIC rev. 3.1: 25)	Geen
M. Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten (ISIC rev. 3.1: 26)	Geen
N. Vervaardiging van metalen in primaire vorm (ISIC rev. 3.1: 27)	Geen

¹ De sector is beperkt tot vervaardiging. Hij omvat geen audiovisuele activiteiten of activiteiten met een culturele inhoud.

² Uitgave en druk voor een vast bedrag of op contractbasis zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.F.p).

³ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
O. Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (ISIC rev. 3.1: 28)	Geen
P. Vervaardiging van machines	
a) Vervaardiging van machines voor algemeen gebruik (ISIC rev. 3.1: 291)	Geen
b) Vervaardiging van machines voor specifieke doeleinden, andere dan wapens en munitie (ISIC rev. 3.1: 2921, 2922, 2923, 2924, 2925, 2926, 2929)	Geen
c) Vervaardiging van huishoudapparaten, n.e.g. (ISIC rev. 3.1: 293)	Geen
d) Vervaardiging van kantoormachines, boekhoudmachines en computers (ISIC rev. 3.1: 30)	Geen
e) Vervaardiging van elektrische machines en toestellen, n.e.g. (ISIC rev. 3.1: 31)	Geen
f) Vervaardiging van radio-, televisie- en communicatieapparatuur en -toestellen (ISIC rev. 3.1: 32)	Geen
Q. Vervaardiging van medische, precisie- en optische instrumenten en uurwerken (ISIC rev. 3.1: 33)	Geen

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
R. Vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers (ISIC rev. 3.1: 34)	Geen
S. Vervaardiging van andere (niet-militaire) transportmiddelen (ISIC rev. 3.1: 35 behalve de vervaardiging van oorlogsschepen, oorlogsvliegtuigen en andere transportmiddelen voor militair gebruik)	Geen
T. Vervaardiging van meubelen; vervaardiging, n.e.g. (ISIC rev 3.1: 361, 369)	Geen
U. Recyclage (ISIC rev. 3.1: 37)	Geen
5. PRODUCTIE; TRANSMISSIE EN DISTRIBUTIE VOOR EIGEN REKENING VAN ELEKTRICITEIT, GAS, STOOM EN WARM WATER ¹ (behalve de productie van elektriciteit met kernenergie)	

¹ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
A. Productie van elektriciteit; transmissie en distributie van elektriciteit voor eigen rekening (deel van ISIC rev. 3.1: 4010) ¹	EG: het kan investeerders uit landen die energieleveranciers zijn, worden verboden controle over de activiteit te verkrijgen. Niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist).
B. Productie van gas; distributie voor eigen rekening van gasvormige brandstoffen via leidingen (deel van ISIC rev. 3.1: 4020) ²	EG: het kan investeerders uit landen die energieleveranciers zijn, worden verboden controle over de activiteit te verkrijgen. Niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist).
C. Productie van stoom en warm water; distributie voor eigen rekening van stoom en warm water (deel van ISIC rev. 3.1: 4030) ³	EG: het kan investeerders uit landen die energieleveranciers zijn, worden verboden controle over de activiteit te verkrijgen. Niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist).
6. ZAKELIJKE DIENSTEN	

¹ Omvat niet de exploitatie van elektriciteitstransmissie- en distributiesystemen voor een vast bedrag of op contractbasis, die is opgenomen in ENERGIEDIENSTEN.

² Omvat niet het transport van aardgas en gasvormige brandstoffen via pijpleidingen, de transmissie en distributie van gas voor een vast bedrag of op contractbasis en de verkoop van aardgas en gasvormige brandstoffen, die zijn opgenomen in ENERGIEDIENSTEN.

³ Omvat niet de transmissie en distributie van stoom en warm water voor een vast bedrag of op contractbasis en de verkoop van stoom en warm water, die zijn opgenomen in ENERGIEDIENSTEN.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
A. Vrije beroepen	
a) Rechtskundige diensten (CPC 861) ¹ behalve rechtskundig advies, juridische documentatie en certificering die worden verstrekt door beoefenaars van juridische beroepen die met publieke functies zijn belast, zoals notarissen, gerechtsdeurwaarders of andere ambtenaren	AT: de participatie van buitenlandse advocaten (die in hun eigen land volledig gekwalificeerd moeten zijn) in het aandelenkapitaal van een advocatenkantoor en hun aandeel in het bedrijfsresultaat mogen maximaal 25% bedragen. Zij mogen in de besluitvorming geen beslissende invloed hebben. BE: om in andere dan strafzaken voor het Hof van Cassatie te verschijnen, gelden quota's. FR: voor de toegang van advocaten tot het beroep van "avocat auprès de la Cour de Cassation" en "avocat auprès du Conseil d'Etat" gelden quota's. DK: uitsluitend juristen met een Deense vergunning tot uitoefening van het beroep van advocaat en in Denemarken geregistreerde advocatenkantoren mogen aandeelhouder zijn van een Deens advocatenkantoor. Uitsluitend juristen met een Deense vergunning tot uitoefening van het beroep van advocaat mogen bestuurder of beheerder van een Deens advocatenkantoor zijn. Om een Deense vergunning te verkrijgen, moet een juridisch examen worden afgelegd. FR: bepaalde rechtsvormen ("association d'avocats" en "société en participation d'avocat") zijn voorbehouden aan advocaten die in FR ten volle tot de balie zijn toegelaten. In een advocatenkantoor dat diensten verstrekt met betrekking tot Frans of EG-recht, moeten minstens 75 procent van de partners, die 75 procent van de aandelen in handen hebben, advocaten zijn die in FR ten volle tot de balie zijn toegelaten. HU: commerciële aanwezigheid moet de vorm aannemen van een partnerschap met een Hongaarse advocaat (ügyvéd), een Hongaars advocatenkantoor (ügyvédi iroda) of een vertegenwoordiging. PL: hoewel voor EG-advocaten andere soorten rechtsvormen beschikbaar zijn, hebben buitenlandse advocaten uitsluitend toegang tot de rechtsvormen geregistreerde vennootschap of commanditaire vennootschap.

¹ Omvat rechtskundig advies en rechtskundige vertegenwoordiging, arbitrage en bemiddeling, juridische documentatie en certificering. Verstrekking van rechtskundige diensten is uitsluitend toegestaan met betrekking tot internationaal publiekrecht, EG-recht en het recht van de jurisdicties waar de investeerder of zijn personeel gekwalificeerd is als advocaat, en is, net als andere diensten, onderworpen aan vergunningsvereisten en -procedures die van toepassing zijn in de lidstaten van de Europese Unie. Voor advocaten die rechtskundige diensten verlenen met betrekking tot internationaal publiekrecht en buitenlands recht, kunnen deze onder meer de vorm aannemen van de naleving van plaatselijke beroepscode, gebruik van de titel uit het eigen land (tenzij erkenning met de titel in het gastland werd verkregen), vereisten in verband met verzekeringen, gewone registratie bij de balie van het gastland of een vereenvoudigde toegang tot de balie van het gastland via een bekwaamheidstest en een wettelijk of professioneel domicilie in het gastland. Rechtskundige diensten met betrekking tot EG-recht moeten in principe worden uitgevoerd door of via een volledig gekwalificeerde advocaat die in de EG tot de balie is toegelaten en persoonlijk optreedt, en rechtskundige diensten met betrekking tot het recht van een lidstaat van de Europese Unie moeten in principe worden uitgevoerd door of via een volledig gekwalificeerde advocaat die in die lidstaat tot de balie is toegelaten en persoonlijk optreedt. Voor vertegenwoordiging voor rechtbanken en andere bevoegde instanties in de EG kan daarom volledige toelating tot de balie in de betrokken lidstaat van de Europese Unie noodzakelijk zijn aangezien dat de beoefening van het EG-recht en van het nationale procesrecht inhoudt. Niettemin mogen buitenlandse advocaten die niet ten volle tot de balie zijn toegelaten in bepaalde lidstaten in civielrechtelijke procedures een partij vertegenwoordigen die onderdaan is van of behoort tot de staat waarin de advocaat gemachtigd is zijn beroep uit te oefenen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
b) 1. Accountants, boekhouders (CPC 86212 andere dan "audits", CPC 86213, CPC 86219 en CPC 86220)	AT: de participatie van buitenlandse accountants (die bevoegd moeten zijn verklaard overeenkomstig de wetten van hun land van oorsprong) in het aandelenkapitaal van een Oostenrijkse rechtspersoon en hun aandeel in het bedrijfsresultaat mogen maximaal 25% bedragen, wanneer zij geen lid zijn van de Oostenrijkse beroepsvereniging. CY: alvorens toegang wordt verleend, wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. Belangrijkste criterium: de werkgelegenheid in de subsector. DK: buitenlandse accountants kunnen na toestemming van het Deense agentschap voor handel en bedrijven (Danish Commerce and Companies Agency) partnerschappen met in Denemarken officieel erkende accountants aangaan.
b) 2. Audits (CPC 86211 en 86212 behalve accountants)	AT: de participatie van buitenlandse auditors (die bevoegd moeten zijn verklaard overeenkomstig de wetten van hun land van oorsprong) in het aandelenkapitaal van een Oostenrijkse rechtspersoon en hun aandeel in het bedrijfsresultaat mogen maximaal 25% bedragen, wanneer zij geen lid zijn van de Oostenrijkse beroepsvereniging. CY: alvorens toegang wordt verleend, wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. Belangrijkste criterium: de werkgelegenheid in de subsector. CZ, SK: minimaal 60% van het kapitaal of de stemrechten moet in handen van staatsburgers zijn. DK: buitenlandse accountants kunnen na toestemming van het Deense agentschap voor handel en bedrijven (Danish Commerce and Companies Agency) partnerschappen met in Denemarken officieel erkende accountants aangaan. FI: minstens één van de auditors van een Finse vennootschap moet ingezetene zijn. LV: in een handelsonderneming van beëdigde auditors moet meer dan 50 procent van de aandelen met stemrecht in handen zijn van beëdigde auditors of handelsondernemingen van beëdigde auditors in de EG. LT: minstens 75 procent van de aandelen moet in handen zijn van EG-auditors of -auditondernemingen. SE: alleen in Zweden erkende auditors mogen audits uitvoeren voor bepaalde entiteiten met rechtspersoonlijkheid, zoals alle vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid. Alleen zij mogen aandeelhouder zijn van of partner zijn in ondernemingen die erkende audits (voor officiële doeleinden) uitvoeren. Ingezetenschap is verplicht voor erkenning. SI: buitenlanders mogen maximaal 49% van het aandelenkapitaal van een auditonderneming bezitten.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
c) Belastingconsulenten (CPC 863) ¹	AT: de participatie van buitenlandse belastingconsulenten (die bevoegd moeten zijn verklaard overeenkomstig de wetten van hun land van oorsprong) in het aandelenkapitaal van een Oostenrijkse rechtspersoon en hun aandeel in het bedrijfsresultaat mogen maximaal 25% bedragen. Dit geldt alleen voor degenen die geen lid zijn van de Oostenrijkse beroepsvereniging. CY: alvorens toegang wordt verleend, wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. Belangrijkste criterium: de werkgelegenheid in de subsector.
d) Architecten en e) Stedenbouwkundigen en landschapsarchitecten (CPC 8671 en CPC 8674)	BG: voor projecten van nationaal of regionaal belang moeten buitenlandse investeerders werken in partnerschap met of als onderaannemers van plaatselijke investeerders. LV: voor architecten geldt dat om een vergunning te krijgen drie jaar werkervaring in Letland op het gebied van ontwerpen en een universitair diploma vereist zijn; met de vergunning is het mogelijk zakelijke activiteiten op te zetten en daarbij de volledige juridische aansprakelijkheid te aanvaarden en contracten aan te gaan.
f) Ingenieurs en g) Ingenieurs: geïntegreerde diensten (CPC 8672 en CPC 8673)	BG: voor projecten van nationaal of regionaal belang moeten buitenlandse investeerders werken in partnerschap met of als onderaannemers van plaatselijke investeerders.
h) Artsen (psychologen daaronder begrepen) en tandartsen (CPC 9312 en deel van CPC 85201)	AT: niet geconsolideerd, behalve voor tandartsen en voor psychologen en psychotherapeuten, waar: geen. DE: onderzoek naar de economische behoefte voor artsen en tandartsen die bij publieke ziektekostenverzekeringen aangesloten patiënten mogen behandelen. Belangrijkste criterium: tekort aan artsen en tandartsen in de betrokken regio. FI: niet geconsolideerd. FR: hoewel voor EG-investeerders andere soorten rechtsvormen beschikbaar zijn, hebben buitenlandse investeerders uitsluitend toegang tot de rechtsvormen "société d'exercice libéral" en "société civile professionnelle". LV: onderzoek naar de economische behoefte. Belangrijkste criterium: tekort aan artsen en tandartsen in de betrokken regio. BG, LT: voor dienstverlening is toestemming nodig, waarbij wordt uitgegaan van een vraaggestuurd gezondheidszorgplan op basis van de bevolkingsomvang en de reeds aanwezige artsen en tandartsen. SI: niet geconsolideerd voor sociale geneeskunde, hygiënische, epidemiologische en medisch-ecologische diensten; levering van bloed, bloedpreparaten en transplantaten; autopsie. UK: vestiging van artsen in het kader van de National Health Service is afhankelijk van een bezettingsplan voor medisch personeel.

¹ Omvat niet rechtskundig advies en rechtskundige vertegenwoordiging in belastingaangelegenheden, die zijn opgenomen onder 6.A.a). Rechtskundige diensten.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
i) Dierenartsen (CPC 932)	AT: niet geconsolideerd. BG: onderzoek naar de economische behoefte. Belangrijkste criteria: bevolking en concentratie van bestaande ondernemingen. HU: onderzoek naar de economische behoefte. Belangrijkste criterium: arbeidsvoorwaarden in de sector.
j) 1. Verloskundigen (deel van CPC 93191)	BG, FI, MT, SI: niet geconsolideerd. FR: hoewel voor EG-investeerders andere soorten rechtsvormen beschikbaar zijn, hebben buitenlandse investeerders uitsluitend toegang tot de rechtsvormen "société d'exercice libéral" en "société civile professionnelle". LT: er kan een onderzoek naar de economische behoefte worden uitgevoerd. Belangrijkste criterium: de werkgelegenheid in de subsector.
j) 2. Verpleegkundigen, fysiotherapeuten en paramedisch personeel (deel van CPC 93191)	AT: buitenlandse investeerders zijn uitsluitend in de volgende activiteiten toegelaten: verpleegkundigen, fysiotherapeuten, ergotherapeuten, logopedisten, diëtisten en voedingsdeskundigen. BG, MT: niet geconsolideerd. FI, SI: niet geconsolideerd voor fysiotherapeuten en paramedisch personeel. FR: hoewel voor EG-investeerders andere soorten rechtsvormen beschikbaar zijn, hebben buitenlandse investeerders uitsluitend toegang tot de rechtsvormen "société d'exercice libéral" en "société civile professionnelle". LT: er kan een onderzoek naar de economische behoefte worden uitgevoerd. Belangrijkste criterium: de werkgelegenheid in de subsector. LV: onderzoek naar de economische behoefte voor buitenlandse fysiotherapeuten en paramedisch personeel. Belangrijkste criterium: de werkgelegenheid in de betrokken regio.
k) Detailhandel in geneesmiddelen en detailhandel in medische en orthopedische goederen (CPC 63211) en andere door apothekers verstrekte diensten ¹	AT, BG, CY, FI, MT, PL, RO, SE, SI: niet geconsolideerd. BE, DE, DK, EE, ES, FR, IT, HU, IE, LV, PT, SK: hiervoor wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. Belangrijkste criteria: bevolking en geografische concentratie van bestaande apotheken.
B. Diensten in verband met computers (CPC 84)	Geen

¹ Het verstrekken van geneesmiddelen aan het grote publiek is, net als het verstrekken van andere diensten, onderworpen aan de vergunnings- en kwalificatievereisten en -procedures die in de lidstaten van de Europese Unie gelden. Algemeen genomen is deze activiteit aan apothekers voorbehouden. In een aantal lidstaten is alleen het verstrekken van geneesmiddelen op voorschrift aan apothekers voorbehouden.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
C. Speur- en ontwikkelingswerk ¹ a) Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van natuurwetenschappen (CPC 851) b) Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van de maatschappij- en geesteswetenschappen (CPC 852 behalve psychologen) ² c) Interdisciplinair speur- en ontwikkelingswerk (CPC 853)	EG: voor door de overheid gefinancierd speur- en ontwikkelingswerk kunnen exclusieve rechten en/of vergunningen alleen worden toegekend aan EG-onderdanen en aan EG-rechtspersonen die hun hoofdvestiging in de EG hebben.
D. Exploitatie van en handel in onroerend goed ³	
a) Van eigen of geleased onroerend goed (CPC 821)	Geen
b) Voor een vast bedrag of op contractbasis (CPC 822)	Geen
E. Verhuur/lease zonder bedieningspersoneel	
a) Schepen (CPC 83103)	LT: schepen moeten eigendom zijn van Litouwse natuurlijke personen of in Litouwen gevestigde ondernemingen. SE: buitenlandse eigenaren mogen alleen onder Zweedse vlag varen wanneer zij kunnen aantonen dat het Zweedse belang doorslaggevend is.
b) Luchtvaartuigen (CPC 83104)	EG: luchtvaartuigen die door maatschappijen uit de Gemeenschap worden gebruikt, moeten zijn geregistreerd in de EG-lidstaat die de maatschappij vergunning heeft verleend of elders in de EG. Het luchtvaartuig moet eigendom zijn van natuurlijke personen die aan specifieke nationaliteitscriteria voldoen, of van rechtspersonen die voldoen aan specifieke criteria betreffende eigendom van kapitaal en zeggenschap (de nationaliteit van directieleden inbegrepen). In uitzonderlijke omstandigheden of voor kortlopende leasecontracten kan ontheffing worden verleend.
c) Andere transportmiddelen (CPC 83101, CPC 83102 en CPC 83105)	Geen

¹ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing.

² Deel van CPC 85201 dat is opgenomen onder 6.A.h) - Artsen en tandartsen.

³ De betrokken dienst houdt verband met het beroep van makelaar in onroerend goed en heeft geen gevolgen voor de rechten van en/of beperkingen voor natuurlijke en rechtspersonen die onroerend goed kopen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
d) Andere machines en werktuigen (CPC 83106, CPC 83107, CPC 83108 en CPC 83109)	Geen
e) Consumentenartikelen (CPC 832)	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: niet geconsolideerd voor CPC 83202.
f) Verhuur van telecommunicatieapparatuur (CPC 7541)	Geen
F. Andere zakelijke diensten	
a) Reclame (CPC 871)	Geen
b) Markt- en opinieonderzoek (CPC 864)	Geen
c) Advies op het gebied van bedrijfsbeheer (CPC 865)	Geen
d) Diensten in verband met advies op het gebied van bedrijfsbeheer (CPC 866)	HU: niet geconsolideerd voor arbitrage en bemiddeling (CPC 86602).
e) Technische testen en toetsen ¹ (CPC 8676)	Geen
f) Adviseurs en consultants in verband met landbouw, jacht en bosbouw (deel van CPC 881)	Geen

¹ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing voor technische testen en toetsen die verplicht zijn voor de toekenning van vergunningen voor het in de handel brengen of voor gebruiksvergunningen (zoals autokeuring, voedingsmiddeleninspectie).

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
g) Adviseurs en consultants in verband met visserij (deel van CPC 882)	Geen
h) Adviseurs en consultants in verband met de industrie (deel van CPC 884 en deel van CPC 885)	Geen
i) Arbeidsbemiddeling en personeelsvoorziening	
i) 1. Werving en selectie van leidinggevend personeel (CPC 87201)	BG, CY, CZ, DE, EE, FI, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI: niet geconsolideerd.
i) 2. Werving en selectie van personeel (CPC 87202)	AT, BG, CY, CZ, EE, FI, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK: niet geconsolideerd. BE, FR, IT: staatsmonopolie. DE: hiervoor wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. Belangrijkste criteria: situatie op en ontwikkeling van de arbeidsmarkt.
i) 3. Voorziening van kantoorpersoneel (CPC 87203)	AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI: niet geconsolideerd. IT: staatsmonopolie.
i) 4. Modellenagentschappen (deel van CPC 87209)	Geen
j) 1. Opsporingsdiensten (CPC 87301)	BE, BG, CY, CZ, DE, ES, EE, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI: niet geconsolideerd.
j) 2. Beveiligingsdiensten (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 en CPC 87305)	DK: nationaliteit en ingezetenschap vereist voor de leden van de raad van bestuur. Niet geconsolideerd voor de voorziening van bewaking van vliegvelden. BG, CY, CZ, EE, FI, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: de vergunning wordt soms alleen verleend aan onderdanen en in het land geregistreerde organisaties. ES: Niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). Alleen toegang met voorafgaande vergunning.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
k) Aanverwante wetenschappelijke en technische adviezen ¹ (CPC 8675)	FR: buitenlandse investeerders hebben een specifieke vergunning nodig voor exploratie en prospectie.
l) 1. Onderhoud en reparatie van schepen (deel van CPC 8868)	Geen
l) 2. Onderhoud en reparatie van spoorwagematerieel (deel van CPC 8868)	LV: staatsmonopolie. SE: een onderzoek naar de economische behoefte wordt ingesteld wanneer een investeerder zijn eigen terminalinfrastructuurfaciliteiten wil opzetten. Belangrijkste criteria: beschikbare ruimte en capaciteit.
l) 3. Onderhoud en reparatie van auto's, motorfietsen, skimotores en wegtransportmiddelen (CPC 6112, CPC 6122, deel van CPC 8867 en deel van CPC 8868)	SE: een onderzoek naar de economische behoefte wordt ingesteld wanneer een investeerder zijn eigen terminalinfrastructuurfaciliteiten wil opzetten. Belangrijkste criteria: beschikbare ruimte en capaciteit.
l) 4. Onderhoud en reparatie van luchtvaartuigen en delen daarvan (deel van CPC 8868)	Geen
l) 5. Onderhoud en reparatie van producten van metaal, machines (behalve kantoormachines), toestellen (behalve transportmiddelen en kantoortoestellen) en consumentenartikelen ² (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 en CPC 8866)	Geen

¹ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing op bepaalde activiteiten met betrekking tot mijnbouw (mineralen, olie, gas, enz.).

² Onderhoud en reparatie van transportmiddelen (CPC 6112, 6122, 8867 en CPC 8868) zijn opgenomen onder 6.F. l) 1 tot en met 6.F.l) 4. Onderhoud en reparatie van kantoormachines en -toestellen, inclusief computers, (CPC 845) zijn opgenomen onder 6.B. diensten in verband met computers.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
m) Reiniging van gebouwen (CPC 874)	Geen
n) Fotografie (CPC 875)	Geen
o) Verpakkingsdiensten (CPC 876)	Geen
p) Drukkerijen en uitgeverijen (CPC 88442)	LT, LV: alleen nationale rechtspersonen (geen filialen) mogen een uitgeverij oprichten. PL: nationaliteitsvereiste voor de hoofdredacteur van kranten en tijdschriften. SE: ingezetenschap vereist voor uitgever en eigenaar van uitgeverijen en drukkerijen.
q) Organisatie van congressen (deel van CPC 87909)	Geen
r) 1. Vertalers en tolken (CPC 87905)	DK: bij de erkenning als vertaler of tolk kan het activiteitengebied worden beperkt. PL: niet geconsolideerd voor beëdigde tolken. BG, HU, SK: niet geconsolideerd voor officiële vertalingen en vertolkingen.
r) 2. Binnenhuisarchitecten en andere gespecialiseerde designers (CPC 87907)	Geen
r) 3. Incassobureaus (CPC 87902)	IT, PT: nationaliteitsvereiste voor investeerders.
r) 4. Kredietrapportage (CPC 87901)	BE: voor consumentenkredietgegevensbanken, nationaliteitsvereiste voor investeerders. IT, PT: nationaliteitsvereiste voor investeerders.
r) 5. Kopiëren van teksten (CPC 87904) ¹	Geen
r) 6. Advies inzake telecommunicatie (CPC 7544)	Geen

¹ Omvat geen drukkerijen, die onder CPC 88442 vallen en onder 6.F p) zijn opgenomen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
r) 7. Telefoonbeantwoording (CPC 87903)	Geen
7. COMMUNICATIE	
A. Post- en koeriersdiensten (Diensten in verband met het verwerken ¹ van postzendingen ² volgens onderstaande lijst van subsectoren, naar binnen- en buitenlandse bestemmingen: i) verwerking van een op enigerlei fysieke drager aangebrachte schriftelijke geadresseerde mededeling ³ , waaronder hybride postdiensten en direct mail, ii) verwerking van geadresseerde pakjes en pakketten ⁴ , iii) verwerking van geadresseerd drukwerk ⁵ , iv) verwerking van onder i) tot en met iii) genoemde poststukken als aangetekende of verzekerde zendingen, v) expresbesteldiensten ⁶ voor onder i) tot en met iii) bedoelde zendingen, vi) verwerking van niet-geadresseerde zendingen, vii) uitwisseling van documenten ⁷	Geen ⁸

¹ Het begrip "verwerken" omvat ophalen, sorteren, vervoeren en bezorgen.

² Het begrip "postzending" omvat alle poststukken die door een bedrijf worden verwerkt, ongeacht of dit bedrijf publiek of particulier is.

³ Bijvoorbeeld brieven of briefkaarten.

⁴ Met inbegrip van boeken en catalogi.

⁵ Kranten en tijdschriften.

⁶ Expresbesteldiensten bieden naast snellere en betrouwbaardere verzending extra dienstverlening in de vorm van ophalen vanaf het verzendpunt, persoonlijke aflevering bij de geadresseerde, het volgen en opsporen van zendingen, de mogelijkheid om het adres of de geadresseerde tijdens het vervoer te wijzigen, ontvangstbevestiging.

⁷ Levering van middelen, met inbegrip van het verschaffen van adhoc-ruimte alsmede vervoer door derden, voor zelfbestelling door de wederzijdse uitwisseling van postzendingen tussen gebruikers die zich op deze dienst abonneren. Het begrip "postzending" omvat alle poststukken die door een bedrijf worden verwerkt, ongeacht of dit bedrijf publiek of particulier is.

⁸ Voor de subsectoren i) tot en met iv) kunnen individuele vergunningen die specifieke universeledienstverplichtingen en/of een financiële bijdrage aan een compensatiefonds opleggen, vereist zijn.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
Subsectoren i), iv) en v) blijven buiten beschouwing wanneer ze onder diensten vallen die kunnen worden voorbehouden: voor brievenpost die 2,5 keer minder kost dan het publieke basistarief, mits de brieven minder dan 50 gram wegen ¹ , en voor aangetekende zendingen bij gerechtelijke of administratieve procedures.) (deel van CPC 751, deel van CPC 71235 ² en deel van CPC 73210 ³)	
B. Telecommunicatie Het leveren van inhoud die via telecommunicatiediensten wordt verzonden, valt hier niet onder.	
a) Alle diensten die bestaan uit de transmissie en ontvangst van elektromagnetische signalen ⁴ , met uitzondering van radio- en televisieomroep ⁵ .	Geen ⁶

¹ "Brievenpost": een op enigerlei fysieke drager aangebrachte schriftelijke mededeling die wordt vervoerd en besteld op het door de afzender op de zending zelf of op de omslag daarvan vermelde adres. Boeken, catalogi, kranten en tijdschriften worden niet als brievenpost aangemerkt.

² Vervoer van post voor eigen rekening via elke vorm van vervoer over land.

³ Vervoer van post voor eigen rekening via de lucht.

⁴ Deze diensten omvatten niet online-informatie en/of gegevensverwerking (met inbegrip van de verwerking van transacties) (deel van CPC 843), die onder 6.B. Diensten in verband met computers zijn opgenomen.

⁵ Een omroep is de ononderbroken transmissieketen die vereist is voor de distributie van televisie- en radioprogrammasignalen naar het grote publiek. Het begrip omvat niet de toeleveringskoppelingen tussen exploitanten.

⁶ Voetnoot ter verduidelijking: enkele lidstaten van de Europese Unie handhaven overheidsdeelname bij bepaalde telecommunicatie-exploitanten. Zij behouden zich het recht voor deze overheidsdeelname ook in de toekomst te handhaven. Dit is geen beperking van de markttoegang. In België zijn de overheidsdeelname bij en de stemrechten in Belgacom vastgesteld in het kader van wettelijke bevoegdheden, die momenteel zijn vastgelegd in de Wet van 21 maart 1991 inzake de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
b) Transmissie van programma's via satelliet ¹	EG: dienstverleners in deze sector kunnen onderworpen zijn aan verplichtingen om de doelstellingen van algemeen belang te vrijwaren die verband houden met inhoud die via hun netwerk wordt getransfereerd, in overeenstemming met het EU-regelgevingskader voor elektronische communicatie. BE: niet geconsolideerd.
8. BOUWNIJVERHEID EN CIVIELTECHNISCHE DIENSTEN IN VERBAND DAARMEE (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 en CPC 518)	BG: voor projecten van nationaal of regionaal belang moeten buitenlandse investeerders werken in partnerschap met of als onderaannemers van plaatselijke investeerders.
9. HANDEL (behalve de handel in wapens, munitie, springstoffen en ander oorlogsmaterieel) Alle hieronder vermelde subsectoren ²	AT: niet geconsolideerd voor de handel in pyrotechnische producten, ontvlambare producten, explosieven en giftige stoffen. Voor de handel in geneesmiddelen en tabaksproducten kunnen exclusieve rechten en/of vergunningen alleen worden toegekend aan EG-onderdanen en aan EG-rechtspersonen die hun hoofdvestiging in de EG hebben. FI: niet geconsolideerd voor de handel in alcoholhoudende dranken.
A. Handelsbemiddeling	
a) Handelsbemiddeling in auto's, motorfietsen, skimotoeren en delen en toebehoren daarvan (deel van CPC 61111, deel van CPC 6113 en deel van CPC 6121)	Geen
b) Andere handelsbemiddeling (CPC 621)	Geen

¹ Hieronder valt de telecommunicatiedienst die bestaat in de transmissie en ontvangst van radio- en televisieprogramma's via satelliet (de ononderbroken transmissieketen via satelliet die vereist is voor de distributie van televisie- en radioprogrammasignalen naar het grote publiek). De verkoop van satellietdiensten valt hieronder, maar niet de verkoop van pakketten televisieprogramma's aan huishoudens.

² De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing op de handel in chemische producten, geneesmiddelen, producten voor medisch gebruik zoals medische en chirurgische instrumenten, geneeskundige stoffen en voorwerpen voor medisch gebruik, militaire uitrusting en edele metalen (en edelstenen) en in een aantal lidstaten van de Europese Unie eveneens de handel in tabak en tabaksproducten en alcoholische dranken.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
B. Groothandel	
a) Groothandel in auto's, motorfietsen, skimotoren en delen en toebehoren daarvan (deel van CPC 61111, deel van CPC 6113 en deel van CPC 6121)	Geen
b) Groothandel in telecommunicatieapparatuur (deel van CPC 7542)	Geen
c) Andere groothandel (CPC 622 behalve groothandel in energieproducten ¹)	FR, IT: staatstabaksmonopolie. FR: voor vergunningen voor de groothandel in geneesmiddelen wordt een onderzoek naar de economische behoefte gedaan. Belangrijkste criteria: bevolking en geografische concentratie van bestaande apotheken.

¹ Deze diensten, die CPC 62271 omvatten, zijn opgenomen in ENERGIEDIENSTEN onder 18.D.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
C. Detailhandel ¹ Detailhandel in auto's, motorfietsen, skimotoren en delen en toebehoren daarvan (CPC 61112, deel van CPC 6113 en deel van CPC 6121) Detailhandel in telecommunicatieapparatuur (deel van CPC 7542) Detailhandel in voedingsmiddelen (CPC 631) Detailhandel in andere (niet-energie)goederen, behalve detailhandel in geneesmiddelen en medische en orthopedische goederen ² (CPC 632 behalve CPC 63211 en 63297)	ES, IT: staatstabaksmonopolie. BE, BG, DK, FR, IT, MT, PT: voor vergunningen voor warenhuizen (in FR alleen voor grote warenhuizen) wordt een onderzoek naar de economische behoefte gedaan. Belangrijkste criteria: het aantal bestaande warenhuizen en de gevolgen daarvoor, de bevolkingsdichtheid, de geografische spreiding, de gevolgen voor het verkeer en potentiële nieuwe werkgelegenheid. IE, SE: niet geconsolideerd voor detailhandel in alcoholhoudende dranken. SE: onderzoek naar de economische behoefte kan worden ingesteld voor de tijdelijke handel in kleding, schoeisel en voedingsmiddelen die niet op de plaats van verkoop worden geconsumeerd. Belangrijkste criterium: het effect op de bestaande winkels in de betrokken geografische zone.
D. Franchising (CPC 8929)	Geen
10. ONDERWIJS (alleen particulier gefinancierd)	

¹ Omvat niet onderhoud en reparatie, die zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.B. en 6.F.I).

Omvat geen detailhandel in energieproducten, die is opgenomen in ENERGIEDIENSTEN onder 18.E en 18.F.

² Detailhandel in farmaceutische, medische en orthopedische goederen zijn opgenomen onder VRIJE BEROEPEN in 6.A.k).

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
A. Basisonderwijs (CPC 921) B. Voortgezet onderwijs (CPC 922) C. Hoger onderwijs (CPC 923) D. Volwasseneneducatie (CPC 924)	EG: een concessie is vereist voor participatie van particuliere operatoren in het onderwijsnetwerk. AT: niet geconsolideerd voor het hoger onderwijs. Niet geconsolideerd voor volwasseneneducatie via radio of televisie. BG: niet geconsolideerd voor basis- en/of voortgezet onderwijs door buitenlandse natuurlijke personen en verenigingen en voor hoger onderwijs. CZ, SK: nationaliteitsvereiste voor de meerderheid van de bestuursleden. Niet geconsolideerd voor hoger onderwijs, behalve voor postsecundair technisch en beroepsonderwijs (CPC 92310). CY, FI, MT, RO, SE: niet geconsolideerd. EL: nationaliteitsvereiste voor de meerderheid van de bestuursleden van scholen van het basis- en het voortgezet onderwijs. Niet geconsolideerd voor hogeronderwijsinstellingen die staatsdiploma's afgeven. ES, IT: onderzoek naar behoefte voor het openen van particuliere universiteiten die erkende diploma's of graden mogen toekennen. De procedure omvat een advies van het parlement. Belangrijkste criteria: bevolking en concentratie van bestaande instellingen. HU, SK: het aantal scholen dat wordt opgericht kan worden beperkt door de plaatselijke overheid (of door de centrale overheid in geval van een instelling voor hoger onderwijs) die bevoegd is om vergunningen te verlenen. LV: niet geconsolideerd voor voortgezet technisch en beroepsonderwijs voor gehandicapte leerlingen (CPC 9224). SI: niet geconsolideerd voor basisscholen. Nationaliteitsvereiste voor de meerderheid van de bestuursleden van scholen van het voortgezet en het hoger onderwijs.
E. Ander onderwijs (CPC 929)	AT, BE, BG, CY, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, UK: niet geconsolideerd. CZ, SK: een concessie is vereist voor participatie van particuliere operatoren in het onderwijsnetwerk. Nationaliteitsvereiste voor de meerderheid van de bestuursleden.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
11. MILIEUDIENSTEN ¹	
A. Diensten in verband met afvalwater (CPC 9401) ² B. Beheer van vaste en gevaarlijke afvalstoffen, behalve grensoverschrijdend vervoer van gevaarlijke afvalstoffen a) Afvalverzameling en -verwerking (CPC 9402) b) Hygiënediensten en vergelijkbare diensten (CPC 9403) C. Bescherming van luchtkwaliteit en klimaat (CPC 9404) ³ D. Sanering en schoonmaak van bodem en water a) Behandeling en sanering van verontreinigde bodem en verontreinigd water (deel van CPC 9406) ⁴ E. Lawaaibestrijding en reductie van trillingen (CPC 9405) F. Bescherming van de biodiversiteit en het landschap a) Bescherming van natuur en landschap (deel van CPC 9406) G. Overige diensten in verband met milieu en aanverwante diensten (CPC 9409)	Geen

¹ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing.

² Stemt overeen met afvalwaterinzameling en -behandeling.

³ Stemt overeen met reiniging van uitlaatgassen.

⁴ Stemt overeen met delen van bescherming van natuur en landschap.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
12. FINANCIËLE DIENSTEN	
A. Verzekeringen en aanverwante diensten	AT: vergunningen voor filialen van buitenlandse verzekeringsmaatschappijen worden geweigerd indien de verzekeraar in zijn land van oorsprong geen rechtsvorm heeft die overeenstemt met of vergelijkbaar is met die van een naamloze vennootschap of een onderlinge verzekeringsmaatschappij. BG, ES: voordat een buitenlandse verzekeraar in Bulgarije of Spanje een filiaal of agentschap kan oprichten met het oog op de aanbidding van bepaalde soorten verzekeringen, moet hij in zijn land van herkomst al minstens vijf jaar over een vergunning voor het aanbieden van dezelfde soorten verzekeringen beschikken. EL: het recht van vestiging strekt zich niet uit tot de oprichting van een vertegenwoordiging of een andere wijze van permanente aanwezigheid van verzekeringsmaatschappijen, behalve wanneer een dergelijk kantoor als agentschap, filiaal of hoofdkantoor wordt gevestigd. FI: minstens de helft van de financiers en de leden van de raad van bestuur en de raad van toezicht van een verzekeringsmaatschappij moeten in de Europese Gemeenschap wonen, tenzij de bevoegde instantie ontheffing verleent. Buitenlandse verzekeraars kunnen in Finland geen vergunning verkrijgen voor de oprichting van een filiaal om wettelijke pensioenverzekeringen aan te bieden. IT: de toestemming tot de oprichting van een filiaal is in laatste instantie aan het oordeel van de toezichthoudende autoriteiten onderworpen. BG, PL: zij moeten hun activiteiten verrichten via een lokale vennootschap (geen filialen). PT: buitenlandse verzekeringsondernemingen die een filiaal in Portugal willen oprichten, moeten minstens vijf jaar praktijkervaring kunnen aantonen. De oprichting van rechtstreekse filialen is niet toegestaan voor verzekeringsintermediairs, maar is voorbehouden aan ondernemingen die overeenkomstig de wetgeving van een EG-lidstaat zijn opgericht. SK: buitenlanders mogen een verzekeringsmaatschappij in de vorm van een naamloze vennootschap oprichten of via een dochteronderneming met statutaire zetel in Slowakije verzekeringsactiviteiten verrichten (geen filialen). SI: buitenlandse investeerders kunnen niet participeren in verzekeringsondernemingen die worden geprivatiseerd. Alleen in Slovenië opgerichte ondernemingen (geen filialen) en natuurlijke personen van Sloveense nationaliteit mogen lid zijn van onderlinge verzekeringsmaatschappijen. Voor advies en de regeling van schade-eisen moet een entiteit met rechtspersoonlijkheid worden opgericht (geen filialen). Voor eenmanszaken is een verblijfplaats in Slovenië vereist. SE: niet in Zweden geregistreerde verzekeringsmakelaars mogen zich alleen via een filiaal vestigen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
B. Bankdiensten en andere financiële diensten (behalve verzekeringen)	EG: alleen bedrijven met statutaire zetel in de Gemeenschap kunnen als bewaarder van activa van beleggingsfondsen optreden. Voor het beheer van unit trusts en beleggingsfondsen moet een gespecialiseerde beheermaatschappij worden opgericht met hoofdkantoor en statutaire zetel in dezelfde lidstaat. BG: pensioenverzekeringen kunnen worden aangeboden via participatie in naar Bulgaars recht opgerichte verzekeringsmaatschappijen (geen filialen). De voorzitters van de raad van beheer en de raad van bestuur moeten hun vaste verblijfplaats in Bulgarije hebben. CY: alleen leden van de Cypriotische effectenbeurs (makelaars) mogen het effectenbedrijf op Cyprus uitoefenen. Een makelaarsbedrijf kan alleen als lid van de Cypriotische effectenbeurs worden geregistreerd als het is opgericht en in een register is ingeschreven overeenkomstig de bedrijvenwet van Cyprus (geen filialen). FI: minstens de helft van de oprichters, de leden van de raad van bestuur, minstens één gewoon en één plaatsvervangend lid van de raad van toezicht en de persoon die gemachtigd is namens de kredietinstelling te ondertekenen moeten hun vaste verblijfplaats in de EG hebben. De bevoegde instanties kunnen vrijstelling van deze verplichtingen verlenen. HU: voor filialen van buitenlandse instellingen is het niet toegestaan de activa van particuliere pensioenfondsen te beheren, noch aan beheer van risicokapitaal te doen. Minstens twee leden van de raad van bestuur van een financiële instelling moeten Hongaars onderdaan zijn, ingezet in de zin van de van toepassing zijnde deviezenregelgeving en sinds ten minste één jaar een vaste verblijfplaats in Hongarije hebben.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
	IE: voor collectieve beleggingsfondsen die als unit trust of vennootschap met variabel kapitaal zijn opgezet (andere dan instellingen voor collectieve beleggingen in overdraagbare effecten, icbe's), moet de beheerder/depositaris een naar Iers recht of naar het recht van een andere lidstaat van de Europese Gemeenschap opgerichte onderneming zijn (geen filialen). In het geval van een commanditaire beleggingsvennootschap moet minstens een algemene partner een naar Iers recht opgerichte onderneming zijn. Om lid te worden van een Ierse effectenbeurs moet een entiteit hetzij I) een vergunning hebben verkregen in Ierland, hetgeen veronderstelt dat deze entiteit een naar Iers recht opgerichte onderneming is of een partnerschap is aangegaan en over een hoofdkantoor/maatschappelijke zetel in Ierland beschikt of II) in een andere lidstaat een vergunning hebben gekregen overeenkomstig de EG-richtlijn inzake beleggingsdiensten. IT: om met een vestiging in Italië het effectenafwikkelingssysteem te mogen beheren, moet een onderneming naar Italiaans recht zijn opgericht (geen filialen). Om met een vestiging in Italië centrale depositodiensten voor effecten te mogen beheren, moeten ondernemingen naar Italiaans recht zijn opgericht (geen filialen). Voor andere collectieve beleggingsfondsen dan overeenkomstig EG-wetgeving geharmoniseerde icbe's, moet de gevolmachtigde/depositaris in Italië geregistreerd zijn of een in een andere lidstaat van de Europese Gemeenschap geregistreerde onderneming zijn met een filiaal in Italië. Beheermaatschappijen van niet overeenkomstig EG-wetgeving geharmoniseerde icbe's moeten eveneens naar Italiaans recht zijn opgericht (geen filialen). Alleen banken, verzekeringsmaatschappijen, investeringsmaatschappijen en ondernemingen die overeenkomstig EG-wetgeving geharmoniseerde icbe's beheren en hun hoofdkantoor in de EG hebben, alsook naar Italiaans recht opgerichte icbe's, mogen de middelen van pensioenfondsen beheren. In geval van huis-aan-huis-verkoop moet gebruik worden gemaakt van de diensten van erkende verkopers van financiële producten die ingezetene zijn van een lidstaat van de Europese Gemeenschap. Vertegenwoordigingen van buitenlandse intermediairs mogen geen activiteiten in verband met beleggingsdiensten verrichten. LT: voor het beheer van de activa moet een gespecialiseerde beheermaatschappij worden opgericht (geen filialen). Alleen bedrijven met statutaire zetel in Litouwen kunnen als bewaarder van activa optreden. PT: pensioenfondsen mogen uitsluitend worden beheerd door gespecialiseerde ondernemingen die met dat doel naar Portugees recht zijn opgericht, door verzekeringsondernemingen die in Portugal zijn gevestigd en gemachtigd zijn levensverzekeringen aan te bieden of door entiteiten die in andere EG-lidstaten pensioenfondsen mogen beheren (niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen vanuit niet-EG-landen). RO: voor filialen van buitenlandse instellingen is het niet toegestaan activa te beheren.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
	SK: investeringsdiensten kunnen worden verleend door banken, investeringsbedrijven, investeringsfondsen en effectenhandelaren met de rechtsvorm van een naamloze vennootschap met eigen vermogen (geen filialen). SI: niet geconsolideerd voor participatie in banken die worden geprivatiseerd en voor particuliere pensioenfondsen (niet-verplichte pensioenfondsen). SE: de oprichter van een spaarbank moet een in de EG ingezeten natuurlijke persoon zijn.
13. GEZONDHEIDSZORG EN MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING ¹ (alleen particulier gefinancierde diensten)	
A. Ziekenhuizen (CPC 9311) B. Ambulances (CPC 93192) C. Intramurale gezondheidszorg, andere dan verpleging in een ziekenhuis (CPC 93193) D. Maatschappelijke dienstverlening (CPC 933)	EG: een concessie is vereist voor de participatie van particuliere operatoren in het netwerk van gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening. Er kan een onderzoek naar de economische behoefte worden uitgevoerd. Belangrijkste criteria: het aantal bestaande instellingen en de gevolgen daarvoor, de vervoersinfrastructuur, de bevolkingsdichtheid, de geografische spreiding en potentiële nieuwe werkgelegenheid. AT, SI: niet geconsolideerd voor ambulances. BG: niet geconsolideerd voor ziekenhuizen, ambulances en intramurale gezondheidszorg, andere dan verpleging in een ziekenhuis. CZ, FI, MT, SE, SK: niet geconsolideerd. HU, SI: niet geconsolideerd voor maatschappelijke dienstverlening. PL: niet geconsolideerd voor ambulances, intramurale gezondheidszorg andere dan verpleging in een ziekenhuis, en voor maatschappelijke dienstverlening. BE, UK: niet geconsolideerd voor ambulances, intramurale gezondheidszorg andere dan verpleging in een ziekenhuis, en voor maatschappelijke dienstverlening andere dan herstellingssoorten, verpleegthuizen en bejaardenhuizen. CY: niet geconsolideerd voor ziekenhuizen, ambulances, intramurale gezondheidszorg andere dan verpleging in een ziekenhuis, en voor maatschappelijke dienstverlening andere dan herstellingssoorten, verpleegthuizen en bejaardenhuizen.
14. TOERISME EN DIENSTEN IN VERBAND MET REIZEN	

¹ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
A. Hotels, restaurants en catering (CPC 641, CPC 642 en CPC 643) behalve catering in de luchtvaart ¹	BG: oprichting naar Bulgaars recht is vereist (geen filialen). IT: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte gedaan voor bars, cafés en restaurants. Belangrijkste criteria: bevolking en concentratie van bestaande instellingen.
B. Reisbureaus en reisorganisatoren (inclusief reisleiders) (CPC 7471)	BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). PT: oprichting van een onderneming met hoofdkantoor in Portugal verplicht (niet geconsolideerd voor filialen).
C. Toeristengidsen (CPC 7472)	Geen
15. CULTUUR, SPORT EN RECREATIE (andere dan audiovisuele diensten)	
A. Amusement (inclusief theater, concerten, circussen en discotheken) (CPC 9619)	CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI, SK: niet geconsolideerd. BG: niet geconsolideerd, behalve voor theaterproducenten, zanggroepen, bands en orkesten (CPC 96191), auteurs, componisten, beeldhouwers, entertainers en andere individuele artiesten (CPC 96192) en aanverwante theaterdiensten (CPC 96193). EE: niet geconsolideerd voor ander amusement (CPC 96199) behalve voor bioscopen. LV: niet geconsolideerd behalve voor bioscopen (deel van CPC 96199).
B. Nieuws- en persagentschappen (CPC 962)	FR: de participatie van buitenlanders in ondernemingen die publicaties in het Frans uitgeven, mag niet meer bedragen dan 20% van het kapitaal van of de stemrechten in de onderneming. Voor de vestiging van persagentschappen door buitenlandse investeerders is wederkerigheid vereist.
C. Bibliotheken, archieven, musea en overige culturele diensten ² (CPC 963)	BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd. AT, LT: voor de participatie van particuliere exploitanten in bibliotheken, archieven, musea en andere netwerken van culturele diensten is een concessie of vergunning vereist.

¹ Catering in de luchtvaart is opgenomen in ONDERSTEUNENDE DIENSTEN IN VERBAND MET VERVOER onder 17.D.a) Grondafhandelingsdiensten.

² De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
D. Sport (CPC 9641)	AT, SI: niet geconsolideerd voor skischolen en berggidsen. BG, CY, CZ, EE, LV, MT, PL, RO, SK: niet geconsolideerd.
E. Recreatieparken en stranden (CPC 96491)	Geen
16. VERVOER	
A. Zeevaart ¹	
a) Internationaal personen- vervoer (CPC 7211 zonder nationale cabotage). b) Internationaal goederen- vervoer (CPC 7212 zonder nationale cabotage) ²	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd voor de oprichting van een geregistreerde onderneming om een vloot te laten varen onder de vlag van de staat waar de onderneming gevestigd wordt. BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). BG, CY, DE, EE, ES, FR, FI, EL, IT, LT, LV, MT, PL, PT, RO, SI, SE: feedering met vergunning.
B. Binnenvaart ³	

¹ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing op havens en andere diensten met betrekking tot de zeevaart waarvoor openbare ruimte moet worden gebruikt.

² Omvat feedering en het verplaatsen van materiaal door internationale zeevervoerders tussen havens in dezelfde staat wanneer er geen ontvangsten zijn.

³ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing op havens en andere diensten met betrekking tot de binnenvaart waarvoor openbare ruimte moet worden gebruikt.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
a) Personenvervoer (CPC 7221) b) Goederenvervoer (CPC 7222)	EG: in maatregelen gebaseerd op bestaande of toekomstige overeenkomsten over de toegang tot binnenwateren (waaronder overeenkomsten inzake het Rijn-Main-Donau-kanaal) worden bepaalde verkeersrechten gereserveerd voor maatschappijen in de betrokken landen die voldoen aan de nationaliteitsvereisten voor eigenaren. Regelingen voortvloeiende uit de Akte van Mannheim inzake de Rijnvaart. AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd voor de oprichting van een geregistreerde onderneming om een vloot te laten varen onder de vlag van de staat waar de onderneming gevestigd wordt. AT: natuurlijke personen moeten aan de nationaliteitsvereiste voldoen om een scheepvaartmaatschappij op te richten. Bij vestiging als rechtspersoon geldt de nationaliteitsvereiste voor de raad van bestuur en de raad van toezichthouders. Een geregistreerde onderneming of permanente vestiging in Oostenrijk is vereist. Daarnaast moet het merendeel van de aandelen in handen zijn van EG-burgers. BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). FI: diensten mogen alleen worden verstrekt door schepen die onder Finse vlag varen.
C. Vervoer per spoor ¹ a) Personenvervoer (CPC 7111) b) Goederenvervoer (CPC 7112)	BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist).
D. Vervoer over de weg ²	

¹ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing op vervoer per spoor waarvoor openbare ruimte moet worden gebruikt.

² De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
a) Personenvervoer (CPC 7121 en CPC 7122)	EG: buitenlandse investeerders mogen binnen een lidstaat geen vervoer aanbieden (cabotage), behalve voor verhuur van busdiensten met chauffeur, zonder dienstregeling. EG: onderzoek naar de economische behoefte voor taxi's. Belangrijkste criteria: het aantal bestaande ondernemingen en de gevolgen daarvoor, de bevolkingsdichtheid, de geografische spreiding, de gevolgen voor het verkeer en potentiële nieuwe werkgelegenheid. AT, BG: exclusieve rechten en/of vergunningen kunnen alleen worden toegekend aan EG-onderdanen en aan EG-rechtspersonen die hun hoofdvestiging in de EG hebben. BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). FI, LV: vergunning vereist; er worden geen vergunningen verleend voor in het buitenland geregistreerde voertuigen. LV, SE: gevestigde entiteiten zijn verplicht in het betrokken land geregistreerde voertuigen te gebruiken. ES: onderzoek naar de economische behoefte voor CPC 7122. Belangrijkste criterium: plaatselijke vraag. IT, PT: onderzoek naar de economische behoefte voor limousines. Belangrijkste criteria: het aantal bestaande ondernemingen en de gevolgen daarvoor, de bevolkingsdichtheid, de geografische spreiding, de gevolgen voor het verkeer en potentiële nieuwe werkgelegenheid. ES, IE, IT: onderzoek naar de economische behoefte voor intercitybussen. Belangrijkste criteria: het aantal bestaande ondernemingen en de gevolgen daarvoor, de bevolkingsdichtheid, de geografische spreiding, de gevolgen voor het verkeer en potentiële nieuwe werkgelegenheid. FR : niet geconsolideerd voor intercitybussen.
b) Goederenvervoer ¹ (CPC 7123, behalve vervoer van post voor eigen rekening ²).	AT, BG: exclusieve rechten en/of vergunningen kunnen alleen worden toegekend aan EG-onderdanen en aan EG-rechtspersonen die hun hoofdvestiging in de EG hebben. BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). FI, LV: vergunning vereist; er worden geen vergunningen verleend voor in het buitenland geregistreerde voertuigen. LV, SE: gevestigde ondernemingen zijn verplicht in het betrokken land geregistreerde voertuigen te gebruiken. IT, SK: onderzoek naar de economische behoefte. Het belangrijkste criterium is de plaatselijke vraag.
E. Vervoer van goederen andere dan brandstof, via pijpleidingen ^{3 4} (CPC 7139)	AT: exclusieve rechten kunnen alleen worden toegekend aan EG-onderdanen en aan EG-rechtspersonen die hun hoofdvestiging in de EG hebben.

¹ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing in een aantal lidstaten van de Europese Unie.

² Deel van CPC 71235, dat is opgenomen in COMMUNICATIE onder 7.A. Post- en koeriersdiensten.

³ Het vervoer van brandstoffen via pijpleidingen is opgenomen in ENERGIEDIENSTEN onder 18.B.

⁴ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
17. ONDERSTEUNENDE DIENSTEN VOOR VERVOER ¹	
A. Ondersteunende diensten voor zeevervoer ² a) Behandeling van zeevracht b) Opslag (deel van CPC 742) c) Inklaring d) Diensten in verband met de opslag van containers e) Diensten van scheepsagenten f) Maritieme expediteursdiensten g) Verhuur van schepen met bemanning (CPC 7213) h) Duwen en slepen (CPC 7214) i) Ondersteunende diensten in verband met zeevaart (deel van CPC 745) j) Andere ondersteunende en bijbehorende diensten (inclusief catering) (deel van CPC 749)	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: voor duwen en slepen en voor ondersteunende diensten voor zeevervoer niet geconsolideerd voor de oprichting van een geregistreerde onderneming om een vloot te laten varen onder de vlag van de staat waar de onderneming gevestigd wordt. IT: onderzoek naar de economische behoefte voor de behandeling van zeevracht. Belangrijkste criteria: het aantal bestaande ondernemingen en de gevolgen daarvoor, de bevolkingsdichtheid, de geografische spreiding en potentiële nieuwe werkgelegenheid. BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). Participatie in Bulgaarse ondernemingen is beperkt tot 49 procent. SI: inklaring alleen door in Slovenië gevestigde rechtspersonen (geen filialen). FI: duwen en slepen alleen door schepen die onder Finse vlag varen.

¹ Omvat niet onderhoud en reparatie van transportmiddelen, die zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.F.1) 1 tot en met 6.F.1) 4.

² De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing op havens, op andere ondersteunende diensten waarvoor openbare ruimte moet worden gebruikt en op duwen en slepen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
B. Ondersteunende diensten voor de binnenvaart¹ a) Vrachtbehandeling (deel van CPC 741) b) Opslag (deel van CPC 742) c) Bevrachtingsagenten (deel van CPC 748) d) Verhuur van schepen met bemanning (CPC 7223) e) Duwen en slepen (CPC 7224) f) Ondersteunende diensten voor de binnenvaart (deel van CPC 745) g) Andere ondersteunende en bijbehorende diensten (deel van CPC 749)	EG: in maatregelen gebaseerd op bestaande of toekomstige overeenkomsten over de toegang tot binnenwateren (waaronder overeenkomsten inzake het Rijn-Main-Donau-kanaal) worden bepaalde verkeersrechten gereserveerd voor maatschappijen in de betrokken landen die voldoen aan de nationaliteitsvereisten voor eigenaren. Regelingen voortvloeiende uit de Akte van Mannheim inzake de Rijnvaart. AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd voor duwen en slepen en ondersteunende diensten voor de binnenvaart. AT: natuurlijke personen moeten aan de nationaliteitsvereiste voldoen om een scheepvaartmaatschappij op te richten. Bij vestiging als rechtspersoon geldt de nationaliteitsvereiste voor de raad van bestuur en de raad van toezichthouders. Een geregistreerde onderneming of permanente vestiging in Oostenrijk is vereist. Daarnaast moet het merendeel van de aandelen in handen zijn van EG-burgers. BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). Participatie in Bulgaarse ondernemingen is beperkt tot 49 procent. HU: overheidsparticipatie in een onderneming kan vereist zijn. FI: duwen en slepen alleen door schepen die onder Finse vlag varen. SI: inkleding alleen door in Slovenië gevestigde rechtspersonen (geen filialen).
C. Ondersteunende diensten voor vervoer per spoor² a) Vrachtbehandeling (deel van CPC 741) b) Opslag (deel van CPC 742) c) Bevrachtingsagenten (deel van CPC 748)	BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). Participatie in Bulgaarse ondernemingen is beperkt tot 49 procent. SI: inkleding alleen door in Slovenië gevestigde rechtspersonen (geen filialen).

¹ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing op havens, op andere ondersteunende diensten waarvoor openbare ruimte moet worden gebruikt en op duwen en slepen.

² De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing op diensten waarvoor openbare ruimte moet worden gebruikt.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
d) Trekken en opdrukken (CPC 7113) e) Ondersteunende diensten voor vervoer per spoor (CPC 743) f) Andere ondersteunende en bijbehorende diensten (deel van CPC 749)	
D. Ondersteunende diensten voor vervoer over de weg ¹ a) Vrachtbehandeling (deel van CPC 741) b) Opslag (deel van CPC 742) c) Bevrachtingsagenten (deel van CPC 748) d) Verhuur van vrachtauto's met chauffeur (CPC 7124) e) Ondersteunende diensten in verband met het vervoer over de weg (CPC 744) f) Andere ondersteunende en bijbehorende diensten (deel van CPC 749)	AT: voor de verhuur van vrachtauto's met chauffeur kunnen exclusieve rechten en/of vergunningen alleen worden toegekend aan EG-onderdanen en aan EG-rechtspersonen die hun hoofdvestiging in de EG hebben. BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). Participatie in Bulgaarse ondernemingen is beperkt tot 49 procent. FI: voor de verhuur van vrachtauto's met chauffeur is een vergunning vereist; er worden geen vergunningen verleend voor in het buitenland geregistreerde voertuigen. SI: inkleding alleen door in Slovenië gevestigde rechtspersonen (geen filialen).
E. Ondersteunende diensten voor de luchtvaart	
a) Grondafhandelingsdiensten (inclusief catering)	EG: de categorieën activiteiten hangen af van de grootte van de luchthaven. Het aantal dienstverleners in een luchthaven kan worden beperkt naar gelang van de beschikbare ruimte; bij beperkingen om andere redenen moet het aantal dienstverleners minimaal twee bedragen. BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist).
b) Opslag (deel van CPC 742)	BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). PL: voor opslag van diepgevroren of gekoelde goederen en bulkopslag van vloeistoffen of gassen, hangen de categorieën activiteiten af van de grootte van de luchthaven. Het aantal dienstverleners in een luchthaven kan worden beperkt naar gelang van de beschikbare ruimte; bij beperkingen om andere redenen moet het aantal dienstverleners minimaal twee bedragen.

¹ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing op diensten waarvoor openbare ruimte moet worden gebruikt.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
c) Bevrachtingsagenten (deel van CPC 748)	BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). SI: inkleding alleen door in Slovenië gevestigde rechtspersonen (geen filialen).
d) Verhuur van luchtvaartuigen met bemanning (CPC 734)	EG: luchtvaartuigen die door maatschappijen uit de Gemeenschap worden gebruikt, moeten zijn geregistreerd in de EG-lidstaat die de maatschappij vergunning heeft verleend of elders in de EG. Het luchtvaartuig moet eigendom zijn van natuurlijke personen die aan specifieke nationaliteitscriteria voldoen, of van rechtspersonen die voldoen aan specifieke criteria betreffende eigendom van kapitaal en zeggenschap (de nationaliteit van directieleden inbegrepen). In uitzonderlijke omstandigheden of voor kortlopende leasecontracten kan ontheffing worden verleend. BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist).
e) Verkoop en marketing	EG: specifieke verplichtingen voor investeerders die geautomatiseerde boekingsystemen runnen die eigendom zijn van luchtvaartmaatschappijen of waarover luchtvaartmaatschappijen zeggenschap hebben. BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist).
f) Geautomatiseerd boekingssysteem (CRS)	EG: specifieke verplichtingen voor investeerders die geautomatiseerde boekingsystemen runnen die eigendom zijn van luchtvaartmaatschappijen of waarover luchtvaartmaatschappijen zeggenschap hebben. BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist).
g) Beheer van luchthavens ¹	BG: niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist). PL: buitenlandse participatie is beperkt tot 49 procent.
F. Ondersteunende diensten voor vervoer van goederen andere dan brandstof via pijpleidingen ² a) Opslag van goederen andere dan brandstof, vervoerd via pijpleidingen ³ (deel van CPC 742)	Geen

¹ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing.

² Ondersteunende diensten voor het vervoer van brandstoffen via pijpleidingen zijn opgenomen in ENERGIEDIENSTEN, onder 18.C.

³ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
18. ENERGIEDIENSTEN	
A. Diensten in verband met de mijnbouw ¹ (CPC 883) ²	Geen
B. Vervoer van brandstoffen via pijpleidingen ³ (CPC 7131)	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd.
C. Opslag van via pijpleidingen vervoerde brandstoffen ⁴ (deel van CPC 742)	PL: het kan investeerders uit landen die energieleveranciers zijn, worden verboden controle over de activiteit te verkrijgen. Niet geconsolideerd voor de oprichting van rechtstreekse filialen (oprichting als vennootschap is vereist).
D. Groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen en aanverwante producten (CPC 62271) en groothandel in elektriciteit, stoom en warm water ⁵	EG: niet geconsolideerd voor de groothandel in elektriciteit, stoom en warm water.
E. Detailhandel in motorbrandstoffen (CPC 613) F. Detailhandel in stookolie, flessengas, steenkool en brandhout (CPC 63297) en detailhandel in elektriciteit, gas (niet in flessen), stoom en warm water ⁶	EG: niet geconsolideerd voor de detailhandel in motorbrandstoffen, elektriciteit, gas (niet in flessen), stoom en warm water. BE, BG, DK, FR, IT, MT, PT: voor de detailhandel in motorbrandstoffen, flessengas, steenkool en brandhout wordt voor vergunningen voor warenhuizen (in FR alleen voor grote warenhuizen) een onderzoek naar de economische behoefte gedaan. Belangrijkste criteria: het aantal bestaande winkels en de gevolgen daarvoor, de bevolkingsdichtheid, de geografische spreiding, de gevolgen voor het verkeer en potentiële nieuwe werkgelegenheid.

¹ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing.

² Omvat de volgende diensten verleend voor een vast bedrag of op contractbasis: adviseurs en consultants met betrekking tot de mijnbouw, het exploitatierijp maken van terreinen, het installeren van booruitrusting, boren, boorkronen, bekledingsbuizen en exploitatiebuizen, modder-engineering en bevoorrading, controle van vaste stoffen, vissen en speciale operaties in de boorput, geologie van de bronnen en boorcontrole, het nemen van bodemonsters door middel van boren, het testen van bronnen, kabels, bevoorrading met en gebruik van opvulvloeistoffen (pekkel), bevoorrading met en installatie van opvulrichtingen, cementeren (pompen onder druk), stimulatie (breken, verzuren en pompen onder druk), nazicht en herstel van bronnen, het opvullen en het uit gebruik nemen van bronnen.

³ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing.

⁴ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing.

⁵ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing.

⁶ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
G. Diensten in verband met de distributie van energie ¹ (CPC 887)	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, HU, IT, LU, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, UK: niet geconsolideerd, behalve voor advies, waarvoor: geen. SI: niet geconsolideerd behalve voor diensten in verband met gasdistributie, waarvoor: geen.
19. OVERIGE DIENSTEN, NIET ELDERS INGEDEELD	
a) Wassen, reinigen en verven (CPC 9701)	Geen
b) Haarverzorging (CPC 97021)	IT: er wordt op nationaal niveau een onderzoek naar de economische behoefte gedaan. Een eventueel onderzoek naar de economische behoefte betreft een beperking van het aantal ondernemingen. Belangrijkste criteria: bevolking en concentratie van bestaande ondernemingen.
c) Cosmetische behandeling, manicure en pedicure (CPC 97022)	IT: er wordt op nationaal niveau een onderzoek naar de economische behoefte gedaan. Een eventueel onderzoek naar de economische behoefte betreft een beperking van het aantal ondernemingen. Belangrijkste criteria: bevolking en concentratie van bestaande ondernemingen.
d) Overige schoonheidsverzorging n.e.g. (CPC 97029)	IT: er wordt op nationaal niveau een onderzoek naar de economische behoefte gedaan. Een eventueel onderzoek naar de economische behoefte betreft een beperking van het aantal ondernemingen. Belangrijkste criteria: bevolking en concentratie van bestaande ondernemingen.
e) Kuuroorden en niet-therapeutische massages, voor zover die met het oog op ontspanning en lichamelijk welzijn en niet voor medische of revalidatiedoeleinden worden verstrekt ^{2 3} (CPC ver. 1.0 97230)	Geen
g) Telecommunicatieverbinding (CPC 7543)	Geen

¹ Behalve voor advies is de horizontale beperking op openbare nutsbedrijven van toepassing.

² Therapeutische massages en thermale kuren vallen onder 6.A.h) Artsen en tandartsen, 6.A.j) 2 Verpleegkundigen, fysiotherapeuten en paramedisch personeel, en 13.A en 13.C Gezondheidszorg.

³ De horizontale beperking op openbare nutsbedrijven is van toepassing op kuuroorden en niet-therapeutische massages verstrekt in ruimten van openbaar nut zoals bepaalde waterbronnen.

LIJST VAN VERBINTENISSEN INZAKE
GRENSOVERSCHRIJDENDE DIENSTVERLENING

(bedoeld in artikel 78)

EG

1. In onderstaande lijst van verbintenissen zijn de dienstensectoren opgenomen die overeenkomstig artikel 78 van de overeenkomst door de EG zijn geliberaliseerd, alsook, door middel van voorbehouden, de beperkingen inzake markttoegang en nationale behandeling die gelden voor diensten en dienstverleners uit de CARIFORUM-staten in die sectoren. De lijst bevat de volgende elementen:
 - a) een eerste kolom, waarin de sector of subsector wordt vermeld waarin de partij de verbintenis is aangegaan, en de liberalisering waarop de voorbehouden van toepassing zijn;
 - b) een tweede kolom, waarin de toepasselijke voorbehouden worden beschreven.

Wanneer de in b) bedoelde kolom slechts lidstaatspecifieke voorbehouden bevat, gaan de lidstaten die er niet in worden vermeld in de betrokken sector verbintenissen zonder voorbehouden aan (het ontbreken van lidstaatspecifieke voorbehouden in een bepaalde sector doet geen afbreuk aan horizontale voorbehouden of aan eventuele voor de hele EG geldende sectorspecifieke voorbehouden).

Voor grensoverschrijdende dienstverlening in sectoren of subsectoren waarop de overeenkomst van toepassing is en die niet in onderstaande lijst is opgenomen, zijn geen verbintenissen aangegaan.

2. Voor de vaststelling van de individuele sectoren en subsectoren:
 - a) wordt onder CPC de "Central Products Classification" verstaan, zoals vastgesteld in "Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, N° 77, *CPC prov*, 1991";
 - b) wordt onder CPC ver. 1.0 de "Central Products Classification" verstaan, zoals vastgesteld in "Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, N° 77, *CPC ver. 1.0*, 1998".
3. Onderstaande lijst bevat geen maatregelen met betrekking tot opleidingseisen en -procedures, technische normen, en vergunningsvereisten en -procedures die geen beperking inzake markttoegang of nationale behandeling vormen in de zin van de artikelen 76 en 77. Deze maatregelen (zoals een vergunningsverplichting, universeledienstverplichting, verplichte erkenning van kwalificaties in gereguleerde sectoren, verplichting om specifieke examens (inclusief taalexamens) af te leggen), zijn steeds van toepassing op dienstverleners uit de CARIFORUM-staten, ook al zijn zij niet in de lijst opgenomen.
4. Onderstaande lijst doet geen afbreuk aan de haalbaarheid van vorm van dienstverlening 1 in bepaalde dienstensectoren en -subsectoren, noch aan overheidsmonopolies en exclusieve rechten als beschreven in de lijst van verbintenissen inzake vestiging.
5. Overeenkomstig artikel 60, lid 3, van de overeenkomst bevat onderstaande lijst geen maatregelen betreffende door de partijen toegekende subsidies.
6. De uit deze lijst van verbintenissen voortvloeiende rechten en verplichtingen hebben geen directe werking, zodat er niet rechtstreeks rechten voor individuele natuurlijke of rechtspersonen uit voortvloeien.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
ALLE SECTOREN	Onroerend goed Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 AT, BG, CY, CZ, DK, EE, EL, FI, HU, IE, IT, LT, LV, MT, PL, RO, SI, SK: beperking van de aankoop van grond en onroerend goed door buitenlandse investeerders¹.
1. ZAKELIJKE DIENSTEN	
A. Vrije beroepen	
a) Rechtskundige diensten (CPC 861)² (behalve rechtskundig advies, juridische documentatie en certificering die worden verstrekt door beoefenaars van juridische beroepen die met publieke functies zijn belast, zoals notarissen, gerechtsdeurwaarders of andere ambtenaren)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 AT, CY, ES, EL, LT, MT, SK: voor de volledige toelating tot de balie, die vereist is voor de beoefening van het nationaal recht (van de EG en de lidstaat), geldt de nationaliteitsvereiste. BE, FI: voor de volledige toelating tot de balie, die vereist is voor rechtskundige vertegenwoordiging, gelden nationaliteits- en ingezetenschapvereisten. Om in andere dan strafzaken voor het Hof van Cassatie te verschijnen, gelden in BE quota's. BG: buitenlandse advocaten mogen alleen onderdanen van hun thuisland rechtskundig vertegenwoordigen in wederkerigheid en samenwerking met een Bulgaarse advocaat. Voor rechtskundige bemiddeling is een vaste verblijfplaats in Bulgarije vereist. FR: voor de toegang van advocaten tot het beroep van "avocat auprès de la Cour de Cassation" en "avocat auprès du Conseil d'Etat" gelden quota's en een nationaliteitsvereiste.

¹ Wat de dienstensectoren betreft, gaan deze beperkingen niet verder dan de beperkingen in de bestaande GATS-verbintenissen.

² Omvat rechtskundig advies en rechtskundige vertegenwoordiging, arbitrage en bemiddeling, juridische documentatie en certificering.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
	HU: voor de volledige toelating tot de balie gelden nationaliteits- en ingezetenschaapvereisten. Voor buitenlandse advocaten is rechtskundige dienstverlening beperkt tot het verstrekken van rechtskundig advies. LV: nationaliteitsvereiste voor beëdigde advocaten, aan wie rechtskundige vertegenwoordiging in strafzaken voorbehouden is. DK: alleen juristen met een Deense vergunning tot uitoefening van het juridische beroep, en in Denemarken geregistreerde advocatenkantoren mogen juridisch advies verstrekken. Om een Deense vergunning te verkrijgen, moet een juridisch examen worden afgelegd. SE: voor toelating tot de balie, die noodzakelijk is om de Zweedse titel "advokat" te mogen voeren, is ingezetenschaap vereist.
b) 1. Accountants, boekhouders (CPC 86212 andere dan "audits", CPC 86213, CPC 86219 en CPC 86220)	Voor vorm van dienstverlening 1 FR, HU, IT, MT, RO, SI: niet geconsolideerd. AT: nationaliteitsvereiste voor vertegenwoordiging bij bevoegde autoriteiten. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
b) 2. Audits (CPC 86211 en 86212 behalve accountants)	Voor vorm van dienstverlening 1 BE, BG, CY, DE, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SI, UK: niet geconsolideerd. AT: nationaliteitsvereiste voor vertegenwoordiging bij bevoegde instanties en voor in specifieke Oostenrijkse wetgeving voorziene audits (bv. vennootschapswetgeving, beurswet, bankwetgeving enz.). SE: alleen in Zweden erkende auditors mogen audits uitvoeren voor bepaalde entiteiten met rechtspersoonlijkheid, zoals alle vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid. Alleen zij mogen aandeelhouder zijn van of partner zijn in ondernemingen die erkende audits (voor officiële doeleinden) uitvoeren. Ingezetenschaap is verplicht voor erkenning. LT: het auditverslag moet worden opgesteld in samenwerking met een in Litouwen officieel erkende auditor. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen

c) Belastingconsulenten (CPC 863) ¹	Voor vorm van dienstverlening 1 AT: nationaliteitsvereiste voor vertegenwoordiging bij bevoegde autoriteiten. CY: belastingconsulenten moeten een vergunning hebben van de minister van Financiën. Hiervoor wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. De hierbij gebruikte criteria zijn dezelfde als die voor de toestemming voor buitenlandse investeringen (zie de horizontale afdeling), voor zover deze voor deze subsector gelden, waarbij telkens rekening wordt gehouden met de werkgelegenheidssituatie in de subsector. BG, MT, RO, SI: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
d) Architecten en e) Stedenbouwkundigen en landschapsarchitecten (CPC 8671 en CPC 8674)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT: niet geconsolideerd behalve voor diensten die betrekking hebben op de planning. BE, BG, CY, EL, IT, MT, PL, PT, SI: niet geconsolideerd. DE: toepassing van de nationale regels inzake honoraria en emolumenten voor alle diensten die vanuit het buitenland worden verleend. HU, RO: niet geconsolideerd voor landschapsarchitectuur. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
f) Ingenieurs en g) Ingenieurs: geïntegreerde diensten (CPC 8672 en CPC 8673)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, SI: niet geconsolideerd behalve voor diensten die uitsluitend betrekking hebben op de planning. BG, CY, EL, IT, MT, PT: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen

¹ Omvat niet rechtskundig advies en rechtskundige vertegenwoordiging in belastingaangelegenheden, die zijn opgenomen onder 1.A.a). Rechtskundige diensten.

h) Artsen (psychologen daaronder begrepen) en tandartsen (CPC 9312 en deel van CPC 85201)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CY, DE, DK, EE, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SK, UK: niet geconsolideerd. SI: niet geconsolideerd voor sociale geneeskunde, hygiënische, epidemiologische en medisch-ecologische diensten, levering van bloed, bloedpreparaten en transplantaten en autopsie. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
i) Dierenartsen (CPC 932)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, MT, NL, PT, RO, SI, SK: niet geconsolideerd. UK: niet geconsolideerd, behalve voor veterinaire laboratorium- en technische diensten voor dierenartsen, algemeen advies, begeleiding en informatie, b.v. op het gebied van voeding, gedrag en verzorging van huisdieren. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
j) 1. Verloskundigen (deel van CPC 93191) j) 2. Verpleegkundigen, fysiotherapeuten en paramedisch personeel (deel van CPC 93191)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SI, SK, UK: niet geconsolideerd. FI, PL: niet geconsolideerd, behalve voor verpleegkundigen. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen

k) Detailhandel in geneesmiddelen en detailhandel in medische en orthopedische goederen (CPC 63211) en andere door apothekers verstrekte diensten ¹	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, DE, CY, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: niet geconsolideerd. CZ, LV, LT: niet geconsolideerd, behalve voor postorders. HU: niet geconsolideerd, behalve voor CPC 63211. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
B. Diensten in verband met computers (CPC 84)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen
C. Speur- en ontwikkelingswerk	
a) Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van natuurwetenschappen (CPC 851) b) Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van de maatschappij- en geesteswetenschappen (CPC 852 behalve psychologen) ² c) Interdisciplinair speur- en ontwikkelingswerk (CPC 853)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 EG: voor door de overheid gefinancierd speur- en ontwikkelingswerk kunnen exclusieve rechten en/of vergunningen alleen worden toegekend aan EG-onderdanen en aan EG-rechtspersonen die hun hoofdvestiging in de EG hebben.

¹ Het verstrekken van geneesmiddelen aan het grote publiek is, net als het verstrekken van andere diensten, onderworpen aan de vergunnings- en kwalificatievereisten en -procedures die in de lidstaten van de Europese Unie gelden. Algemeen genomen is deze activiteit aan apothekers voorbehouden. In een aantal lidstaten is alleen het verstrekken van geneesmiddelen op voorschrift aan apothekers voorbehouden.

² Deel van CPC 85201, dat is opgenomen onder 1.A.h. Artsen en tandartsen.

D. Exploitatie van en handel in onroerend goed ¹	
a) Van eigen of geleased onroerend goed (CPC 821)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, CY, CZ, EE, HU, IE, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
b) Voor een vast bedrag of op contractbasis (CPC 822)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, CY, CZ, EE, HU, IE, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
E. Verhuur/lease zonder bedieningspersoneel	
a) Schepen (CPC 83103)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, CY, DE, HU, MT, RO: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
b) Luchtvaartuigen (CPC 83104)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 BG, CY, CZ, HU, LV, MT, PL, RO, SK: niet geconsolideerd. EG: luchtvaartuigen die door luchtvaartmaatschappijen uit de Gemeenschap worden gebruikt, moeten in de lidstaat die de luchtvaartmaatschappij vergunning heeft verleend of elders in de Gemeenschap geregistreerd zijn. In uitzonderlijke omstandigheden of voor kortlopende leasecontracten kan ontheffing worden verleend.

¹ De betrokken dienst houdt verband met het beroep van makelaar in onroerend goed en heeft geen gevolgen voor de rechten van en/of beperkingen voor natuurlijke en rechtspersonen die onroerend goed kopen.

c) Andere transportmiddelen (CPC 83101, CPC 83102 en CPC 83105)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, CY, HU, LV, MT, PL, RO, SI: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
d) Andere machines en werktuigen (CPC 83106, CPC 83107, CPC 83108 en CPC 83109)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, CY, CZ, HU, MT, PL, RO, SK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
e) Consumentenartikelen (CPC 832)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: niet geconsolideerd. EE: niet geconsolideerd, behalve voor lease en verhuur van voorbespeelde videocassettes voor thuisamusement.
f) Verhuur van telecommunicatieapparatuur (CPC 7541)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen
F. Andere zakelijke diensten	
a) Reclame (CPC 871)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen
b) Markt- en opinieonderzoek (CPC 864)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen

c) Advies op het gebied van bedrijfsbeheer (CPC 865)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen
d) Diensten in verband met advies op het gebied van bedrijfsbeheer (CPC 866)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 HU: niet geconsolideerd voor arbitrage en bemiddeling (CPC 86602).
e) Technische testen en toetsen (CPC 8676)	Voor vorm van dienstverlening 1 IT: niet geconsolideerd voor biologen en chemisch analisten. BG, CY, CZ, MT, PL, RO, SK, SE: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 BG, CY, CZ, MT, PL, RO, SK, SE: niet geconsolideerd.
f) Adviseurs en consultants in verband met landbouw, jacht en bosbouw (deel van CPC 881)	Voor vorm van dienstverlening 1 IT: niet geconsolideerd voor activiteiten die voorbehouden zijn aan landbouwkundigen en "periti agrari". EE, MT, RO, SI: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
g) Adviseurs en consultants in verband met visserij (deel van CPC 882)	Voor vorm van dienstverlening 1 LV, MT, RO, SI: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen

h) Adviseurs en consultants in verband met de industrie (deel van CPC 884 en deel van CPC 885)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen
i) Arbeidsbemiddeling en personeelsvoorziening	
i) 1. Werving en selectie van leidinggevend personeel (CPC 87201)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, IE, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI, SE: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, IE, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI: niet geconsolideerd.
i) 2. Werving en selectie van personeel (CPC 87202)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, IE, IT, LU, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 AT, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, IE, IT, LU, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SK, UK: niet geconsolideerd.
i) 3. Voorziening van kantoorpersoneel (CPC 87203)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, FR, IT, IE, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SK, SI: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, FR, IT, IE, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI: niet geconsolideerd.
j) 1. Opsporingsdiensten (CPC 87301)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, UK: niet geconsolideerd.

j) 2. Beveiligingsdiensten (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 en CPC 87305)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 HU: niet geconsolideerd voor CPC 87304, CPC 87305. BE, BG, CY, CZ, ES, EE, FI, FR, IT, LV, LT, MT, PT, PL, RO, SI, SK: niet geconsolideerd.
k) Aanverwante wetenschappelijke en technische adviezen (CPC 8675)	Voor vorm van dienstverlening 1 BE, BG, CY, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, UK: niet geconsolideerd voor diensten in verband met exploratie. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
l) 1. Onderhoud en reparatie van schepen (deel van CPC 8868)	Voor vorm van dienstverlening 1 Voor zeeschepen: BE, BG, CY, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, UK: niet geconsolideerd. Voor binnenschepen: EG: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
l) 2. Onderhoud en reparatie van spoorwagematerieel (deel van CPC 8868)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, DE, CY, CZ, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen

l) 3. Onderhoud en reparatie van auto's, motorfietsen, skimotoren en wegtransportmiddelen (CPC 6112, CPC 6122, deel van CPC 8867 en deel van CPC 8868)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen
l) 4. Onderhoud en reparatie van luchtvaartuigen en delen daarvan (deel van CPC 8868)	Voor vorm van dienstverlening 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
l) 5. Onderhoud en reparatie van producten van metaal, machines (behalve kantoormachines), toestellen (behalve transportmiddelen en kantoortoestellen) en consumentenartikelen ¹ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 en CPC 8866)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen
m) Reiniging van gebouwen (CPC 874)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen

¹ Onderhoud en reparatie van transportmiddelen (CPC 6112, 6122, 8867 en CPC 8868) zijn opgenomen onder 1.F. l) 1 tot en met 1.F.l) 4.
Onderhoud en reparatie van kantoormachines en -toestellen, inclusief computers, (CPC 845) zijn opgenomen onder 1.B. Diensten in verband met computers.

n) Fotografie (CPC 875)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, EE, MT, PL: niet geconsolideerd voor luchtfotografie. LV: niet geconsolideerd voor gespecialiseerde fotografie (CPC 87504) Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
o) Verpakkingsdiensten (CPC 876)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen
p) Drukkerijen en uitgeverijen (CPC 88442)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen
q) Organisatie van congressen (deel van CPC 87909)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen
r) 1. Vertalers en tolken (CPC 87905)	Voor vorm van dienstverlening 1 PL: niet geconsolideerd voor beëdigde tolken. HU, SK: niet geconsolideerd voor officiële vertalingen en vertolkingen. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
r) 2. Binnenhuisarchitecten en andere gespecialiseerde designers (CPC 87907)	Voor vorm van dienstverlening 1 DE: toepassing van de nationale regels inzake honoraria en emolumenten voor alle diensten die vanuit het buitenland worden verleend. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen

r) 3. Incassobureaus (CPC 87902)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd.
r) 4. Kredietrapportage (CPC 87901)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd.
r) 5. Kopiëren van teksten (CPC 87904) ¹	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
r) 6. Advies inzake telecommunicatie (CPC 7544)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen
r) 7. Telefoonbeantwoording (CPC 87903)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen

¹ Omvat geen drukkerijen, die onder CPC 88442 vallen en onder 1.F p) zijn opgenomen.

2. COMMUNICATIE	
A. Post- en koeriersdiensten (Diensten in verband met het verwerken¹ van postzendingen² volgens onderstaande lijst van subsectoren, naar binnen- en buitenlandse bestemmingen: i) verwerking van een op enigerlei fysieke drager aangebrachte schriftelijke geadresseerde mededeling³, waaronder hybride postdiensten en direct mail, ii) verwerking van geadresseerde pakjes en pakketten⁴, iii) verwerking van geadresseerd drukwerk⁵, iv) verwerking van onder i) tot en met iii) genoemde poststukken als aangetekende of verzekerde zendingen, v) expresbesteldiensten⁶ voor onder i) tot en met iii) bedoelde zendingen, vi) verwerking van niet-geadresseerde zendingen, vii) uitwisseling van documenten⁷	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen⁸

¹ Het begrip "verwerken" omvat ophalen, sorteren, vervoeren en bezorgen.

² Het begrip "postzending" omvat alle poststukken die door een bedrijf worden verwerkt, ongeacht of dit bedrijf publiek of particulier is.

³ Bijvoorbeeld brieven of briefkaarten.

⁴ Met inbegrip van boeken en catalogi.

⁵ Kranten en tijdschriften.

⁶ Expresbesteldiensten bieden naast snellere en betrouwbaardere verzending extra dienstverlening in de vorm van ophalen vanaf het verzendpunt, persoonlijke aflevering bij de geadresseerde, het volgen en opsporen van zendingen, de mogelijkheid om het adres of de geadresseerde tijdens het vervoer te wijzigen, ontvangstbevestiging.

⁷ Levering van middelen, met inbegrip van het verschaffen van ad-hoc-ruimte alsmede vervoer door derden, voor zelfbestelling door de wederzijdse uitwisseling van postzendingen tussen gebruikers die zich op deze dienst abonneren. Het begrip "postzending" omvat alle poststukken die door een bedrijf worden verwerkt, ongeacht of dit bedrijf publiek of particulier is.

⁸ Voor de subsectoren i) tot en met iv) kunnen individuele vergunningen die specifieke universeledienstverplichtingen en/of een financiële bijdrage aan een compensatiefonds opleggen, vereist zijn.

Subsectoren i), iv) en v) blijven buiten beschouwing wanneer ze onder diensten vallen die kunnen worden voorbehouden: voor brievenpost die 2,5 keer minder kost dan het publieke basistarief, mits de brieven minder dan 50 gram wegen¹, en voor aangetekende zendingen bij gerechtelijke of administratieve procedures.) (deel van CPC 751, deel van CPC 71235² en deel van CPC 73210³) B. Telecommunicatie (Het leveren van inhoud die via telecommunicatiediensten wordt verzonden, valt hier niet onder.)	
a) Alle diensten die bestaan uit de transmissie en ontvangst van elektromagnetische signalen⁴, met uitzondering van radio- en televisieomroep⁵.	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen

¹ "Brievenpost": een op enigerlei fysieke drager aangebrachte schriftelijke mededeling die wordt vervoerd en besteld op het door de afzender op de zending zelf of op de omslag daarvan vermelde adres. Boeken, catalogi, kranten en tijdschriften worden niet als brievenpost aangemerkt.

² Vervoer van post voor eigen rekening via elke vorm van vervoer over land.

³ Vervoer van post voor eigen rekening via de lucht.

⁴ Deze diensten omvatten niet online-informatie en/of gegevensverwerking (met inbegrip van de verwerking van transacties) (deel van CPC 843), die onder I.B. Diensten in verband met computers zijn opgenomen.

⁵ Een omroep is de ononderbroken transmissieketen die vereist is voor de distributie van televisie- en radioprogrammasignalen naar het grote publiek. Het begrip omvat niet de toeleveringskoppelingen tussen exploitanten.

b) Transmissie van programma's via satelliet ¹	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 EG: geen, behalve dat dienstverleners in deze sector onderworpen kunnen zijn aan verplichtingen om de doelstellingen van algemeen belang te vrijwaren die verband houden met inhoud die via hun netwerk wordt getransfereerd, in overeenstemming met het EU-regelgevingskader voor elektronische communicatie. BE: niet geconsolideerd.
3. BOUWNIJVERHEID EN CIVIELTECHNISCHE DIENSTEN IN VERBAND DAARMEE (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 en CPC 518)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen
4. HANDEL (behalve de handel in wapens, munitie, springstoffen en ander oorlogsmaterieel)	

¹ Hieronder valt de telecommunicatiedienst die bestaat in de transmissie en ontvangst van radio- en televisieprogramma's via satelliet (de ononderbroken transmissieketen via satelliet die vereist is voor de distributie van televisie- en radioprogrammasignalen naar het grote publiek). De verkoop van satellietdiensten valt hieronder, maar niet de verkoop van pakketten televisieprogramma's aan huishoudens.

A. Handelsbemiddeling a) Handelsbemiddeling in auto's, motorfietsen, skimotores en delen en toebehoren daarvan (deel van CPC 61111, deel van CPC 6113 en deel van CPC 6121) b) Andere handelsbemiddeling (CPC 621) B. Groothandel a) Groothandel in auto's, motorfietsen, skimotores en delen en toebehoren daarvan (deel van CPC 61111, deel van CPC 6113 en deel van CPC 6121) b) Groothandel in telecommunicatieapparatuur (deel van CPC 7542) c) Andere groothandel (CPC 622 behalve groothandel in energieproducten¹)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 EG: niet geconsolideerd voor de handel in chemische producten, edele metalen (en edelstenen). AT: niet geconsolideerd voor de handel in pyrotechnische producten, ontvlambare producten, explosieven en giftige stoffen. AT, BG: niet geconsolideerd voor de handel in producten voor medisch gebruik zoals medische en chirurgische instrumenten, geneeskundige stoffen en voorwerpen voor medisch gebruik. Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BG, PL, RO: niet geconsolideerd voor de handel in tabak en tabaksproducten. IT: voor de groothandel: staatstabaksmonopolie. BG, FI, PL, RO: niet geconsolideerd voor de handel in alcoholhoudende dranken. SE: niet geconsolideerd voor de detailhandel in alcoholhoudende dranken. AT, BG, CZ, FI, RO, SK, SI: niet geconsolideerd voor de handel in geneesmiddelen. BG, HU, PL: niet geconsolideerd voor makelaars in grondstoffen. FR: wat handelsbemiddeling betreft, niet geconsolideerd voor handelaren en makelaars in verse voedingsmiddelen op 17 markten van nationaal belang. Niet geconsolideerd voor de groothandel in geneesmiddelen. MT: niet geconsolideerd voor handelsbemiddeling. BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SK, UK: niet geconsolideerd voor detailhandel, behalve voor postorders.
--	--

¹ Deze diensten, die CPC 62271 omvatten, zijn opgenomen in ENERGIEDIENSTEN onder 18.D.

C. Detailhandel¹ Detailhandel in auto's, motorfietsen, skimotores en delen en toebehoren daarvan (CPC 61112, deel van CPC 6113 en deel van CPC 6121) Detailhandel in telecommunicatieapparatuur (deel van CPC 7542) Detailhandel in voedingsmiddelen (CPC 631) Detailhandel in andere (niet-energie)goederen, behalve detailhandel in geneesmiddelen en medische en orthopedische goederen² (CPC 632 behalve CPC 63211 en 63297) D. Franchising (CPC 8929)	
---	--

¹ Omvat niet onderhoud en reparatie, die zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 1.B. en 1.F.I).

² Detailhandel in geneesmiddelen en medische en orthopedische goederen zijn opgenomen onder VRIJE BEROEPEN in 1.A.k).

5. ONDERWIJS (alleen particulier gefinancierd)	
A. Basisonderwijs (CPC 921)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, CY, FI, FR, IT, MT, RO, SE, SI: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 CY, FI, MT, RO, SE, SI: niet geconsolideerd.
B. Voortgezet onderwijs (CPC 922)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, CY, FI, FR, IT, MT, RO, SE: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 CY, FI, MT, RO, SE: niet geconsolideerd. Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 LV: niet geconsolideerd voor voortgezet technisch en beroepsonderwijs voor gehandicapte leerlingen (CPC 9224).
C. Hoger onderwijs (CPC 923)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BG, CY, FI, FR, IT, MT, RO, SE: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 AT, BG, CY, FI, MT, RO, SE: niet geconsolideerd. Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 CZ, SK: niet geconsolideerd voor hoger onderwijs, behalve voor postsecundair technisch en beroepsonderwijs (CPC 92310).
D. Volwasseneneducatie (CPC 924)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 AT: niet geconsolideerd voor volwasseneneducatie via radio of televisie. CY, FI, MT, RO, SE: niet geconsolideerd.
E. Ander onderwijs (CPC 929)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 AT, BE, BG, CY, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, UK: niet geconsolideerd

6. MILIEUDIENSTEN	
A. Diensten in verband met afvalwater (CPC 9401)¹ B. Beheer van vaste en gevaarlijke afvalstoffen, behalve grensoverschrijdend vervoer van gevaarlijke afvalstoffen a) Afvalverzameling en -verwerking (CPC 9402) b) Hygiënediensten en vergelijkbare diensten (CPC 9403) C. Bescherming van luchtkwaliteit en klimaat (CPC 9404)² D. Sanering en schoonmaak van bodem en water a) Behandeling en sanering van verontreinigde bodem en verontreinigd water (deel van CPC 94060)³ E. Lawaaibestrijding en reductie van trillingen (CPC 9405) F. Bescherming van de biodiversiteit en het landschap a) Bescherming van natuur en landschap (deel van CPC 9406) G. Overige diensten in verband met milieu en aanverwante diensten (CPC 94090)	Voor vorm van dienstverlening 1 EG: niet geconsolideerd behalve voor consulenten. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen

¹ Stemt overeen met afvalwaterinzameling en -behandeling.

² Stemt overeen met reiniging van uitlaatgassen.

³ Stemt overeen met delen van bescherming van natuur en landschap.

7. FINANCIËLE DIENSTEN	
A. Verzekeringen en aanverwante diensten	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 AT, BE, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: niet geconsolideerd voor directe verzekeringen, behalve voor verzekering van risico's in verband met: i) zeevaart, commerciële luchtvaart, ruimtevaart en vracht (met inbegrip van satellieten), waarbij de verzekering een of meer van de volgende onderdelen dekt: de vervoerde goederen, het vervoerende voertuig en enige daaruit voortvloeiende aansprakelijkheid; en ii) goederen in het internationale douanevervoer. AT: promotionele activiteiten en intermediairs namens een niet in de Gemeenschap gevestigde dochteronderneming of een niet in Oostenrijk gevestigd filiaal (behalve voor herverzekering en retrocessie) zijn verboden. De verplichte verzekering van luchtvervoer, behalve de verzekering van internationaal commercieel luchtvervoer, kan alleen worden gesloten bij een in de Gemeenschap gevestigde dochteronderneming of een in Oostenrijk gevestigd filiaal. Voor verzekeringscontracten (met uitzondering van herverzekerings- en retrocessiecontracten) die bij een niet in de Gemeenschap gevestigde dochteronderneming of een niet in Oostenrijk gevestigd filiaal worden gesloten, is een hogere premiebelasting verschuldigd. Van deze hogere belasting kan ontheffing worden verleend. DK: alleen in de Gemeenschap gevestigde ondernemingen mogen de verplichte verzekering voor luchtvervoer aanbieden. In Denemarken mogen geen personen of ondernemingen (met inbegrip van verzekeringsmaatschappijen) andere dan verzekeringsmaatschappijen die hiervoor vergunning hebben verkregen krachtens de Deense wetgeving of van de bevoegde Deense autoriteiten, bedrijfsmatig deelnemen aan de directe verzekering van personen die ingezetenen zijn van Denemarken en van Deense schepen of goederen in Denemarken. DE: de verplichte verzekering voor luchtvervoer kan alleen bij een in de Gemeenschap gevestigde dochteronderneming of een in Duitsland gevestigd filiaal worden gesloten. Een buitenlandse verzekeringsmaatschappij met een filiaal in Duitsland kan daar uitsluitend via dat filiaal verzekeringscontracten voor internationaal vervoer afsluiten.

	FR: risico's in verband met vervoer over land mogen uitsluitend door in de Gemeenschap gevestigde verzekeringsmaatschappijen worden verzekerd. PL: niet geconsolideerd voor herverzekering en retrocessie, behalve voor risico's met betrekking tot goederen in internationale handel. PT: lucht- en zeevervoer (goederen, luchtvaartuigen, schepen en aansprakelijkheid) mogen alleen bij in de EG gevestigde ondernemingen worden verzekerd. Alleen in de EG gevestigde personen of ondernemingen mogen in Portugal als intermediair voor dit soort verzekeringen optreden. RO: herverzekering op de internationale markt is alleen toegestaan als het herverzekerde risico niet op de binnenlandse markt kan worden geplaatst. ES: voor actuariële diensten, ingezetenschap en drie jaar relevante ervaring. Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: niet geconsolideerd voor directe-verzekeringsbemiddeling, behalve voor verzekering van risico's in verband met: i) zeevaart, commerciële luchtvaart, ruimtevaart en vracht (met inbegrip van satellieten), waarbij de verzekering een of meer van de volgende onderdelen dekt: de vervoerde goederen, het vervoerende voertuig en enige daaruit voortvloeiende aansprakelijkheid; en ii) goederen in het internationale douanevervoer. BG: niet geconsolideerd voor directe verzekeringen, behalve voor diensten die op het grondgebied van Bulgarije door buitenlandse aanbieders aan buitenlanders worden aangeboden. Goederenvervoer, voertuigen en aansprakelijkheid ten aanzien van in Bulgarije gelegen risico's mogen niet door buitenlandse verzekeringsmaatschappijen worden verzekerd. Een buitenlandse verzekeringsmaatschappij kan uitsluitend via een filiaal verzekeringscontracten afsluiten. Niet geconsolideerd voor depositoverzekeringen en soortgelijke compensatieregelingen, noch voor stelsels van verplichte verzekeringen.
--	---

	CY, LV, MT: niet geconsolideerd voor directe verzekeringen, behalve voor verzekering van risico's in verband met: i) zeevaart, commerciële luchtvaart, ruimtevaart en vracht (met inbegrip van satellieten), waarbij de verzekering een of meer van de volgende onderdelen dekt: de vervoerde goederen, het vervoerende voertuig en enige daaruit voortvloeiende aansprakelijkheid; en ii) goederen in het internationale douanevervoer. LT: niet geconsolideerd voor directe verzekeringen, behalve voor verzekering van risico's in verband met: i) zeevaart, commerciële luchtvaart, ruimtevaart en vracht (met inbegrip van satellieten), waarbij de verzekering een of meer van de volgende onderdelen dekt: de vervoerde goederen, het vervoerende voertuig en enige daaruit voortvloeiende aansprakelijkheid; en ii) goederen in het internationale douanevervoer, behalve met betrekking tot vervoer over land waar het risico in Litouwen gelegen is. BG, LV, LT, PL: niet geconsolideerd voor verzekeringsbemiddeling. FI: alleen verzekeraars die hun hoofdkantoor in de EG hebben of over een filiaal in Finland beschikken, mogen directe verzekeringen (waaronder medeverzekeringen) aanbieden. De diensten van verzekeringsmakelaar mogen alleen worden aangeboden door ondernemingen met een permanente vestiging in de EG. HU: verzekeringsmaatschappijen die niet in de EG gevestigd zijn, mogen op het grondgebied van Hongarije slechts directe verzekeringen aanbieden via een in Hongarije geregistreerd filiaal. IT: niet geconsolideerd voor actuarissen. Goederenvervoer, voertuigen en aansprakelijkheid ten aanzien van in Italië gelegen risico's mogen alleen door in de Gemeenschap gevestigde verzekeringsmaatschappijen worden verzekerd. Dit voorbehoud geldt niet voor het internationaal vervoer bij invoer in Italië. SE: directe verzekeringen mogen alleen worden aangeboden via een verzekeraar met een Zweedse vergunning, op voorwaarde dat de buitenlandse dienstverlener en de Zweedse verzekeringsmaatschappij tot dezelfde groep van ondernemingen behoren of een onderlinge samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten. Voor vorm van dienstverlening 2 AT, BE, BG, CZ, CY, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: niet geconsolideerd voor bemiddeling.
--	---

B. Bankdiensten en andere financiële diensten (behalve verzekeringen)	BG: voor directe verzekeringen kunnen Bulgaarse natuurlijke en rechtspersonen, alsmede buitenlanders die op het grondgebied van Bulgarije bedrijfsactiviteiten verrichten, met betrekking tot hun activiteiten in Bulgarije alleen verzekeringscontracten afsluiten met aanbieders die over een vergunning beschikken om in Bulgarije verzekeringsactiviteiten te verrichten. Schadeloosstellingen in verband met deze verzekeringscontracten moeten in Bulgarije worden betaald. Niet geconsolideerd voor depositoverzekeringen en soortgelijke compensatieregelingen, noch voor stelsels van verplichte verzekeringen. IT: goederenvervoer, voertuigen en aansprakelijkheid ten aanzien van in Italië gelegen risico's mogen alleen door in de Gemeenschap gevestigde verzekeringsmaatschappijen worden verzekerd. Dit voorbehoud geldt niet voor het internationaal vervoer bij invoer in Italië. Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SK, SE, UK: niet geconsolideerd, behalve voor de verstrekking van financiële informatie en bewerking van financiële gegevens en voor advies en andere ondersteunende financiële diensten, met uitzondering van intermediairs. BE: vestiging in België is verplicht voor het verlenen van diensten die verband houden met het verstrekken van beleggingsadvies. BG: beperkingen en voorwaarden met betrekking tot het gebruik van telecommunicatienetwerken kunnen van toepassing zijn. CY: niet geconsolideerd, behalve voor de handel in verhandelbare effecten, de verstrekking van financiële informatie en de bewerking van financiële gegevens, alsook voor advies en andere ondersteunende financiële diensten, met uitzondering van intermediairs. EE: voor de aanvaarding van deposito's is een vergunning van de Estse dienst financieel toezicht vereist, alsmede registratie als naamloze vennootschap, dochtermaatschappij of filiaal naar Ests recht. EE: voor het beheer van beleggingsfondsen moet een gespecialiseerde beheermaatschappij worden opgericht; alleen bedrijven met statutaire zetel in de Gemeenschap kunnen als bewaarder van activa van beleggingsfondsen optreden. LT: voor het beheer van unit trusts en beleggingsmaatschappijen moet een gespecialiseerde beheermaatschappij worden opgericht; alleen bedrijven met statutaire zetel in de Gemeenschap kunnen als bewaarder van activa van beleggingsfondsen optreden.
--	--

	IE: voor het aanbieden van beleggingsdiensten of beleggingsadvies is vereist hetzij I) een Ierse vergunning, waarvoor normaliter wordt verlangd dat de entiteit een vennootschap, dan wel een commanditaire vennootschap of een zelfstandige handelaar is, in elk geval met hoofdkantoor of statutaire zetel in Ierland (in bepaalde gevallen is geen vergunning vereist, bv. wanneer een dienstverlener uit een derde land geen commerciële aanwezigheid heeft in Ierland en de dienst niet aan particulieren wordt aangeboden), hetzij II) een vergunning van een andere lidstaat overeenkomstig de EG-richtlijn betreffende beleggingsdiensten. IT: niet geconsolideerd voor "promotori di servizi finanziari" (verkopers van financiële producten).LV: niet geconsolideerd, behalve voor de participatie in de uitgifte van alle soorten waardepapieren, de verstrekking van financiële informatie en de bewerking van financiële gegevens, alsook voor advies en andere ondersteunende financiële diensten, met uitzondering van intermediairs. LT: voor het beheer van pensioenfondsen is commerciële aanwezigheid vereist. MT: niet geconsolideerd, behalve voor de aanvaarding van deposito's, alle soorten verstrekte leningen, de verstrekking van financiële informatie en de bewerking van financiële gegevens, alsook voor advies en andere ondersteunende financiële diensten, met uitzondering van intermediairs. PL: voor verstrekking en doorgifte van financiële informatie en bewerking van financiële gegevens en daarop betrekking hebbende software: er moet gebruik worden gemaakt van het openbare telecommunicatienetwerk of van het netwerk van andere vergunninghouders. RO: niet geconsolideerd voor financiële lease, voor de handel in geldmarktinstrumenten, deviezen, derivaten, wisselkoers- en rentetariefinstrumenten, verhandelbare effecten en andere verhandelbare instrumenten en financiële activa, voor de participatie in de uitgifte van alle soorten waardepapieren, voor het beheer van activa en voor de betalings- en compensatiediensten van financiële activa. Betalings- en geldovermakingsdiensten zijn alleen toegestaan via een in Roemenië gevestigde bank. SI: i) participatie in de uitgifte van schatkistpapier, beheer van pensioenfondsen: niet geconsolideerd ii) alle andere subsectoren, behalve participatie in de uitgifte van schatkistpapier, het beheer van pensioenfondsen, verstrekking en doorgifte van financiële informatie, alsook advies en andere ondersteunende financiële diensten: niet geconsolideerd, behalve voor het opnemen van kredieten (alle soorten opgenomen leningen) en het aanvaarden van garanties en verbintenissen van buitenlandse kredietinstellingen door binnenlandse rechtspersonen en eenmanszaken. Buitenlanders kunnen buitenlandse effecten alleen aanbieden via binnenlandse banken en effectenhuizen. Leden van de Sloveense beurs moeten naar Sloveens recht zijn opgericht of filialen zijn van buitenlandse investeringsmaatschappijen of banken.
--	---

	Voor vorm van dienstverlening 2 BG: beperkingen en voorwaarden met betrekking tot het gebruik van telecommunicatienetwerken kunnen van toepassing zijn. PL: voor verstrekking en doorgifte van financiële informatie en bewerking van financiële gegevens en daarop betrekking hebbende software: er moet gebruik worden gemaakt van het openbare telecommunicatienetwerk of van het netwerk van andere vergunninghouders.
8. GEZONDHEIDSZORG EN MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING (alleen particulier gefinancierde diensten)	
A. Ziekenhuizen (CPC 9311) C. Intramurale gezondheidszorg, andere dan verpleging in een ziekenhuis (CPC 93193)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, DE, CY, CZ, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LT, MT, LU, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
D. Maatschappelijke dienstverlening (CPC 933)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 BE: niet geconsolideerd voor maatschappelijke dienstverlening, andere dan herstellingsoorden, verpleegtehuizen en bejaardenhuizen.
9. TOERISME EN DIENSTEN IN VERBAND MET REIZEN	
A. Hotels, restaurants en catering (CPC 641, CPC 642 en CPC 643) behalve catering in de luchtvaart ¹	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd, behalve voor catering. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen

¹ Catering in de luchtvaart is opgenomen in ONDERSTEUNENDE DIENSTEN IN VERBAND MET VERVOER onder 12.D.a) Grondafhandelingsdiensten.

B. Reisbureaus en reisorganisatoren (inclusief reisleiders) (CPC 7471)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, HU: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
C. Toeristengidsen (CPC 7472)	Voor vorm van dienstverlening 1 BG, CY, CZ, HU, IT, LT, MT, PL, SK, SI: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
10. CULTUUR, SPORT EN RECREATIE (andere dan audiovisuele diensten)	
A. Amusement (inclusief theater, concerten, circussen en discotheken) (CPC 9619)	Voor vorm van dienstverlening 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SK, SI: niet geconsolideerd. BG: niet geconsolideerd, behalve voor theaterproducenten, zanggroepen, bands en orkesten (CPC 96191), auteurs, componisten, beeldhouwers, entertainers en andere individuele artiesten (CPC 96192) en aanverwante theaterdiensten (CPC 96193). EE: niet geconsolideerd voor ander amusement (CPC 96199), behalve voor bioscopen. LT, LV: niet geconsolideerd, behalve voor bioscopen (deel van CPC 96199).

B. Nieuws- en persagentschappen (CPC 962)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen
C. Bibliotheken, archieven, musea en overige culturele diensten (CPC 963)	Voor vorm van dienstverlening 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd.
D. Sport (CPC 9641)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 AT: niet geconsolideerd voor skischolen en berggidsen. BG, CZ, LV, MT, PL, RO, SK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 1 CY, EE: niet geconsolideerd.
E. Recreatieparken en stranden (CPC 96491)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen
11. VERVOER	
A. Zeevaart a) Internationaal personen- vervoer (CPC 7211 zonder nationale cabotage) b) Internationaal goederenvervoer (CPC 7212 zonder nationale cabotage) ¹	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 BG, CY, DE, EE, ES, FR, FI, EL, IT, LT, LV, MT, PL, PT, RO, SI, SE: feederling met vergunning.

¹ Omvat feederling en het verplaatsen van materiaal door internationale zeevervoerders tussen havens in dezelfde staat wanneer er geen ontvangsten zijn.

B. Binnenvaart a) Personenvervoer (CPC 7221) b) Goederenvervoer (CPC 7222)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 EG: in maatregelen gebaseerd op bestaande of toekomstige overeenkomsten over de toegang tot binnenwateren (waaronder overeenkomsten inzake het Rijn-Main-Donau-kanaal) worden bepaalde verkeersrechten gereserveerd voor maatschappijen in de betrokken landen die voldoen aan de nationaliteitsvereisten voor eigenaren. Regelingen voortvloeiende uit de Akte van Mannheim inzake de Rijnvaart. AT: natuurlijke personen moeten aan de nationaliteitsvereiste voldoen om een scheepvaartmaatschappij op te richten. Bij vestiging als rechtspersoon geldt de nationaliteitsvereiste voor de meerderheid van de algemeen directeuren, de raad van bestuur en de raad van toezichthouders. Een geregistreerde onderneming of permanente vestiging in Oostenrijk is vereist. Daarnaast moet het merendeel van de aandelen in handen zijn van EG-burgers. BG, CY, CZ, EE, FI, HU, LT, MT, RO, SE, SI, SK: niet geconsolideerd.
C. Vervoer per spoor a) Personenvervoer (CPC 7111) b) Goederenvervoer (CPC 7112)	Voor vorm van dienstverlening 1 EG: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen.
D. Vervoer over de weg a) Personenvervoer (CPC 7121 en CPC 7122) b) Goederenvervoer (CPC 7123, behalve vervoer van post voor eigen rekening¹).	Voor vorm van dienstverlening 1 EG: niet geconsolideerd Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
E. Vervoer van goederen andere dan brandstof, via pijpleidingen² (CPC 7139)	Voor vorm van dienstverlening 1 EG: niet geconsolideerd Voor vorm van dienstverlening 2 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd.

¹ Deel van CPC 71235, dat is opgenomen in COMMUNICATIE onder 2.A. Post- en koeriersdiensten.

² Het vervoer van brandstoffen via pijpleidingen is opgenomen in ENERGIEDIENSTEN onder 13.B.

12. ONDERSTEUNENDE DIENSTEN VOOR VERVOER ¹	
A. Ondersteunende diensten voor zeevervoer a) Behandeling van zeevracht b) Opslag (deel van CPC 742) c) Inklaring d) Diensten in verband met de opslag van containers e) Diensten van scheepsagenten f) Maritieme expediteursdiensten g) Verhuur van schepen met bemanning (CPC 7213) h) Duwen en slepen (CPC 7214) i) Ondersteunende diensten in verband met zeevaart (deel van CPC 745) j) Andere ondersteunende en bijbehorende diensten (deel van CPC 749)	Voor vorm van dienstverlening 1 EG: niet geconsolideerd voor inklaring en voor diensten in verband met de opslag van containers. AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd voor de behandeling van zeevracht. AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd voor opslag. AT, BE, CY, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: niet geconsolideerd voor duwen en slepen. AT, BG, CY, CZ, DE, EE, HU, LT, MT, PL, RO, SK, SI, SE: niet geconsolideerd voor de verhuur van schepen met bemanning. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen

¹ Omvat niet onderhoud en reparatie van transportmiddelen, die zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 1.F.1) 1 tot en met 1.F.1) 4.

B. Ondersteunende diensten voor de binnenvaart a) Vrachtbehandeling (deel van CPC 741) b) Opslag (deel van CPC 742) c) Bevrachtingsagenten (deel van CPC 748) d) Verhuur van schepen met bemanning (CPC 7223) e) Duwen en slepen (CPC 7224) f) Ondersteunende diensten voor de binnenvaart (deel van CPC 745) g) Andere ondersteunende en bijbehorende diensten (deel van CPC 749)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 EG: in maatregelen gebaseerd op bestaande of toekomstige overeenkomsten over de toegang tot binnenwateren (waaronder overeenkomsten inzake het Rijn-Main-Donau-kanaal) worden bepaalde verkeersrechten gereserveerd voor maatschappijen in de betrokken landen die voldoen aan de nationaliteitsvereisten voor eigenaren. Regelingen voortvloeiende uit de Akte van Mannheim inzake de Rijnvaart. EG: niet geconsolideerd voor duwen en slepen. Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, HU, LV, LT, MT, RO, SK, SI, SE: niet geconsolideerd voor de verhuur van schepen met bemanning.
--	--

C. Ondersteunende diensten voor vervoer per spoor a) Vrachtbehandeling (deel van CPC 741) b) Opslag (deel van CPC 742) c) Bevrachtingsagenten (deel van CPC 748) d) Trekken en opdrukken (CPC 7113) e) Ondersteunende diensten voor vervoer per spoor (CPC 743) f) Andere ondersteunende en bijbehorende diensten (deel van CPC 749)	Voor vorm van dienstverlening 1 EG: niet geconsolideerd voor duwen en slepen. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
D. Ondersteunende diensten voor vervoer over de weg a) Vrachtbehandeling (deel van CPC 741) b) Opslag (deel van CPC 742) c) Bevrachtingsagenten (deel van CPC 748)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BG, CY, CZ, EE, HU, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI, SE: niet geconsolideerd voor de verhuur van vrachtauto's met chauffeur. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen

d) Verhuur van vrachtauto's met chauffeur (CPC 7124)	
e) Ondersteunende activiteiten in verband met het vervoer over de weg (CPC 744)	
f) Andere ondersteunende en bijbehorende diensten (deel van CPC 749)	
E. Ondersteunende diensten voor luchtvaartdiensten	
a) Grondafhandelingsdiensten (inclusief catering)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 EG: niet geconsolideerd, behalve voor catering.
b) Opslag (deel van CPC 742)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen
c) Bevrachtingsagenten (deel van CPC 748)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen
d) Verhuur van luchtvaartuigen met bemanning (CPC 734)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 EG: luchtvaartuigen die door luchtvaartmaatschappijen uit de Gemeenschap worden gebruikt, moeten in de lidstaat die de luchtvaartmaatschappij vergunning heeft verleend of elders in de Gemeenschap geregistreerd zijn. In uitzonderlijke omstandigheden of voor kortlopende leasecontracten kan ontheffing worden verleend.
e) Verkoop en marketing	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2
f) Geautomatiseerd boekingssysteem (CRS)	EG: specifieke verplichtingen voor dienstverleners die geautomatiseerde boekingsystemen runnen die eigendom zijn van luchtvaartmaatschappijen of waarover luchtvaartmaatschappijen zeggenschap hebben.
g) Beheer van luchthavens	Voor vorm van dienstverlening 1 EG: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen

F. Ondersteunende diensten voor vervoer van goederen andere dan brandstof, via pijpleidingen ¹ a) Opslag van goederen andere dan brandstof vervoerd via pijpleidingen (deel van CPC 742)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
13. ENERGIEDIENSTEN	
A. Diensten in verband met de mijnbouw (CPC 883) ²	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen
B. Vervoer van brandstoffen via pijpleidingen (CPC 7131)	Voor vorm van dienstverlening 1 EG: niet geconsolideerd Voor vorm van dienstverlening 2 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd.
C. Opslag van via pijpleidingen vervoerde brandstoffen (deel van CPC 742)	Voor vorm van dienstverlening 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen

¹ Ondersteunende diensten voor het vervoer van brandstoffen via pijpleidingen zijn opgenomen in ENERGIEDIENSTEN onder 13.C.

² Omvat de volgende diensten verleend voor een vast bedrag of op contractbasis: adviseurs en consultants met betrekking tot de mijnbouw, het exploitatierijp maken van terreinen, het installeren van booruitrusting, boren, boorkronen, bekledingsbuizen en exploitatiebuizen, modder-engineering en bevoorrading, controle van vaste stoffen, vissen en speciale operaties in de boorput, geologie van de bronnen en boorcontrole, het nemen van bodemonsters door middel van boren, het testen van bronnen, kabels, bevoorrading met en gebruik van opvulvloeistoffen (pekel), bevoorrading met en installatie van opvulinrichtingen, cementeren (pompen onder druk), stimulatie (breken, verzuren en pompen onder druk), nazicht en herstel van bronnen, het opvullen en het uit gebruik nemen van bronnen. Omvat niet de directe toegang tot of de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen. Omvat niet het exploitatierijp maken van terreinen voor de winning van andere hulpbronnen dan aardolie en gas (CPC 5115), dat is opgenomen onder 3. BOUWNIJVERHEID.

D. Groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen en aanverwante producten (CPC 62271) en groothandel in elektriciteit, stoom en warm water	Voor vorm van dienstverlening 1 EG: niet geconsolideerd voor de groothandel in elektriciteit, stoom en warm water. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
E. Detailhandel in motorbrandstoffen (CPC 613)	Voor vorm van dienstverlening 1 EG: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
F. Detailhandel in stookolie, flessengas, steenkool en brandhout (CPC 63297) en detailhandel in elektriciteit, gas (niet in flessen), stoom en warm water	Voor vorm van dienstverlening 1 EG: niet geconsolideerd voor de detailhandel in elektriciteit, gas (niet in flessen), stoom en warm water. BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SK, UK: voor de detailhandel in stookolie, flessengas, steenkool en brandhout, niet geconsolideerd behalve voor postorders, waar: geen. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
G. Diensten in verband met de distributie van energie (CPC 887)	Voor vorm van dienstverlening 1 EG: niet geconsolideerd, behalve voor advies, waarvoor: geen. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
14. OVERIGE DIENSTEN, NIET ELDERS INGEDEELD	
a) Wassen, reinigen en verven (CPC 9701)	Voor vorm van dienstverlening 1 EG: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen

b) Haarverzorging (CPC 97021)	Voor vorm van dienstverlening 1 EG: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
c) Cosmetische behandeling, manicure en pedicure (CPC 97022)	Voor vorm van dienstverlening 1 EG: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
d) Overige schoonheidsverzorging n.e.g. (CPC 97029)	Voor vorm van dienstverlening 1 EG: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
e) Kuuroorden en niet-therapeutische massages, voor zover die met het oog op ontspanning en lichamelijk welzijn en niet voor medische of revalidatiedoeleinden worden verstrek ¹ (CPC ver. 1.0 97230)	Voor vorm van dienstverlening 1 EG: niet geconsolideerd. Voor vorm van dienstverlening 2 Geen
g) Telecommunicatieverbinding (CPC 7543)	Voor vormen van dienstverlening 1 en 2 Geen

¹ Therapeutische massages en thermale kuren vallen onder 1.A.h) Artsen en tandartsen, 1.A.j) 2 Verpleegkundigen, fysiotherapeuten en paramedisch personeel, en 8.A en 8.C Gezondheidszorg.

VOORBEHOUDEN INZAKE STAFPERSONEEL

EN AFGESTUDEERDE STAGIAIRS

(bedoeld in artikel 81)

EG

1. In onderstaande lijst van voorbehouden zijn de economische activiteiten opgenomen die overeenkomstig artikel 69 door de EG zijn geliberaliseerd en waarvoor overeenkomstig artikel 81 beperkingen inzake stafpersoneel en afgestudeerde stagiairs gelden, en worden deze beperkingen gespecificeerd. De lijsten bevatten de volgende elementen:
 - a) een eerste kolom, waarin de sector of subsector wordt vermeld waarop beperkingen van toepassing zijn;
 - b) een tweede kolom, waarin de toepasselijke beperkingen worden beschreven.

Wanneer de in b) bedoelde kolom slechts lidstaatspecifieke voorbehouden bevat, gaan de lidstaten die er niet in worden vermeld in de betrokken sector verbintenissen zonder voorbehouden aan (het ontbreken van lidstaatspecifieke voorbehouden in een bepaalde sector doet geen afbreuk aan horizontale voorbehouden of aan eventuele voor de hele EG geldende sectorspecifieke voorbehouden).

De EG en haar lidstaten gaan geen verbintenissen aan voor stafpersoneel en afgestudeerde stagiairs in economische activiteiten die niet overeenkomstig artikel 69 zijn geliberaliseerd ("niet geconsolideerd" blijven).

2. Voor de vaststelling van de individuele sectoren en subsectoren:
 - a) wordt onder ISIC rev 3.1 de "International Standard Industrial Classification of all Economic Activities" verstaan, zoals vastgesteld in "Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, N° 4, *ISIC REV 3.1*, 2002";
 - b) wordt onder CPC de "Central Products Classification" verstaan, zoals vastgesteld in "Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, N° 77, *CPC prov*, 1991";
 - c) wordt onder CPC ver. 1.0 de "Central Products Classification" verstaan, zoals vastgesteld in "Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, N° 77, *CPC ver. 1.0*, 1998".
3. Verbintenissen inzake stafpersoneel en afgestudeerde stagiairs zijn niet van toepassing in gevallen waarin het de bedoeling of het gevolg van hun tijdelijke aanwezigheid is in te grijpen in arbeids- of managementgeschillen of -onderhandelingen, dan wel het resultaat van dergelijke geschillen of onderhandelingen op andere wijze te beïnvloeden.
4. Onderstaande lijst bevat geen maatregelen met betrekking tot opleidingseisen en -procedures, technische normen, vergunningsvereisten en -procedures, en maatregelen inzake werkgelegenheids-, arbeids- en socialezekerheidsvoorwaarden die geen beperking vormen in de zin van artikel 67 van de overeenkomst. Zelfs wanneer deze maatregelen (zoals een vergunningsverplichting, de verplichte erkenning van kwalificaties in gereguleerde sectoren, de verplichting om specifieke examens (inclusief taalexamens) af te leggen, de verplichting om een wettelijke verblijfplaats te hebben op het grondgebied waar de economische activiteit wordt uitgeoefend, de verplichting om nationale regelgeving en praktijken inzake minimumlonen en collectieve loonovereenkomsten in het gastland na te leven), niet in de lijst zijn opgenomen, zijn zij in elk geval van toepassing op stafpersoneel en afgestudeerde stagiairs van investeerders van de andere partij. Overeenkomstig artikel 60, lid 3, van de overeenkomst bevat onderstaande lijst geen maatregelen betreffende door de partijen toegekende subsidies.

5. Onderstaande lijst doet geen afbreuk aan overheidsmonopolies en exclusieve rechten als beschreven in de lijst van verbintenissen inzake vestiging.
6. In sectoren waar onderzoek naar de economische behoefte wordt gedaan, is het belangrijkste criterium de beoordeling van de relevante marktsituatie in de lidstaat of de regio waar de dienst zal worden verleend, onder meer met betrekking tot het aantal bestaande dienstverleners en de gevolgen voor die dienstverleners.
7. De uit deze lijst van voorbehouden voortvloeiende rechten en verplichtingen hebben geen directe werking, zodat er niet rechtstreeks rechten voor individuele natuurlijke of rechtspersonen uit voortvloeien.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
ALLE SECTOREN	Onderzoek naar de economische behoefte BG, HU: voor afgestudeerde stagiairs wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.
ALLE SECTOREN	Reikwijdte van overplaatsingen binnen de onderneming BG: het aantal binnen de onderneming overgeplaatste personen mag niet meer dan 10 procent bedragen van het gemiddelde jaarlijkse aantal EG-burgers dat de desbetreffende Bulgaarse rechtspersoon in dienst heeft: wanneer het aantal werknemers minder dan 100 bedraagt, mag het aantal binnen de onderneming overgeplaatste personen, mits daarvoor een vergunning wordt verleend, meer dan 10 procent bedragen. HU: niet geconsolideerd voor natuurlijke personen die partner waren in een rechtspersoon van de andere partij.
ALLE SECTOREN	Algemeen directeurs en auditors AT: algemeen directeurs van filialen van entiteiten met rechtspersoonlijkheid moeten ingezetene van Oostenrijk; natuurlijke personen die binnen een entiteit met rechtspersoonlijkheid of filiaal verantwoordelijk zijn voor de naleving van de Oostenrijkse handelswetgeving, moeten een verblijfplaats in Oostenrijk hebben. FI: een buitenlander die als particulier een onderneming heeft, moet over een handelsvergunning beschikken en moet zijn vaste verblijfplaats in de EG hebben. Voor alle sectoren, behalve voor telecommunicatie, gelden voor de algemeen directeur van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid de nationaliteits- en de ingezetensvereiste. Voor de sector telecommunicatie moet de algemeen directeur zijn vaste verblijfplaats in Finland hebben. FR: wanneer de algemeen directeur van een industriële, commerciële of ambachtelijke activiteit geen verblijfsvergunning heeft, is speciale toestemming vereist. RO: de meerderheid van de auditors en hun afgevaardigden moeten Roemeens staatsburger zijn. SE: de algemeen directeur van een entiteit met rechtspersoonlijkheid of een filiaal moet zijn verblijfplaats in Zweden hebben.
ALLE SECTOREN	Erkenning EG: de EG-richtlijnen betreffende de wederzijdse erkenning van diploma's zijn uitsluitend van toepassing op EG-onderdanen. Het recht om in de ene lidstaat een gereguleerd beroep uit te oefenen, geeft niet het recht tot uitoefening van dat beroep in een andere lidstaat¹.

¹ De kwalificaties van onderdanen van derde landen kunnen slechts in de hele EG worden erkend als er in het kader van artikel 85 van de overeenkomst een overeenkomst inzake wederzijdse erkenning wordt gesloten.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
4. INDUSTRIE ¹	
H. Uitgeverijen, drukkerijen, reproductie van opgenomen media (ISIC rev. 3.1: 22), behalve uitgave en druk voor een vast bedrag of op contractbasis ²	IT: nationaliteitsvereiste voor uitgevers. PL: nationaliteitsvereiste voor de hoofdredacteur van kranten en tijdschriften. SE: ingezetenschap vereist voor uitgever en eigenaar van uitgeverijen en drukkerijen.
6. ZAKELIJKE DIENSTEN	
A. Vrije beroepen	
a) Rechtskundige diensten (CPC 861) ³ (behalve rechtskundig advies, juridische documentatie en certificering die worden verstrekt door beoefenaars van juridische beroepen die met publieke functies zijn belast, zoals notarissen, gerechtsdeurwaarders of andere ambtenaren)	AT, CY, ES, EL, LT, MT, RO, SK: voor de volledige toelating tot de balie, die vereist is voor de beoefening van het in de betrokken lidstaat geldende recht (het communautaire en het nationale recht), geldt de nationaliteitsvereiste. Voor ES kan door de bevoegde instanties ontheffing worden verleend. BE, FI: voor de volledige toelating tot de balie, die vereist is voor rechtskundige vertegenwoordiging, gelden nationaliteits- en ingezetenschapvereisten. Om in andere dan strafzaken voor het Hof van Cassatie te verschijnen, gelden in BE quota's.

¹ Onder deze sector vallen niet de adviseurs en consultants in verband met de industrie, die zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.F.h).

² Uitgave en druk voor een vast bedrag of op contractbasis zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.F.p).

³ Omvat rechtskundig advies en rechtskundige vertegenwoordiging, arbitrage en bemiddeling, juridische documentatie en certificering. Verstrekking van rechtskundige diensten is uitsluitend toegestaan met betrekking tot internationaal publiekrecht, EG-recht en het recht van de jurisdicties waar de investeerder of zijn personeel gekwalificeerd is als advocaat, en is, net als andere diensten, onderworpen aan vergunningsvereisten en -procedures die van toepassing zijn in de lidstaten van de Europese Unie. Voor advocaten die rechtskundige diensten verlenen met betrekking tot internationaal publiekrecht en buitenlands recht, kunnen deze onder meer de vorm aannemen van de naleving van plaatselijke beroepscode, gebruik van de titel uit het eigen land (tenzij erkenning met de titel in het gastland werd verkregen), vereisten in verband met verzekeringen, gewone registratie bij de balie van het gastland of een vereenvoudigde toegang tot de balie van het gastland via een bekwaamheidstest en een wettelijk of professioneel domicilie in het gastland. Rechtskundige diensten met betrekking tot EG-recht moeten in principe worden uitgevoerd door of via een volledig gekwalificeerde advocaat die in de EG tot de balie is toegelaten en persoonlijk optreedt, en rechtskundige diensten met betrekking tot het recht van een lidstaat van de Europese Unie moeten in principe worden uitgevoerd door of via een volledig gekwalificeerde advocaat die in die lidstaat tot de balie is toegelaten en persoonlijk optreedt. Voor vertegenwoordiging voor rechtbanken en andere bevoegde instanties in de EG kan daarom volledige toelating tot de balie in de betrokken lidstaat van de Europese Unie noodzakelijk zijn aangezien dat de beoefening van het EG-recht en van het nationale procesrecht inhoudt. Niettemin mogen buitenlandse advocaten die niet ten volle tot de balie zijn toegelaten in bepaalde lidstaten in civielrechtelijke procedures een partij vertegenwoordigen die onderdaan is van of behoort tot de staat waarin de advocaat gemachtigd is zijn beroep uit te oefenen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
	BG: buitenlandse advocaten mogen alleen onderdanen van hun thuisland rechtskundig vertegenwoordigen in wederkerigheid en samenwerking met een Bulgaarse advocaat. Voor rechtskundige bemiddeling is een vaste verblijfplaats in Bulgarije vereist. FR: voor de toegang van advocaten tot het beroep van "avocat auprès de la Cour de Cassation" en "avocat auprès du Conseil d'Etat" gelden quota's en een nationaliteitsvereiste. HU: voor de volledige toelating tot de balie gelden nationaliteits- en ingezetenschapvereisten. Voor buitenlandse advocaten is rechtskundige dienstverlening beperkt tot het verstrekken van rechtskundig advies, dat moet plaatsvinden op basis van een samenwerkingscontract met een Hongaarse advocaat of een Hongaars advocatenkantoor. LV: nationaliteitsvereiste voor beëdigde advocaten, aan wie rechtskundige vertegenwoordiging in strafzaken voorbehouden is. DK: alleen juristen met een Deense vergunning tot uitoefening van het juridische beroep mogen juridisch advies verstrekken. Om een Deense vergunning te verkrijgen, moet een juridisch examen worden afgelegd. LU: nationaliteitsvereiste voor het verlenen van rechtskundige diensten met betrekking tot Luxemburgs en EG-recht. SE: voor toelating tot de balie, die noodzakelijk is om de Zweedse titel "advokat" te mogen voeren, is ingezetenschap vereist.
b) 1. Accountants, boekhouders (CPC 86212 andere dan "audits", CPC 86213, CPC 86219 en CPC 86220)	FR: accountants en boekhouders moeten toestemming krijgen van de minister van Economie, Financiën en Industrie, in overleg met de minister van Buitenlandse Zaken. Maximale ingezetenschapsvereiste: vijf jaar ingezetenschap.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
b) 2. Audits (CPC 86211 en 86212 behalve accountants)	AT: nationaliteitsvereiste voor vertegenwoordiging bij bevoegde instanties en voor audits overeenkomstig specifieke Oostenrijkse wetgeving (bv. vennootschapswetgeving, beurswet, bankwetgeving enz.). DK: ingezetenschapsvereiste. ES: nationaliteitsvereiste voor wettelijk erkende auditors en voor administrateurs, directeurs en partners van ondernemingen andere dan die waarop de 8e EEG-richtlijn inzake het vennootschapsrecht van toepassing is. FI: minstens één van de auditors van een Finse vennootschap moet ingezetene zijn. EL: nationaliteitsvereiste voor wettelijk erkende auditors. IT: nationaliteitsvereiste voor administrateurs, directeurs en partners van ondernemingen andere dan die waarop de 8e EEG-richtlijn inzake het vennootschapsrecht van toepassing is. Ingezetenschapsvereiste voor zelfstandige auditors. SE: alleen in Zweden erkende auditors mogen audits uitvoeren voor bepaalde entiteiten met rechtspersoonlijkheid, zoals alle vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid. Ingezetenschap is verplicht voor erkenning.
c) Belastingconsulenten (CPC 863) ¹	AT: nationaliteitsvereiste voor vertegenwoordiging bij bevoegde autoriteiten. BG, SI: nationaliteitsvereiste voor specialisten. HU: ingezetenschapsvereiste.
d) Architecten en e) Stedenbouwkundigen en landschapsarchitecten (CPC 8671 en CPC 8674)	EE: ten minste een van de verantwoordelijke personen (projectmanager of consultant) moet ingezetene van Estland zijn. BG: buitenlandse specialisten moeten minstens twee jaar bouwervaring hebben. Nationaliteitsvereiste voor stedenbouwkundigen en landschapsarchitecten. EL, HU, SK: ingezetenschapsvereiste.
f) Ingenieurs en g) Ingenieurs: geïntegreerde diensten (CPC 8672 en CPC 8673)	EE: ten minste een van de verantwoordelijke personen (projectmanager of consultant) moet ingezetene van Estland zijn. BG: buitenlandse specialisten moeten minstens twee jaar bouwervaring hebben. EL, HU, SK: ingezetenschapsvereiste.

¹ Omvat niet rechtskundig advies en rechtskundige vertegenwoordiging in belastingaangelegenheden, die zijn opgenomen onder 1.A.a). Rechtskundige diensten.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
h) Artsen (psychologen daaronder begrepen) en tandartsen (CPC 9312 en deel van CPC 85201)	CZ, IT, SK: ingezetenschapsvereiste. CZ, EE, RO, SK: voor buitenlandse natuurlijke personen is toestemming vereist van de bevoegde instanties. BE, LU: wat afgestudeerde stagiairs betreft, is voor buitenlandse natuurlijke personen toestemming van de bevoegde instanties vereist. BG, CY, MT: nationaliteitsvereiste. DE: nationaliteitsvereiste; daarvan kan in bepaalde gevallen, bij wijze van uitzondering, in het belang van de volksgezondheid ontheffing worden verleend. DK: mits aan de ingezetenschapsvereiste is voldaan, kan voor maximaal 18 maanden beperkte toestemming voor het vervullen van een bepaalde functie worden gegeven. FR: nationaliteitsvereiste. Toegang is evenwel mogelijk binnen jaarlijks vastgestelde quota. LV: buitenlanders die een medisch beroep willen uitoefenen, hebben toestemming nodig van de lokale volksgezondheidsinstanties; deze wordt gegeven naar gelang van de economische behoefte aan artsen en tandartsen in een bepaalde regio. PL: buitenlanders hebben een vergunning nodig voor het uitoefenen van een medisch beroep. Buitenlandse artsen hebben beperkt kiesrecht binnen de beroepsvereniging. PT: ingezetenschapsvereiste voor psychologen.
i) Dierenartsen (CPC 932)	BG, CY, DE, EE, EL, FR, HU, MT, SI: nationaliteitsvereiste. CZ, SK: nationaliteits- en ingezetenschapsvereiste. IT: ingezetenschapsvereiste. PL: nationaliteitsvereiste. Buitenlanders kunnen een vergunning aanvragen om hun beroep uit te oefenen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
j) 1. Verloskundigen (deel van CPC 93191)	AT: om in Oostenrijk een beroepspraktijk op te zetten, moet de betrokkene voordien het beroep gedurende ten minste drie jaar hebben uitgeoefend. BE, LU: wat afgestudeerde stagiairs betreft, is voor buitenlandse natuurlijke personen toestemming van de bevoegde instanties vereist. CZ, CY, EE, RO, SK: voor buitenlandse natuurlijke personen is toestemming vereist van de bevoegde instanties. FR: nationaliteitsvereiste. Toegang is evenwel mogelijk binnen jaarlijks vastgestelde quota. HU: nationaliteitsvereiste. IT: ingezetenschapsvereiste. LV: de economische behoefte wordt vastgesteld op basis van het totale aantal door de lokale volksgezondheidsinstanties erkende verloskundigen in een bepaalde regio. PL: nationaliteitsvereiste. Buitenlanders kunnen een vergunning aanvragen om hun beroep uit te oefenen.
j) 2. Verpleegkundigen, fysiotherapeuten en paramedisch personeel (deel van CPC 93191)	AT: buitenlandse dienstverleners zijn uitsluitend in de volgende activiteiten toegelaten: verpleegkundigen, fysiotherapeuten, ergotherapeuten, logopedisten, diëtisten en voedingsdeskundigen. Om in Oostenrijk een beroepspraktijk op te zetten, moet de betrokkene voordien het beroep gedurende ten minste drie jaar hebben uitgeoefend. BE, FR, LU: wat afgestudeerde stagiairs betreft, is voor buitenlandse natuurlijke personen toestemming van de bevoegde instanties vereist. CY, CZ, EE, RO, SK: voor buitenlandse natuurlijke personen is toestemming vereist van de bevoegde instanties. HU: nationaliteitsvereiste. DK: mits aan de ingezetenschapsvereiste is voldaan, kan voor maximaal 18 maanden beperkte toestemming voor het vervullen van een bepaalde functie worden gegeven. CY, CZ, EL, IT: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd; belangrijkste criteria: regionale vacatures en tekorten. LV: de economische behoefte wordt vastgesteld op basis van het totale aantal erkende verpleegkundigen in een bepaalde regio.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
k) Detailhandel in geneesmiddelen en detailhandel in medische en orthopedische goederen (CPC 63211) en andere door apothekers verstrekte diensten ¹	FR: nationaliteitsvereiste. Binnen vastgestelde quota kan evenwel toegang worden verleend aan onderdanen van derde landen, mits de dienstverlener een Franse graad in de farmacie bezit. DE, EL, SK: nationaliteitsvereiste. HU: nationaliteitsvereiste, behalve voor detailhandel in geneesmiddelen en detailhandel in medische en orthopedische goederen (CPC 63211). IT, PT: ingezetenschapsvereiste.
D. Exploitatie van en handel in onroerend goed ²	
a) Van eigen of geleased onroerend goed (CPC 821)	FR, HU, IT, PT: ingezetenschapsvereiste. LV, MT, SI: nationaliteitsvereiste.
b) Voor een vast bedrag of op contractbasis (CPC 822)	DK: ingezetenschapsvereiste, tenzij de Deense kamer van koophandel hiervoor ontheffing verleent. FR, HU, IT, PT: ingezetenschapsvereiste. LV, MT, SI: nationaliteitsvereiste.
E. Verhuur/lease zonder bedieningspersoneel	
e) Consumentenartikelen (CPC 832)	EG: nationaliteitsvereiste voor afgestudeerde stagiairs. AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: nationaliteitsvereiste voor specialisten.
f) Verhuur van telecommunicatieapparatuur (CPC 7541)	EG: nationaliteitsvereiste voor specialisten en voor afgestudeerde stagiairs.
F. Andere zakelijke diensten	
e) Technische testen en toetsen (CPC 8676)	IT, PT: ingezetenschapsvereiste voor biologen en chemisch analisten.
f) Adviseurs en consultants in verband met landbouw, jacht en bosbouw (deel van CPC 881)	IT: ingezetenschapsvereiste voor landbouwkundigen en "periti agrari".

¹ Het verstrekken van geneesmiddelen aan het grote publiek is, net als het verstrekken van andere diensten, onderworpen aan de vergunnings- en kwalificatievereisten en -procedures die in de lidstaten van de Europese Unie gelden. Algemeen genomen is deze activiteit aan apothekers voorbehouden. In een aantal lidstaten is alleen het verstrekken van geneesmiddelen op voorschrift aan apothekers voorbehouden.

² De betrokken dienst houdt verband met het beroep van makelaar in onroerend goed en heeft geen gevolgen voor de rechten van en/of beperkingen voor natuurlijke en rechtspersonen die onroerend goed kopen.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
j) 2. Beveiligingsdiensten (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 en CPC 87305)	BE: nationaliteits- en ingezetenschapsvereiste voor leidinggevend personeel. BG, CY, CZ, EE, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: nationaliteits- en ingezetenschapsvereiste. DK: nationaliteits- en ingezetenschapsvereiste voor managers en voor bewaking van vliegvelden. ES, PT: nationaliteitsvereiste voor gespecialiseerd personeel. FR: nationaliteitsvereiste voor (algemeen) directeurs. IT: nationaliteits- en ingezetenschapsvereiste voor de noodzakelijke vergunning voor beveiligings- en bewakingsdiensten en waardetransporten.
k) Aanverwante wetenschappelijke en technische adviezen (CPC 8675)	BG: nationaliteitsvereiste voor specialisten. DE: nationaliteitsvereiste voor door de overheid aangestelde landmeters. FR: nationaliteitsvereiste voor landmeteractiviteiten in verband met het vaststellen van eigendomsrechten en wetgeving inzake grondbezit. IT, PT: ingezetenschapsvereiste.
l) 1. Onderhoud en reparatie van schepen (deel van CPC 8868)	MT: nationaliteitsvereiste.
l) 2. Onderhoud en reparatie van spoorwagematerieel (deel van CPC 8868)	LV: nationaliteitsvereiste.
l) 3. Onderhoud en reparatie van auto's, motorfietsen, skimotoren en wegtransportmiddelen (CPC 6112, CPC 6122, deel van CPC 8867 en deel van CPC 8868)	EG: voor onderhoud en reparatie van auto's, motorfietsen en skimotoren: nationaliteitsvereiste voor specialisten en afgestudeerde stagiairs.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
l) 5. Onderhoud en reparatie van producten van metaal, machines (behalve kantoormachines), toestellen (behalve transportmiddelen en kantoortoestellen) en consumentenartikelen ¹ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 en CPC 8866)	EG: nationaliteitsvereiste voor specialisten en voor afgestudeerde stagiairs.
m) Reiniging van gebouwen (CPC 874)	CY, EE, MT, PL, RO, SI: nationaliteitsvereiste voor specialisten.
n) Fotografie (CPC 875)	LV: nationaliteitsvereiste voor gespecialiseerde fotografie. PL: nationaliteitsvereiste voor luchtfotografie.
p) Drukkerijen en uitgeverijen (CPC 88442)	SE: ingezetenschapsvereiste voor de uitgever en de eigenaar van een uitgeverij of een drukkerij.
r) 1. Vertalers en tolken (CPC 87905)	FI: ingezetenschapsvereiste voor beëdigde vertalers. DK: ingezetenschapsvereiste voor erkende vertalers en tolken, tenzij de Deense kamer van koophandel ontheffing verleent.
r) 3. Incassobureaus (CPC 87902)	BE, EL, IT: nationaliteitsvereiste.
r) 4. Kredietrapportage (CPC 87901)	BE, EL, IT: nationaliteitsvereiste.

¹ Onderhoud en reparatie van transportmiddelen (CPC 6112, 6122, 8867 en CPC 8868) zijn opgenomen onder 6.F. l) 1 tot en met 6.F.l) 4. Onderhoud en reparatie van kantoormachines en -toestellen, inclusief computers, (CPC 845) zijn opgenomen onder 6.B. Diensten in verband met computers.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
r) 5. Kopiëren van teksten (CPC 87904) ¹	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: nationaliteitsvereiste voor specialisten en voor afgestudeerde stagiairs. LV: onderzoek naar de economische behoefte voor specialisten en nationaliteitsvereiste voor afgestudeerde stagiairs.
8. BOUWNIJVERHEID EN CIVIELTECHNISCHE DIENSTEN IN VERBAND DAARMEE (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 en CPC 518)	BG: buitenlandse specialisten moeten minstens twee jaar bouwervaring hebben. MT: nationaliteitsvereiste.
9. HANDEL (behalve de handel in wapens, munitie en oorlogsmaterieel)	
C. Detailhandel ²	
c) Detailhandel in voedingsmiddelen (CPC 631)	FR: nationaliteitsvereiste voor tabakshandelaren ("buralistes").
10. ONDERWIJS (alleen particulier gefinancierd)	
A. Basisonderwijs (CPC 921)	FR: nationaliteitsvereiste. De bevoegde autoriteiten kunnen onderdanen van derde landen evenwel toestemming verlenen om een onderwijsinstelling op te richten en te besturen, alsook om les te geven. IT: nationaliteitsvereiste voor dienstverleners die staatsdiploma's mogen afgeven. EL: nationaliteitsvereiste voor leraren.
B. Voortgezet onderwijs (CPC 922)	FR: nationaliteitsvereiste. De bevoegde autoriteiten kunnen onderdanen van derde landen evenwel toestemming verlenen om een onderwijsinstelling op te richten en te besturen, alsook om les te geven. IT: nationaliteitsvereiste voor dienstverleners die staatsdiploma's mogen afgeven. EL: nationaliteitsvereiste voor leraren. LV: nationaliteitsvereiste voor voortgezet technisch en beroepsonderwijs voor gehandicapte leerlingen (CPC 9224).

¹ Omvat geen drukkerijen, die onder CPC 88442 vallen en onder 6.F p) zijn opgenomen.

² Omvat niet onderhoud en reparatie, die zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.B. en 6.F.l).

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
C. Hoger onderwijs (CPC 923)	FR: nationaliteitsvereiste. De bevoegde autoriteiten kunnen onderdanen van derde landen evenwel toestemming verlenen om een onderwijsinstelling op te richten en te besturen, alsook om les te geven. CZ, SK: nationaliteitsvereiste voor hoger onderwijs, behalve voor postsecundair technisch en beroepsonderwijs (CPC 92310). IT: nationaliteitsvereiste voor dienstverleners die staatsdiploma's mogen afgeven. DK: nationaliteitsvereiste voor hoogleraren.
12. FINANCIËLE DIENSTEN	
A. Verzekeringen en aanverwante diensten	AT: het beheer van een filiaal moet in handen zijn van twee natuurlijke personen die ingezetene van Oostenrijk zijn. EE: voor directe verzekeringen mag het bestuursorgaan van een verzekeringsmaatschappij die is opgericht in de vorm van een naamloze vennootschap met buitenlandse kapitaalparticipatie, gedeeltelijk bestaan uit burgers van niet-EG-landen, maar dat slechts in evenredigheid met de buitenlandse participatie; bovendien mag het aantal buitenlandse leden niet hoger zijn dan de helft van het aantal leden van de bestuursgroep. Het bestuurshoofd van een dochteronderneming of van een zelfstandige maatschappij moet zijn vaste verblijfplaats in Estland hebben. ES: ingezetenschapsvereiste en drie jaar ervaring voor actuarissen. IT: ingezetenschapsvereiste voor actuarissen. FI: de algemeen directeuren en minstens één auditor van een verzekeringsonderneming moeten hun verblijfplaats in de EG hebben, tenzij door de bevoegde instanties ontheffing is verleend. De algemeen agent van buitenlandse verzekeringsmaatschappijen moet een ingezetene zijn van Finland, tenzij de onderneming haar hoofdkantoor in de EG heeft.
B. Bankdiensten en andere financiële diensten (behalve verzekeringen)	BG: de uitvoerend directeuren en agenten moeten hun vaste verblijfplaats in Bulgarije hebben. FI: de algemeen directeuren en minstens één auditor van kredietinstellingen moeten hun verblijfplaats in de EG hebben, tenzij door de dienst financieel toezicht ontheffing is verleend. De makelaar (individuele persoon) op een derivatenbeurs moet zijn verblijfplaats in de EG hebben. IT: "promotori di servizi finanziari" (verkopers van financiële diensten) moeten ingezetene zijn van een lidstaat van de EG. LT: minstens één manager moet een EG-burger zijn. PL: nationaliteitsvereiste voor minstens één bankdirecteur.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
13. GEZONDHEIDSZORG EN MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING (alleen particulier gefinancierde diensten) A. Ziekenhuizen (CPC 9311) B. Ambulances (CPC 93192) C. Intramurale gezondheidszorg, andere dan verpleging in een ziekenhuis (CPC 93193) E. Maatschappelijke dienstverlening (CPC 933)	FR: bij de toekenning van de vergunning die vereist is om toegang te krijgen tot managementfuncties, wordt rekening gehouden met de beschikbaarheid van plaatselijke managers. LV: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd voor artsen, tandartsen, verloskundigen, verpleegkundigen, fysiotherapeuten en paramedisch personeel. PL: buitenlanders hebben een vergunning nodig voor het uitoefenen van een medisch beroep. Buitenlandse artsen hebben beperkt kiesrecht binnen de beroepsvereniging.
14. TOERISME EN DIENSTEN IN VERBAND MET REIZEN	
A. Hotels, restaurants en catering (CPC 641, CPC 642 en CPC 643) (behalve catering in de luchtvaart ¹)	BG: wanneer de overheid (de staat en/of gemeenten) meer dan vijftig procent van de aandelen van een Bulgaars bedrijf bezit, mag het aantal buitenlandse managers het aantal Bulgaarse managers niet overschrijden.
B. Reisbureaus en reisorganisatoren (inclusief reisleiders) (CPC 7471)	BG: wanneer de overheid (de staat en/of gemeenten) meer dan vijftig procent van de aandelen van een Bulgaars bedrijf bezit, mag het aantal buitenlandse managers het aantal Bulgaarse managers niet overschrijden.

¹ Catering in de luchtvaart is opgenomen in ONDERSTEUNENDE DIENSTEN IN VERBAND MET VERVOER onder 17.D.a) Grondafhandelingsdiensten.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
C. Toeristengidsen (CPC 7472)	BG, CY, ES, FR, EL, HU, IT, LT, MT, PL, PT, SK: nationaliteitsvereiste.
15. CULTUUR, SPORT EN RECREATIE (andere dan audiovisuele diensten)	
A. Amusement (inclusief theater, concerten, circussen en discotheken) (CPC 9619)	FR: om toegang te krijgen tot managementfuncties geldt de nationaliteitsvereiste wanneer een vergunning voor meer dan twee jaar vereist is.
16. VERVOER	
A. Zeevaart	
a) Internationaal personenvervoer (CPC 7211 zonder nationale cabotage) b) Internationaal goederenvervoer (CPC 7212 zonder nationale cabotage) ¹	EG: nationaliteitsvereiste voor scheepsbemanningen. AT: nationaliteitsvereiste voor de meerderheid van de algemeen directeuren.
D. Vervoer over de weg	
a) Personenvervoer (CPC 7121 en CPC 7122)	AT: nationaliteitsvereiste voor personen en aandeelhouders die gemachtigd zijn om een rechtspersoon of een partnerschap te vertegenwoordigen. DK: nationaliteits- en ingezetenschapsvereiste voor managers. BG, MT: nationaliteitsvereiste.
b) Goederenvervoer (CPC 7123, behalve vervoer van post voor eigen rekening ²).	AT: nationaliteitsvereiste voor personen en aandeelhouders die gemachtigd zijn om een rechtspersoon of een partnerschap te vertegenwoordigen. BG, MT: nationaliteitsvereiste.

¹ Omvat feedering en het verplaatsen van materiaal door internationale zeevervoerders tussen havens in dezelfde staat wanneer er geen ontvangsten zijn.

² Deel van CPC 71235, dat is opgenomen in COMMUNICATIE onder 7.A. Post- en koeriersdiensten.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
E. Vervoer van goederen andere dan brandstof, via pijpleidingen ¹ (CPC 7139)	AT: nationaliteitsvereiste voor algemeen directeuren.
17. ONDERSTEUNENDE DIENSTEN VOOR VERVOER ²	
A. Ondersteunende diensten voor zeevervoer a) Behandeling van zeevracht b) Opslag (deel van CPC 742) c) Inklaring d) Diensten in verband met de opslag van containers e) Diensten van scheepsagenten f) Maritieme expediteursdiensten g) Verhuur van schepen met bemanning (CPC 7213) h) Duwen en slepen (CPC 7214) i) Ondersteunende diensten in verband met zeevaart (deel van CPC 745) j) Andere ondersteunende en bijbehorende diensten (deel van CPC 749)	EG: nationaliteitsvereiste voor bemanningen voor duwen en slepen en voor ondersteunende diensten voor zeevervoer. AT: nationaliteitsvereiste voor de meerderheid van de algemeen directeuren. BG, MT: nationaliteitsvereiste. DK: ingezetenschapsvereiste voor inklaring. EL: nationaliteitsvereiste voor inklaring. IT: ingezetenschapsvereiste voor "raccomandatario marittimo".

¹ Het vervoer van brandstoffen via pijpleidingen is opgenomen in ENERGIEDIENSTEN onder 18.B.

² Omvat niet onderhoud en reparatie van transportmiddelen, die zijn opgenomen in ZAKELIJKE DIENSTEN onder 6.F.I) 1 tot en met 6.F.I) 4.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
B. Ondersteunende diensten voor de binnenvaart e) Duwen en slepen (CPC 7224) f) Ondersteunende diensten voor de binnenvaart (deel van CPC 745)	EG: nationaliteitsvereiste voor bemanningen.
D. Ondersteunende diensten voor vervoer over de weg d) Verhuur van vrachtauto's met chauffeur (CPC 7124)	AT: nationaliteitsvereiste voor personen en aandeelhouders die gemachtigd zijn om een rechtspersoon of een partnerschap te vertegenwoordigen. BG, MT: nationaliteitsvereiste.
E. Ondersteunende diensten voor vervoer van goederen andere dan brandstof, via pijpleidingen ¹ a) Opslag van goederen andere dan brandstof, vervoerd via pijpleidingen (deel van CPC 742)	AT: nationaliteitsvereiste voor algemeen directeuren.
18. ENERGIEDIENSTEN	
A. Diensten in verband met de mijnbouw (CPC 883) ²	SK: ingezetenschapsvereiste.

¹ Ondersteunende diensten voor het vervoer van brandstoffen via pijpleidingen zijn opgenomen in ENERGIEDIENSTEN onder 18.C.

² Omvat de volgende diensten verleend voor een vast bedrag of op contractbasis: adviseurs en consultants met betrekking tot de mijnbouw, het exploitatierijp maken van terreinen, het installeren van booruitrusting, boren, boorkronen, bekledingsbuizen en exploitatiebuizen, modder-engineering en bevoorrading, controle van vaste stoffen, vissen en speciale operaties in de boorput, geologie van de bronnen en boorcontrole, het nemen van bodemonsters door middel van boren, het testen van bronnen, kabels, bevoorrading met en gebruik van opvulvloeistoffen (pek), bevoorrading met en installatie van opvulinrichtingen, cementeren (pompen onder druk), stimulatie (breken, verzuren en pompen onder druk), nazicht en herstel van bronnen, het opvullen en het uit gebruik nemen van bronnen. Omvat niet de directe toegang tot of de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen. Omvat niet het exploitatierijp maken van terreinen voor de winning van andere hulpbronnen dan aardolie en gas (CPC 5115), dat is opgenomen onder 8. BOUWNIJVERHEID.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
19. OVERIGE DIENSTEN, NIET ELDERS INGEDEELD	
a) Wassen, reinigen en verven (CPC 9701)	EG: nationaliteitsvereiste voor specialisten en voor afgestudeerde stagiairs.
b) Haarverzorging (CPC 97021)	BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: nationaliteitsvereiste voor specialisten en voor afgestudeerde stagiairs. AT: nationaliteitsvereiste voor afgestudeerde stagiairs.
c) Cosmetische behandeling, manicure en pedicure (CPC 97022)	BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: nationaliteitsvereiste voor specialisten en voor afgestudeerde stagiairs. AT: nationaliteitsvereiste voor afgestudeerde stagiairs.
d) Overige schoonheidsverzorging n.e.g. (CPC 97029)	BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: nationaliteitsvereiste voor specialisten en voor afgestudeerde stagiairs. AT: nationaliteitsvereiste voor afgestudeerde stagiairs.
e) Kuuroorden en niet-therapeutische massages, voor zover die met het oog op ontspanning en lichamelijk welzijn en niet voor medische of revalidatiedoeleinden worden verstrekt ¹ (CPC ver. 1.0 97230)	EG: nationaliteitsvereiste voor specialisten en voor afgestudeerde stagiairs.

¹ Therapeutische massages en thermale kuren vallen onder 6.A.h) Artsen en tandartsen, 6.A.j) 2 Verpleegkundigen, fysiotherapeuten en paramedisch personeel, en 13.A en 13.C Gezondheidszorg.

**VOORBEHOUDEN INZAKE DIENSTVERLENERS OP CONTRACTBASIS
EN BEOEFENAARS VAN EEN VRIJ BEROEP**

(bedoeld in artikel 83)

EG

1. Onderstaande lijst van voorbehouden bevat de door de EG overeenkomstig artikel 83, leden 2 en 3, geliberaliseerde dienstensectoren en de specifieke discriminerende beperkingen die daarop van toepassing zijn. De lijsten bevatten de volgende elementen:
 - a) een eerste kolom, waarin de sector of subsector wordt vermeld waarop beperkingen van toepassing zijn;
 - b) een tweede kolom, waarin de toepasselijke beperkingen worden beschreven.

Wanneer buiten de beperkingen die in titel II van de overeenkomst zijn opgenomen geen specifieke beperkingen van toepassing zijn op zowel dienstverleners op contractbasis (DC's) als beoefenaars van een vrij beroep (BVB's), is de vermelding "geen" opgenomen naast de naam van de betrokken lidstaat/lidstaten.

2. Voor de vaststelling van de individuele sectoren en subsectoren wordt onder CPC de "Central Products Classification" verstaan, zoals vastgesteld in "Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, N° 77, *CPC prov*, 1991".
3. Onderstaande lijst bevat geen maatregelen met betrekking tot opleidingseisen en -procedures, technische normen, vergunningsvereisten en -procedures, en maatregelen inzake werkgelegenheids-, arbeids- en socialezekerheidsvoorwaarden die geen discriminerende beperking vormen in de zin van artikel 83, leden 2 en 3, van de overeenkomst. Zelfs wanneer deze maatregelen (zoals een vergunningsverplichting, de verplichte erkenning van kwalificaties in gereguleerde sectoren, de verplichting om specifieke examens (inclusief taalexamens) af te leggen, de verplichting om een wettelijke verblijfplaats te hebben waar de activiteit wordt uitgeoefend, de verplichting om nationale regelgeving en praktijken inzake minimumlonen en collectieve loonovereenkomsten in het gastland na te leven), niet in de lijst zijn opgenomen, zijn zij in elk geval van toepassing op dienstverleners op contractbasis en beoefenaars van een vrij beroep van de andere partij.

4. Overeenkomstig artikel 60, lid 3, van de overeenkomst bevat onderstaande lijst geen maatregelen betreffende door de partijen toegekende subsidies.
5. Onderstaande lijst doet geen afbreuk aan overheidsmonopolies en exclusieve rechten als beschreven in de lijst van verbintenissen inzake vestiging.
6. In sectoren waar onderzoek naar de economische behoefte wordt gedaan, is het belangrijkste criterium de beoordeling van de relevante marktsituatie in de lidstaat van de Europese Unie of de regio waar de dienst zal worden verleend, onder meer met betrekking tot het aantal bestaande dienstverleners en de gevolgen voor die dienstverleners.
7. De uit deze lijst van voorbehouden voortvloeiende rechten en verplichtingen hebben geen directe werking, zodat er niet rechtstreeks rechten voor individuele natuurlijke of rechtspersonen uit voortvloeien.
8. Verbindingen inzake dienstverleners op contractbasis en beoefenaars van een vrij beroep zijn niet van toepassing in gevallen waarin het de bedoeling of het gevolg van hun tijdelijke aanwezigheid is in te grijpen in arbeids- of managementgeschillen of -onderhandelingen, dan wel het resultaat van dergelijke geschillen of onderhandelingen op andere wijze te beïnvloeden.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
ALLE SECTOREN ¹	Overgangsperiodes CY, CZ, EE, HU, LV, LT, MT, PL, SK, SI: voorbehouden treden met ingang van 1 januari 2011 in werking. BG, RO: voorbehouden treden met ingang van 1 januari 2014 in werking. AT, BE, DE, DK, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LU, NL, PT, SE, UK: geen. Erkenning EG: de EG-richtlijnen betreffende de wederzijdse erkenning van diploma's zijn uitsluitend van toepassing op onderdanen van EU-lidstaten. Het recht om in de ene lidstaat een gereguleerd beroep uit te oefenen, geeft niet het recht tot uitoefening van dat beroep in een andere lidstaat².
Rechtskundig advies met betrekking tot internationaal publiekrecht en buitenlands recht (d.w.z. recht van derde landen) (deel van CPC 861) ³	AT, CY, DE, EE, IE, LU, NL, PT, SE, UK: geen. ES, IT, EL, PL: voor beoefenaars van een vrij beroep wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. LV: voor DC's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. BG, CZ, DK, FI, HU, LT, MT, RO, SI, SK: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. DK: alleen juristen met een Deense vergunning tot uitoefening van het juridische beroep mogen juridisch advies verstrekken. Om een Deense vergunning te verkrijgen, moet een juridisch examen worden afgelegd. FR: volledige (vereenvoudigde) toegang tot de balie via een bekwaamheidstest is vereist.

¹ Nota met het oog op de transparantie voor BE: waar van toepassing, is het bedoelde jaarloon momenteel (maart 2007) vastgesteld op 33 677 euro.

² De kwalificaties van onderdanen van derde landen kunnen slechts in de hele EG worden erkend als er in het kader van artikel 85 van de overeenkomst een overeenkomst inzake wederzijdse erkenning wordt gesloten.

³ Voor het verlenen van deze diensten gelden, net als voor het verlenen van andere diensten, in de lidstaten van de Europese Unie toepasselijke vergunningsvereisten en -procedures. Deze kunnen onder meer de vorm aannemen van de naleving van plaatselijke beroepscode's, gebruik van de titel uit het eigen land (tenzij erkenning met de titel in het gastland werd verkregen), vereisten in verband met verzekeringen, gewone registratie bij de balie van het gastland of een vereenvoudigde toegang tot de balie van het gastland via een bekwaamheidstest en een wettelijk of professioneel domicilie in het gastland.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
Accountants, boekhouders (CPC 86212 andere dan "audits", CPC 86213, CPC 86219 en CPC 86220)	CY, DE, EE, ES, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE, UK: geen. AT: de werkgever moet lid zijn van de betreffende beroepsvereniging in het land van herkomst (als een dergelijke vereniging bestaat). BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. FR: vergunningsverplichting. BG, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: onderzoek naar de economische behoefte.
Diensten van belastingconsulenten (CPC 863) ¹	CY, DE, EE, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE, UK: geen. AT: de werkgever moet lid zijn van de betreffende beroepsvereniging in het land van herkomst (als een dergelijke vereniging bestaat); nationaliteitsvereiste voor vertegenwoordiging bij bevoegde autoriteiten. BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. BG, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: onderzoek naar de economische behoefte. PT: niet geconsolideerd. HU: ingezetenschaapsvereiste.

¹ Omvat niet rechtskundig advies en rechtskundige vertegenwoordiging in belastingaangelegenheden, die zijn opgenomen onder Rechtskundig advies met betrekking tot internationaal publiekrecht en buitenlands recht.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
Architecten en Stedenbouwkundigen en landschapsarchitecten (CPC 8671 en CPC 8674)	CY, EE, EL, FR, IE, LU, MT, NL, PT, SI, SE, UK: geen. ES, IT, PL: voor beoefenaars van een vrij beroep wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. LV: voor DC's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. FI: natuurlijke personen moeten aantonen dat zij over speciale kennis beschikken die relevant is voor de verleende dienst. BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. DK: onderzoek naar de economische behoefte, behalve voor verblijven van DC's tot maximaal drie maanden. BG, CZ, DE, FI, HU, LT, RO, SK: onderzoek naar de economische behoefte. AT: uitsluitend planning, waar: onderzoek naar de economische behoefte. HU: ingezetenschapsvereiste.
Ingenieurs en Ingenieurs: geïntegreerde diensten (CPC 8672 en CPC 8673)	CY, EE, EL, FR, IE, LU, MT, NL, PT, SI, SE, UK: geen. ES, IT, PL: voor beoefenaars van een vrij beroep wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. LV: voor DC's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. FI: natuurlijke personen moeten aantonen dat zij over speciale kennis beschikken die relevant is voor de verleende dienst. BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. DK: onderzoek naar de economische behoefte, behalve voor verblijven van DC's tot maximaal drie maanden. BG, CZ, DE, FI, HU, LT, RO, SK: onderzoek naar de economische behoefte. AT: uitsluitend planning, waar: onderzoek naar de economische behoefte. HU: ingezetenschapsvereiste.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
Artsen (psychologen daaronder begrepen) en tandartsen (CPC 9312 en deel van CPC 85201)	SE: geen. BE, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, UK: onderzoek naar de economische behoefte. AT: niet geconsolideerd, behalve voor psychologen en tandartsen, waar: onderzoek naar de economische behoefte. BG, EL, FI, FR, HU, LT, LV, SK: niet geconsolideerd.
Dierenartsen (CPC 932)	BE, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, UK: onderzoek naar de economische behoefte. AT, BG, FR, HU, LV, SK: niet geconsolideerd.
Verloskundigen (deel van CPC 93191)	SE: geen. AT, BE, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, UK: onderzoek naar de economische behoefte. BG, FI, FR, HU, SK: niet geconsolideerd.
Verpleegkundigen, fysiotherapeuten en paramedisch personeel (deel van CPC 93191)	AT, BE, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, UK: onderzoek naar de economische behoefte. BG, FI, FR, HU, SK: niet geconsolideerd.
Diensten in verband met computers (CPC 84)	CY, DE, EE, EL, FR, IE, LU, MT, NL, PT, SI, SE: geen. ES, IT, PL: voor beoefenaars van een vrij beroep wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. LV: voor DC's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. DK: onderzoek naar de economische behoefte, behalve voor verblijven van DC's tot maximaal drie maanden. AT, BG, CZ, FI, HU, LT, RO, SK, UK: onderzoek naar de economische behoefte.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
Speur- en ontwikkelingswerk (CPC 852 behalve psychologen ¹ , 853)	EG: een gastovereenkomst met een erkende onderzoeksorganisatie is vereist ² . CZ, DK, SK: onderzoek naar de economische behoefte.
Reclame (CPC 871)	CY, DE, EE, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE, UK: geen. BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. AT, BG, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: onderzoek naar de economische behoefte.
Markt- en opinieonderzoek (CPC 864)	CY, DE, EE, FR, IE, LU, NL, SE, UK: geen. ES, IT, PL: voor beoefenaars van een vrij beroep wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. AT, BG, CZ, DK, EL, FI, LT, LV, MT, RO, SI, SK: onderzoek naar de economische behoefte. LT, PT: niet geconsolideerd voor opinieonderzoek (CPC 86402). HU: onderzoek naar de economische behoefte, behalve voor opinieonderzoek (CPC 86402), waar: niet geconsolideerd.
Advies op het gebied van bedrijfsbeheer (CPC 865)	CY, DE, EE, EL, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE, UK: geen. ES, IT, PL: voor beoefenaars van een vrij beroep wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. DK: onderzoek naar de economische behoefte, behalve voor verblijven van DC's tot maximaal drie maanden. AT, BG, CZ, FI, HU, LT, RO, SK: onderzoek naar de economische behoefte.

¹ Deel van CPC 85201, dat is opgenomen onder Artsen en tandartsen.

² Voor alle lidstaten, behalve het UK en DK, moeten de erkenning van de onderzoeksorganisatie en de gastovereenkomst beantwoorden aan de overeenkomstig EG-Richtlijn 2005/71/EG vastgestelde voorwaarden.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
Diensten in verband met advies op het gebied van bedrijfsbeheer (CPC 866)	CY, DE, EE, EL, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PT, SI, SE, UK: geen. ES, IT, PL: voor beoefenaars van een vrij beroep wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. DK: onderzoek naar de economische behoefte, behalve voor verblijven van DC's tot maximaal drie maanden. AT, BG, CZ, FI, LT, RO, SK: onderzoek naar de economische behoefte. HU: onderzoek naar de economische behoefte, behalve voor arbitrage en bemiddeling (CPC 86602), waar: niet geconsolideerd.
Technische testen en toetsen (CPC 8676)	CY, DE, EE, EL, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE, UK: geen. BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. DK: onderzoek naar de economische behoefte, behalve voor verblijven van DC's tot maximaal drie maanden. AT, BG, CZ, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: onderzoek naar de economische behoefte.
Aanverwante wetenschappelijke en technische adviezen (CPC 8675)	CY, EE, EL, ES, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE, UK: geen. BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: onderzoek naar de economische behoefte. DE: niet geconsolideerd voor door de overheid aangestelde landmeters. FR: niet geconsolideerd voor landmeteractiviteiten in verband met het vaststellen van eigendomsrechten en wetgeving inzake grondbezit.
Chef-koks (deel van CPC 87909)	EG: een hogere technische kwalificatie¹ en minstens 6 jaar aantoonbare werkervaring als chef-kok kunnen vereist zijn. Onderzoek naar de economische behoefte.

¹ Wanneer de kwalificatie niet in de EG en haar lidstaten is verkregen, kan de betrokken lidstaat evalueren of deze gelijkwaardig is aan de op zijn grondgebied vereiste kwalificatie.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
Mannequins (deel van CPC 87909)	EG: een technische kwalificatie ¹ kan vereist zijn. Onderzoek naar de economische behoefte.
Onderhoud en reparatie van schepen (deel van CPC 8868)	CY, EE, EL, ES, FR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SK, SI, SE: geen. BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, UK: onderzoek naar de economische behoefte.
Onderhoud en reparatie van spoorwagematerieel (deel van CPC 8868)	CY, EE, EL, ES, FR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: geen. BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: onderzoek naar de economische behoefte.
Onderhoud en reparatie van auto's, motorfietsen, skimotoeren en wegtransportmiddelen (CPC 6112, CPC 6122, deel van CPC 8867 en deel van CPC 8868)	CY, EE, EL, ES, FR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI, SE: geen. BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK: onderzoek naar de economische behoefte. UK: onderzoek naar de economische behoefte voor onderhoud en reparatie van auto's, motorfietsen en skimotoeren (CPC 6112, CPC 6122 en deel van CPC 8867).
Onderhoud en reparatie van luchtvaartuigen en delen daarvan (deel van CPC 8868)	CY, EE, EL, ES, FR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: geen. BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: onderzoek naar de economische behoefte.

¹ Wanneer de kwalificatie niet in de EG en haar lidstaten is verkregen, kan de betrokken lidstaat evalueren of deze gelijkwaardig is aan de op zijn grondgebied vereiste kwalificatie.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
Onderhoud en reparatie van producten van metaal, machines (behalve kantoormachines), toestellen (behalve transportmiddelen en kantoortoestellen) en consumentenartikelen ¹ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 en CPC 8866)	CY, EE, EL, ES, FR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: geen. BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: onderzoek naar de economische behoefte.
Vertalers en tolken (CPC 87905, behalve officiële of beëdigde activiteiten)	CY, DE, EE, FR, LU, MT, NL, PT, SI, SE, UK: geen. ES, IT, EL, PL: voor beoefenaars van een vrij beroep wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. LV: voor DC's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. AT, BG, CZ, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: onderzoek naar de economische behoefte.
Inspectie van bouwterreinen (CPC 5111)	CY, DE, EE, EL, ES, FR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: geen. BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. AT, BG, CZ, FI, HU, LT, LV, RO, SK: onderzoek naar de economische behoefte. DK: onderzoek naar de economische behoefte, behalve voor verblijven van DC's tot maximaal drie maanden.
Hoger onderwijs (alleen particulier gefinancierde diensten) (CPC 923)	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: niet geconsolideerd. FR, LU: uitsluitend voor hoogleraren. FR: de hoogleraren moeten een arbeidscontract hebben van een universiteit of instelling voor hoger onderwijs. Onderzoek naar de economische behoefte, tenzij de hoogleraren rechtstreeks worden aangewezen door de minister die bevoegd is voor hoger onderwijs. De werkvergunning wordt afgegeven voor een periode van maximaal negen maanden, maar kan worden verlengd voor de duur van het contract. De betreffende instelling moet een belasting betalen aan het internationale migratiebureau.

¹ Onderhoud en reparatie van kantoormachines en -toestellen, inclusief computers, (CPC 845) zijn opgenomen onder Diensten in verband met computers.

Sector of subsector	Omschrijving van voorbehouden
Milieudiensten (CPC 9401 ¹ , CPC 9402, CPC 9403, CPC 9404 ² , deel van CPC 9406 ³ , CPC 9405, deel van CPC 9406, CPC 9409)	CY, EE, ES, FR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: geen. BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. AT, BG, CZ, DE, DK, EL, FI, HU, LT, LV, RO, SK: onderzoek naar de economische behoefte.
Reisbureaus en reisorganisatoren (inclusief reisleiders ⁴) (CPC 7471)	AT, CY, CZ, DE, EE, ES, FR, IT, LU, NL, PL, SI, SE, UK: geen. BE: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd, behalve voor DC's wanneer het jaarloon hoger ligt dan het bij de desbetreffende wetten en regelgeving vastgestelde bedrag. DK: onderzoek naar de economische behoefte, behalve voor verblijven van DC's tot maximaal drie maanden. IE: niet geconsolideerd voor reisleiders. BG, EL, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: onderzoek naar de economische behoefte.
Toeristengidsen (CPC 7472)	SE: geen. AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, FI, EL, HU, IE, IT, LV, LU, MT, NL, RO, SK, SI, UK: onderzoek naar de economische behoefte. ES, FR, LT, PL, PT: niet geconsolideerd.
Amusement ander dan audiovisuele diensten (inclusief theater, concerten, circussen en discotheken) (CPC 9619)	BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, UK: een kwalificatie ⁵ kan vereist zijn. Er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. AT: een hogere kwalificatie ⁶ kan vereist zijn. Er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. SI: het verblijf is beperkt tot zeven dagen per evenement. Voor circussen en pretparken is de verblijfsduur beperkt tot maximaal 30 dagen per kalenderjaar. BE: niet geconsolideerd.

¹ Stemt overeen met afvalwaterinzameling en -behandeling.

² Stemt overeen met reiniging van uitlaatgassen.

³ Stemt overeen met delen van bescherming van natuur en landschap.

⁴ Dienstverleners die tot taak hebben een groep reizigers van minimaal tien personen te begeleiden, zonder als gids op te treden op specifieke locaties.

⁵ Wanneer de kwalificatie niet in de EG en haar lidstaten is verkregen, kan de betrokken lidstaat evalueren of deze gelijkwaardig is aan de op zijn grondgebied vereiste kwalificatie.

⁶ Wanneer de kwalificatie niet in de EG en haar lidstaten is verkregen, kan de betrokken lidstaat evalueren of deze gelijkwaardig is aan de op zijn grondgebied vereiste kwalificatie.

LIJST VAN VERBINTENISSEN INZAKE INVESTERINGEN
(COMMERCIEËLE AANWEZIGHEID) IN ECONOMISCHE ACTIVITEITEN
ANDERE DAN DIENSTENSECTOREN

(bedoeld in artikel 69)

CARIFORUM EN OVEREENKOMSTSLUITENDE CARIFORUM-STATEN

1. Deze "Lijst van verbintenissen inzake investeringen (commerciële aanwezigheid) in economische activiteiten andere dan dienstensectoren" ("de lijst") is beperkt tot niet-dienstensectoren als beschreven in de International Standard Industrial Classification of all Economic Activities zoals opgesteld door het Statistical Office of the United Nations (ISIC Rev. 3.1). De lijst omvat onderstaande sectoren:
 - A. Landbouw, jacht en bosbouw
 - B. Visserij
 - C. Winning van delfstoffen
 - D. Industrie
 - E. Productie, transmissie en distributie voor eigen rekening van elektriciteit, gas, stoom en warm water
2. Deze lijst bevat de voorbehouden van de overeenkomstsluitende CARIFORUM-staten met betrekking tot maatregelen die niet in overeenstemming zijn met de verplichtingen in titel II van de overeenkomst. Alleen de sectoren waarvoor voorbehouden of beperkingen gelden, zijn opgenomen, maar de lijst is van toepassing op alle subsectoren van de in de lijst hierboven opgenomen sectoren.

3. Deze lijst omvat alle CARIFORUM-staten, behalve de Bahama's en Haïti, tenzij anders vermeld. De subsectoren van A, B, C en D die niet in de lijst zijn opgenomen, zijn open in alle overeenkomstsluitende CARIFORUM-staten, zonder beperkingen inzake markttoegang of nationale behandeling. CARIFORUM-staten die niet zijn opgenomen onder de subsectoren in deze lijst, zijn open zonder beperkingen inzake markttoegang of nationale behandeling in deze subsectoren.
4. Overeenkomstig artikel 238 gelden de in deze lijst opgenomen verbintenissen uitsluitend voor de betrekkingen tussen de overeenkomstsluitende CARIFORUM-staten enerzijds en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten anderzijds en hebben zij geen invloed op de rechten en verplichtingen van de overeenkomstsluitende CARIFORUM-staten ingevolge het Herziene Verdrag van Chaguaramas tot oprichting van de Caribische Gemeenschap, waaronder de gemeenschappelijke markt en economie van de Caricom, of de vrijhandelsovereenkomst tussen de Caricom en de Dominicaanse Republiek.
5. Het CARIFORUM behoudt zich het recht voor om binnen twee jaar na de datum van inwerkingtreding van de overeenkomst in zijn lijst alle niet-conforme maatregelen op te nemen die bij de ondertekening van de overeenkomst bestonden en niet in onderstaande lijst voorkomen.
6. Deze lijst verbindt geenszins tot de privatisering van overheidsondernemingen en belet de overeenkomstsluitende CARIFORUM-staten niet sectoren of economische activiteiten te reguleren om nationale beleidsdoelstellingen te halen.

7. Onderstaande lijst bevat geen maatregelen met betrekking tot opleidingseisen en -procedures, technische normen, en vergunningsvereisten en -procedures die geen beperking inzake markttoegang of nationale behandeling vormen in de zin van de artikelen 67 en 68 van de overeenkomst. Die maatregelen (zoals een vergunningsverplichting, verplichting om zich in het handelsregister in te schrijven, verplichting tot universele dienstverlening, verplichte erkenning van kwalificaties in gereguleerde sectoren, verplichting om specifieke examens (inclusief taalexamens) af te leggen, non-discriminatieverplichting dat bepaalde activiteiten niet in beschermde milieugebieden of gebieden van bijzonder historisch en artistiek belang mogen worden uitgeoefend), gelden in ieder geval voor investeerders van de andere partij, ook al zijn zij niet in de lijst opgenomen.
8. Non-discriminatievereisten wat de soorten rechtsvorm van een vestiging betreft zijn in onderstaande lijst niet opgenomen.
9. De uit deze lijst van verbintenissen voortvloeiende rechten en verplichtingen hebben geen directe werking, zodat er niet rechtstreeks rechten voor natuurlijke of rechtspersonen uit voortvloeien.

Sector of subsector	Beschrijving van voorbehouden, beperkingen of uitsluitingen
ALLE SECTOREN	Grondbezit ATG, BEL, DMA, GRD, KNA, LCA, VCT, SUR: buitenlandse ondernemingen en personen die onroerend goed wensen te bezitten, moeten eerst een vergunning aanvragen. Aan ondernemingen die als vennootschap naar het recht van Antigua en Barbuda, Grenada of St. Christopher en Nevis zijn opgericht en meer dan vijf acres grond bezitten of wensen te verwerven (of die in Dominica of St. Vincent en de Grenadines grond wensen te verwerven, ongeacht de grootte van het grondstuk) kunnen beperkingen of een verbod worden opgelegd ten aanzien van de uitgifte of overdracht van aandelen of obligaties aan niet-onderdanen; deze ondernemingen kunnen ook het bezit van aandelencertificaten en verhandelbare obligaties aan toonder door niet-onderdanen beperken of verbieden of weigeren een niet-onderdaan als lid of als de houder van een obligatie te registreren. DMA: in Dominica mag een buitenlander, die in de nationale wetgeving wordt gedefinieerd als een persoon die geen burger is van één van de OECS-lidstaten, zonder vergunning geen eigenaar zijn van meer dan 3 acres grond voor zakendoeleinden. DOM: de Dominicaanse Republiek behoudt zich het recht voor om maatregelen in te stellen of te handhaven met betrekking tot de eigendom van of de zeggenschap over grond op minder dan 20 kilometer van de Dominicaanse grens. SUR: voor niet-onderdanen is de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Ministers vereist om staatsdomein te verwerven. TTO: niet-onderdanen hebben een vergunning nodig om meer dan vijf acres grond voor handels- of zakendoeleinden te verwerven of om meer dan één acre te verwerven voor het bouwen van woningen.
ALLE SECTOREN	Soorten commerciële aanwezigheid ATG, DMA, GRD, KNA, LCA, VCT, TTO: buitenlandse investeerders moeten een vennootschap naar plaatselijk recht of een plaatselijke vestiging oprichten. Ondernemingen die niet als plaatselijke vennootschap zijn opgericht, moeten worden geregistreerd en hun bevoegdheden en activiteiten kunnen overeenkomstig de toepasselijke wetgeving worden beperkt.
ALLE SECTOREN	Investerings CAF: verbiedt de exploratie, exploitatie en verwerking van radioactieve mineralen, de opwerking van splijtstoffen, de opwekking van kernenergie, het transport en de opslag van kernafval, het gebruik en de verwerking van splijtstoffen en de regulering van toepassingen ervan voor andere doeleinden, alsook de productie van zwaar water.

Sector of subsector	Beschrijving van voorbehouden, beperkingen of uitsluitingen
ALLE SECTOREN	BEL: de wet inzake de bedrijfsnamen bepaalt de voorwaarden voor het gebruik van namen, die kunnen verschillen in het geval van geboren staatsburgers van Belize. GRD: de wet betreffende de belastingen op eigendomsoverdracht bepaalt dat een buitenlandse investeerder die geïnteresseerd is in de aankoop of de verkoop van aandelen/effecten onderworpen is aan een specifieke belasting op de waarde van de betalingen. DMA, KNA, LCA, VCT: voor kleine ondernemingen wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. DOM: overeenkomsten inzake buitenlandse investeringen en technologieoverdracht moeten worden geregistreerd. Buitenlandse investeringen zijn verboden op de volgende gebieden: a) het storten en opslaan van giftig, gevaarlijk of radioactief afval dat niet in het land is geproduceerd; b) activiteiten die een gevaar kunnen inhouden voor de volksgezondheid of het ecologisch evenwicht van het land, zoals beschreven in de relevante regelgevingsbepalingen; en c) de productie, zonder de uitdrukkelijke toestemming van de regering, van materialen en apparatuur die rechtstreeks verband houden met nationale defensie en veiligheid. Wanneer een buitenlandse investering het ecosysteem in het investeringsgebied schade kan toebrengen, moet de buitenlandse investeerder een project indienen dat maatregelen omvat die eventuele milieuschade die het veroorzaakt, herstelt. Coöperaties mogen onderdanen van andere landen die in de Dominicaanse Republiek verblijven als leden aanvaarden voor maximaal 50 procent van het totale aantal leden en aandelen. Minstens tachtig procent van het totale aantal werknemers in een onderneming moet uit de Dominicaanse Republiek komen. De Dominicaanse Republiek behoudt zich het recht voor om de overdracht of verkoop van belangen in een bestaand overheidsbedrijf te beperken, zodat een dergelijk belang alleen mag overgaan aan een onderdaan van de Dominicaanse Republiek. Dit geldt alleen voor de oorspronkelijke overdracht of verkoop van een dergelijk belang. De Dominicaanse Republiek behoudt zich het recht voor om de zeggenschap over een nieuwe onderneming die is opgericht door de overdracht of verkoop van een belang zoals hierboven beschreven, te beperken, maar niet door middel van de eigendom van het belang. De Dominicaanse Republiek behoudt zich eveneens het recht voor om maatregelen in te stellen of te handhaven met betrekking tot de nationaliteit van het hogere management en de leden van de raad van bestuur van zo'n nieuwe onderneming. De Dominicaanse Republiek behoudt zich het recht voor om maatregelen in te stellen of te handhaven die aan sociaal of economisch zwakke groepen rechten verlenen of voorrang geven.

Sector of subsector	Beschrijving van voorbehouden, beperkingen of uitsluitingen
	VCT: de wet betreffende de ontwikkeling van kleine ondernemingen definieert micro- en kleine ondernemingen en schrijft voor welke activiteiten deze ondernemingen moeten ontwikkelen. Internationale ondernemingen mogen alleen op bepaalde gebieden actief zijn, zoals voorgeschreven in de wet betreffende internationale ondernemingen. SUR: niet-ingezetenen moeten de toestemming van de Deviezencommissie hebben om aandelen in een entiteit met rechtspersoonlijkheid te verwerven. TTO: er is een vergunning vereist voor de verwerving van aandelen in een plaatselijk overheidsbedrijf wanneer het bezit van dergelijke aandelen direct of indirect tot gevolg heeft dat in totaal en cumulatief 30 procent of meer van de aandelen van de onderneming in handen is van buitenlandse investeerders.
A. LANDBOUW, JACHT, BOSBOUW	
Landbouw en jacht (ISIC rev. 3.1: 01)	BEL, DMA, KNA: de staat behoudt zich het recht voor om maatregelen inzake investeringen in deze sector in te stellen of te handhaven. DOM: de superintendents, administrateurs, opzichters en alle andere werknemers die landbouwtaken uitvoeren, moeten de Dominicaanse nationaliteit hebben. GRD: deze sector is bij wet voorbehouden aan binnenlandse producenten; buitenlandse investeringen kunnen uitsluitend worden toegestaan voor productie voor de uitvoer. JAM: kan aan onderdanen worden voorbehouden, in het bijzonder het telen van gevoelige producten waarbij van hoogstaande landbouwtechnologie (bijvoorbeeld hydrocultuur) gebruik wordt gemaakt. LCA: de wetgeving schrijft productie uitsluitend voor de binnenlandse markt voor. VCT: de staat behoudt zich het recht voor om het telen en de invoer of uitvoer van bepaalde gewassen te verbieden, te regelen of te beperken.

Sector of subsector	Beschrijving van voorbehouden, beperkingen of uitsluitingen
Bosbouw en de exploitatie van bossen (ISIC rev 3.1: 02)	DMA, VCT: de staat behoudt zich het recht voor om maatregelen inzake investeringen in deze sector in te stellen of te handhaven. GRD: deze sector is bij wet voorbehouden aan binnenlandse producenten; buitenlandse investeringen kunnen uitsluitend worden toegestaan voor productie voor de uitvoer. SUR: om in deze sector activiteiten te bedrijven, moet aan de nationaliteits- en de ingezetenschapsvereiste worden voldaan.
B. VISSERIJ (ISIC rev.3.1: 05)	ANT, BEL, DMA, GUY, KNA, LCA, VCT, TTO: de staat behoudt zich het recht voor om maatregelen inzake investeringen in deze sector in te stellen of te handhaven. BRB: een vissersschip moet ofwel volledig aan Barbadianen toebehoren, of de eigenaar moet geacht worden substantiële economische banden met Barbados te hebben. Buitenlandse vissersschepen moeten beschikken over een vergunning voor een buitenlands vissersschip overeenkomstig de wet en de regelgeving inzake de visserij. DOM: de differentiële vereisten voor het verkrijgen van een visvergunning en de voorwaarden waaraan buitenlandse investeerders moeten voldoen, zijn bij wet voorgeschreven. Slechts onderdanen van de Dominicaanse Republiek mogen binnen de 54 zeemijlen buiten de kust artisanal vissen. GRD: de wetgeving voorziet in differentiële bedragen voor een visvergunning voor niet-onderdanen. JAM: investeerders moeten aantonen dat mensen met de nodige vaardigheden ter plaatse niet beschikbaar zijn alvorens overzeese arbeidskrachten aan te trekken. Een vergunning is vereist voor schelpdieren en kreeft. De beroepsvisserij kan aan onderdanen voorbehouden zijn. SUR: de eigenaar van een buitenlands schip kan slechts een vergunning krijgen wanneer er tussen de Republiek Suriname en de staat waar het buitenlandse vissersschip is geregistreerd, een visserijovereenkomst bestaat.

Sector of subsector	Beschrijving van voorbehouden, beperkingen of uitsluitingen
C. WINNING VAN DELFSTOFFEN	CAF: bepaalde activiteiten in de kleinschalige mijnbouw kunnen aan onderdanen zijn voorbehouden. CAF (behalve DOM en GUY): de staat behoudt zich het recht voor om goedkeuring te verlenen voor particuliere of publieke exploratie, winning, verwerking, invoer en uitvoer van mineralen. DMA: aan privépersonen worden slechts mineraalrechten toegekend wanneer zij burger van Dominica zijn. Mineraalrechten (een exploitatievergunning, een exclusieve prospectievergunning of een mijnbouwvergunning) worden slechts toegekend aan een rechtspersoon wanneer het een vennootschap betreft die naar het recht van Dominica is opgericht. De inspecteur levert geen niet-exclusieve prospectievergunning af aan: i) privé-persoonen die geen burger van Dominica zijn; ii) ondernemingen waarvan het volledige aandelenkapitaal in het bezit is van burgers van Dominica of van een vennootschap waarvan de minister van oordeel is dat zij voor een doel van openbaar belang is opgericht, of gedeeltelijk van burgers van Dominica en gedeeltelijk van een dergelijke vennootschap; iii) een vennootschap tenzij deze naar het recht van Dominica is opgericht. De inspecteur kan een niet-exclusieve prospectievergunning verlenen aan een persoon die geen burger van Dominica is wanneer die persoon gedurende de periode van zeven (7) jaar die onmiddellijk aan de datum van zijn/haar aanvraag voorafgaat, zijn/haar gewone verblijfplaats in Dominica had. DOM: minerale stoffen van welke aard ook die worden aangetroffen in de bodem van het nationale grondgebied of in de zeebodem of -ondergrond binnen de territoriale wateren, behoren aan de staat toe en kunnen door privépersonen alleen worden geëxploiteerd met een concessie of een overeenkomst die daartoe wordt verleend en onder de voorwaarden als vastgesteld bij de wet van Dominicaanse Republiek. Buitenlandse ondernemingen die een exploitatieconcessie of een concessie voor een verwerkingsfabriek, dan wel een exploratie- of exploitatieconcessie of een concessie voor het benutten van olie en andere koolwaterstoffen aanvragen, moeten wettelijk in de Dominicaanse Republiek gevestigd zijn en een naamloze vennootschap (compañía por acciones) zijn die naar het recht van de Dominicaanse Republiek is opgericht. GUY: de staat behoudt zich op elke bodem voor het recht op mineralen. Voor mijnbouw op kleine en middelgrote schaal wordt een prospectievergunning alleen aan de volgende personen verleend: a) een privé-persoon die een burger van Guyana en volwassen is; b) een partnerschap bestaande uit twee of meer burgers van Guyana; c) een onderneming waarvan het volledige uitgegeven aandelenkapitaal in handen is van burgers van Guyana of een bij of naar een in Guyana geldende schriftelijke wet opgerichte vennootschap, dan wel gedeeltelijk van dergelijke burgers en gedeeltelijk van een dergelijke vennootschap.

Sector of subsector	Beschrijving van voorbehouden, beperkingen of uitsluitingen
	SUR: de staat behoudt zich het recht voor om maatregelen inzake activiteiten in deze sector in te stellen of te handhaven. De staat behoudt zich voor prospectie en exploratie exclusieve rechten voor in de economische zone, op het continentaal plateau en in de zeebodem. Wanneer voor deze activiteiten een vergunning wordt verleend, is ingezetenschap vereist. Alle mineralen op het grondgebied van Suriname, in de territoriale wateren, in de zeebodem en in de zeeondergrond als gedefinieerd in de wet, zijn eigendom van de staat.
Winning van steen-, bruinkool en turf; (ISIC rev. 3.1: 10)	BEL: een mineraal- of prospectierecht is onderworpen aan nationaliteits- en ingezetenschapsvereisten en de houder van die rechten moet eveneens aan prestatievereisten voldoen. DOM: mijnbouwconcessies worden noch direct noch via een natuurlijke persoon of een onderneming toegekend aan een buitenlandse regering. In naar behoren gemotiveerde gevallen en met de voorafgaande instemming van het Nationaal Congres kan de uitvoerende macht speciale overeenkomsten sluiten met buitenlandse mijnbouwondernemingen die geheel of gedeeltelijk in handen zijn van de staat. De wetgeving voorziet in de vereisten voor het verkrijgen van een vergunning en in de voorwaarden waaraan buitenlandse investeerders moeten voldoen. JAM: alleen de staat kan eigenaar zijn van mineraalhoudende bodem.
Winning van aardolie en aardgas (ISIC rev. 3.1: 11)	BRB: de eigendom van aardolie in zijn natuurlijke vorm in onderzeese strata en in Barbados berust bij de Kroon. BRB, JAM: de staat behoudt zich het recht voor om maatregelen inzake activiteiten die verband houden met onshore en offshore aardolieboringen in te stellen of te handhaven. BEL: een mineraal- of prospectierecht is onderworpen aan nationaliteits- en ingezetenschapsvereisten en de houder van die rechten moet eveneens aan prestatievereisten voldoen. DOM: een soevereine buitenlandse regering kan niet het recht verkrijgen om aardolie en andere koolwaterstoffen te exploreren, te exploiteren of er voordeel van te halen; een natuurlijke persoon of onderneming die deze rechten geniet, neemt een soevereine buitenlandse regering niet als partner, vennoot of aandeelhouder. De wetgeving voorziet in de differentiële vereisten voor het verkrijgen van een vergunning en in de voorwaarden waaraan buitenlandse investeerders moeten voldoen.

Sector of subsector	Beschrijving van voorbehouden, beperkingen of uitsluitingen
	TTO: een soevereine buitenlandse regering kan niet het recht verkrijgen om aardolie en andere koolwaterstoffen te exploreren, te exploiteren of er voordeel van te halen; een natuurlijke persoon of onderneming die deze rechten geniet, neemt een soevereine buitenlandse regering niet als partner, vennoot of aandeelhouder. De staat behoudt zich het recht voor om alle mijnbouwconcessies te verlenen.
Winning van metaalertsen (ISIC rev. 3.1: 13)	BEL: een mineraal- of prospectierecht is onderworpen aan nationaliteits- en ingezetenschapsvereisten en de houder van die rechten moet eveneens aan prestatievereisten voldoen. DOM: mijnbouwconcessies worden noch direct noch via een natuurlijke persoon of een onderneming toegekend aan een buitenlandse regering. In naar behoren gemotiveerde gevallen en met de voorafgaande instemming van het Nationaal Congres kan de uitvoerende macht speciale overeenkomsten sluiten met buitenlandse mijnbouwondernemingen die geheel of gedeeltelijk in handen zijn van de staat. De wetgeving voorziet in de differentiële vereisten voor het verkrijgen van een vergunning en in de voorwaarden waaraan buitenlandse investeerders moeten voldoen.
Overige winning van delfstoffen (ISIC rev. 3.1: 14)	BEL: een mineraal- of prospectierecht is onderworpen aan nationaliteits- en ingezetenschapsvereisten en de houder van die rechten moet eveneens aan prestatievereisten voldoen. DOM: mijnbouwconcessies worden noch direct noch via een natuurlijke persoon of een onderneming toegekend aan een buitenlandse regering. In naar behoren gemotiveerde gevallen en met de voorafgaande instemming van het Nationaal Congres kan de uitvoerende macht speciale overeenkomsten sluiten met buitenlandse mijnbouwondernemingen die geheel of gedeeltelijk in handen zijn van de staat. De wetgeving voorziet in de vereisten voor het verkrijgen van een vergunning en in de voorwaarden waaraan buitenlandse investeerders moeten voldoen. JAM: mijnbouw met het oog op extractie en vermaling kan aan onderdanen worden voorbehouden.
D. INDUSTRIE	
Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken (ISIC rev. 3.1: 15)	BEL, DMA: de staat behoudt zich het recht voor om maatregelen inzake investeringen in deze sector in te stellen of te handhaven. GRD: wat ISIC 151, 153, 154, 155 betreft, is deze sector bij wet voorbehouden aan binnenlandse producenten; buitenlandse investeringen kunnen uitsluitend worden toegestaan voor productie voor de uitvoer. LCA: wat ISIC 1512, 1541, 1544, 155 betreft, zijn er wettelijke vereisten voor de toekenning van een vergunning of voor productie uitsluitend voor de binnenlandse markt.

Sector of subsector	Beschrijving van voorbehouden, beperkingen of uitsluitingen
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk (ISIC rev. 3.1: 20)	CAF: de staten behouden zich het recht voor om beperkingen op kleinschalige investeringen in deze sector in te stellen of te handhaven. DMA: de staat behoudt zich het recht voor om maatregelen inzake investeringen in deze sector in te stellen of te handhaven.
Vervaardiging van geraffineerde aardolieproducten (ISIC rev. 3.1: 232)	DOM, TTO: de staat behoudt zich het recht voor om maatregelen inzake investeringen in deze sector in te stellen of te handhaven.
Vervaardiging van chemische producten andere dan springstoffen (ISIC rev. 3.1: 24 behalve vervaardiging van springstoffen)	Verf en vernis JAM: joint venture vereist. Farmaceutische producten en nutriceutica JAM: voor productontwikkeling is een joint venture vereist.
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen (ISIC rev. 3.1: 29)	CAF: de staten kunnen zich het recht voorbehouden om maatregelen inzake investeringen in de productie van wapens en munitie in te stellen of te handhaven.
Vervaardiging van meubelen; vervaardiging, n.e.g. (ISIC rev. 3.1: 36)	CAF: de staten behouden zich het recht voor om beperkingen op kleinschalige investeringen in deze sector in te stellen of te handhaven. BEL: de staat behoudt zich het recht voor om maatregelen inzake investeringen in deze sector in te stellen of te handhaven. GRD: deze sector is bij wet voorbehouden aan binnenlandse producenten; buitenlandse investeringen kunnen uitsluitend worden toegestaan voor productie voor de uitvoer. LCA: productie is aan de binnenlandse markt voorbehouden, behalve in het geval van productie voor de uitvoer. JAM: joint venture vereist.

Sector of subsector	Beschrijving van voorbehouden, beperkingen of uitsluitingen
E. PRODUCTIE, TRANSMISSIE EN DISTRIBUTIE VOOR EIGEN REKENING VAN ELEKTRICITEIT, GAS, STOOM EN WARM WATER (behalve de productie van elektriciteit met kernenergie)	
Productie van elektriciteit; transmissie en distributie van elektriciteit voor eigen rekening (deel van ISIC rev. 3.1: 4010) ¹	Alle CARIFORUM-staten behalve DOM: niet geconsolideerd. DOM: economische activiteiten die op nationaal of lokaal niveau als openbare nutsbedrijven worden beschouwd, kunnen voorbehouden zijn aan overheidsmonopolies; ook kunnen hiervoor exclusieve rechten aan particuliere exploitanten zijn verleend.
Productie en distributie van gas; distributie voor eigen rekening van gasvormige brandstoffen via leidingen (deel van ISIC rev. 3.1: 4020) ²	Alle CARIFORUM-staten behalve DOM: niet geconsolideerd DOM: economische activiteiten die op nationaal of lokaal niveau als openbare nutsbedrijven worden beschouwd, kunnen voorbehouden zijn aan overheidsmonopolies; ook kunnen hiervoor exclusieve rechten aan particuliere exploitanten zijn verleend.
Productie van stoom en warm water; distributie voor eigen rekening van stoom en warm water (deel van ISIC rev. 3.1: 4030) ³	Alle CARIFORUM-staten behalve DOM: niet geconsolideerd DOM: economische activiteiten die op nationaal of lokaal niveau als openbare nutsbedrijven worden beschouwd, kunnen voorbehouden zijn aan overheidsmonopolies; ook kunnen hiervoor exclusieve rechten aan particuliere exploitanten zijn verleend.

¹ Omvat niet de exploitatie van elektriciteitstransmissie- en distributiesystemen voor een vast bedrag of op contractbasis, die is opgenomen in ENERGIEDIENSTEN.

² Omvat niet het transport van aardgas en gasvormige brandstoffen via pijpleidingen, de transmissie en distributie van gas voor een vast bedrag of op contractbasis en de verkoop van aardgas en gasvormige brandstoffen, die zijn opgenomen in ENERGIEDIENSTEN.

³ Omvat niet de transmissie en distributie van stoom en warm water voor een vast bedrag of op contractbasis en de verkoop van stoom en warm water, die zijn opgenomen in ENERGIEDIENSTEN.

LIJST VAN VERBINTENISSEN IN DIENSTENSECTOREN

(bedoeld in de artikelen 69, 78, 81 en 83)

CARIFORUM EN OVEREENKOMSTSLUITENDE CARIFORUM-STATEN

1. Deze "Lijst van verbintenissen in dienstensectoren" ("de lijst") is gebaseerd op de Central Product Classification van de VN en de Services Sectoral Classification List (MTN.GNS/W/120) die bij GATS-onderhandelingen wordt gebruikt, maar bevat eveneens een aantal diensten die niet onder deze classificaties vallen. Twee asterisken (**) betekenen dat de diensten in kwestie slechts een deel vormen van het totale pakket van activiteiten die onder de CPC-concordantie vallen.
2. De lijst volgt het sjabloon van de GATS-lijst en bevat alleen de diensten waarvoor de overeenkomstsluitende CARIFORUM-staten verbintenissen aangaan. Wat de verbintenissen betreffende markttoegang en nationale behandeling betreft, worden de verschillende vormen van dienstverlening met onderstaande cijfers aangegeven:
 - 1) dienstverlening vanaf het grondgebied van een partij naar het grondgebied van de andere partij (vorm van dienstverlening 1);
 - 2) dienstverlening binnen het grondgebied van een partij ten behoeve van de gebruiker van een dienst van de andere partij (vorm van dienstverlening 2);
 - 3) dienstverlening via een commerciële aanwezigheid (vorm van dienstverlening 3);
 - 4) dienstverlening via de aanwezigheid van natuurlijke personen (vorm van dienstverlening 4).

3. Met betrekking tot de categorieën van natuurlijke personen opgenomen in titel II, hoofdstuk 4, moet het volgende worden opgemerkt:
 - stafpersoneel en afgestudeerde stagiairs: waar er een verbintenis is voor vorm van dienstverlening 3, is er een automatische verbintenis wat het tijdelijke verblijf van deze categorieën van personen betreft, onderworpen aan een onderzoek naar de economische behoefte, tenzij anders vermeld;
 - dienstverleners op contractbasis (DC's) en beoefenaars van een vrij beroep (BVB's): verbintenissen worden alleen aangegaan waar dat specifiek voor DC's of BVB's in de lijst is vermeld. Wanneer een verbintenis voor dienstverleners op contractbasis of beoefenaars van een vrij beroep in deze lijst is opgenomen, is deze onderworpen aan de voorwaarden van artikel 83, tenzij anders vermeld.
4. Wanneer voor vorm van dienstverlening 4 de vermelding "geen" is opgenomen, betekent dit dat er voor geen van de categorieën van natuurlijke personen beperkingen of restricties zijn, behalve voor dienstverleners op contractbasis en beoefenaars van een vrij beroep.
5. In de sectoren waar voor vorm van dienstverlening 4 een onderzoek naar de economische behoefte wordt uitgevoerd, is het belangrijkste criterium de beschikbaarheid van personen met de vereiste vaardigheden op de plaatselijke arbeidsmarkt. Wat andere vormen van dienstverlening betreft, is het belangrijkste criterium voor een onderzoek naar de economische behoefte de beoordeling van de relevante situatie op de markt waar de dienst zal worden verleend, met betrekking tot het aantal bestaande dienstverleners en de gevolgen voor die dienstverleners.
6. Deze lijst omvat alle CARIFORUM-staten, behalve de Bahama's en Haïti, tenzij anders vermeld.

7. Overeenkomstig artikel 238 gelden de in deze lijst opgenomen verbintenissen uitsluitend voor de betrekkingen tussen de overeenkomstsluitende CARIFORUM-staten enerzijds en de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten anderzijds en hebben zij geen invloed op de rechten en verplichtingen van de overeenkomstsluitende CARIFORUM-staten ingevolge het Herziene Verdrag van Chaguaramas tot oprichting van de Caribische Gemeenschap, waaronder de gemeenschappelijke markt en economie van de Caricom, of de vrijhandelsovereenkomst tussen de Caricom en de Dominicaanse Republiek.
8. Deze lijst van verbintenissen is geenszins een aanbod om overheidsondernemingen te privatiseren en belet de overeenkomstsluitende CARIFORUM-staten niet sectoren of economische activiteiten te reguleren om nationale beleidsdoelstellingen te halen.
9. Wat de economische activiteiten van titel II, hoofdstukken 2 en 3, betreft, andere dan overheidsdiensten, en onverminderd de inhoud van de lijst van verbintenissen inzake commerciële aanwezigheid en grensoverschrijdende dienstverlening in deze bijlage, handhaven de overeenkomstsluitende CARIFORUM-staten de voorwaarden inzake markttoegang en nationale behandeling in de zin van de artikelen 67-68 en 76-77, die overeenkomstig hun respectieve wetgeving van toepassing zijn op diensten, dienstverleners, investeerders en commerciële aanwezigheden van de EG op het ogenblik van de ondertekening van de overeenkomst.

10. De lijst van verbintenissen bevat niet noodzakelijk maatregelen met betrekking tot opleidingseisen en -procedures, technische normen, en vergunningsvereisten en -procedures die geen beperking inzake markttoegang of nationale behandeling vormen in de zin van de artikelen 67-68 en 76-77 van de overeenkomst. Die maatregelen (zoals een vergunningsverplichting, verplichting om zich in het handelsregister in te schrijven, verplichting tot universele dienstverlening, verplichte erkenning van kwalificaties in gereguleerde sectoren, verplichting om specifieke examens (inclusief taalexamens) af te leggen, non-discriminatieverplichting inzake bepaalde activiteiten die niet in beschermde milieugebieden of gebieden van bijzonder historisch en artistiek belang mogen worden uitgeoefend), gelden in ieder geval voor dienstverleners van de andere partij, ook al zijn zij niet in de lijst opgenomen.
11. De uit deze lijst van verbintenissen voortvloeiende rechten en verplichtingen hebben geen directe werking, zodat er niet rechtstreeks rechten voor natuurlijke of rechtspersonen uit voortvloeien.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
A. HORIZONTALE VERBINTENISSEN		
		Alle CARIFORUM-staten kunnen nationale behandeling voorbehouden met betrekking tot subsidies of beurzen
ATG	4) Niet geconsolideerd, behalve voor stafpersoneel (zakenreizigers, managers en specialisten) en afgestudeerde stagiairs die plaatselijk niet beschikbaar zijn. Wie geen onderdaan van Antigua en Barbuda is, moet over een geldige werkvergunning beschikken alvorens in het land te beginnen werken. Normaal gezien wordt een werkvergunning voor een specifieke periode afgegeven, zodat iemand die geen onderdaan is van Antigua en Barbuda uitsluitend een bepaalde vacature kan invullen wanneer er geen gekwalificeerde onderdanen beschikbaar zijn. Een toekomstige werkgever moet de aanvraag voor een werkvergunning indienen bij de minister van Arbeid, die de aanvraag moet goedkeuren.	
BRB	ALLE VORMEN VAN DIENSTVERLENING Transfers van en betalingen in deviezen worden geregeld door de deviezenwet (Exchange Control Act). 3) De wet inzake (de registratie en controle van) franchising is van toepassing op het gebruik van merken, apparaten, producten, diensten, technieken, copyrights, industriële ontwerpen en uitvindingen die in buitenlandse handen zijn. 4) Niet geconsolideerd, behalve voor stafpersoneel (zakenreizigers, managers en specialisten) en afgestudeerde stagiairs die plaatselijk niet beschikbaar zijn. De binnenkomst en het verblijf van alle buitenlandse natuurlijke personen die in Barbados werken, worden door de immigratiewet en -regelgeving geregeld. Een natuurlijke persoon moet over een werkvergunning beschikken alvorens in Barbados te mogen werken. De arbeidsmarkt wordt onderzocht.	3) Wanneer een buitenlandse bank die over een vergunning beschikt: a) zijn structuur, statuten of enig ander instrument waaronder het als vennootschap is opgericht of is georganiseerd, op enigerlei manier wijzigt; b) zijn filialen reorganiseert of een schikking treft; of c) een overeenkomst sluit, hetzij i) met het oog op de verkoop of andere overdracht van zijn instelling door fusie of anderszins, hetzij ii) met het oog op de aankoop of andere verwerving van de instelling van een andere vergunninghouder, stelt de bank de minister van Financiën daarvan binnen 30 dagen schriftelijk in kennis en stuurt hem een volledig verslag toe. Bovenstaand verslag moet bij affidavit of beëdigde verklaring zijn geverifieerd of, in voorkomend geval, door een kaderlid van de vergunninghouder zijn opgesteld. Een buitenlandse bank die over een vergunning beschikt, moet de schriftelijke toestemming van de minister van Financiën hebben om: a) zijn maatschappelijk kapitaal te verminderen of te verzwakken; of b) zijn activa of passiva in Barbados volledig of voor een groot deel te transfereren.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
BEL	3) Buitenlandse dienstverleners moeten hun onderneming overeenkomstig de relevante bepalingen van de wetgeving van Belize als plaatselijke vennootschap of vestiging oprichten. In voorkomend geval zijn de ondernemingen eveneens onderworpen aan de toepasselijke wetgeving inzake de verwerving van onroerend goed, lease en verhuur, en elke andere operationele voorwaarde waarvoor bestaande wetten en regelgeving gelden. 4) Niet geconsolideerd, behalve voor stafpersoneel (zakenreizigers, managers en specialisten) en afgestudeerde stagiairs die plaatselijk niet beschikbaar zijn. Wie geen onderdaan van Belize is, moet over een geldige werkvergunning beschikken alvorens in het land te beginnen werken. Normaal gezien wordt een werkvergunning voor een specifieke periode afgegeven, zodat iemand die geen onderdaan is van Belize een bepaalde vacature kan invullen.	1) 2) 3) 4) Alleen Belizaanse entiteiten en diensten die worden geacht van algemeen belang te zijn, komen in aanmerking voor financiering door en subsidies van de regering. Op het gebied van gezondheid, onderwijs en milieudiensten, alsook andere diensten die worden geacht van algemeen belang te zijn, komen overeenkomstig de relevante immigratiewetgeving uitsluitend staatsburgers en/of ingezetenen van Belize in aanmerking voor subsidies, (studie)beurzen en leningen van de regering, die alleen mogen worden ontvangen door en/of gebruikt voor door de overheid gefinancierde instellingen zonder winstoogmerk in Belize. 4) Geen beperkingen voor kaderleden en technische deskundigen. Niet geconsolideerd voor alle andere categorieën.
DMA	3) Buitenlandse dienstverleners moeten zich overeenkomstig de vennootschapswet van Dominica laten registreren. In welomschreven omstandigheden kan de registrerende instantie de bevoegdheden en activiteiten beperken die een buitenlandse onderneming in Dominica mag uitoefenen. Niet-OECS-staatsburgers moeten over een vergunning beschikken om meer dan 3 acres grond voor zakendoeleinden te kunnen bezitten. Dominica kan dienstverleningskansen voor kleine ondernemingen aan Caricom-staatsburgers voorbehouden. Kleine ondernemingen zijn in dit verband ondernemingen die aan een of meer van onderstaande criteria beantwoorden: * ondernemingen met een oorspronkelijke investering van minder dan 2 700 000 Oostcaribische dollar (EC\$) (US\$ 1 000 000); * oorspronkelijk minder dan 50 werknemers; * ondernemingen met een voorziene verkoop van minder dan EC\$ 2 700 000 (US\$ 1 000 000) tijdens het eerste jaar. Bovenstaande criteria worden geregeld herzien. Er kan een onderzoek naar de economische behoefte worden uitgevoerd alvorens buitenlandse dienstverleners die niet aan één of meer van bovenstaande criteria beantwoorden de toelating te verlenen om in Dominica hun activiteiten te ontplooiën.	3) Subsidies, fiscale stimuleringsmaatregelen, (studie)beurzen en andere vormen van nationale financiële of andere ondersteuning kan tot Caricom-staatsburgers worden beperkt. De bijdragen kunnen hoger zijn voor niet-Caricom-staatsburgers.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	4) Niet geconsolideerd, behalve voor stafpersoneel (zakenreizigers, managers en specialisten) en afgestudeerde stagiairs die plaatselijk niet beschikbaar zijn. Professionele dienstverleners kunnen verplicht zijn zich bij de betrokken beroeps- of regeringsinstanties te laten registreren en hogere bijdragen te betalen dan staatsburgers. Alle buitenlandse natuurlijke personen moeten over een werkvergunning beschikken alvorens in Dominica een economische activiteit te beginnen.	
DOM	3) Overeenkomsten met betrekking tot buitenlandse investeringen en technologieoverdracht moeten bij het centrum voor export en investeringen zijn geregistreerd. Buitenlandse investeringen zijn verboden op de volgende gebieden: a) het storten en opslaan van giftig, gevaarlijk of radioactief afval dat niet in het land is geproduceerd; b) activiteiten die een gevaar kunnen inhouden voor de volksgezondheid of het ecologisch evenwicht van het land, zoals beschreven in de relevante regelgevingsbepalingen; en c) de productie, zonder de uitdrukkelijke toestemming van de regering, van materialen en apparatuur die rechtstreeks verband houden met nationale defensie en veiligheid. Wanneer een buitenlandse investering het ecosysteem in het investeringsgebied schade kan toebrengen, moet de investeerder een project indienen dat maatregelen omvat die eventuele milieuschade die het veroorzaakt, herstelt. Coöperaties mogen onderdanen van andere landen die in de Dominicaanse Republiek verblijven als leden aanvaarden voor maximaal 50 procent van het totale aantal leden en aandelen. De Dominicaanse Republiek behoudt zich het recht voor om maatregelen in te stellen of te handhaven waarbij aan sociaal of economisch zwakke groepen rechten worden verleend of voorrang wordt gegeven. Alle buitenlandse ondernemingen moeten minstens 80 procent Dominicaanse werknemers in dienst nemen. In bijzondere omstandigheden, wanneer het moeilijk of onmogelijk is om buitenlandse werknemers door Dominicaanse werknemers te vervangen, kan een hoger percentage buitenlandse werknemers worden toegestaan, maar is de onderneming verplicht Dominicaans personeel op te leiden. 4) Niet geconsolideerd, behalve voor stafpersoneel (zakenreizigers, managers en specialisten) en afgestudeerde stagiairs in verband met commerciële aanwezigheid. Stafpersoneel moet bijdragen tot de opleiding van Dominicaans personeel op de betrokken specialisatiegebieden. Buitenlandse natuurlijke personen moeten over een werkvergunning en een werkvisum beschikken om markttoegang te krijgen.	3) De Dominicaanse Republiek behoudt zich het recht voor om maatregelen in te stellen of te handhaven met betrekking tot de eigendom van of de zeggenschap over grond op minder dan 20 kilometer van de Dominicaanse grens. De Dominicaanse Republiek behoudt zich het recht voor om de overdracht of verkoop van belangen in een bestaand overheidsbedrijf te beperken, zodat een dergelijk belang alleen mag overgaan aan een Dominicaanse onderdaan. De Dominicaanse Republiek behoudt zich eveneens het recht voor om maatregelen in te stellen of te handhaven met betrekking tot de nationaliteit van het hogere management en de leden van de raad van bestuur van zo'n nieuwe onderneming. De Dominicaanse Republiek behoudt zich het recht voor om de overdracht of verkoop van belangen in een bestaand overheidsbedrijf te beperken, zodat een dergelijk belang alleen mag overgaan aan een Dominicaanse onderdaan. Bovenstaande zin geldt alleen voor de oorspronkelijke overdracht of verkoop van een dergelijk belang. De Dominicaanse Republiek behoudt zich dit recht niet voor wat de latere overdracht of verkoop van dergelijke belangen betreft. De Dominicaanse Republiek behoudt zich het recht voor om de zeggenschap over een nieuwe onderneming die is opgericht door de overdracht of verkoop van een belang als hierboven beschreven te beperken, maar niet via de eigendom van het belang. 4) Niet geconsolideerd, behalve voor hoger en gespecialiseerd personeel in verband met commerciële aanwezigheid, dat het Dominicaanse personeel op de betrokken specialisatiegebieden moet helpen opleiden. Buitenlandse natuurlijke personen moeten over een werkvergunning en een werkvisum beschikken om markttoegang te krijgen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
GRD	3) Commerciële aanwezigheid vereist dat buitenlandse dienstverleners hun onderneming overeenkomstig de relevante bepalingen van de wetgeving van Grenada als plaatselijke vennootschap of vestiging oprichten, en in voorkomend geval eveneens onderworpen zijn aan de toepasselijke wetgeving inzake de verwerving van onroerend goed, lease en verhuur, en elke andere operationele voorwaarde waarvoor bestaande wetten en regelgeving gelden. Een aantal voorbeelden: in Grenada geldt de bepaling inzake bronheffing van de wet inzake inkomstenbelasting voor buitenlandse investeringsmaatschappijen. In Grenada mogen alleen vennootschappen verzekeringen aanbieden. Al deze entiteiten moeten eerst in het register van verzekeringsmaatschappijen zijn opgenomen. Overeenkomstig de vreemdelingenwet moeten buitenlandse ondernemingen en privépersonen die in Grenada onroerend goed wensen te verwerven, eerst over een vergunning beschikken, waarin de aankoopvoorwaarden zijn opgenomen. Grenada behoudt een aantal dienstverleningskansen aan kleine ondernemingen voor staatsburgers voor.	3) Ten aanzien van dochterondernemingen die overeenkomstig de wetgeving van Grenada zijn opgericht, kan een minder gunstige behandeling worden toegepast. Alleen Grenadaanse entiteiten en diensten die worden geacht van algemeen belang te zijn, komen in aanmerking voor financiering door en subsidies van de regering.
	4) Niet geconsolideerd, behalve voor stafpersoneel (zakenreizigers, managers en specialisten) en afgestudeerde stagiairs die plaatselijk niet beschikbaar zijn. De binnenkomst en het verblijf van alle buitenlandse natuurlijke personen in Grenada is geregeld door de immigratiewetten van Grenada. De binnenkomst van alle buitenlandse natuurlijke personen is onderworpen aan regelgeving inzake werkvergunningen. De afgifte van vergunningen is normaal gezien beperkt tot personen met technische en managementvaardigheden, die in Grenada zeldzaam of niet beschikbaar zijn. Stafpersoneel moet bijdragen tot de opleiding van Grenadaans personeel op de betrokken specialisatiegebieden. Beroepsbeoefenaren in bepaalde vakgebieden kunnen verplicht zijn zich bij de betrokken beroeps- of regeringsinstantie te laten registreren.	
GUY	4) Niet geconsolideerd, behalve voor stafpersoneel (zakenreizigers, managers en specialisten) en afgestudeerde stagiairs die plaatselijk niet beschikbaar zijn.	4) Geen, met betrekking tot categorieën van personen die onder markttoegang zijn vermeld. Niet geconsolideerd, met betrekking tot alle andere categorieën van personen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
JAM	3) i) Filialen of ondernemingen die buiten Jamaica als vennootschap zijn opgericht, moeten hun statuten in het handelsregister laten registreren alvorens zaken te mogen doen. Hun wettelijke en administratieve verplichtingen zijn in de vennootschapswet vastgelegd. ii) Diensten in verband met de bouwnijverheid: er wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd bij wijze van bescherming tegen een toevloed van tijdelijke werknemers. In Jamaica moet voor BOOT-projecten (build-own-operate-and-transfer) het bewijs van plaatselijke investeringen worden geleverd en moet, voor zover mogelijk, worden gestreefd naar een gestructureerde technologieoverdracht, opleiding en capaciteitsopbouw.	1) 2) 3) 4) Alleen Jamaicaanse entiteiten en diensten die worden geacht van algemeen belang te zijn, komen in aanmerking voor financiering door en subsidies van de regering. Op het gebied van gezondheid en onderwijs, alsook andere diensten die worden geacht van algemeen belang te zijn, komen overeenkomstig de relevante immigratiewetgeving uitsluitend staatsburgers of ingezetenen van Jamaica in aanmerking voor subsidies, (studie)beurzen en leningen van de regering, die alleen mogen worden ontvangen door en/of gebruikt voor door de overheid gefinancierde instellingen zonder winstoogmerk in Jamaica. 3) Buitenlanders mogen ook grond bezitten. De aankoop van grote oppervlakten moet evenwel bij voorkeur voor specifieke investeringsprojecten dienen.
	4) i) Werkvergunningen en visa zijn normale binnenkomstvereisten; in een aantal gevallen is een vergunning nodig om specifieke categorieën van beroepen uit te oefenen. De instantie die de werkvergunningen verleent, moet zich ervan hebben kunnen vergewissen dat de vereiste vaardigheden plaatselijk niet beschikbaar zijn. Buitenlandse managers en buitenlands leidinggevend personeel (natuurlijke personen) zijn vrijgesteld van een werkvergunning voor maximaal 30 dagen per bezoek en maximaal 180 dagen per jaar; deskundigen en specialisten kunnen net als managers en leidinggevend personeel tijdelijk van een werkvergunning worden vrijgesteld. ii) De categorie natuurlijke personen die door de Jamaicaanse immigratiedienst "bedrijfsprospectors" worden genoemd, moeten vóór hun aankomst in Jamaica een brief sturen waarin zij het doel van hun bezoek uiteenzetten, zodat zij beter kunnen worden begeleid. iii) Niet geconsolideerd, behalve voor stafpersoneel (zakenreizigers, managers en specialisten) en afgestudeerde stagiairs die plaatselijk niet beschikbaar zijn.	4) Niet geconsolideerd, behalve voor maatregelen betreffende de in de kolom inzake markttoegang genoemde categorieën natuurlijke personen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
KNA	3) Commerciële aanwezigheid vereist dat buitenlandse dienstverleners hun onderneming overeenkomstig de voorschriften van het Wetboek van Koophandel van St. Christopher en Nevis als plaatselijke vennootschap of vestiging oprichten. Overeenkomstig de vreemdelingenwet met betrekking tot grondbezit moeten buitenlandse ondernemingen en privépersonen die in St. Christopher en Nevis onroerend goed wensen te verwerven, eerst over een vergunning beschikken, waarin de aankoopvoorwaarden zijn opgenomen. St. Christopher en Nevis behoudt een aantal dienstverleningskansen voor kleine ondernemingen aan staatsburgers voor. De beperking van het aantal kamers bij de bouw van hotels en resorts past in dit beleid. 4) Niet geconsolideerd, behalve voor stafpersoneel (zakenreizigers, managers en specialisten) en afgestudeerde stagiairs die plaatselijk niet beschikbaar zijn. Buitenlandse natuurlijke personen zijn onderworpen aan de regelgeving inzake werkvergunningen.	
LCA	3) Commerciële aanwezigheid vereist dat buitenlandse dienstverleners hun onderneming overeenkomstig de wetgeving van St. Lucia als plaatselijke vennootschap of vestiging oprichten, en in voorkomend geval eveneens onderworpen zijn aan de toepasselijke wetgeving inzake de verwerving van onroerend goed, lease en verhuur, en elke andere operationele voorwaarde waarvoor bestaande wetten en regelgeving gelden. Een aantal voorbeelden: Overeenkomstig de vreemdelingenwet met betrekking tot grondbezit moeten buitenlandse ondernemingen en privépersonen die in Saint Lucia onroerend goed wensen te verwerven, eerst over een vergunning beschikken, waarin de aankoopvoorwaarden zijn opgenomen. Saint Lucia behoudt een aantal dienstverleningskansen voor kleine ondernemingen aan staatsburgers voor.	
	4) Niet geconsolideerd, behalve voor stafpersoneel (zakenreizigers, managers en specialisten) en afgestudeerde stagiairs die plaatselijk niet beschikbaar zijn. De binnenkomst en het verblijf van alle buitenlandse natuurlijke personen in Saint Lucia is geregeld door de immigratiewetten van Saint Lucia. De binnenkomst van buitenlandse natuurlijke personen met de bedoeling in Saint Lucia tegen betaling of met winstoogmerk te werken of in dienst te worden genomen, is onderworpen aan werkvergunningsvoorschriften. Normaal gezien neemt de bevoegde instantie een beslissing op basis van een arbeidsmarktonderzoek.	

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
VCT	3) Buitenlandse dienstverleners moeten in St. Vincent en de Grenadines als vennootschap zijn opgericht of zijn geregistreerd; buitenlandse investeerders moeten over een grondbezitsvergunning voor buitenlanders beschikken om grond, een hypotheek, aandelen of obligaties in St. Vincent en de Grenadines te bezitten of over te dragen. Op alle betalingen aan niet-ingezetenen die een dienst verlenen, wordt een bronbelasting geheven. 4) Niet geconsolideerd, behalve voor stafpersoneel (zakenreizigers, managers en specialisten) en afgestudeerde stagiairs die plaatselijk niet beschikbaar zijn. Buitenlandse natuurlijke personen zijn onderworpen aan de regelgeving inzake werkvergunningen. Beroepsbeoefenaren in bepaalde vakgebieden moeten zich bij de betrokken beroeps- of regeringsinstantie laten registreren.	
SUR	4) Niet geconsolideerd, behalve voor stafpersoneel (zakenreizigers, managers en specialisten) en afgestudeerde stagiairs die plaatselijk niet beschikbaar zijn.	4) Geen voor maatregelen met betrekking tot de categorieën personen die onder markttoegang zijn vermeld. Niet geconsolideerd voor alle andere categorieën personen.
TTO	3) Een vergunning is vereist om meer dan vijf acres grond voor handels- of zakendoeleinden te verwerven of om meer dan één acre te verwerven voor het bouwen van woningen. Er is een vergunning vereist voor de verwerving van aandelen in een plaatselijk overheidsbedrijf wanneer het bezit van dergelijke aandelen direct of indirect tot gevolg heeft dat in totaal en cumulatief 30 procent of meer van de aandelen van de onderneming in handen is van buitenlandse investeerders. Een buitenlandse investeerder die in Trinidad en Tobago wenst te investeren, moet zich in het handelsregister laten registreren. 4) De binnenkomst en het verblijf van buitenlandse natuurlijke personen is geregeld door de immigratiewetten van Trinidad en Tobago. Buitenlandse natuurlijke personen die langer dan dertig dagen in Trinidad en Tobago werken, moeten beschikken over een werkvergunning, die per geval wordt verleend. Niet geconsolideerd, behalve voor stafpersoneel (zakenreizigers, managers en specialisten) en afgestudeerde stagiairs die plaatselijk niet beschikbaar zijn.	3) Geen. 4) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
B. SECTORSPECIFIEKE VERBINTENISSEN		
1. ZAKELIJKE DIENSTEN		
A. VRIJE BEROEPEN		
a) Rechtskundige diensten (CPC 861).	DMA, GUY, JAM: 1), 2) Geen.	GUY, JAM: 1), 2) Geen.
DMA, GUY, JAM	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 3) Niet geconsolideerd.
	GUY: 3) Geen.	GUY, JAM: 3) Geen.
	JAM: 3) Geen. Plaatselijk getuigschrift vereist: advocaten uit andere jurisdicties kunnen hun beroep in JAM niet uitoefenen zonder te zijn aanvaard door de algemene rechtskundige raad van Jamaica.	DMA, GUY: 4) Niet-staatsburgers van het Gemeenebest Caricom moeten hun kwalificaties laten beoordelen door de raad rechtskundige opleidingen en zes (6) maanden opleiding volgen aan een van de faculteiten rechtsgeleerdheid. Niet-staatsburgers van het Gemeenebest moeten hun kwalificaties laten beoordelen door de raad rechtskundige opleidingen, die vaststelt hoeveel bijscholing zij moeten volgen.
	DMA, GUY, JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
		JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Juridische documentatie en certificering (CPC 86130)	BRB, BEL, GRD: 1) Niet geconsolideerd. 2) Niet geconsolideerd.	BRB, BEL, GRD: 1) Niet geconsolideerd. 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
BRB, BEL, GRD, TTO	GRD: 3) Niet geconsolideerd.	
	TTO: 1), 2), 3) Geen.	TTO: 1), 2), 3) Geen.
	BRB, BEL: 3) Slechts een natuurlijke persoon kan als jurist werken.	
	BRB, BEL, GRD, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BEL, GRD, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. BRB: 4) Geen.
Rechtskundige diensten - Advies in internationaal recht (CPC 86119)	ATG, DOM, GRD, TTO: 1), 2), 3) Geen.	ATG, GRD, TTO: 1), 2), 3), 4) Geen.
ATG, BEL, DOM, GRD, LCA, TTO	BEL, LCA: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	BEL, LCA: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	ATG: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM: 1), 2), 3) Geen.
	BEL, DOM, GRD, LCA: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	BEL, DOM, LCA: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	TTO: 4) Geen.	

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
Rechtskundige diensten – Advies in het nationale recht van de dienstverlener (CPC 86119**) ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO	ATG, BRB, DOM, JAM, LCA, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, DOM, JAM, LCA, TTO: 1), 2) Geen.
	BEL, GRD, KNA, VCT: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	BEL, GRD, KNA, VCT: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.
	ATG, DOM, TTO: 3) Geen.	ATG, BRB, DOM, JAM, TTO: 3) Geen.
	BRB, BEL, GRD, VCT: 3) Niet geconsolideerd.	BEL, GRD, VCT: 3) Niet geconsolideerd.
	JAM: 3) Geen. Plaatselijke certificering vereist: advocaten uit andere jurisdicties kunnen hun beroep in Jamaica niet uitoefenen zonder te zijn aanvaard door de algemene rechtskundige raad van Jamaica.	
	KNA, LCA: 3) Geen. Plaatselijke certificering vereist. Advocaten uit andere jurisdicties kunnen hun beroep niet uitoefenen zonder te zijn aanvaard door de respectieve plaatselijke orde van advocaten.	KNA, LCA: 3) Geen. Plaatselijke certificering vereist. Advocaten uit andere jurisdicties kunnen hun beroep niet uitoefenen zonder te zijn aanvaard door de respectieve plaatselijke orde van advocaten.
	ATG, BRB, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	ATG, BRB, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	BEL, DOM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BEL, DOM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	
Juridisch advies en juridische informatie (CPC 86190) ATG, DOM, TTO	ATG, DOM: 1), 2), 3) Geen.	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	TTO: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2010.	TTO: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2010.
	ATG, DOM, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. ATG: 4) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
b) Accountants, audits en boekhouders (CPC 862) ATG, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, BRB (CPC 8621), BEL, TTO (CPC 86211- 86213 en 86220), SUR (behalve 86219)	ATG, BEL, DMA, DOM, GUY, JAM, KNA, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BEL, DMA, DOM, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
	BRB, GRD, LCA, VCT: 1), 2) Niet geconsolideerd.	BRB, GRD, LCA: 1), 2) Niet geconsolideerd.
	ATG: 3) Geen. Commerciële aanwezigheid in Antigua en Barbuda vereist certificering door het instituut van beëdigde accountants van Antigua en Barbuda om het beroep uit te oefenen.	ATG: 3) Geen. Commerciële aanwezigheid in Antigua en Barbuda vereist certificering door het instituut van beëdigde accountants van Antigua en Barbuda om het beroep uit te oefenen.
	BEL: 3) Geleidelijke invoering 5 jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst, joint venture, kennis- en technologieoverdracht vereist.	
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 3) Geen. Behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	BRB, DOM, GRD, GUY, JAM, SUR, TTO, VCT: 3) Geen.	BAR, DOM, GRD, GUY, JAM, VCT, SUR, TTO: 3) Geen.
	KNA, LCA: 3) Niet geconsolideerd.	BEL, KNA, LCA: 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, BRB, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. ATG: 4) Geen.
	BEL: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	
	DOM: 4) Buitenlandse accountants, auditors of boekhouders, zowel personen als ondernemingen, mogen hun beroep slechts uitoefenen in samenwerking met een Dominicaanse accountant.	
c) Belastingconsulenten (CPC 863) ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, VCT, BRB	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
BEL (behalve CPC 86309)	GRD: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	GRD: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.
SUR (behalve CPC 86309)	ATG, BRB, DOM, JAM, SUR: 3) Geen.	ATG, BRB, DOM, JAM, KNA, SUR, TTO: 3) Geen.
TTO (behalve CPC 86309)	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2022.	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2022.
	KNA, TTO: 3) Onderzoek naar de economische behoefte. Belangrijkste criterium: het aantal marktdeelnemers.	
	BEL, GRD: 3) Niet geconsolideerd.	BEL, GRD, VCT: 3) Niet geconsolideerd.
	VCT: 3) Joint venture vereist.	VCT: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, VCT, JAM, KNA, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, VCT, JAM, KNA, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	DOM: 4) Buitenlandse dienstverleners mogen hun beroep alleen in samenwerking met een Dominicaanse accountant uitoefenen.	
d) Architecten (CPC 8671)	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT,	GRD, LCA: 1), 2) Niet geconsolideerd.	GRD: 1), 2), 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, DOM, GUY: 3) Geen.	BEL: 3) Niet geconsolideerd.
SUR (behalve CPC 86719),	SUR: 3) Geen vanaf 1 januari 2013.	DMA: 3) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
TTO (behalve CPC 86719)	BRB: 3) Niet geconsolideerd.	BRB, DOM, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 3) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	BEL: 3) Joint venture, kennis- en technologieoverdracht vereist.	ATG: 3) Architecten moeten verblijfsrecht hebben in Antigua en Barbuda en moeten de toestemming van de orde van architecten krijgen om hun beroep te mogen uitoefenen.
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	
	JAM: 3) Bij voorkeur joint ventures.	
	GRD, KNA, LCA, VCT, TTO: 3) Joint venture vereist.	
	ATG: 4) Architecten moeten hun verblijfplaats in Antigua en Barbuda hebben om te worden geregistreerd; anders niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG: 4) Architecten moeten hun verblijfplaats in Antigua en Barbuda hebben om te worden geregistreerd; anders niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	DOM: 4) Voorafgaande vergunning is vereist. Afgestudeerden van buitenlandse universiteiten die geen lid van CODIA zijn, mogen hun beroep in de Dominicaanse Republiek uitoefenen wanneer: a) de uitvoerende macht hun in speciale en gerechtvaardigde gevallen een dienstencontract aanbiedt voor gespecialiseerd werk of technisch advies op gebieden van het beroep waar dergelijke diensten noodzakelijk zijn; of b) een onderneming of instelling de beroepsbeoefenaar een contract aanbiedt om een specifieke dienst tegen een bepaald tijdstip te leveren. Architecten en ingenieurs met betrekking tot de bouw die geen lid zijn van CODIA, moeten met een lid van CODIA samenwerken.	

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
e) Ingenieurs (CPC 8672) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GUY, JAM, LCA, GRD, VCT (CPC 86724, 86725) KNA (CPC 86721, 86725, 86726), SUR (behalve CPC 86726, 86727 en 86729), TTO (behalve CPC 86727 en 86729)	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA,, DOM GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
	ATG: 3) Geen.	ATG: 3) Geen. Ingenieurs moeten over praktische kennis van de plaatselijke omstandigheden beschikken en bij de orde van ingenieurs zijn geregistreerd.
	SUR: 3) Geen vanaf 1 januari 2013.	
	BRB, LCA: 3) Niet geconsolideerd.	BEL, KNA, LCA, VCT: 3) Niet geconsolideerd.
	BEL, KNA: 3) Joint venture, kennis- en technologieoverdracht vereist.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	DOM, GRD, GUY: 3) Geen.	BRB, DOM, GRD, GUY, JAM, SUR, TTO: 3) Geen.
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	
	JAM: 3) Bij voorkeur joint ventures.	
	TTO: 3) Alleen joint ventures.	
	VCT: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2020.	ATG: 4) Geen.
	ATG, BRB, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	BEL: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	DOM: 4) Voorafgaande vergunning is vereist. Een buitenlandse beroepsbeoefenaar die over de nodige kwalificaties beschikt, mag tot CODIA toetreden, zolang Dominicaanse onderdanen geen verbod krijgen om hun beroep uit te oefenen in de jurisdictie waar de buitenlandse beroepsbeoefenaar een vergunning heeft. Scheikundig ingenieurs moeten samenwerken met een nationaal scheikundig ingenieur.	

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
f) Ingenieurs: geïntegreerde diensten (CPC 8673). DMA, DOM, VCT, BRB (behalve CPC 86732), GRD (CPC 86731, 86732, 86739), KNA (CPC 86733), SUR (behalve CPC 86732 en 86739)	BRB, GRD: 1), 2), 3) Geen.	BRB, GRD, VCT, SUR: 1), 2), 3) Geen.
	DMA, KNA, SUR, VCT: 1), 2) Geen.	DMA: 1), 2) Geen.
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2022.	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2022.
	DOM: 1) Geen. 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	DOM, KNA: 1) Geen. 2), 3) Niet geconsolideerd.
	SUR: 3) Geen vanaf 1 januari 2013.	
	VCT, KNA: 3) Joint venture vereist.	
	BRB, DMA, GRD, KNA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, DMA, DOM, GRD, KNA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	DOM: 4) Voorafgaande vergunning is vereist. Een buitenlandse beroepsbeoefenaar die over de nodige kwalificaties beschikt, mag tot CODIA toetreden, zolang Dominicaanse onderdanen geen verbod krijgen om hun beroep uit te oefenen in de jurisdictie waar de buitenlandse beroepsbeoefenaar een vergunning heeft. Scheikundig ingenieurs moeten samenwerken met een nationaal scheikundig ingenieur.	
g) Stedenbouwkundigen en landschapsarchitecten (CPC 8674) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, JAM, VCT, TTO, GRD (CPC 86742), SUR (behalve CPC 86741)	BRB, DMA, GRD, JAM, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	BRB, BEL, DMA, GRD, JAM, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	DOM: 1) Geen. 2), 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, BEL: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2022.	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2022.
	GRD, JAM: 3) Geen.	BRB, GRD, JAM, VCT, SUR, TTO: 3) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	SUR: 3) Geen vanaf 1 januari 2013.	
	ATG, BRB, TTO: 3) Niet geconsolideerd.	BRB, BEL: 3) Niet geconsolideerd.
	BEL: 3) Geen vanaf 1 januari 2013.	
	VCT: 3) Joint venture vereist.	
	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, JAM, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, JAM, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	DOM: 4) Voorafgaande vergunning is vereist. Afgestudeerden van buitenlandse universiteiten die geen lid van CODIA zijn, mogen hun beroep in de Dominicaanse Republiek uitoefenen wanneer: a) de uitvoerende macht hun in speciale en gerechtvaardigde gevallen een dienstencontract aanbiedt voor gespecialiseerd werk of technisch advies op gebieden van het beroep waar dergelijke diensten noodzakelijk zijn; of b) een onderneming of instelling de beroepsbeoefenaar een contract aanbiedt om een specifieke dienst tegen een bepaald tijdstip te leveren. Architecten en ingenieurs met betrekking tot de bouw die geen lid zijn van CODIA moeten met een lid van CODIA samenwerken.	
Geologie, geofysica en andere vormen van wetenschappelijke prospectie (CPC 86751) LCA	LCA: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	LCA: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
h) Artsen en tandartsen (CPC 9312) ATG, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, SUR, TTO, BRB (CPC 93122), BEL, VCT (CPC 93121 en 93122), JAM (behalve CPC 93123)	ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
	GRD, BRB: 1), 2) Niet geconsolideerd.	BRB: 1), 2) Niet geconsolideerd.
	VCT: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	VCT: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.
	ATG, BEL, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, SUR, TTO: 3) Geen.	ATG: 3) Geen. Registratie door het medisch college en een vergunning van de medische raad zijn verplicht om in Antigua en Barbuda het beroep van arts of tandarts uit te oefenen.
	BRB: 3) Slechts een natuurlijke persoon kan de geneeskunde beoefenen.	BRB: 3) Niet geconsolideerd.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	BEL, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, KNA, SUR: 3) Geen.
	VCT: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2020.	DMA, VCT: 3) Niet geconsolideerd.
	KNA: 3) Niet geconsolideerd.	ATG, BRB, TTO: 4) Geen.
	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	DOM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	TTO (CPC 93121 en 93122): 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. (CPC 93123): 4) Geen.	
Neurochirurgen ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO	ATG, BEL, JAM, LCA, SUR, TTO: 1), 2), 3) Geen.	ATG, BEL, JAM, LCA, SUR, TTO: 1), 2), 3) Geen.
	DOM, GRD: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.	DOM, GRD: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.
	BRB: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Slechts een natuurlijke persoon kan de geneeskunde beoefenen.	BRB: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	KNA: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	KNA, VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	VCT: 1), 2) Geen. 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Epidemiologische diensten (CPC931**) ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO	ATG, BEL, LCA, SUR, TTO: 1), 2), 3) Geen.	ATG, BEL, LCA, SUR, TTO: 1), 2), 3) Geen.
	DOM, GRD, KNA: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.	DOM, GRD, KNA, VCT: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.
	BRB: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Slechts een natuurlijke persoon kan de geneeskunde beoefenen.	BRB: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	VCT: 1), 2) Geen. 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
CAT-scandiensten (CPC931**) ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO	ATG, BEL, JAM, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen.	ATG, BEL, JAM, KNA, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen.
	DOM, GRD: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.	DOM, GRD: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.
	BRB: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Slechts een natuurlijke persoon kan de geneeskunde beoefenen.	BRB: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	KNA, TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	KNA, VCT, TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	VCT: 1), 2) Geen. 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
i) Dierenartsen (CPC 932) ATG, DMA, DOM, GRD, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO	DOM, GRD, KNA, LCA, VCT: 1) Niet geconsolideerd.	DMA, DOM, GRD, KNA, LCA, VCT: 1) Niet geconsolideerd.
	ATG, DMA, SUR, TTO: 1) Geen.	ATG, SUR, TTO: 1) Geen.
	ATG, DMA, DOM, GRD, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 2) Geen.	ATG, DOM, GRD, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 2) Geen.
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 2) Niet geconsolideerd.
	GRD, KNA, LCA: 3) Niet geconsolideerd.	DMA, VCT: 3) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	VCT: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2020.	ATG, DOM, GRD, KNA, LCA, SUR, TTO: 3) Geen.
	ATG, DOM, SUR, TTO: 3) Geen.	
	ATG, DMA, DOM, GRD, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, DMA, DOM, GRD, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	TTO: 4) Geen.	TTO: 4) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
j) Verloskundigen, verpleegkundigen, fysiotherapeuten en paramedisch personeel (CPC 93191) ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO	BRB, DMA, DOM, GRD, JAM, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	BRB, DMA, DOM, GRD, JAM, VCT, TTO: 1), 2) Geen.
	ATG, KNA: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	ATG, KNA: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 3) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	ATG, BRB, GRD, KNA, TTO: 3) Niet geconsolideerd.	BRB, DOM, GRD, JAM, VCT, SUR, TTO: 3) Geen.
	DOM, JAM: 3) Geen.	
	VCT: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2020.	
	SUR (Verloskundigen en verpleegkundigen): 3) Geen.	
	SUR (Fysiotherapeuten en paramedisch personeel): 3) Geen vanaf 1 januari 2015.	
	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
k) Andere		
Octrooigemachtigden (CPC 8921) TTO	TTO: 1), 2), 3), 4) Geen.	TTO: 1), 2), 3), 4) Geen.
B. DIENSTEN IN VERBAND MET COMPUTERS		
a) Computeradviesbureaus (CPC841) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, GUY, JAM, VCT, SUR: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT, SUR: 1), 2) Geen.
	DMA, KNA, LCA, TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd.	DMA, KNA, TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd.
	ATG, BRB, DOM, GUY, JAM, TTO: 3) Geen.	

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	BEL: 3) Minimale plaatselijke participatie van 50 procent en technologieoverdracht vereist.	BEL: 3) Niet geconsolideerd.
	GRD, LCA: 3) Er kan een onderzoek naar de economische behoefte worden uitgevoerd. Belangrijkste criteria: plaats waar de onderneming zich bevindt en werkgelegenheidssituatie in de subsector.	ATG, BRB, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 3) Geen.
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	VCT: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	KNA: 3) Geen vanaf 1 januari 2014.	
	SUR: 3) Geen vanaf 1 januari 2016.	
	TTO: 3) Geen. Er kan een onderzoek naar de economische behoefte worden uitgevoerd.	
	ATG, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, SUR, TTO, VCT: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	BEL: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	
	DMA: 4) Beperkingen van het aantal niet-staatsburgers in managementfuncties.	
	BRB, JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	BRB, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
b) Diensten in verband met de installatie van software (CPC842) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR, LCA (behalve CPC 8421 en 8422), TTO (CPC 8421)	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
	BEL: 3) Minimale plaatselijke participatie van 50 procent en technologieoverdracht vereist.	
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	GRD, KNA, VCT: 3) Er moet een percentage plaatselijk personeel in dienst worden genomen.	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 3) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	ATG, BRB, DOM, GUY, JAM, LCA, TTO: 3) Geen.	
	SUR: 3) Geen vanaf 1 januari 2016.	
	ATG, DMA, DOM, GRD, KNA, VCT: 4) Beperking van het aantal niet-staatsburgers in managementfuncties. Onderzoek naar de economische behoefte.	ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	GUY, JAM, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	BRB, LCA, TTO: 4) Geen.	BRB, LCA, TTO: 4) Geen.
	BEL: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	
c) Gegevensverwerking (CPC843) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT SUR (behalve CPC 8439) TTO (CPC 84310**) (informatiediensten zoals opstellen, engineering, digitalisering, vectoring, het inbrengen van gegevens en telemarketing)	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
	BEL: 3) Minimale plaatselijke participatie van 50 procent en technologieoverdracht vereist.	
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	GRD, KNA, LCA, VCT: 3) Er moet een percentage plaatselijk personeel in dienst worden genomen.	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 3) Geen.
	ATG, BRB, DOM, GUY, JAM, TTO: 3) Geen.	
	SUR: 3) Geen vanaf 1 januari 2016.	
	ATG, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	BRB: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	
	BEL: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	
	TTO: 4) Geen.	TTO: 4) Geen.
d) Databanken (CPC844) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
	ATG, BRB, DOM, GUY, JAM, LCA, TTO: 3) Geen.	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 3) Geen.
	BEL: 3) Minimale plaatselijke participatie van 50 procent en technologieoverdracht vereist.	
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	GRD, KNA, VCT: 3) Er moet een percentage plaatselijk personeel in dienst worden genomen.	
	SUR: 3) Geen vanaf 1 januari 2016.	
	DMA, GRD, KNA, LCA, VCT: 4) Beperking van het aantal niet-staatsburgers in managementfuncties. Onderzoek naar de economische behoefte.	ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	ATG, DOM, GUY, JAM, SUR: Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	BRB: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	BRB: 4) Niet geconsolideerd.
	BEL: 4) Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	
e) Andere (CPC 845, 849)	BRB, DOM, GUY, TTO: 1), 2), 3) Geen.	BRB, DOM, GUY, TTO: 1), 2), 3) Geen.
DOM BRB (CPC 845 en 849 - Voorbereiding van gegevens en andere diensten in verband met computers, n.e.g.)	BRB: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen voor CPC 845 en 849. Voor DC's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd voor CPC 849.	

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
GUY (CPC 845) TTO (CPC 849)	DOM, GUY: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, DOM, GUY, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	
C. SPEUR- EN ONTWIKKELINGSWERK		
a) Speur- en ontwikkelingswerk op natuurwetenschappelijk gebied (CPC 851) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT, TTO KNA (behalve teelt van genetisch gemodificeerde gewassen en het gebruik van radioactief materiaal en apparaten daarvoor) SUR (behalve 85105 en 85109)	ATG, BRB, DMA, DOM, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
	BEL, GRD: 1), 2) Door de overheid gefinancierd speur- en ontwikkelingswerk kan tot burgers en/of ingezetenen beperkt zijn.	
	DMA, SUR: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	ATG, BEL, DOM, GUY, GRD, JAM, KNA, LCA, SUR, TTO: 3) Geen.
	ATG, BRB, DOM, GUY, JAM, KNA, TTO: 3) Geen.	BRB, DMA: 3) Niet geconsolideerd.
	BEL, GRD, LCA, VCT: 3) Door de overheid gefinancierd speur- en ontwikkelingswerk kan tot burgers en/of ingezetenen beperkt zijn.	
	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	DOM, JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	TTO: 4) Geen.
b) Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van de maatschappij- en geesteswetenschappen (CPC 852) ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, VCT, TTO, LCA BRB (behalve cultuurwetenschappen)	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO, VCT: 1), 2) Geen.
	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT: 3) Geen.	ATG, BRB, BEL, DOM, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO: 3) Geen.
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	SUR: 3) Geen vanaf 1 januari 2018.	SUR: 3) Niet geconsolideerd.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
KNA (behalve cultuur, erfgoed en onderwijs) SUR (behalve 85209)	TTO: 3) Geen.	GRD: 3) Subsidies kunnen tot burgers en/of ingezetenen beperkt zijn.
	ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	TTO: 4) Geen.
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	BRB, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
c) Interdisciplinair speur- en ontwikkelingswerk (CPC 853) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO	ATG, BRB, DOM, GUY, JAM, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
	BEL, DMA, GRD, LCA, KNA, VCT, SUR: 1), 2) Door de overheid gefinancierd speur- en ontwikkelingswerk kan tot burgers en/of ingezetenen beperkt zijn.	
	ATG, BRB, DOM, GUY, JAM, TTO: 3) Geen.	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 3) Geen.
	SUR: 3) Geen vanaf 1 januari 2018.	
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 3) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	BEL, GRD, KNA, LCA, VCT: 3) Door de overheid gefinancierd speur- en ontwikkelingswerk kan tot burgers en/of ingezetenen beperkt zijn.	
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
D. EXPLOITATIE VAN EN HANDEL IN ONROEREND GOED		
a) Van eigen of geleased onroerend goed (CPC 821)	DOM, JAM, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	DOM, JAM, SUR, TTO: 1), 2), 3) Geen.
DOM, JAM SUR, TTO (CPC 82101 en 82102)	JAM: 3) Bij voorkeur joint ventures.	
	DOM, SUR: 3) Geen.	
	TTO: 3) Joint venture vereist.	
	DOM, JAM, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM, JAM, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
b) Exploitatie van en handel in onroerend goed - voor een vast bedrag of op contractbasis (CPC 822)	DOM, JAM, LCA, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	DOM, JAM, LCA, SUR, TTO: 1), 2), 3) Geen.
DOM, JAM, LCA SUR, TTO (CPC 82201 en 82202)	DOM, SUR: 3) Geen.	
	JAM, LCA: 3) Bij voorkeur joint ventures.	
	TTO: 3) Joint venture vereist.	
	DOM, JAM, LCA, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM, JAM, LCA, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
E. VERHUUR/LEASE ZONDER BEDIENINGSPERSONEEL		
a) Schepen (CPC 83103)	ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR: 1), 2) Geen.	ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR: 1), 2) Geen.
ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	BEL, SUR: 3) Niet geconsolideerd.	ATG, BEL, KNA, SUR : 3) Niet geconsolideerd.
	GRD, KNA, LCA: 3) Geen. Ondernemingen met een oorspronkelijke investering van minder dan US\$ 1 000 000 kunnen aan onderdanen worden voorbehouden.	DOM, GRD, GUY, JAM, LCA: 3) Geen.
	ATG, DOM, GUY, JAM: 3) Geen.	
	ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	ATG: 4) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
b) Luchtvaartuigen (CPC 83104) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, SUR	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, SUR: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen.
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	BEL, DMA, VCT: 1), 2) Geen.
	ATG, BRB, DOM, GUY, SUR: 3) Geen.	VCT: 3) Niet geconsolideerd.
	BEL: 3) Niet geconsolideerd.	BEL: 3) Niet geconsolideerd. DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen
	GRD, KNA, LCA, VCT: 3) Geen. Ondernemingen met een oorspronkelijke investering van minder dan US\$ 1 000 000 kunnen aan onderdanen worden voorbehouden.	ATG: 4) Geen.
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
c) Andere vervoermiddelen (CPC 83101, 83102, 83105) ATG, DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR BRB (CPC 83102) BEL, TTO (CPC 83101 en 83102)	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
	ATG, BRB, DOM, JAM, SUR, TTO: 3) Geen.	BEL, GRD, KNA, LCA, VCT: 3) Niet geconsolideerd.
	BEL, GRD: 3) Niet geconsolideerd.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	ATG, BRB, DOM, JAM, SUR, TTO: 3) Geen.
	KNA, LCA, VCT: 3) Geen. Ondernemingen met een oorspronkelijke investering van minder dan US\$ 1 000 000 kunnen aan onderdanen worden voorbehouden.	ATG: 4) Geen.
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
d) Andere machines en werktuigen (CPC 83106-83109)	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
	ATG, BRB, JAM, SUR, TTO : 3) Geen.	ATG, BRB, GRD, JAM, KNA, SUR, TTO : 3) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT SUR (behalve CPC 83109) TTO (CPC 83106 en 83107)	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	BEL: 3) Niet geconsolideerd.	BEL, VCT: 3) Niet geconsolideerd.
	DOM: 1), 2), 3) Geen.	DOM: 1), 2), 3) Geen.
	GRD, KNA, VCT: 3) Geen. Ondernemingen met een oorspronkelijke investering van minder dan US\$ 1 000 000 kunnen aan onderdanen worden voorbehouden.	
	LCA: 3) Geen. Ondernemingen met een oorspronkelijke investering van minder dan US\$ 500 000 kunnen aan onderdanen worden voorbehouden.	LCA: 3) Geen. Ondernemingen met een oorspronkelijke investering van minder dan US\$ 500 000 kunnen aan onderdanen worden voorbehouden.
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	ATG: 4) Geen.
F. ANDERE ZAKELIJKE DIENSTEN		
a) Reclame (CPC 871)	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO	BEL: 3) Joint venture met minstens 50 procent lokale participatie.	
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
GRD (CPC 87120, 87190)	GRD, KNA, VCT: 3) Joint venture met minstens 40 procent lokale participatie.	GRD, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 3) Geen.
SUR (CPC 87120)	ATG, BRB, JAM, SUR: 3) Geen.	

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	DOM: 3) Vijfenzeventig procent van alle artiesten, omroepers, zangers en andere personen die meewerken aan de productie van een jingle, video, bandopname, script, reclamefilms voor bioscopen (cintas cinematográficas), of reclamespot die op radio en televisie worden uitgezonden en gepresenteerd, moet onderdaan van de Dominicaanse Republiek zijn. Wanneer een reclamespot voor Dominicaanse goederen en diensten die in de Dominicaanse Republiek worden verkocht, in het buitenland moet worden geproduceerd, moet 25 procent van de artiesten en van het personeel dat met de productie belast is, onderdaan van de Dominicaanse Republiek zijn.	
	LCA, TTO: 3) Niet geconsolideerd.	ATG, BRB, BEL, DOM, LCA: 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
b) Markt- en opinieonderzoek (CPC 864) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 1), 2) Geen.
	TTO: 1), 3) Geen. 2) Niet geconsolideerd.	TTO: 1), 3) Geen. 2) Niet geconsolideerd.
	ATG, BRB, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, SUR: 3) Geen.	ATG, BRB, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR: 3) Geen.
	BEL: 3) Joint venture of lokale partner met een lokale participatie van minstens 50 procent zijn vereist.	BEL, VCT: 3) Niet geconsolideerd.
	VCT, JAM: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	BEL: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	
	LCA: 4) Geen.	ATG, LCA: 4) Geen.
c) Advies op het gebied van bedrijfsbeheer (CPC 865)	DMA, GRD, KNA, VCT: 1) Niet geconsolideerd.	DMA, GRD, KNA, LCA, VCT: 1) Niet geconsolideerd.
ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT,	ATG, BRB, BEL, DOM, GUY, JAM, LCA, SUR, TTO: 1) Geen.	ATG, BRB, BEL, DOM, GUY, JAM, SUR, TTO: 1) Geen.
GRD (behalve CPC 86506)	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 2) Geen.
SUR (behalve CPC 86509)	ATG, BRB, DOM, GUY, JAM, LCA, SUR, TTO: 3) Geen.	BEL, GRD, JAM, KNA, VCT: 3) Niet geconsolideerd.
TTO (CPC 86503)	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	BEL, GRD, KNA: 3) Niet geconsolideerd.	ATG, BRB, DOM, GUY, LCA, SUR, TTO: 3) Geen.
	VCT: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2020.	
	ATG, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	BRB: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor BVB's.	
	BEL: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	
	TTO: 4) Geen.	TTO: 4) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
d) Diensten in verband met advies op het gebied van bedrijfsbeheer (CPC 866) ATG, BRB, DMA, DOM, GUY, JAM, KNA, VCT, TTO, BEL (CPC 86609) GRD (CPC 86601, 86609) SUR (behalve CPC 86602 en 86609)	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, GUY, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
	KNA, VCT: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	VCT: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.
	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, JAM, SUR: 3) Geen.	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, JAM, SUR: 3) Geen.
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2022.	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2022.
	GUY, KNA, TTO: 3) Niet geconsolideerd.	GUY, KNA, VCT, TTO: 3) Niet geconsolideerd.
	VCT: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2020.	
	ATG, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BEL, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	BRB: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor BVB's.	ATG: 4) Geen.
e) Technische testen en toetsen (CPC 8676) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR (behalve 86769)	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT: 1) Geen.	ATG, BRB, LCA: 1) Geen. 2), 3), 4) Niet geconsolideerd.
	SUR: 1) Niet geconsolideerd.	BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, VCT: 1), 2) Geen.
	BEL, DMA, GRD, JAM, KNA, VCT, SUR: 2) Geen.	JAM: 1), 2) Niet geconsolideerd.
	ATG, BRB, DOM, GUY, LCA: 2), 3) Geen.	SUR: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.
	BEL: 3) Kennis- en technologieoverdracht vereist.	KNA: 3) Subsidies en beurzen kunnen tot onderdanen, burgers en ingezetenen beperkt zijn.
	GRD: 3) Niet geconsolideerd.	BEL, GRD, VCT: 3) Niet geconsolideerd.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	DMA, SUR: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	JAM, KNA: 3) Joint venture vereist voor medische en milieu-, water- en voedingsmiddelentests.	DOM, GUY, JAM, SUR: 3) Geen.
	VCT: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
f) Diensten in verband met landbouw, jacht en bosbouw (CPC 881) BRB, DMA, DOM GRD, VCT (terbeschikkingstelling van landbouwmachines, bevordering van de vermeerdering, de groei en het fokken van dieren, CPC 88110), GUY (diensten in verband met bosbouw), LCA (CPC 8813 en 8814)	BRB, LCA: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	BRB, LCA: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	DMA, VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2022.	DMA, VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2022.
	DOM, GRD, GUY: 1), 2), 3) Geen.	DOM, GRD, GUY: 1), 2), 3) Geen.
	BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, LCA, VCT: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, LCA, VCT: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
g) Diensten in verband met visserij (CPC 882) BRB, DOM, GUY	DOM: 1), 2) Geen. 3) Voorafgaande toestemming is vereist. Slechts onderdanen van de Dominicaanse Republiek mogen binnen de 54 zeemijlen buiten de kust artisanaal vissen. 4) Niet geconsolideerd.	DOM: 1), 2) Geen. 3), 4) Niet geconsolideerd.
	BRB: 1), 2) Geen. 3), 4) Niet geconsolideerd.	BRB: 1), 2) Geen. 3), 4) Niet geconsolideerd.
	GUY: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	GUY: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
h) Diensten in verband met mijnbouw (CPC 883, 5115) GUY, JAM, KNA DOM (CPC 883)	DOM, GUY, JAM: 1), 2), 3) Geen.	DOM, GUY, JAM: 1), 2), 3) Geen.
	KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Joint venture vereist.	KNA: 1), 2), 3) Niet geconsolideerd.
	DOM, GUY, JAM, KNA: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM, GUY, JAM, KNA: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
i) Diensten in verband met de industrie (CPC 884, 885 behalve 88442) ATG, BRB, DOM, GUY, JAM, TTO BEL (CPC 8842, 8846 – 8848 en 885) DMA, GRD VCT (CPC 88411, 88421, 88422, 88423, 88441, 8853, 8855 en 8857) KNA (CPC 885) LCA, SUR (CPC 8853, 8855 en 8857)	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
	ATG, BRB, DOM, GRD, GUY, JAM, TTO, SUR: 3) Geen.	ATG, BRB, DOM, GRD, GUY, JAM, SUR, TTO: 3) Geen.
	DMA, VCT: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2022.	
	BEL, LCA: 3) Kennis- en technologieoverdracht vereist.	BEL, DMA, LCA, VCT: 3) Niet geconsolideerd.
	KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen. Onderzoek naar de economische behoefte.	KNA: 1), 2), 3) Niet geconsolideerd.
	BEL: 4) Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd. Belangrijkste criterium: de beschikbaarheid van lokale vaardigheden in de subsector.	
	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
j) Diensten in verband met energiedistributie (CPC 887)	DOM 1) Geen. 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	DOM: 1), 2), 3) Niet geconsolideerd.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
DOM, GUY, JAM GRD (CPC 887**) (diensten in verband met energiedistributie, transmissie en productie van elektriciteit, behalve transmissie, productie en distributie van gasvormige brandstoffen, stoom en warm water)	GRD, GUY: 1) Niet geconsolideerd*. 2) Geen. 3) Voorbehouden voor exclusieve levering tot 2012. Geen vanaf 1 januari 2012.	GRD, GUY: 1) Niet geconsolideerd*.
	JAM: 1), 2), 3) Geen.	JAM: 1), 2), 3) Geen.
	DOM, GRD, GUY, JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM, GRD, GUY, JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Exploratie en ontwikkeling van energiediensten (CPC 887**)	GUY: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	GUY: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
GUY		
Marketing van energie en andere belangrijke diensten voor energie (CPC 887**)	GUY: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	GUY: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
GUY		
k) Arbeidsbemiddeling en personeelsvoorziening (CPC 872) BRB, DOM, GUY, KNA, SUR BEL (behalve CPC 87206 en 87209)	BRB, DOM, GUY, SUR: 1), 2), 3) Geen.	BRB, DOM, GUY, SUR: 1), 2), 3) Geen.
	BEL: 1) Geen. 2), 3) Niet geconsolideerd.	BEL: 1) Geen. 2), 3) Niet geconsolideerd.
	KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Onderzoek naar de economische behoefte.	KNA: 1), 2), 3) Niet geconsolideerd.
	BRB, BEL, DOM, GUY, KNA, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, BEL, DOM, GUY, KNA, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
l) Opsporing en beveiliging (CPC 873) BRB, DOM, GUY LCA (CPC 87301) SUR (CPC 87303)	BRB, DOM, GUY, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, DOM, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
m) Diensten in verband met aanverwante wetenschappelijke en technische adviezen (CPC 8675)	BRB, BEL: 1), 2) Geen.	BRB, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, SUR, TTO: 1), 2), 3) Geen.
ATG, DMA, DOM, GUY, JAM, LCA, VCT, TTO BRB (CPC 86753)	BRB: 3) Niet geconsolideerd.	ATG, LCA, VCT: 1), 2) Niet geconsolideerd.
BEL (CPC 86751 en 86752)	DMA: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2022.	DMA: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2022.
GRD (CPC 86751-4)	DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, SUR, TTO: 1), 2), 3) Geen.	BEL: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
KNA (CPC 86751, 86752 en 86754)	ATG, LCA: 1), 2) Niet geconsolideerd.	
SUR (behalve 86751 en 86754)	BEL: 3) Kennis- en technologieoverdracht vereist. Door de overheid gefinancierde diensten kunnen tot burgers en/of ingezetenen beperkt zijn.	ATG, VCT: 3) Niet geconsolideerd.
	VCT: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2020.	
	JAM, LCA: 3) Geen. Joint ventures vereist voor medische en milieu-, water- en voedingsmiddelentests.	LCA: 3) Geen. Joint ventures, behalve voor medische en milieu-, water-, voedingsmiddelentests.
	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	BEL: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	
n) Onderhoud en reparatie van apparatuur	ATG, KNA, LCA: 1) Niet geconsolideerd.	ATG, KNA, LCA, VCT: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
(behalve zeeschepen, luchtvaartuigen of andere transportmiddelen) (CPC 633, 8861-8866) ATG, BEL, DMA, DOM, GUY, JAM, LCA, SUR, TTO BRB (behalve CPC 8867) GRD, VCT (CPC 8861- 8866) KNA (CPC 8861, 8862, 8866)	BRB, DOM, GUY, JAM, SUR: 1), 2), 3) Geen.	BRB, DOM, GUY, JAM, SUR: 1), 2), 3) Geen.
	BEL: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	BEL: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd
	GRD, VCT: 1), 3) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	GRD: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Subsidies kunnen tot Grenadaanse burgers en/of ingezetenen beperkt zijn.
	DMA: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2022.	DMA: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2022.
	KNA, LCA: 2), 3) Geen.	
	TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	ATG, BEL, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BEL, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, JAM, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
o) Reiniging van gebouwen (CPC 874) DOM, TTO SUR (CPC 87401)	TTO: 1) Niet geconsolideerd*. 2) Niet geconsolideerd.	DOM, TTO: 1) Niet geconsolideerd*.
	DOM, SUR: 1), 2) Geen.	SUR: 1) Geen.
	DOM, SUR: 3) Geen.	DOM, SUR: 2), 3) Geen.
	TTO: 3) Onderzoek naar de economische behoefte.	TTO: 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	DOM, TTO, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM, TTO, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
p) Fotografie (CPC 87501- 87507) DOM, SUR, TTO BRB, BEL (gespecialiseerde fotografie – uitsluitend fotomicrografie CPC 87504)	DOM, SUR: 1), 2), 3) Geen.	DOM, SUR: 1), 2), 3) Geen.
	BRB, BEL, TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	BRB, BEL, TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	BRB, BEL, DOM, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, BEL, DOM, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
q) Verpakkingsdiensten (CPC 876) BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO	BRB, DMA, DOM, GRD, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen.	BRB, DMA, DOM, GRD, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen.
	BEL, TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	BEL, VCT, TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Onderzoek naar de economische behoefte.	KNA: 1), 2), 3) Niet geconsolideerd.
	VCT: 1), 2) Geen. 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, KNA, LCA, SUR, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, KNA, LCA, SUR, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
r) Uitgeverijen en drukkerijen voor een vast bedrag of op contractbasis (CPC 88442)	BRB, DOM, SUR: 1), 2), 3) Geen.	BRB, DOM, SUR: 1), 2), 3) Geen.
	KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Onderzoek naar de economische behoefte.	KNA: 1), 2), 3) Niet geconsolideerd.
	TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
BRB, DOM, KNA, SUR, TTO	BRB, DOM, KNA, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, DOM, KNA, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
s) Organisatie van congressen (CPC 87909*)	GRD, KNA, LCA, VCT: 1) Niet geconsolideerd*. 2), 3) Geen.	GRD, KNA, LCA, VCT: 1) Niet geconsolideerd*. 2), 3) Geen.
	ATG, BRB, BEL, DOM, GUY, JAM, SUR: 1), 2), 3) Geen.	ATG, BRB, BEL, DOM, GUY, JAM, SUR: 1), 2), 3) Geen.
	TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	DMA: 1) Niet geconsolideerd*. 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 1) Niet geconsolideerd*. 2) Geen. 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR, VCT, TTO	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
t) Andere (CPC 8790)	ATG, BRB, DOM, GUY, JAM, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, DOM, GUY, JAM, LCA, SUR: 1), 2) Geen.
DOM, GUY BRB (CPC 87901	BEL, KNA: 1), 3) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	BEL, KNA, VCT, TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
kredietrapportage en CPC 87907 gespecialiseerde designers) ATG, BEL, KNA, JAM, LCA, TTO (CPC 87905 vertalers en tolken) BEL (verhuur en lease van meubelen) (CPC 82303) VCT, SUR (CPC 87909)	ATG, BRB, DOM, GUY, JAM, LCA, SUR: 3) Geen.	BRB, DOM, GUY, JAM, LCA, SUR: 3) Geen.
	VCT: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	TTO: 3) Niet geconsolideerd.	
	ATG, BRB, BEL, DOM, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DOM, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
2. COMMUNICATIE		
B. KOERIERSDIENSTEN (CPC 7512)		
ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, KNA, VCT, SUR, TTO	BRB, DOM, KNA, SUR: 1), 2), 3) Geen.	BRB, KNA, TTO: 1), 2), 3), 4) Geen.
	ATG, BEL, GRD, GUY, JAM, LCA, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BEL, DOM, GRD, DMA, GUY, JAM, LCA, VCT, SUR: 1), 2) Geen.
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	VCT: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT: 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, BEL, GRD, LCA, TTO: 3) Niet geconsolideerd.	BEL, DOM, SUR, TTO: 3) Geen.
	JAM: 3) Geen, behalve voor hybride postdiensten en overslag tussen de eilanden.	GRD: 4) Geen.
	ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BEL, DOM, DMA, GUY, JAM, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	BRB, KNA, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	
C. TELECOMMUNICATIE (voor publiek en particulier gebruik)		
a) Spraaktelefonie (CPC 7521)	ATG: 1) Tot 2012 moet een beroep worden gedaan op exclusieve exploitanten. Geen vanaf 1 januari 2012.	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2), 3) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
ATG, BRB, BEL (behalve trunked-radiosystemen)	DMA, GRD, GUY, LCA, VCT, TTO: 1) Geen.	
DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO	BEL: 1) Terugbelfunctie en "refile" zijn niet toegestaan. Uitsluitend via exploitanten met een vergunning die over eigen faciliteiten beschikken.	
GUY (uitsluitend voor particulier gebruik)	BRB: 1) Geen (publiek). 1) Geen, behalve dat de verbindingen niet aan beide zijden open mogen zijn (particulier).	
	JAM, KNA: 1) Niet geconsolideerd.	
	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd.	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	SUR: 1) Voor publiek gebruik – Er moet een beroep worden gedaan op de netwerkfaciliteiten van de exploitanten die over een vergunning beschikken. Langeafstands- en internationaal verkeer moeten verlopen via de exploitanten die over een vergunning beschikken om dergelijke diensten te verlenen. Het is niet toegestaan de communicatierichting bij het internationale verkeer opzettelijk om te keren. Voor particulier gebruik – Alleen via netwerkfaciliteiten die door de exclusieve exploitanten worden verstrekt. Uitwijking en wederverkoop van overcapaciteit zijn niet toegestaan.	
	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO: 2) Geen.	
	SUR: 2) Voor publiek gebruik – Langeafstands- en internationaal verkeer moeten verlopen via de exploitanten die over een vergunning beschikken. Het is niet toegestaan de communicatierichting bij het internationale verkeer opzettelijk om te keren. Voor particulier gebruik - Geen.	
	ATG: 3) Voorbehouden voor exclusieve leveranciers tot 1 januari 2012. Geen vanaf 2012.	

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	BEL: 3) Onderzoek naar de economische behoefte. Het belangrijkste criterium is het aantal providers met een vergunning dat op de markt actief is. Uitsluitend via faciliteiten die door exploitanten met een vergunning worden verstrekt.	
	DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO: 3) Geen.	
	BRB: 3) Geen (publiek). 3) Geen, behalve dat de verbindingen niet aan beide zijden open mogen zijn (particulier).	
	SUR: 3) Voor publiek gebruik - Er is momenteel één exploitant voor vaste infrastructuur, en er zal een tweede vergunning worden afgegeven. Daarna zal er voor onbepaalde tijd een duopolie worden gehandhaafd. Er zal een onderzoek naar de economische behoefte worden ingesteld alvorens in de toekomst nog nieuwe vergunningen worden toegekend. Buitenlandse participatie in het aandelenkapitaal is beperkt tot 40 procent. Voor particulier gebruik – Alleen voor netwerkfaciliteiten die door de exclusieve exploitanten worden verstrekt. Uitwijking en wederverkoop van overcapaciteit zijn niet toegestaan.	
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DOM, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	LCA: 4) Geen.	DMA, GRD, LCA: 4) Geen.
b) Pakketgeschakelde datatransmissie (CPC 7523)	ATG: 1) Tot 2012 moet een beroep worden gedaan op exclusieve exploitanten. Geen vanaf 1 januari 2012.	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2), 3) Geen.
c) Circuitgeschakelde datatransmissie (CPC 7523**)	BRB: 1) Geen (publiek). 1) Geen, behalve dat de verbindingen niet aan beide zijden open mogen zijn (particulier).	

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
d) Telex (CPC 7523**)	BEL: 1) Alleen via dienstverleners die over een vergunning beschikken.	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
e) Telegraaf (CPC 7522)		
f) Fax (CPC 7521, 7529)	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd.	
g) Particuliere huurlijnen (CPC 7522, 7523)	SUR (b, c): 1) Er moet een beroep worden gedaan op de netwerkfaciliteiten van de exploitanten die over een vergunning beschikken. Langeafstands- en internationaal verkeer moeten verlopen via de exploitanten die over een vergunning beschikken om dergelijke langeafstands- en internationale transmissiefaciliteiten te verstrekken. 2) Geen. 3) Geen, behalve dat er een beroep moet worden gedaan op de netwerkfaciliteiten van de exploitanten die over een vergunning beschikken. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO, GUY (alleen d, e, f)	DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO, SUR (d, e, f, g, voor publiek gebruik): 1) Geen.	
SUR (b, c – alleen huurlijnen; e – alleen particulier; f, g – alleen voor publiek gebruik),	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO: 2) Geen.	
	SUR (d, e, f, g, voor publiek gebruik): 2) Niet geconsolideerd voor d, f, g; geen voor e.	
	ATG: 3) Voorbehouden aan exclusieve exploitanten tot 2012. Geen vanaf 1 januari 2012 voor internationale diensten.	
	BEL: 3) Niet geconsolideerd. Alleen via faciliteiten verstrekt door exploitanten met een vergunning.	
	DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO: 3) Geen.	
	BRB: 3) Geen (publiek). 3) Geen, behalve dat de verbindingen niet aan beide zijden open mogen zijn (particulier).	

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	SUR (d, e, f, g, voor publiek gebruik): 3) Onderzoek naar de economische behoefte. Buitenlandse participatie in het aandelenkapitaal is beperkt tot 40 procent voor d, f, g. Geen voor e.	
	ATG: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Geen vanaf 1 januari 2012 voor internationale diensten.	ATG, BRB, BEL, DOM, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DMA, GRD, LCA, TTO: 4) Geen.
	LCA: 4) Geen.	
h) Elektronische post (CPC 7523)	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2), 3) Geen.
i) Voicemail (CPC 7523)		
j) Online-informatie en databanken (CPC 7523)	BEL: 1) Alleen via dienstverleners die over een vergunning beschikken.	
l) Geavanceerde/extra faxdiensten, waaronder "opslaan en doorzenden" en "opslaan en opzoeken"	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd.	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 2) Geen.	
m) Code- en protocolconversie	BEL: 3) Niet geconsolideerd. Uitsluitend via faciliteiten die door exploitanten met een vergunning worden verstrekt.	
n) Online-informatie en/of gegevensverwerking (met inbegrip van de verwerking van transacties) (CPC 843)	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 3) Geen.	
ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
GUY (alleen h, i, j, l, n)	LCA, TTO: 4) Geen.	KNA, LCA, TTO: 4) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
k) Elektronische gegevensuitwisseling (CPC 7523) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO	BEL: 1), 3) Alleen via faciliteiten verstrekt door de exploitanten die over een vergunning beschikken.	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
	ATG, BRB, DMA, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd.
	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd.	
	BEL: 2) Geen.	
	KNA: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 3) Geen.
	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 3) Geen.	BEL: 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
o) Andere		
Internet en internettoegang (behalve spraak) (CPC 75260) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GUY, JAM, LCA, VCT, SUR (alleen huurlijnen), TTO GRD, KNA (spraak en huurlijn)	ATG, BRB, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO: 1) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2), 3) Geen.
	BEL: 1) Alleen via dienstverleners die over een vergunning beschikken.	
	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd.	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	SUR: 1) Er moet een beroep worden gedaan op de netwerkfaciliteiten van de exploitanten die over een vergunning beschikken. Langeafstands- en internationaal verkeer moeten verlopen via de exploitanten die over een vergunning beschikken om dergelijke diensten te verlenen.	
	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 2) Geen.	

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	ATG: 3) Alleen via netwerkfaciliteiten die door de exclusieve exploitant worden verstrekt.	
	BEL: 3) Alleen via faciliteiten verstrekt door exploitanten met een vergunning en vice versa.	
	BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO: 3) Geen.	
	SUR: 3) Geen, behalve dat er een beroep moet worden gedaan op de netwerkfaciliteiten van de exploitanten die over een vergunning beschikken.	
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Diensten voor persoonlijke communicatie ATG, DMA, DOM, KNA, VCT, SUR, TTO (behalve mobiele datadiensten, semafoondiensten en trunked-radiosystemen)	ATG, DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	ATG, DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	DMA, KNA, VCT, TTO: 1), 2), 3) Geen.	DMA, KNA, VCT, SUR, TTO: 1), 2), 3) Geen.
	SUR: 1) Langeafstands- en internationaal verkeer moeten verlopen via de exploitanten die over een vergunning beschikken. Het is niet toegestaan de communicatierichting bij het internationale verkeer opzettelijk om te keren. 2) Geen. 3) Onderzoek naar de economische behoefte. Buitenlandse participatie in het aandelenkapitaal is beperkt tot 40 procent.	
	ATG, DMA, DOM, KNA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, DMA, DOM, KNA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Telecommunicatie-apparatuur: verkoop, verhuur, onderhoud, aansluiting, reparatie en advies (CPC 75410, 75450) ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO	ATG, BRB, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 1), 2), 3) Geen.	ATG, BRB, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 1), 2), 3) Geen.
	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
Trunked-radiosystemen ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, VCT, TTO KNA, SUR (behalve phone patching)	BEL: 1) Uitsluitend via faciliteiten die door exploitanten met een vergunning worden verstrekt.	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
	GRD: 1) Maximaal 49 procent mag in buitenlandse handen zijn.	
	ATG, BRB, DMA, GUY, JAM, VCT, SUR, TTO: 1) Geen.	
	KNA: 1) Niet geconsolideerd.	
	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 2) Geen.	
	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd.	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd.
	BEL: 3) Alleen via een joint venture-regeling met onderdanen van Belize.	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 3) Geen.
	GRD: 3) Maximaal 49 procent mag in buitenlandse handen zijn.	BEL: 3) Niet geconsolideerd.
	JAM: 3) Interconnectie is alleen mogelijk via commerciële regelingen met een exploitant die over een vergunning beschikt.	
	ATG, BRB, DMA, DOM, GUY, KNA, VCT, SUR, TTO: 3) Geen.	
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	TTO: 4) Geen.	GRD, TTO: 4) Geen.
Semafoon (CPC 75291) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1) Geen.
	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd.	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd.
	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 2) Geen.
	BEL: 3) Alleen via een joint venture-regeling met onderdanen van Belize.	BEL: 3) Niet geconsolideerd.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 3) Geen.	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 3) Geen.
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	TTO: 4) Geen.	TTO: 4) Geen.
Teleconferenties (CPC 75292) ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT, TTO KNA, SUR (alleen huurlijnen)	ATG: 1) Alleen via netwerkfaciliteiten die door de exclusieve exploitanten worden verstrekt.	ATG, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1) Geen.
	BEL: 1) Uitsluitend via faciliteiten die door exploitanten met een vergunning worden verstrekt.	
	BRB, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO: 1) Geen.	
	SUR: 1) Er moet een beroep worden gedaan op de netwerkfaciliteiten van de exploitanten die over een vergunning beschikken. Langeafstands- en internationaal verkeer moeten verlopen via de exploitanten die over een vergunning beschikken om langeafstands- en internationale transmissiefaciliteiten te verstrekken.	
	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd.	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd.
	ATG, BEL, DMA, GRD, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 2) Geen.	ATG, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 2) Geen.
	ATG: 3) Alleen via netwerkfaciliteiten die door de exclusieve exploitant worden verstrekt.	ATG, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 3) Geen.
	BEL: 3) Uitsluitend via faciliteiten die door exploitanten met een vergunning worden verstrekt.	BEL: 3) Niet geconsolideerd.
	DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO: 3) Geen.	
	SUR: 3) Geen, behalve dat er een beroep moet worden gedaan op de netwerkfaciliteiten van de exploitanten die over een vergunning beschikken.	

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. TTO: 4) Geen.	ATG, BEL, DOM, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. DMA, GRD, TTO: 4) Geen.
Mobiele datadiensten	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
DOM, KNA, SUR (voor publiek gebruik)	KNA, SUR: 1), 2), 3) Geen. DOM, KNA, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	KNA, SUR: 1), 2), 3) Geen. DOM, KNA, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Mobiele diensten (niet via satelliet)	ATG, BRB, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO: 1) Geen.	ATG, BRB, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2), 3) Geen.
ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR (voor publiek gebruik), TTO	SUR: 1) Er moet een beroep worden gedaan op de exploitanten die over een vergunning beschikken. Langeafstands- en internationaal verkeer moeten verlopen via de exploitanten die over een vergunning beschikken om langeafstandsdiensten te verlenen. Het is niet toegestaan de communicatierichting bij het internationale verkeer opzettelijk om te keren.	
	ATG, BRB, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 2) Geen.	
	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd.	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	ATG: 3) Buitenlandse ondernemingen zijn alleen toegestaan wanneer de kapitaalinvestering meer dan US\$ 500 000 bedraagt; ondernemingen met een kapitaalinvestering van minder dan US\$ 500 000 zijn aan staatsburgers voorbehouden.	
	BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, JAM, LCA, VCT, TTO: 3) Geen.	
	SUR: 3) De markt is momenteel beperkt tot maximaal drie (3) exploitanten. Er zal een onderzoek naar de economische behoefte worden ingesteld alvorens in de toekomst nog vergunningen worden toegekend. Buitenlandse participatie in het aandelenkapitaal is beperkt tot 40 procent.	

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	ATG, BRB, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Mobiele diensten (via satelliet) ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, JAM, VCT SUR (voor publiek gebruik)	ATG: 1) Alleen via regelingen tussen verleners van transportdiensten via satelliet en de exclusieve internationale exploitant, die het aantal dienstverleners met wie hij regelingen treft, niet mag beperken.	ATG, BRB, DMA, GRD, JAM, VCT, SUR: 1) Geen.
	SUR: 1) Er moet een beroep worden gedaan op de exploitanten die over een vergunning beschikken. Langeafstands- en internationaal verkeer moeten verlopen via de exploitanten die over een vergunning beschikken om langeafstandsdiensten te verlenen. Het is niet toegestaan de communicatierichting bij het internationale verkeer opzettelijk om te keren.	
	BRB, DMA, GRD, JAM, VCT: 1) Geen.	
	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	ATG, BRB, DMA, GRD, JAM, VCT, SUR: 2) Geen.	ATG, BRB, DMA, GRD, JAM, VCT, SUR: 2), 3) Geen.
	SUR: 3) De markt is momenteel beperkt tot maximaal drie (3) exploitanten. Er zal een onderzoek naar de economische behoefte worden ingesteld alvorens in de toekomst nog vergunningen worden toegekend. Buitenlandse participatie in het aandelenkapitaal is beperkt tot 40 procent.	
	ATG: 3) Deze dienstverlening is voorbehouden aan de exclusieve exploitant, overeenkomstig de onder vorm van dienstverlening 1 vermelde regelingen.	
	BRB, DMA, GRD, JAM, VCT: 3) Geen.	GRD: 4) Geen.
	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, JAM, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, DMA, DOM, JAM, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
Vaste satellietdiensten ATG, BRB (VSAT voor particulier gebruik), DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO, SUR (voor publiek gebruik)	ATG: 1) Alleen via regelingen tussen verleners van transportdiensten via satelliet en een exclusieve internationale exploitant, die het aantal dienstverleners met wie hij regelingen treft, niet mag beperken.	ATG, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO: 1) Geen.
	BRB: 1), 2), 3) Geen, behalve dat de verbindingen niet aan beide zijden open mogen zijn.	BRB: 1), 2), 3) Geen, behalve dat de verbindingen niet aan beide zijden open mogen zijn.
	DMA, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT, TTO: 1) Geen.	
	ATG, DMA, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT, TTO: 2) Geen.	DOM, SUR: 1), 2) Niet geconsolideerd.
	DOM, KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd.	ATG, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO: 2), 3) Geen.
	SUR: 1), 2) Er moet een beroep worden gedaan op de exploitanten die over een vergunning beschikken. Langeafstands- en internationaal verkeer moeten verlopen via de exploitanten die over een vergunning beschikken om langeafstandsdiensten te verlenen. Het is niet toegestaan de communicatierichting bij het internationale verkeer opzettelijk om te keren.	
	ATG: 3) Deze dienstverlening is voorbehouden aan de exclusieve exploitant, overeenkomstig de onder vorm van dienstverlening 1 vermelde regelingen.	DOM, SUR: 3) Geen.
	DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT, TTO: 3) Geen.	
	KNA: 3) Niet geconsolideerd.	
	SUR: 3) De markt is momenteel beperkt tot maximaal twee vergunningen voor onbepaalde tijd. Er zal een onderzoek naar de economische behoefte worden ingesteld alvorens in de toekomst nog vergunningen worden toegekend. Buitenlandse participatie in het aandelenkapitaal is beperkt tot 40 procent.	GRD: 4) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, DMA, DOM, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Internationale transmissie van spraak, gegevens en video, voor ondernemingen die bij informatieverwerking betrokken zijn en zich in vrije zones bevinden BRB, DOM, JAM, KNA	BRB: 1), 2), 3) Geen, behalve dat de verbindingen niet aan beide zijden open mogen zijn.	BRB: 1), 2), 3) Geen, behalve dat de verbindingen niet aan beide zijden open mogen zijn.
	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	JAM, KNA: 1), 2) Geen. 3) Tot 1 september 2013 is interconnectie met de plaatselijke publieke geschakelde netwerken niet toegestaan. Er mogen geen diensten worden verleend aan partijen die daartoe niet gerechtigd zijn.	JAM, KNA: 1), 2), 3) Geen.
	BRB, DOM, JAM, KNA: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, DOM, JAM, KNA: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Transmissie van video (via satelliet) (CPC 75241**) DOM, GRD, JAM, KNA	DOM, GRD, KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	DOM, GRD, KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	JAM: 1) Tot september 2013, behalve beeldtelefonie. 2) Geen. 3) Tot 1 september 2013, behalve beeldtelefonie.	JAM: 1), 2), 3) Geen.
	DOM, GRD, JAM, KNA: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM, GRD, JAM, KNA: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Aansluitingen en interconnectie (CPC 7543 en 7525) BRB, DOM, GRD, GUY, KNA	DOM, GRD, KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	DOM, GRD, KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	BRB, GUY: 1), 2), 3) Geen.	BRB, GUY: 1), 2), 3) Geen.
	BRB, DOM, GRD, GUY, KNA: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, DOM, GRD, GUY, KNA: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
Mobiele maritieme en lucht-grond- telecommunicatie (CPC 75299) BRB, DOM, GUY	BRB, GUY: 1), 2), 3) Geen.	BRB, GUY: 1), 2), 3) Geen.
	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	BRB, DOM, GUY: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, DOM, GUY: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
3. BOUWNIJVERHEID EN CIVIELTECHNISCHE DIENSTEN IN VERBAND DAARMEE		
A. ALGEMENE BOUWKUNDIGE WERKEN: GEBOUWEN (CPC 512)		
DOM, JAM ATG (CPC 51260) DMA, GUY, KNA, LCA (CPC 5126**) (hotels en resorts met meer dan 100 kamers, restaurants en soortgelijke gebouwen) SUR (51240 en 51260); TTO (CPC 51260)	ATG, DOM, GUY, LCA, JAM, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, DOM, GUY, JAM, LCA, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
	DMA: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	DMA: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.
	ATG: 3) Joint venture vereist.	ATG: 3) Joint venture vereist.
	DMA: 3) Geen vanaf 1 januari 2022.	DMA: 3) Geen vanaf 1 januari 2022.
	DOM, GUY, JAM, TTO: 3) Geen.	DOM, GUY, LCA, SUR, TTO: 3) Geen.
	KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Joint venture vereist.	KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	LCA: 3) Niet geconsolideerd.	JAM: 3) Voor alle niveaus van de organisatie moet plaatselijke capaciteit worden aangetoond.
	SUR: 3) Geen vanaf 1 januari 2013.	
	ATG, DMA, GUY, KNA, LCA, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	DOM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voorafgaande vergunning is vereist.	ATG, DMA, DOM, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	
	TTO: 4) Geen.	TTO: 4) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
B. ALGEMENE BOUWKUNDIGE WERKEN: CIVIELTECHNISCHE WERKEN (CPC 513)		
DOM, JAM, GUY BRB (CPC51340, 51350, 51360, 51371, 51372, 51390) GRD (CPC 51320, 51330, 51340, 51350, 51371, 51372) SUR (CPC 51310, 51320) TTO (CPC 51310, 51320)	DOM, GRD, TTO: 1) Niet geconsolideerd*.	DOM, GRD, TTO: 1) Niet geconsolideerd*.
	BRB, GUY, JAM, SUR: 1) Geen.	BRB, GUY, JAM, SUR: 1) Geen.
	BRB, DOM, GUY, JAM, SUR: 2) Geen.	BRB, DOM, GUY, JAM, SUR: 2) Geen.
	GRD, TTO: 2) Niet geconsolideerd.	GRD, TTO: 2) Niet geconsolideerd.
	BRB, DOM, GRD, GUY, JAM: 3) Geen.	BRB, DOM, GRD, GUY, SUR, TTO: 3) Geen.
	SUR: 3) Geen vanaf 1 januari 2013.	
	TTO: 3) Afhankelijk van de binnenlandse capaciteit.	JAM: 3) Voor alle niveaus van de organisatie moet plaatselijke capaciteit worden aangetoond.
	BRB, DOM, GRD, GUY, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, GRD, GUY, JAM, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	
C. INSTALLATIE EN ASSEMBLAGE (CPC 514, 516)		
DOM, GUY, JAM SUR (CPC 51642, 51643 en 51691)	DOM, GUY: 1) Niet geconsolideerd*.	DOM, GUY: 1) Niet geconsolideerd*.
	JAM, SUR: 1) Geen.	JAM, SUR: 1) Geen.
	DOM, GUY, JAM, SUR: 2) Geen.	DOM, GUY, JAM, SUR: 2) Geen.
	DOM, GUY, JAM: 3) Geen.	DOM, GUY, SUR: 3) Geen.
	SUR: 3) Geen vanaf 1 januari 2013.	JAM: 3) Voor alle niveaus van de organisatie moet plaatselijke capaciteit worden aangetoond.
	DOM, GUY, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM, GUY, JAM, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
D. AFWERKING VAN GEBOUWEN (CPC 517)		
DOM, GUY, JAM SUR (CPC 5171)	GUY, JAM, DOM: 1) Niet geconsolideerd*.	GUY, DOM, JAM: 1) Niet geconsolideerd*.
	DOM, GUY: 2) Geen.	DOM, GUY: 2) Geen.
	JAM: 2) Niet geconsolideerd.	JAM: 2) Niet geconsolideerd.
	SUR: 1), 2) Geen.	SUR: 1), 2) Geen.
	DOM, GUY, JAM: 3) Geen.	GUY, DOM, SUR: 3) Geen.
	SUR: 3) Geen vanaf 1 januari 2013.	JAM: 3) Voor alle niveaus van de organisatie moet plaatselijke capaciteit worden aangetoond.
	DOM, GUY, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	GUY, DOM, JAM, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	
E. ANDERE		
Gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw (CPC 515, 521, 522 en 529) DOM BEL (bouw van tunnels CPC 5224) DMA (andere civieltechnische werken CPC 529) GUY (CPC 511, 515, 518) SUR (CPC 52212 en 52223) JAM, KNA (CPC522)	DMA: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2022.	DMA: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2022.
	SUR: 1), 2) Geen.	SUR: 1), 2) Geen.
	BEL, DOM, GUY, JAM: 1) Niet geconsolideerd*.	BEL, DOM, GUY, JAM: 1) Niet geconsolideerd*.
	DOM: 2) Niet geconsolideerd.	
	BEL, GUY, JAM: 2) Geen.	BEL, DOM, GUY, JAM: 2) Geen.
	KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Joint venture vereist.	KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	DOM, GUY, JAM: 3) Geen.	BEL, DOM, GUY, JAM, SUR: 3) Geen.
	BEL: 3) Niet geconsolideerd.	
	SUR: 3) Geen vanaf 1 januari 2013.	
	BEL, DMA, DOM, GUY, JAM, KNA, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BEL, DMA, DOM, GUY, JAM, KNA, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
4. HANDEL		
A. HANDELSBEMIDDELING (CPC 621)		
BRB, DOM, GUY SUR (CPC 62114 - 62116)	BRB, DOM, GUY, SUR: 1), 2), 3) Geen.	BRB, DOM, GUY, SUR: 1), 2), 3) Geen.
	BRB, DOM, GUY, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
B. GROOTHANDEL (CPC 622)		
GUY BRB (behalve vers fruit en verse groenten CPC 62221, behalve CPC 62222, behalve gevogelte en producten van gevogelte CPC 62223) SUR (CPC 62231-62245, 62247, 62253-62268, 62277 en 62281-62289) TTO (behalve CPC 6221, 62221-5, 62246, 62271, 62273 - 62275) DOM (CPC 622 groothandel en CPC 7542 groothandel in telecommunicatie-apparatuur)	GUY: 1) Niet geconsolideerd*. 2), 3) Geen.	GUY: 1) Niet geconsolideerd*. 2), 3) Niet geconsolideerd.
	BRB, DOM, SUR: 1), 2), 3) Geen.	BRB, DOM, SUR, TTO: 1), 2), 3) Geen.
	TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	BRB, DOM, GUY, SUR, TTO : 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, DOM, GUY, SUR, TTO : 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
C. DETAILHANDEL (CPC 632, 6111, 6113, 6121)		
DOM, GUY (CPC 6111, 6113, 6121, 632) BEL (Non-food detailhandel, CPC 632)	BRB, DOM, GUY, SUR: 1), 2), 3) Geen. BEL: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	BRB, DOM, GUY, SUR: 1), 2), 3) Geen. BEL: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
Verkoop, onderhoud en reparatie van auto's; verkoop van delen en toebehoren daarvan (CPC 611) BRB (CPC 61112 en 61130) SUR (CPC 61111 en 61130)	BRB, BEL, DOM, GUY, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, BEL, DOM, GUY, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Verkoop, onderhoud en reparatie van motorfietsen en skimotoeren; verkoop van delen en toebehoren daarvan (CPC 612) BRB, DOM, TTO (behalve onderhoud en reparatie van motorfietsen CPC 61220)	BRB, DOM, TTO: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, DOM, TTO: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Detailhandel in motorbrandstoffen (CPC 61300) BRB, DOM	BRB, DOM: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, DOM: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
D. FRANCHISING		
BRB, DOM, GUY TTO (behalve motorfietsen, CPC 6121)	BRB, DOM, GUY, TTO: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, DOM, GUY, TTO: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
5. ONDERWIJS		
A. BASISONDERWIJS (CPC 921) (behalve non-profit-, publieke en door de overheid gefinancierde instellingen)		
DMA, GUY, JAM, SUR	DMA: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2022.	DMA: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2022.
	GUY, JAM, SUR: 1), 2) Geen.	JAM: 1), 2), 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
		GUY, SUR: 1), 2) Geen.
	JAM, GUY: 3) Geen. SUR: 3) Niet geconsolideerd.	GUY: 3) Geen. SUR: 3) Niet geconsolideerd.
	DMA, GUY, JAM, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DMA, GUY, JAM, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
B. VOORTGEZET ONDERWIJS (CPC 922) (behalve non-profit-, publieke en door de overheid gefinancierde instellingen)		
DMA, GUY, JAM, LCA, SUR	DMA: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2022.	DMA: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2022.
	GUY, JAM, LCA, SUR: 1), 2) Geen.	JAM: 1), 2), 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
		GUY, LCA, SUR: 1), 2) Geen.
	GUY, JAM: 3) Geen.	GUY: 3) Geen.
	LCA, SUR: 3) Niet geconsolideerd.	LCA, SUR: 3) Niet geconsolideerd.
	DMA, GUY, JAM, LCA, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DMA, GUY, JAM, LCA, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
C. HOGER ONDERWIJS (CPC 923) (behalve non-profit-, publieke en door de overheid gefinancierde instellingen)		
DOM (CPC 923)	DOM: 1), 2) Geen. 3) Joint venture vereist. 4) Geen.	DOM: 1), 2) Geen. 3) Joint venture vereist. 4) Geen.
ATG, GRD, GUY, JAM, LCA, SUR, VCT	DMA, GRD, GUY, LCA, VCT, SUR: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	ATG, DMA, GRD, GUY, LCA, VCT, SUR: 1), 2) Geen.
DMA (CPC 92310)	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	ATG, GRD, GUY, LCA, VCT, SUR: 3) Niet geconsolideerd. Beurzen en studiebeurzen kunnen tot burgers en/of ingezetenen beperkt zijn. Maatregelen met betrekking tot het verstrekken van onderwijs en opleiding kunnen resulteren in een gedifferentieerde behandeling wat voordelen of prijzen betreft.
TTO (CPC 92310, 92390)	GRD, GUY, LCA, SUR: 3) Niet geconsolideerd.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	VCT: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2020.	
	ATG, JAM: 1), 2), 3) Geen.	JAM: 1), 2), 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd. 4) Geen.	TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd. 4) Geen.
	ATG, DMA, GRD, GUY, JAM, LCA, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, DMA, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
D. VOLWASSENENEDUCATIE (CPC 924) (behalve non-profit-, publieke en door de overheid gefinancierde instellingen)		
ATG, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT, SUR, TTO	ATG, BEL, DMA, GRD, LCA, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BEL, DMA, GRD, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
	ATG, BEL, GRD, LCA, SUR, TTO: 3) Niet geconsolideerd.	BEL, DMA, GRD, LCA, VCT: 3) Niet geconsolideerd. Beurzen en studiebeurzen kunnen tot burgers en/of ingezetenen beperkt zijn. Maatregelen met betrekking tot het verstrekken van onderwijs en opleiding kunnen resulteren in een gedifferentieerde behandeling wat voordelen of prijzen betreft.
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	
	GUY, JAM: 1), 2), 3) Geen.	
	VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2020.	ATG, SUR, TTO: 3), 4) Niet geconsolideerd.
	BEL: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	GUY, JAM: 1), 2), 3) Geen.
	ATG, DMA, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DMA, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
E. ANDER ONDERWIJS		
GUY S UR (CPC 925) LCA (CPC 9290 opleiding van luchtverkeersleiders, piloten en zeevaarders)	GUY, LCA, SUR: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	GUY, LCA, SUR: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	TTO: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Joint venture vereist.	TTO: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Joint venture vereist.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
TTO (CPC 9290 gespecialiseerde leerkrachten), (CPC 929** opleiding van zeevaarders)	GUY, LCA, TTO, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	GUY, LCA, TTO, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
6. MILIEUDIENSTEN		
A. AFVALWATERINZAMELING EN -BEHANDELING (CPC 9401)		
BRB, BEL, DOM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO	BRB, DOM: 1), 2), 3) Geen.	BRB, DOM, VCT: 1), 2), 3) Geen.
	KNA, SUR: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	KNA, SUR: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.
	KNA: 3) Joint venture vereist.	KNA: 3) Joint venture vereist.
	SUR: 3) Geen vanaf 1 januari 2018. Technologieoverdracht vereist.	SUR: 3) Niet geconsolideerd.
	BEL, LCA, TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	BEL, LCA, TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	VCT: 1), 2) Geen. 3) Joint venture vereist.	
	BRB, BEL, DOM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, BEL, DOM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
B. AFVALVERZAMELING EN –VERWERKING (CPC 9402)		
DOM, VCT, SUR TTO	DOM: 1), 2), 3) Geen.	DOM, VCT: 1), 2), 3) Geen.
	SUR: 1) Niet geconsolideerd*. 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2018. Technologieoverdracht vereist.	SUR: 1) Niet geconsolideerd*. 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	
	VCT: 1), 2) Geen. 3) Joint venture vereist.	
	DOM, SUR, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM, TTO, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Verzameling van gevaarlijk afval (CPC 9421)	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, LCA, VCT, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BEL, GRD, LCA, VCT, TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, LCA: 3) Niet geconsolideerd.	BRB, DOM: 1), 2), 3) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO	KNA: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.	KNA: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.
	BEL: 3) Kennis- en technologieoverdracht vereist.	
	GRD, VCT: 3) Afhankelijk van de ontwikkeling van de relevante regelgeving.	
	BRB, DOM, KNA: 3) Geen.	
	SUR: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2018. Technologieoverdracht vereist. Afhankelijk van de ontwikkeling van de relevante regelgeving.	SUR: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	TTO: 3) Onderzoek naar de economische behoefte.	
	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Verwerking en verwijdering van gevaarlijk afval (CPC 9422) ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, VCT, SUR, TTO KNA (alleen verwerking)	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, VCT, TTO: 1), 2) Geen.	BEL, GRD, VCT, TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	KNA: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.	ATG, BRB, DOM: 1), 2), 3) Geen.
	BEL: 3) Kennis- en technologieoverdracht vereist.	KNA: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.
	ATG, GRD, VCT: 3) Afhankelijk van de ontwikkeling van de relevante regelgeving.	
	BRB, DOM: 3) Geen.	
	SUR: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2018. Technologieoverdracht vereist. Afhankelijk van de ontwikkeling van de relevante regelgeving.	SUR: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	TTO: 3) Joint venture vereist.	ATG: 4) Geen.
	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, KNA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, BEL, DOM, GRD, KNA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
D. ANDERE		
Reiniging van uitlaatgassen (CPC 94040) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT: 1), 2), 3) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT: 1), 2), 3) Geen.
	SUR: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2018.	SUR: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	TTO: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Joint venture vereist.	TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	JAM, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	
Lawaaibestrijding (CPC 94050) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO	ATG, BRB, DMA, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT: 1) Niet geconsolideerd*. 2), 3) Geen.	ATG, BRB, DMA, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT: 1) Niet geconsolideerd*. 2), 3) Geen.
	BEL: 1), 2) Geen. 3) Kennis- en technologieoverdracht vereist.	BEL: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	DOM: 1), 2), 3) Geen.	DOM: 1), 2), 3) Geen.
	SUR, TTO: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	SUR, TTO: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.
	KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	SUR: 3) Geen vanaf 1 januari 2018. Technologieoverdracht vereist.	
	TTO: 3) Joint venture vereist.	TTO: 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	
Sanering en schoonmaak van bodem en water (CPC 94060) (stemt overeen met delen van Bescherming van natuur en landschap) DOM	DOM 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Bescherming van de biodiversiteit en het landschap (CPC 9406) DOM	DOM: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Andere milieudiensten** - Anti-vervuilings-systemen met gesloten circuit voor fabrieken (CPC 94090**) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd.	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd.
	DOM, JAM: 1), 2) Geen.	DOM, JAM: 1), 2) Geen.
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO: 3) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 3) Geen.
	SUR: 3) Geen vanaf 1 januari 2018.	
	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	DOM, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	
Afval- en afvalwaterbeheer (CPC 94090)	ATG, DOM: 1), 2), 3) Geen.	ATG, DOM: 1), 2), 3) Geen.
	GRD, LCA, VCT, TTO: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Joint venture vereist.	GRD, KNA, TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
ATG, BEL, DOM, GRD, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO	BEL: 1), 2) Geen. 3) Kennis- en technologieoverdracht vereist.	BEL, LCA, VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	KNA, TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	
	SUR: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2018. Technologieoverdracht vereist. Afhankelijk van de ontwikkeling van de relevante regelgeving.	SUR: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, BEL, DOM, GRD, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BEL, DOM, GRD, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Recyclage (CPC 94090*)	KNA, TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	KNA, TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
BEL, DOM, GRD, KNA, VCT, SUR, TTO ATG (alleen voor glas)	DOM: 1), 2), 3) Geen.	DOM, VCT: 1), 2), 3) Geen.
	ATG, BEL, GRD: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	ATG, BEL, GRD: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	VCT: 1), 2) Geen. 3) Joint venture vereist.	
	SUR: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2018. Technologieoverdracht vereist. Afhankelijk van de ontwikkeling van de relevante regelgeving.	SUR: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, BEL, DOM, GRD, KNA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BEL, DOM, GRD, KNA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
7. FINANCIËLE DIENSTEN		
A. ALLE VERZEKERINGEN EN AANVERWANTE DIENSTEN		
a) Levensverzekeringen, ongevallen- en ziektekosten-verzekeringen (CPC 8121) ATG, DMA, DOM, JAM, VCT, TTO GUY (CPC 81211)	DMA, TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd.	DMA, DOM, TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd.
	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd voor directe verzekeringen, behalve voor verzekering van risico's in verband met: i) zeevaart, commerciële luchtvaart, ruimtevaart en vracht (met inbegrip van satellieten), waarbij de verzekering een of meer van de volgende onderdelen dekt: de vervoerde goederen, het vervoerende voertuig en enige daaruit voortvloeiende aansprakelijkheid; en ii) goederen in het internationale douanevervoer.	DOM: 3), 4) Tenzij anders bepaald in een verdrag, overeenkomst of internationale overeenkomst waarbij de Dominicaanse Republiek partij is, moeten persoonlijke levensverzekeringen en ziektekostenverzekeringen die in de Dominicaanse Republiek worden verkocht en alle soorten garantiestellingen in de Dominicaanse Republiek direct of via intermediairs verzekerd zijn door verzekeraars die toestemming hebben om in de Dominicaanse Republiek actief te zijn. Nationaliteits- of ingezetenschaapsvereiste om een vergunning te verkrijgen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	ATG, GUY, JAM, VCT: 1), 2) Geen.	ATG, GUY, JAM, VCT: 1), 2) Geen.
	ATG, GUY, TTO: 3) Geen.	ATG, GUY, JAM, TTO: 3) Geen.
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA, VCT: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	DOM: 3) Tenzij anders bepaald in een verdrag, overeenkomst of internationale overeenkomst waarbij de Dominicaanse Republiek partij is, moeten persoonlijke levensverzekeringen en ziektekostenverzekeringen die in de Dominicaanse Republiek worden verkocht en alle soorten garantiestellingen in de Dominicaanse Republiek direct of via intermediairs verzekerd zijn door verzekeraars die toestemming hebben om in de Dominicaanse Republiek actief te zijn. Nationaliteits- of ingezetenschapsvereiste om de vergunning te verkrijgen	
	JAM: 3) Er moet ten genoegen van de commissie financiële diensten worden aangetoond dat de dekking die buitenlandse ondernemingen bieden, een aanvulling vormt voor de bedrijfstak in geval van beperkte capaciteit op de markt. Daarnaast moet ten genoegen van de relevante autoriteit worden aangetoond dat de nodige middelen worden gedeponneerd om de binnenlandse risico's van die ondernemingen te dekken.	
	VCT: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG: 4) Geen.
	ATG, DMA, DOM, GUY, JAM, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, DMA, GUY, JAM, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
b) Schadeverzekeringen (CPC 8129) BRB, DMA, DOM, GUY, JAM, VCT, TTO	BRB: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.	BRB: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.
	DMA, DOM, TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd.	DMA, DOM, TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	GUY, JAM, VCT: 1), 2) Geen.	GUY, JAM, VCT: 1), 2) Geen.
	DOM, GUY, TTO: 3) Geen.	GUY, JAM, TTO, VCT: 3) Geen.
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	JAM: 3) Er moet ten genoeg van de commissie financiële diensten worden aangetoond dat de dekking die buitenlandse ondernemingen bieden, een aanvulling vormt voor de bedrijfstak in geval van beperkte capaciteit op de markt. Daarnaast moet ten genoeg van de relevante autoriteit worden aangetoond dat de nodige middelen worden gedeponereerd om de binnenlandse risico's van die ondernemingen te dekken.	DOM: 3) Niet geconsolideerd
	VCT: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	BRB, DMA, DOM, GUY, JAM, TTO, VCT: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, DMA, DOM, GUY, JAM, TTO, VCT: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
c) Herverzekering en retrocessie (CPC 81299**) ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
	ATG, BRB, GRD, GUY, KNA, TTO: 3) Geen.	ATG, BRB, GUY, JAM, LCA, TTO: 3) Geen.
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	GRD, KNA, VCT: 3) Niet geconsolideerd.
	DOM: 3) Geen	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	JAM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Er moet ten genoeg van de commissie financiële diensten worden aangetoond dat de dekking die buitenlandse ondernemingen bieden, een aanvulling vormt voor de bedrijfstak in geval van beperkte capaciteit op de markt. Daarnaast moet ten genoeg van de relevante autoriteit worden aangetoond dat de nodige middelen worden gedeponereerd om de binnenlandse risico's van die ondernemingen te dekken.	

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	LCA: 3) In Saint Lucia mogen alleen vennootschappen verzekeringen aanbieden. Al deze entiteiten moeten eerst in het register van verzekeringsmaatschappijen zijn opgenomen.	
	VCT: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	SUR: 3) Onderzoek naar de economische behoefte voor de vestiging van een herverzekeringsmaatschappij. Alle schadeherverzekeringsmaatschappijen moeten de rechtsvorm van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid naar Surinaams recht hebben. Levensherverzekeringsmaatschappijen kunnen worden opgericht als een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid of als een filiaal, maar de rechtsvorm van de moedermaatschappij moet in het Surinaamse rechtstelsel passen.	SUR: 3) Ingezetenschapsvereiste voor minstens één van de uitvoerend directeurs. Ingezetenschapsvereiste voor de meerderheid van de leden van de raad van bestuur. Buitenlandse herverzekeringskantoren en buitenlandse filialen moeten voor de laatste vijf (5) jaar gecertificeerde jaarverslagen van de moedermaatschappij overleggen.
	BRB, TTO (herverzekering): 4) Geen.	BRB, DMA, GRD, KNA, LCA, TTO: 4) Geen.
	TTO (retrocessie): 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	
	ATG, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, LCA, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, DOM, GUY, JAM, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
d) Ondersteunende diensten in de verzekeringssector (makelaars, agenten) (CPC 8140) DMA, DOM, GUY, JAM, LCA	BRB: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Nationaliteits- of ingezetenschapsvereiste om de vergunning te verkrijgen	DOM, LCA, TTO: 1), 2), 3) Niet geconsolideerd.
	DOM, JAM, LCA, TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd.	BRB, DMA, GUY, JAM: 1), 2) Geen.
	DMA, GUY: 1), 2) Geen.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
BRB (behalve actuariële diensten) TTO (CPC 81401)	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	BRB, GUY, JAM, TTO: 3) Geen.
	GUY, TTO: 3) Geen.	
	DOM: 3) Tenzij anders bepaald in een verdrag, overeenkomst of internationale overeenkomst waarbij de Dominicaanse Republiek partij is, moeten persoonlijke levensverzekeringen en ziektekostenverzekeringen die in de Dominicaanse Republiek worden verkocht en alle soorten garantiestellingen in de Dominicaanse Republiek direct of via intermediairs verzekerd zijn door verzekeraars die toestemming hebben om in de Dominicaanse Republiek actief te zijn. Nationaliteits- of ingezetenschapsvereiste om de vergunning te verkrijgen	
	LCA: 3) Niet geconsolideerd.	
	JAM: 3) Er moet ten genoegen van de commissie financiële diensten worden aangetoond dat de dekking die buitenlandse ondernemingen bieden, een aanvulling vormt voor de bedrijfstak in geval van beperkte capaciteit op de markt. Daarnaast moet ten genoegen van de relevante autoriteit worden aangetoond dat de nodige middelen worden gedeponereerd om de binnenlandse risico's van die ondernemingen te dekken.	
	BRB, DMA, DOM, GUY, JAM, LCA, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, DMA, DOM, GUY, JAM, LCA, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Actuariële diensten (CPC 81404) BRB, BEL	BRB: 1), 2), 3) Geen.	BRB: 1), 2), 3) Geen.
	BEL: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	BEL: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	BRB, BEL: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, BEL: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
Advies, actuariaat, risicobeoordeling en regeling van schade-eisen (CPC 814**) BRB, TTO	BRB: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.	BRB: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.
	TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	BRB, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
B. BANKDIENSTEN EN ANDERE FINANCIËLE DIENSTEN (behalve verzekeringen)		
a) Aanvaarding van deposito's en andere terugbetaalbare fondsen ** DMA, GUY, JAM (CPC 81115 en 81116) DOM (CPC 81115, 81116, 81119)	DMA, DOM, JAM: 1), 2) Niet geconsolideerd.	DMA, DOM, JAM: 1), 2) Niet geconsolideerd.
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	DOM, JAM: 3) Geen.	DOM, JAM: 3) Geen.
	GUY: 1), 2), 3) Geen.	GUY: 1), 2), 3) Geen.
	DMA, DOM, GUY, JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM, DMA, GUY, JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
b) Alle soorten leningen, waaronder consumentenkrediet en hypotheken, factoring en financiering van commerciële transacties (CPC 8113) BRB, DMA, DOM, GUY, JAM GRD (CPC 81133 en 81139)	BRB: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.	BRB: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.
	DMA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	DOM, GRD, JAM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	GUY: 1), 2), 3) Geen.	GUY: 1), 2) Geen. 3) Leningen aan niet- ingezetenen moeten door de centrale bank van Guyana worden goedgekeurd.
	JAM, GRD: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	
	BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
c) Financiële lease (CPC 8112)	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	GUY: 1), 2), 3) Geen.	GUY: 1), 2), 3) Geen.
DOM, GUY	DOM, GUY: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM, GUY: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
d) Alle betalings- en geldovermakingsdiensten (CPC 81339**)	ATG, DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	ATG, DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	BRB: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.	BRB: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.
ATG, BRB, DOM, GUY, LCA, VCT	GUY: 1), 2), 3) Geen.	GUY, VCT: 1), 2), 3) Geen.
	LCA, VCT: 1), 2) Geen.	LCA: 1), 2) Geen 3) Niet geconsolideerd.
	LCA: 3) Niet geconsolideerd.	
	VCT: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	BRB, ATG, DOM, GUY, LCA, VCT: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, ATG, DOM, GUY, LCA, VCT: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
e) Garanties en verplichtingen (CPC 81199**)	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
DOM		
f) Transacties voor eigen rekening of voor rekening van cliënten, op de beurs, op de onderhandse markt of anderszins (CPC 81339**, 81333, 81321*)	DMA: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2018.
	DOM, GRD: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	DOM, GRD: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
DMA, DOM, GRD	DMA, DOM, GRD: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DMA, DOM, GRD: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
g) Deelneming in de uitgifte van alle soorten effecten, met inbegrip van het garanderen en plaatsen van effecten als agent (CPC 8132)	DMA: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2018.
	DOM, GRD: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	DOM, GRD: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
DMA, DOM, GRD	DMA, DOM, GRD: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DMA, DOM, GRD: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
i) Beheer van activa, bijvoorbeeld kasmiddelen of beleggingsportefeuilles, alle vormen van collectief investeringsbeheer (CPC 81323) GRD	GRD: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	GRD: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
k) Advies en andere ondersteunende financiële diensten, behorende bij alle in MTN.TNC/W/50 vermelde activiteiten, daarbij inbegrepen kredietonderzoek en -analyse, onderzoek en advies aangaande investeringen en beleggingen, advies over overnames en over bedrijfsreorganisatie BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, LCA, VCT	BRB: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.	BRB: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.
	DMA, DOM, GRD, GUY: 1), 2) Geen.	DMA, DOM, GRD, GUY: 1), 2), 3) Geen.
	LCA, VCT: 1), 3) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	LCA, VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	DMA, DOM, GUY: 3) Geen.	
	GRD: 3) Niet geconsolideerd.	
	BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, LCA, VCT: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, LCA, VCT: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
l) Verstrekking en doorgifte van financiële informatie, bewerking van financiële gegevens en software via de kabel, door verleners van andere financiële diensten (CPC 8131) DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, TTO	DOM: 1), 2), 3) Niet geconsolideerd.	DOM: 1), 2), 3) Niet geconsolideerd.
	GUY: 1), 2), 3) Geen.	GUY, JAM: 1), 2), 3) Geen.
	JAM: 1), 2) Geen. 3) Geen. De gegevensbank moet zich in Jamaica bevinden.	
	DMA, GRD: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA, GRD: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
C. ANDERE		
Registratie van offshore- ondernemingen en trusts (behalve verzekerings- maatschappijen en banken) om offshore zaken te doen DMA, KNA	DMA, KNA: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DMA, KNA: 1), 2) Geen.
		DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. KNA: 3) Geen.
		DMA, KNA: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Depositodiensten verleend door de centrale bank en reservebeheer door de centrale bank (CPC 81111 en 81113) DOM	DOM: 1), 2), 3) Niet geconsolideerd. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM: 1), 2), 3) Niet geconsolideerd. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Financiële lease met koopoptie en factoring (CPC 81120) DOM	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Beleggings- maatschappijen, property unit trusts daaronder begrepen DOM, GRD, LCA	DOM, GRD, LCA: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM, GRD, LCA: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Onderlinge waarborgmaatschappijen en risicokapitaal GRD	GRD: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	GRD: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
8. DIENSTEN IN VERBAND MET GEZONDHEIDSZORG EN MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING (andere dan die opgenomen onder 1. A h-j)		
A. ZIEKENHUIZEN (CPC 9311)		
ATG, BEL, DMA, DOM, GUY, GRD, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO BRB (alleen CPC 93110)	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO, DOM: 1), 2) Geen.
	DMA: 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA, VCT: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR: 3) Geen.	GRD, KNA: 3) Niet geconsolideerd, beperking van het aantal buitenlandse beroepsbeoefenaren.
	SUR, TTO: 3) Niet geconsolideerd.	ATG, BRB, BEL, DOM, GUY, JAM, LCA: 3) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	VCT: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	SUR, TTO: 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	LCA, TTO: 4) Geen.	ATG, LCA: 4) Geen.
B. ANDERE GEZONDHEIDSZORG (CPC 9319 andere dan 93191)		
DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, TTO	DMA: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd. Geen vanaf 1 januari 2018.	DMA: 1), 2) Geen. 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
BRB, LCA, SUR (ambulances CPC 93192)	BRB, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA: 1), 2), 3) Geen.	BRB, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, SUR: 1), 2), 3) Geen.
BEL (behalve CPC 93199)	BEL, LCA, VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	BEL, LCA, VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	TTO: 1), 3) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	TTO: 1), 3) Niet geconsolideerd. 2) Geen.
SUR, VCT (Intramurale gezondheidszorg andere dan verpleging in een ziekenhuis (CPC 93193)	BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	SUR: 1), 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2015. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	SUR: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
C. MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING (CPC 933)		
DOM, GUY, TTO	GUY, JAM: 1), 2), 3) Geen.	GUY, JAM: 1), 2), 3) Geen.
	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
BEL (behalve CPC 93319, 93321, 93322 en 93329)	BEL, SUR, TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	BEL, SUR, TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
JAM (CPC 9331 en 93324)	BEL, DOM, GUY, JAM, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BEL, DOM, GUY, JAM, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
SUR (CPC 93311 en 93312)		

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
9. TOERISME EN DIENSTEN IN VERBAND MET REIZEN		
A. HOTELS EN RESTAURANTS (inclusief catering) (CPC 641-643)		
ATG, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, SUR	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1) Niet geconsolideerd*.	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1) Niet geconsolideerd*.
BRB, VCT (behalve restaurants)	DOM: 1) Niet geconsolideerd, behalve voor catering, waar: geen.	DOM: 1) Niet geconsolideerd, behalve voor catering, waar: geen.
BEL, TTO (CPC 64110)	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 2) Geen.
BEL, LCA (hotels en resorts met meer dan 100 kamers en restaurants CPC 641**, 642)	ATG, BRB, DMA, DOM, GUY, LCA, SUR: 3) Geen.	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR: 3) Geen.
	BEL: 3) Geen voor hotels met meer dan 50 kamers; voor hotels met minder dan 50 kamers kan een onderzoek naar de economische behoefte worden uitgevoerd.	DMA: 3) Fiscale stimulansen in het kader van de wet inzake hulp voor hotels en de wet inzake fiscale stimulansen kunnen tot hotels met tien (10) of meer kamers beperkt zijn.
	JAM: 3) Geen (registratie, vergunning vereist).	VCT, TTO: 3) Niet geconsolideerd.
	GRD: 3) Beperking wat de omvang van de activiteit betreft. Etnische en specialiteitenrestaurants.	
	KNA: 3) Beperkt tot projecten voor meer dan 75 kamers. Eigendom van niet-etnische restaurants is aan staatsburgers voorbehouden.	
	VCT: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	TTO: 3) Hotels met minder dan 21 kamers zijn aan staatsburgers voorbehouden.	
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO : 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
Verhuur van gemeubileerde woonruimte (CPC 6419)	BEL: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd. Joint venture vereist. Onderzoek naar de economische behoefte.	
	LCA, TTO: 1), 2), 3) Geen.	BEL, LCA, TTO: 1), 2), 3) Geen.
BEL (CPC 64193 en 64195)	BEL, LCA, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BEL, LCA, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
LCA (CPC 64195)		
TTO (CPC 64193-64196)		
Het serveren van maaltijden met volledige restaurant-service (CPC 64210)	BEL: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	BEL, TTO: 1), 2), 3) Geen.
	TTO: 1), 2), 3) Geen.	
	BEL, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BEL, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
BEL, TTO		
Het serveren van maaltijden in zelfbedieningsfaciliteiten (CPC 64220)	BEL: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	BEL, TTO: 1), 2), 3) Geen.
	TTO: 1), 2), 3) Geen.	
	BEL, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BEL, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
BEL, TTO (behalve voor geinstitutionaliseerde cafeteria's zoals in scholen, ziekenhuizen en andere overheidsinstellingen)		
Het serveren van dranken met amusement	TTO: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	TTO: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
TTO (CPC 64310 en 64320)		
B. REISBUREAUS EN REISORGANISATOREN (CPC 7471)		
DOM, GUY, JAM, SUR, TTO	DOM, GUY, JAM, SUR, TTO: 1) Geen.	GUY, JAM, SUR, TTO: 1) Geen.
	DOM, GUY, JAM, SUR, TTO: 2) Geen.	GUY, JAM, SUR, TTO: 2) Geen.
	DOM, GUY, SUR: 3) Geen.	DOM: 1), 2) Om in de Dominicaanse Republiek actief te mogen zijn, moeten buitenlandse reisbureaus en reisorganisatoren in hun land van oorsprong over de nodige vergunning beschikken en door een plaatselijk agentschap vertegenwoordigd zijn.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	JAM: 3) Geen.	DOM, GUY, JAM, SUR, TTO: 3) Geen.
	TTO: 3) Alleen binnenkomende passagiers.	DOM: 4) Chauffeurs voor het vervoer van toeristen over land moeten Dominicaanse staatsburgers zijn, of buitenlandse staatsburgers die in de Dominicaanse Republiek ingezet zijn.
	DOM, GUY, JAM, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	GUY, JAM, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
C. TOERISTENGIDSSEN (CPC 7472)		
DOM	DOM: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM: 1), 2), 3) Geen. 4) Slechts in uitzonderlijke omstandigheden worden vergunningen voor reisleiders aan buitenlandse staatsburgers afgegeven, bijvoorbeeld wanneer geen Dominicaanse reisleader voldoet aan de behoeften van een specifieke groep reizigers, inclusief de vereiste kennis van een specifieke taal. Chauffeurs voor het vervoer van toeristen over land moeten Dominicaanse staatsburgers zijn, of buitenlandse staatsburgers die in de Dominicaanse Republiek ingezet zijn.
D. ANDERE		
Bouw van hotels	DMA, DOM, GRD: 1) Niet geconsolideerd*.	DMA, DOM, GRD: 1), 2), 3) Geen.
DMA, DOM, GRD	DMA, DOM, GRD: 2) Geen.	
	DMA: 3) Beperkt tot de bouw van hotels met meer dan 50 kamers. Voor de bouw van hotels met minder dan 50 kamers kan een onderzoek naar de economische behoefte worden uitgevoerd.	
	DOM: 3) Geen.	
	GRD: 3) Beperkt tot de bouw van hotels met meer dan 100 kamers. Voor de bouw van hotels met minder dan 100 kamers kan een onderzoek naar de economische behoefte worden uitgevoerd. Belangrijkste criteria: ligging en aantal nationale ontwikkelaars.	

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	DMA, GRD: 4) Beperkt tot het niveau van managementvaardigheden en specialistische vaardigheden en zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Werkvergunning vereist. De immigratiewetgeving is van toepassing.	DMA, GRD: 4) Geen.
	DOM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Hotelbeheer	ATG, DOM, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, DOM, TTO: 1), 2) Geen.
ATG, DOM, TTO	ATG, DOM: 3) Geen.	ATG, DOM: 3) Geen.
	TTO: 3), 4) Geen.	TTO: 3), 4) Geen.
	ATG, DOM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, DOM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Jachthavens	ATG, LCA, TTO: 1), 2) Geen. 3) Voor vaartuigen van 30-100 voet, jachthavens met meer dan 100 ligplaatsen. Voor vaartuigen van meer dan 100 voet, jachthavens met minder dan 100 ligplaatsen.	ATG, KNA, LCA, TTO: 1), 2) Geen. 3) Overheidssubsidies kunnen tot staatsburgers beperkt zijn. 4) Geen.
ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR, TTO	BRB, DOM, JAM, GUY, SUR: 1), 2), 3) Geen.	BRB, DOM, JAM, GUY, SUR: 1), 2), 3) Geen.
	BEL, GRD: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	BEL, DMA, GRD: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	DMA, KNA: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Voor vaartuigen van 30-100 voet, jachthavens met meer dan 100 ligplaatsen. Voor vaartuigen van meer dan 100 voet, jachthavens met minder dan 100 ligplaatsen.	
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Kuuroorden	BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, JAM, SUR: 1), 2), 3) Geen.	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, JAM, SUR: 1), 2), 3) Geen.
ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO	ATG, KNA: 1), 2) Geen. 3) Joint venture vereist.	KNA: 1), 2) Geen. 3) Overheidssubsidies kunnen tot staatsburgers beperkt zijn.
	TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
	VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DMA, VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, JAM, KNA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
10. CULTUUR, SPORT EN RECREATIE (andere dan audiovisuele diensten)		
A. AMUSEMENT (waaronder theater, concerten en circussen) (CPC 9619)		
ATG, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
BRB (CPC 96191 en 96194)	GRD: 3) Het kan verplicht zijn nationale artiesten en entertainers in dienst te nemen. Beperkt tot theater, muziekensembles en -groepen en dansgezelschappen. De wetgeving inzake grondbezit door buitenlanders is van toepassing.	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 3) Geen.
BEL (CPC 96194 en 96195)	KNA: 3) Het kan verplicht zijn nationale artiesten en entertainers in dienst te nemen.	
SUR (CPC 96191, 96194, 96195)	ATG, BRB, BEL, DOM, GUY, JAM, LCA, SUR, VCT: 3) Geen.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	TTO: 3) Niet geconsolideerd.	BEL, TTO: 3) Niet geconsolideerd.
	BRB (CPC 96191), LCA, TTO: 4) Geen.	BRB, KNA, LCA, TTO: 4) Geen.
	BRB (CPC 96194): 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
B. NIEUWSAGENTSCHAPPEN (CPC 962)		
ATG, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, TTO	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, SUR, TTO: 1), 2) Geen. VCT: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen. DMA, TTO: 3) Niet geconsolideerd.
BRB (nieuwsagentschappen voor kranten en tijdschriften, CPC 9621)	ATG, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 3) Geen. Voor de vestiging van persagentschappen door buitenlandse investeerders is wederkerigheid vereist.	DOM: 3) Geen. De senior manager van elke krant en elk tijdschrift dat in de Dominicaanse Republiek wordt geproduceerd, moet een Dominicaanse staatsburger zijn.
BEL (CPC 9621 en 9623)	BRB: 3) Geen.	ATG, GRD, GUY, VCT: 3) Joint venture kan vereist zijn. Er kan een onderzoek naar de economische behoefte worden uitgevoerd.
SUR (CPC 96211 en 96212)	BEL: 3) Kennis- en technologieoverdracht vereist. Voor de vestiging van persagentschappen door buitenlandse investeerders is wederkerigheid vereist.	BRB, BEL, KNA, LCA, SUR, TTO: 3) Geen.
	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	BEL: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	
C. BIBLIOTHEKEN, ARCHIEVEN, MUSEA EN OVERIGE CULTURELE DIENSTEN (CPC 963)		
DOM, GUY, SUR (CPC 96311), JAM (CPC 9631 en 9632)	DOM, GUY, JAM, SUR: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM, GUY, JAM, SUR: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
D. SPORT EN OVERIGE RECREATIE (CPC 964) (behalve kansspelen)		
ATG, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, TTO	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO: 1) Niet geconsolideerd.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 1), 2) Geen.
BRB (CPC 96411-3, 96419)	DOM, SUR: 1) Geen.	ATG, BRB, BEL, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, SUR: 3) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
BEL (CPC 96413)	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 2) Geen.	
KNA (CPC 96412, 96413)	ATG, BRB, DMA, DOM, GUY, JAM, VCT, SUR: 3) Geen.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
VCT (CPC 96411, 96413, 96419)	GRD, LCA: 3) Niet geconsolideerd. Joint venture vereist.	LCA, VCT, TTO: 3) Niet geconsolideerd.
SUR (CPC 96411 en 96413)	KNA: 3) Joint venture vereist.	
	BEL, TTO: 3) Niet geconsolideerd.	
	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	LCA, TTO: 4) Geen.	
	BEL: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	
E. ANDERE		
Verhuur en lease van jachten (CPC 96499**, 83103**)	ATG, BEL, DMA, DOM, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen.	ATG, BEL, DMA, DOM, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen.
	GRD: 1) Niet geconsolideerd*. 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	GRD: 1) Niet geconsolideerd*. 2) Geen. 3) Subsidies kunnen tot burgers en/of ingezetenen beperkt zijn.
	TTO: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Joint venture vereist.	TTO: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
ATG, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, SUR, TTO		
BEL (verhuur en lease van jachten zonder bedieningspersoneel beperkt tot klasse 1 voor minder dan 12 passagiers met of zonder bemanning, die meerdere dagen onderweg zijn)		

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
11. VERVOER		
A. ZEEVAART		
a) Personenvervoer (CPC 7211) (behalve cabotage)	BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT, TTO: 1), 2) Geen.	ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT, TTO: 1), 2) Geen.
ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT, SUR	ATG: 3) a) Oprichting van een geregistreerde onderneming om een vloot te laten varen onder de vlag van de staat waar de onderneming gevestigd wordt: niet geconsolideerd. b) Andere vormen van commerciële aanwezigheid voor internationaal zeevervoer: geen.	ATG: 3) a) Niet geconsolideerd. b) Geen.
TTO (CPC 72111)	ATG, SUR: 1) a) Lijnboten: geen. b) Bulk-, tramp- en overig internationaal zeevervoer, inclusief personenvervoer: geen. 2) Geen.	SUR: 1), a) Geen. b) Geen. 2) Geen.
	DMA, DOM, GUY, JAM, LCA: 3) Geen.	DMA, DOM, GRD, JAM, LCA: 3) Geen.
	DOM: 3) Geen.	DOM: 3) Geen. Bij het laden en lossen van passagiers betalen de vaartuigen die de vlag van de Dominicaanse Republiek voeren 50% van de honoraria en lasten die gelden voor vaartuigen die onder vreemde vlag varen. De honoraria en lasten voor laden en lossen, betaald door vaartuigen die een vreemde vlag voeren, worden geheven op een non-discriminatoire wijze ten aanzien van de nationaliteit van de vlag die deze vreemde-vlagvaartuigen voeren.
	GRD: 3) Geen. Joint venture kan vereist zijn.	BEL, GUY, VCT, TTO: 3) Niet geconsolideerd.
	SUR: 3) a) Oprichting van een geregistreerde onderneming om een vloot te laten varen onder de vlag van de staat waar de onderneming gevestigd wordt: alleen schepen met een eigendomsstructuur van 2/3 nationaliteit van een Caricom-staat en 1/3 Surinaams ingezetenschap mogen in het Surinaamse scheepsregister worden geregistreerd. b) Om een Surinaamse onderneming op te richten, is een plaatselijke partner vereist.	SUR: 3) a) Niet geconsolideerd. b) Om een Surinaamse onderneming op te richten, is een plaatselijke partner vereist.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	BEL, TTO: 3) Niet geconsolideerd.	
	VCT: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	LCA: 4) Geen.	LCA: 4) Geen.
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	
	SUR: 4) a) Scheepsbemanningen: niet geconsolideerd. b) Stafpersoneel dat in dienst is met betrekking tot een commerciële aanwezigheid zoals gedefinieerd onder vorm van dienstverlening 3 b) hierboven: niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	SUR: 4) a) Niet geconsolideerd. b) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
b) Goederenvervoer (CPC 7212) (behalve cabotage)	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT: 1), 2) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT: 1), 2) Geen.
ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GUY, JAM, LCA, VCT, SUR	SUR: 1) a) Lijnboten: geen. b) Bulk-, tramp- en overig internationaal zeevervoer, inclusief personenvervoer: geen. 2) Geen.	SUR: 1) a) Geen. b) Geen. 2) Geen.
GRD (behalve CPC 72122)	TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd.	TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd.
KNA (CPC 72121, 72122, 72123)	ATG: 3) Niet geconsolideerd.	ATG, BRB, DOM, GUY, LCA, VCT: 3) Geen.
TTO (CPC 72122)	BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT: 3) Geen.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	DOM: 3) Geen.	TTO: 3) Joint venture vereist.
	SUR: 3) a) Oprichting van een geregistreerde onderneming om een vloot te laten varen onder de vlag van de staat waar de onderneming gevestigd wordt: alleen schepen met een eigendomsstructuur van 2/3 nationaliteit van een Caricom-staat en 1/3 Surinaams ingezetenschap mogen in het Surinaamse scheepsregister worden geregistreerd. b) Om een Surinaamse onderneming op te richten, is een plaatselijke partner vereist.	DOM: 3) Geen. Bij het laden en lossen van passagiers betalen de vaartuigen die de vlag van de Dominicaanse Republiek voeren 50% van de honoraria en lasten die gelden voor vaartuigen die onder vreemde vlag varen. De honoraria en lasten voor laden en lossen, betaald door vaartuigen die een vreemde vlag voeren, worden geheven op een non-discriminatoire wijze ten aanzien van de nationaliteit van de vlag die deze vreemde-vlagvaartuigen voeren.
		SUR: 3) a) Niet geconsolideerd. b) Om een Surinaamse onderneming op te richten, is een plaatselijke partner vereist.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	TTO: 3) Joint venture vereist.	
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte.
	LCA: 4) Geen.	
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	
	SUR: 4) a) Scheepsbemanningen: niet geconsolideerd; b) Stafpersoneel dat in dienst is met betrekking tot een commerciële aanwezigheid zoals gedefinieerd onder vorm van dienstverlening 3 b) hierboven: niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	SUR: 4) a) Niet geconsolideerd. b) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
c) Verhuur van schepen met bemanning (CPC 7213)	GRD, LCA, VCT: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Joint venture vereist.	GRD, LCA, VCT: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
ATG, DOM, DMA, GRD, GUY, JAM, VCT (behalve cabotage)	DMA: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.	DMA: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.
	ATG, BEL, DOM, GUY, JAM: 1), 2), 3) Geen.	ATG, BEL, DOM, GUY, JAM: 1), 2), 3) Geen.
	DOM: 1) 2) 3) Geen.	
BEL (personenvervoer voor het buitenland, beperkt tot boten van klasse 2 met minder dan 100 passagiers, die meerdere dagen onderweg zijn)	ATG, BEL, DOM, DMA, GRD, GUY, LCA, VCT: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BEL, DOM, DMA, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
LCA (behalve verhuur van sleepboten en vissersschepen)	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	
d) Onderhoud en reparatie van schepen (CPC 8868**)	ATG, BRB, DOM, GUY, TTO: 1), 2), 3) Geen.	ATG, BRB, DOM, GUY, TTO: 1), 2), 3) Geen.
ATG, BRB, DOM, DMA, GRD, GUY, JAM, LCA, KNA, TTO	JAM: 1), 2) Geen. 3) Joint venture vereist.	JAM: 1), 2) Geen. 3) Joint venture vereist.
	DMA, GRD, KNA, LCA: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	DMA, GRD, KNA, LCA: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	DMA: 3) Geen.	DMA: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	GRD, KNA, LCA: 3) Joint venture vereist.	GRD, KNA, LCA: 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, BRB, DOM, DMA, GRD, GUY, KNA, LCA: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, DOM, DMA, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	
	TTO: 4) Geen.	TTO: 4) Geen.
e) Duwen en slepen (CPC 7214) BEL, GUY, DOM, JAM, TTO	BEL, DOM, GUY, JAM: 1), 2) Geen.	BEL, DOM, GUY, JAM: 1), 2) Geen.
	BEL: 3) Joint venture vereist.	
	DOM: 3) Geen, behalve dat sleepvaartuigen, boten en schepen van ongeacht welke klassen en brutotonnage, bestemd voor slepen en duwen in Dominicaanse havens, de Dominicaanse vlag moeten voeren.	
	GUY: 3) Geen.	DOM, GUY: 3) Geen.
	JAM: 3) Niet geconsolideerd.	BEL, JAM: 3) Niet geconsolideerd.
	TTO: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Joint venture vereist.	TTO: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	BEL, DOM, GUY, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BEL, DOM, GUY, JAM, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	
f) Berging en vlot trekken van schepen (CPC 74540)	ATG, DOM, GUY, JAM: 1), 2), 3) Geen.	ATG, DOM, GUY, JAM, VCT: 1), 2), 3) Geen.
	BEL, KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	BEL, KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
ATG, BEL, DOM, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO	LCA, TTO: 1), 2) Geen. 3) Joint venture vereist.	LCA, TTO: 1), 2) Geen. 3) Joint venture vereist.
	VCT: 1), 2) Geen. 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	ATG, BEL, DOM, GUY, KNA, LCA, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BEL, DOM, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Onderzoek naar de economische behoefte voor DC's.	
Scheepsinspectie (CPC 745) TTO	TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3), 4) Geen.	TTO: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3), 4) Geen.
Scheepsregistratie ATG, BEL, KNA	ATG, BEL: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd. ATG, BEL: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. KNA: 1), 2) Geen. 3) De wet inzake de koopvaardij van 1985 vergemakkelijkt de registratie van schepen in KNA. De registratie wordt uitgevoerd door de directeur Maritieme Zaken, die de registrator van KNA-schepen is. De voorwaarden voor registratie zijn: a) volledig in het bezit van burgers van KNA; b) ondernemingen opgericht naar het recht van KNA; c) om het even welk schip, ongeacht de nationaliteit van de eigenaars, dat een zeevarend schip is van 1600 netto geregistreerde ton en voor buitenlandse handel wordt gebruikt. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BEL: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. ATG, BEL: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. KNA: 1), 2), 3), 4) Geen.
Navigatiehulp en -communicatie/ Meteorologie (CPC 7453) BEL, TTO	BEL, TTO: 1), 2) Geen.	BEL, TTO: 1), 2) Geen.
	BEL: 3) Niet geconsolideerd.	BEL: 3) Niet geconsolideerd.
	TTO: 3), 4) Geen.	TTO: 3), 4) Geen.
	BEL: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BEL: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
Thuishavens, brandstofvoorziening, kustvaart, scheepsbevoorrading JAM	JAM: 1), 2) Geen. 3) Onderzoek naar de economische behoefte, behalve voor thuishavens. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	JAM: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
B. BINNENVAART		
a) Personenvervoer (CPC 7221) DOM, GUY	DOM, GUY: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. DOM: 3) Geen, behalve dat sleepvaartuigen, boten en schepen van ongeacht welke klassen en brutotonnage, bestemd voor slepen en duwen in Dominicaanse havens, de Dominicaanse vlag moeten voeren.	DOM, GUY: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
b) Goederenvervoer (CPC 7222) ATG, BRB, DOM, GRD, GUY, LCA	ATG, BRB, DOM, GRD, GUY, LCA: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. DOM: 3) Geen, behalve dat sleepvaartuigen, boten en schepen van ongeacht welke klassen en brutotonnage, bestemd voor slepen en duwen in Dominicaanse havens, de Dominicaanse vlag moeten voeren. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, DOM, GRD, GUY, LCA: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
c) Verhuur van schepen met bemanning (CPC 7223) DOM, GUY	DOM, GUY: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM, GUY: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	DOM: 3) Geen, met dien verstande dat sleepboten, boten en schepen van elke klasse, bestemd voor sleepactiviteiten, passagiersvervoer, laden en lossen in Dominicaanse havens, en vaartuigen die in de Dominicaanse rivieren varen, de Dominicaanse vlag moeten voeren.	
d) Onderhoud en reparatie van schepen (CPC 8868*) BRB, DOM, KNA, LCA, TTO	BRB, DOM, KNA, LCA, TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. DOM: 1), 2) Geen. DOM: 3) Geen, behalve dat sleepvaartuigen, boten en schepen van ongeacht welke klassen en brutotonnage, bestemd voor slepen en duwen in Dominicaanse havens, de Dominicaanse vlag moeten voeren. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, DOM, KNA, LCA, TTO: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
e) Duwen en slepen (CPC 7224) DOM, KNA	DOM, KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. DOM: 1), 2) Niet geconsolideerd DOM: 3) Geen, behalve dat sleepvaartuigen, boten en schepen van ongeacht welke klassen en brutotonnage, bestemd voor slepen en duwen in Dominicaanse havens, de Dominicaanse vlag moeten voeren. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM, KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
C. LUCHTVAART		
a) Personenvervoer (CPC 731) GUY, BEL (behalve personenvervoer binnen het grondgebied van Belize) JAM (CPC 7312)	BEL, GUY, JAM: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BEL, GUY, JAM: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
b) Goederenvervoer (CPC 732) ATG, BEL, DMA, GRD, GUY, KNA, TTO BRB, LCA, VCT (behalve 7321)	ATG, BRB, BEL, GRD, GUY, VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT: 1), 2), 3) Geen.
	DMA, KNA, LCA: 1), 2), 3) Geen.	
	TTO: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Onderzoek naar de economische behoefte.	TTO: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
c) Verhuur van vliegtuigen met bemanning (CPC 734) ATG, BRB, BEL, GUY, KNA, LCA	BRB, GUY: 1), 2), 3) Geen.	BRB, GUY: 1), 2), 3) Geen.
	ATG, BEL, LCA: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd. Joint venture vereist.	ATG, BEL, LCA: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	KNA: 1) Niet geconsolideerd. 2) Geen. 3) Het kan verplicht zijn voor een gedeelte plaatselijk personeel aan te werven.	KNA: 1) Niet geconsolideerd. 2), 3) Geen.
	ATG, BEL, BRB, GUY, KNA, LCA: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BEL, BRB, GUY, KNA, LCA: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
d) Onderhoud en reparatie van vliegtuigen (CPC 8868**) BRB, BEL, DOM, GUY, KNA, LCA, SUR	BRB, BEL, DOM, GUY, LCA, SUR: 1), 2) Geen.	BRB, BEL, DOM, GUY, LCA, SUR: 1), 2) Geen.
	KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd.	KNA: 1), 2) Niet geconsolideerd.
	GUY, LCA: 3) Niet geconsolideerd.	BEL, GUY, LCA: 3) Niet geconsolideerd.
	BRB, DOM, KNA, SUR: 3) Geen.	BRB, DOM, KNA, SUR: 3) Geen.
	BEL: 3) Kennis- en technologieoverdracht vereist.	

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
	BRB, DOM, GUY, KNA, LCA, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, BEL, DOM, GUY, KNA, LCA, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	BEL: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	
e) Ondersteunende diensten voor de luchtvaart (CPC 746)		
Geautomatiseerde boekingsystemen (CRS)	ATG, BRB, DOM, GUY, SUR: 1), 2), 3) Geen.	ATG, BRB, DOM, GUY, SUR: 1), 2), 3) Geen.
ATG, BRB, BEL, DOM, GUY, SUR	BEL: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	BEL: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, BRB, BEL, DOM, GUY, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DOM, GUY, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Verkoop en marketing van luchtvaart	DOM, SUR: 1), 2), 3) Geen.	DOM, SUR: 1), 2), 3) Geen.
ATG, BEL, DOM, SUR	ATG, BEL: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	ATG, BEL: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, BEL, DOM, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BEL, DOM, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Grondafhandelings-diensten DOM	DOM: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Luchthavendiensten met uitzondering van vrachtafhandeling (CPC 7461) JAM	JAM: 1) 2) 3) Geen 4) Niet geconsolideerd behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen voor DC's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	JAM 4) Niet geconsolideerd behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen
E. VERVOER PER SPOOR		
a) Personenvervoer (CPC 7111)	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen.
ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR,	KNA: 1), 3) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	KNA: 1), 3) Niet geconsolideerd. 2) Geen.
	VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
b) Goederenvervoer (CPC 7112) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT, SUR	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen.
	KNA: 1), 3) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	KNA: 1), 3) Niet geconsolideerd. 2) Geen.
	VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	
c) Duwen en slepen (CPC 7113) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen.
	KNA: 1), 3) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	KNA: 1), 3) Niet geconsolideerd. 2) Geen.
	VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	
d) Onderhoud en reparatie van spoorwagematerieel (CPC 8868) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen.
	KNA: 1), 3) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	KNA: 1), 3) Niet geconsolideerd. 2) Geen.
	VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
e) Ondersteunende diensten voor vervoer per spoor (CPC 743) ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen.
	KNA: 1), 3) Niet geconsolideerd. 2) Geen.	KNA: 1), 3) Niet geconsolideerd. 2) Geen.
	VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	VCT: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, BEL, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, KNA, LCA, VCT, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	
F. VERVOER OVER DE WEG		
a) Personenvervoer (CPC 7121 en 7122) DOM, GUY, JAM BRB, GRD (CPC 71224) SUR (CPC 71222 en 71223)	BRB, GRD, DOM, GUY, JAM, SUR: 1), 2) Geen.	BRB, GRD, DOM, GUY, JAM, SUR: 1), 2), 3) Geen.
	BRB, GRD, DOM, GUY, JAM, SUR: 3) Geen.	
	BRB, DOM, GRD, GUY, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, DOM, GRD, GUY, JAM, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	
b) Goederenvervoer (CPC 7123) DOM, JAM, GUY, SUR, TTO BRB (behalve 71235)	BRB, DOM, JAM, GUY: 1), 2), 3) Geen.	BRB, DOM, JAM, GUY: 1), 2), 3) Geen.
	SUR, TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	SUR, TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	BRB, DOM, GUY, SUR, TTO : 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, DOM, JAM, GUY, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	JAM: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen. Voor DC's en BVB's wordt een onderzoek naar de economische behoefte uitgevoerd.	
c) Verhuur van vrachtwagens met chauffeur (CPC 7124) BRB, JAM	BRB, JAM: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, JAM: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
d) Onderhoud en reparatie van materieel voor vervoer over de weg (CPC 6112 en 8867)	DOM, JAM, SUR: 1), 2), 3) Geen.	DOM, JAM, SUR: 1), 2), 3) Geen.
DOM, JAM, SUR	DOM, JAM, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM, JAM, SUR: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
e) Ondersteunende diensten voor vervoer over de weg (CPC 744)	BRB, DOM, GUY, JAM, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, DOM, GUY, JAM, LCA, SUR: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
DOM, GUY, JAM BRB (behalve CPC 7443)		
LCA (CPC 7443)		
SUR (CPC 7442)		
H. ONDERSTEUNENDE DIENSTEN VOOR ALLE WIJZEN VAN VERVOER		
a) Vrachtbehandeling (CPC 741)	DOM, LCA, VCT: 1), 2) Geen.	DOM, LCA, VCT: 1), 2) Geen.
DOM, LCA, VCT	DOM, LCA: 3) Geen.	DOM, LCA, VCT: 3) Geen.
	VCT: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	DOM, LCA, VCT: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM, LCA, VCT: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
b) Opslag (CPC 742)	ATG, DMA, DOM, GRD, GUY, LCA, TTO: 1) Niet geconsolideerd*.	ATG, DMA, DOM, GRD, GUY, LCA, TTO: 1) Niet geconsolideerd*.
ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, TTO	BRB, JAM, VCT: 1) Geen.	BRB, JAM, VCT: 1) Geen.
	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT, TTO: 2) Geen. 3) Geen.	ATG, DMA, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT, TTO: 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
VCT (CPC 7421 en 7429)		
		BRB, DOM, TTO: 3) Geen.
	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	ATG, BRB, DMA, DOM, GRD, GUY, JAM, LCA, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
c) Bevrachtingsagenten (CPC 748)	DMA, DOM, GUY, JAM: 1), 2), 3) Geen.	DOM, GUY, JAM, TTO: 1), 2), 3) Geen.
	BEL, TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	DMA: 1), 2), 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
DMA, DOM, GUY, JAM (alleen voor de zeevaart), TTO		BEL: 1), 2), 3) Niet geconsolideerd.
BEL (CPC 74800)	BEL, DMA, DOM, GUY, JAM, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BEL, DMA, DOM, GUY, JAM, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
d) Andere (CPC 749)		
Andere ondersteunende en bijbehorende vervoersdiensten (CPC 74900)	DMA: 1), 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2022.	DMA: 1), 2) Geen. 3) Geen vanaf 1 januari 2022.
	DOM, TTO: 1), 2), 3) Geen.	DOM, TTO: 1), 2), 3) Geen.
DMA, DOM, TTO	DMA, DOM, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DMA, DOM, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Activiteiten in vrije zones	LCA, VCT: 1), 2) Geen.	LCA, VCT: 1), 2), 3) Geen.
	LCA: 3) Geen.	
GUY, LCA, VCT	VCT: 3) Geen, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	
	LCA, VCT: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	LCA, VCT: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
	GUY: 1) Niet geconsolideerd*. 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	GUY: 1) Niet geconsolideerd*. 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Overslag (CPC 749)	DOM, LCA, VCT: 1), 2), 3) Geen.	DOM, LCA, VCT: 1), 2), 3) Geen.
	LCA: 4) Geen.	LCA: 4) Geen.
DOM, LCA, VCT, TTO	TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.	TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd.
	DOM, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	DOM, VCT, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
I. OVERIG VERVOER		
Diensten in verband met de opslag van containers	GUY, JAM: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	GUY, JAM: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Scheepsagenten	GUY, JAM: 1) 2) 3) Geen 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	GUY, JAM: 1) 2) 3) Geen 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
GUY, JAM		

	BEPERKINGEN INZAKE MARKTTOEGANG	BEPERKINGEN INZAKE NATIONALE BEHANDELING
12. OVERIGE DIENSTEN, NIET ELDERS INGEDEELD		
Begravenissen, crematie en lijkbezorging (CPC 9703)	BRB, TTO: 1), 2), 3) Geen. SUR: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.	BRB, TTO: 1), 2), 3) Geen. SUR: 1), 2) Niet geconsolideerd. 3) Geen.
BRB, SUR, TTO	BRB, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB, SUR, TTO: 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Verenigingen (CPC959) BEL, TTO (CPC 95910)	BEL, TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BEL, TTO: 1), 2) Geen. 3) Niet geconsolideerd. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Verven en kleuren (CPC 97015) BRB	BRB: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	BRB: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Stomerijen (CPC 97013) SUR	SUR: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	SUR: 1), 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.
Cosmetische behandeling, manicure en pedicure (CPC 97022) SUR	SUR: 1) Niet geconsolideerd*. 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.	SUR: 1) Niet geconsolideerd*. 2), 3) Geen. 4) Niet geconsolideerd, behalve zoals vermeld in de horizontale verbintenissen.

INFORMATIEPUNTEN
(bedoeld in artikel 86)

EG

EUROPESE GEMEEN- SCHAPPEN	Europese Commissie - DG Handel Diensten en investering Wetstraat 170 B-1000 Brussel, België E-mail: TRADE-GATS-CONTACT-POINTS@ec.europa.eu
OOSTENRIJK	Federal Ministry of Economics and Labour Department for Multilateral Trade Policy - C2/11 Stubenring 1 A-1011 Vienna, Austria Telefoon: + 43 1 711 00 (toestel 6915/5946) Fax: + 43 1 718 05 08 E-mail: post@C211.bmwa.gv.at
BELGIË	Federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie Directoraat-generaal Economisch Potentieel Vooruitgangsstraat 50 B-1210 Brussel, België Telefoon: (322) 277 51 11 Fax: (322) 277 53 11 E-mail: info-gats@economie.fgov.be

BULGARIJE	Foreign Economic Policy Directorate Ministry of Economy and Energy 12, Alexander Batenberg Str. 1000 Sofia, Bulgaria Telefoon: (359 2) 940 77 61 (359 2) 940 77 93 Fax: (359 2) 981 49 15 E-mail: wto.bulgaria@mee.government.bg
CYPRUS	Permanent Secretary, Planning Bureau Apellis and Nirvana corner 1409 Nicosia, Cyprus Telefoon: (357 22) 406 801 (357 22) 406 852 Fax: (357 22) 666 810 E-mail: planning@cytanet.com.cy maria.philippou@planning.gov.cy
TSJECHIË	Ministry of Industry and Trade Department of Multilateral and EU Common Trade Policy Politických vězňů 20 Praha 1, Czech Republic Telefoon: (420 2) 2485 2012 Fax: (420 2) 2485 2656 E-mail: brennerova@mpo.cz
DENEMARKEN	Ministry of Foreign Affairs International Trade Policy and Business Asiatisk Plads 2 DK-1448 Copenhagen K, Denmark Telefoon: (45) 3392 0000 Fax: (45) 3254 0533 E-mail: eir@um.dk

ESTLAND	Ministry of Economic Affairs and Communications 11 Harju street 15072 Tallinn, Estonia Telefoon: (372) 639 7654 (372) 625 6360 Fax: (372) 631 3660 E-mail: services@mkm.ee
FINLAND	Ministry for Foreign Affairs Department for External Economic Relations Unit for the EC's Common Commercial Policy PO Box 176 00161 Helsinki, Finland Telefoon: (358-9) 1605 5528 Fax: (358-9) 1605 5599
FRANKRIJK	Ministère de l'Economie, des Finances et de l'Emploi Direction Générale du Trésor et de la Politique Economique (DGTPE) Service des Affaires Multilatérales et du Développement Sous Direction Politique Commerciale et Investissement Bureau Services, Investissements et Propriété Intellectuelle 139 rue de Bercy (télédoc 233) 75572 Paris Cédex 12, France Telefoon: +33 (1) 44 87 20 30 Fax: +33 (1) 53 18 96 55 Secrétariat Général des Affaires Européennes 2, Boulevard Diderot 75572 Paris Cédex 12 Telefoon: +33 (1) 44 87 10 13 Fax: +33 (1) 44 87 12 61

DUITSLAND	German Office for Foreign Trade - BFAI Agrippastrasse 87-93 50676 Köln, Germany Telefoon: (49221) 2057 345 Fax: (49221) 2057 262 E-mail: zoll@bfai.de
GRIEKENLAND	Ministry of Economy and Finance Directorate for Foreign Trade Policy 1 Kornarou Str. 10563 Athens, Greece Telefoon: (30 210) 3286121 (30 210) 3286126 Fax: (30 210) 3286179
HONGARIJE	Ministry of Economy and Transport Trade Policy Department Honvéd utca 13-15. H-1055 Budapest, Hungary Tel: 361 336 7715 Fax: 361 336 7559 E-mail: kereskedelempolitika@gkm.gov.hu
IERLAND	Department of Enterprise, Trade and Employment International Trade Section (WTO) Earlsfort Centre Hatch St. Dublin 2, Ireland Telefoon: (353 1) 6312533 Fax: (353 1) 6312561

ITALIË	Ministero degli Affari Esteri Piazzale della Farnesina, 1 00194 Rome, Italy General Directorate for Multilateral Economic and Financial Cooperation WTO Coordination Office Telefoon: (39) 06 3691 4353 Fax: (39) 06 3242 482 E-mail: dgce.omc@esteri.it General Directorate for European Integration Office II – EU external relations Telefoon: (39) 06 3691 2740 Fax: (39) 06 3691 6703 E-mail: dgie2@esteri.it Ministero del Commercio Internazionale Viale Boston, 25 00144 Rome, Italy General Directorate for Commercial Policy Division V Telefoon: (39) 06 5993 2589 Fax: (39) 06 5993 2149 E-mail: polcom5@mincomes.it
LETLAND	WTO Division Foreign Economic Relations and Trade Policy Department Ministry of Economics Brivibas Str. 55 Riga, LV 1519, Latvia Telefoon: (371) 67 013 008 Fax: (371) 67 280 882 E-mail: pto@em.gov.lv

LITOUWEN	Division of International Economic Organizations, Ministry of Foreign Affairs J. Tumo Vaizganto 2 2600 Vilnius, Lithuania Telefoon: (370 52) 362 594 / (370 52) 362 598 Fax: (370 52) 362 586 E-mail: teo.ed@urm.lt
LUXEMBURG	Ministère des Affaires Etrangères Direction des Relations Economiques Internationales 6, rue de l'Ancien Athénée L-1144 Luxembourg, Luxembourg Telefoon: (352) 478 2355 Fax: (352) 22 20 48
MALTA	Director International Economic Relations Directorate Economic Policy Division Ministry of Finance St. Calcedonius Square Floriana CMR02, Malta Telefoon: (356) 21 249 359 Fax: (356) 21 249 355 E-mail: epd@gov.mt joseph.bugeja@gov.mt
NEDERLAND	Ministerie van Economische Zaken Directoraat-generaal voor Buitenlandse Economische Betrekkingen Handelspolitiek en Globalisering (ALP: N/101) Postbus 20101 2500 EC Den Haag, Nederland Telefoon: (3170) 379 6451 (3170) 379 6250 Fax: (3170) 379 7221 E-mail: M.F.T.RiemsлагBaas@MinEZ.nl

POLEN	Ministry of Economy Department of Trade Policy Ul. Żurawia 4a 00-507 Warsaw, Poland Telefoon: (48 22) 693 4826 (48 22) 693 4856 (48 22) 693 4808 Fax: (48 22) 693 4018 E-mail: joanna.bek@mg.gov.pl
PORTUGAL	Ministry of Economy ICEP Portugal Market Intelligence Unit Av. 5 de Outubro, 101 1050-051 Lisbon, Portugal Telefoon: (351 21) 790 95 00 Fax: (351 21) 790 95 81 E-mail: informação@icep.pt Ministry of Foreign Affairs General Directorate for Community Affairs (DGAC) R da Cova da Moura 1 1350 -11 Lisbon, Portugal Telefoon: (351 21) 393 55 00 Fax: (351 21) 395 45 40
ROEMENIË	Ministry for SMEs, Trade, Tourism and Liberal Professions Department for Foreign Trade Str. Ion Campineanu nr. 16 Sector 1, Bucharest, Romania Telefoon en fax: (41 22) 401 05 58

SLOWAKIJE	Ministry of Economy of the Slovak Republic Trade and Consumer Protection Directorate Trade Policy Department Mierová 19 827 15 Bratislava 212, Slovak Republic Telefoon: (421-2) 4854 7110 Fax: (421-2) 4854 3116
SLOVENIË	Ministry of Economy of the Republic of Slovenia Head of Multilateral Division Kotnikova 5 1000 Ljubljana, Slovenia Telefoon: (386 1) 478 35 42 (386 1) 478 35 53 Fax: (386 1) 478 36 11 E-mail: dimitrij.grcar@gov.si Internet: www.mg-rs.si
SPANJE	Ministerio de Industria, Turismo y Comercio Secretaría de Estado de Turismo y Comercio Secretaría General de Comercio Exterior Subdirección General de Comercio Internacional de Servicios Paseo de la Castellana 162 28046 Madrid, España Telefoon: (34 91) 349 3781 Fax: (34 91) 349 5226 E-mail: sgcominser.ssc@mcx.es

ZWEDEN	National Board of Trade Global Trade Department Box 6803 113 86 Stockholm, Sweden Telefoon: (46 8) 690 4800 Fax: (46 8) 30 6759 E-mail: registrator@kommers.se Internet: http://www.kommers.se Ministry for Foreign Affairs Department: UD-IH 103 39 Stockholm, Sweden Telefoon: 46 (0) 8 405 10 00 Fax: 46 (0) 8723 11 76 E-mail: registrator@foreign.ministry.se Internet: http://www.sweden.gov.se/
VERENIGD KONINKRIJK	Department for Business Enterprise and Regulatory Reform Trade Policy Unit Bay 4127 1 Victoria Street London SW1H 0ET, England, United Kingdom Telefoon: (4420) 7215 5922 Fax: (4420) 7215 2235 E-mail: A133servicesEWT@berr.gsi.gov.uk Internet: www.berr.gov.uk/europeantrade/

CARIFORUM EN OVEREENKOMSTSLUITENDE CARIFORUM-STATEN

DIENSTEN	INVESTERINGEN
ANTIGUA EN BARBUDA	
Permanent Secretary Ministry of Foreign Affairs and International Trade Office of the Prime Minister Government Complex Queen Elizabeth Highway St. John's, Antigua and Barbuda Tel: 268-462-1052; 462-4145 268-462-0773 toestellen 249/ 240/ 245/ 291 Fax: 268-462-2482 E-mail: foreignaffairs@ab.gov.ag	Permanent Secretary Ministry of Foreign Affairs and International Trade Office of the Prime Minister Government Complex Queen Elizabeth Highway St. John's, Antigua and Barbuda Tel: 268-462-1052; 462-4145; 268-462-0773 toestellen 249/ 240/ 245/ 291 Fax: 268-462-2482 E-mail: foreignaffairs@ab.gov.ag
DE BAHAMA'S	
Director of Economic Planning Ministry of Finance Cecil Wallace Whitfield Centre PO Box N3017 Nassau, The Bahamas Tel : (242) 702-1526 ; (242) 702-1594 Fax: (242) 327-1618 E-mail: mofgeneral@bahamas.gov.bs	Bahamas Investment Authority Office of the Prime Minister West Bay Street PO Box CB10980 Nassau, The Bahamas Tel: (242) 327 5940-4 Fax: (242) 327 5907 E-mail: info@opm.gov.bs
BARBADOS	
The Permanent Secretary Division of Foreign Trade and International Business Ministry of Foreign Affairs, Foreign Trade and International Business 1 Culloden Road St. Michael BB14018, Barbados Tel: (246) 431-2200 Fax: (246) 228-7840 E-mail: trade@foreign.gov.bb Website: www.foreign.gov.bb	The Permanent Secretary Division of Foreign Trade and International Business Ministry of Foreign Affairs, Foreign Trade and International Business 1 Culloden Road St. Michael BB14018, Barbados Tel: (246) 431-2200 Fax: (246) 228-7840 E-mail: trade@foreign.gov.bb Website: www.foreign.gov.bb

BELIZE	
Director Directorate for Foreign Trade Ministry of Foreign Affairs and Foreign Trade 2nd Floor, New Administration Building Belmopan City, Belize Tel: (501) 822-3263 Fax: (501) 822-2837 E-mail: foreigntrade@btl.net	Director Directorate for Foreign Trade Ministry of Foreign Affairs and Foreign Trade 2nd Floor, New Administration Building Belmopan City, Belize Tel: (501) 822-3263 Fax: (501) 822-2837 E-mail: foreigntrade@btl.net
DOMINICA	
Permanent Secretary Ministry of Trade, Industry, Consumer and Diaspora Affairs 4th Floor Financial Centre Kennedy Avenue Roseau, Dominica Tel : (767) 266 3276 Fax : (767) 448 5200 E-mail: domtrade@cwdom.dm	Executive Director Invest Dominica Authority P.O. Box 293 Valley Road Roseau, Dominica Tel: (767) 448 2045 Fax: (767) 448 5840 E-mail: investdominica@investdominica.dm Website: www.investdominica.dm
DE DOMINICAANSE REPUBLIEK	
Unidad de Disciplinas Comerciales Dirección de Comercio Exterior y Administración de Tratados Comerciales Internacionales. Secretaría de Estado de Industria y Comercio. Ave. 27 de Febrero 209, Naco. Santo Domingo, República Dominicana Tel: 809-567-7192 Fax: 809-381-8076, 809-381-8079 Website: www.seic.gov.do/comercioexterior	Unidad de Disciplinas Comerciales Dirección de Comercio Exterior y Administración de Tratados Comerciales Internacionales. Secretaría de Estado de Industria y Comercio. Ave. 27 de Febrero 209, Naco. Santo Domingo, República Dominicana Tel: 809-567-7192 Fax: 809-381-8076, 809-381-8079 Website: www.seic.gov.do/comercioexterior

GRENADA	
Permanent Secretary Ministry of Economic Development and Planning The Financial Complex The Carenage, St. George's Grenada Tel: (473) 440-2731 E-mail: gndtrade@yahoo.com	Permanent Secretary Ministry of Economic Development and Planning The Financial Complex The Carenage, St. George's Grenada Tel: (473)-440-2731 E-mail: gndtrade@yahoo.com
HAÏTI	
Coordonnateur Bureau de Coordination et de Suivi 26 rue Mercier Laham Delmas 60 Port au Prince, Haiti Tel: (509) 246 7850; (509) 246 7860; (509) 249 7800; (509) 510 4270	Coordonnateur Bureau de Coordination et de Suivi 26 rue Mercier Laham Delmas 60 Port au Prince, Haiti Tel: (509) 246 7850; (509) 246 7860; (509) 249 7800; (509) 510 4270
GUYANA	
Ministry of Foreign Trade and International Cooperation "Takuba Lodge" 254 South Road and New Garden Street Georgetown, Guyana Tel: (592) 225-7055, 226-1606-9, toestel 234 Fax: (592) 226 8426 E-mail: minister@mofcic.gov.gy	Guyana Office for Investment 190 Camp and Church Streets Georgetown, Guyana Tel: (592) 225-0653, 227-0653, 225-0658 Fax: (592) 225-0655 E-mail: goinvest@goinvest.gov.gy Website: www.goinvest.gov.gy
JAMAICA	
Contact Centre Jamaica Trade and Invest 18 Trafalgar Road, Kingston 10 Jamaica W.I. Tel : (876) 978-7755 Fax : (876) 946-0090 E-mail: info@jti.org.jm	Contact Centre Jamaica Trade and Invest 18 Trafalgar Road, Kingston 10 Jamaica W.I. Tel : (876) 978-7755 Fax : (876) 946-0090 E-mail: info@jti.org.jm

SAINT CHRISTOPHER EN NEVIS	
Permanent Secretary Ministry of Finance P.O. Box 186 Church Street Basseterre, St. Christopher and Nevis Tel: (869) 467- 1088 Fax: (869) 465- 1532 E-mail: finsec@gov.kn	Permanent Secretary Ministry of Finance P.O. Box 186 Church Street Basseterre, St. Christopher and Nevis Tel: (869) 467- 1088 Fax: (869) 465- 1532 E-mail: finsec@gov.kn
SAINT LUCIA	
Permanent Secretary Ministry of Trade, Industry, Commerce and Consumer Affairs Heraldine Rock Building Waterfront, Castries, Saint Lucia Tel: (758) 452-2627; (758) 468-4203 Fax: (758) 453-7347 E-mail: pscommerce@candw.lc; mitandt@candw.lc	Permanent Secretary Ministry of Trade, Industry, Commerce and Consumer Affairs Heraldine Rock Building Waterfront, Castries, Saint Lucia Tel: (758) 452-2627; (758) 468-4203 Fax: (758) 453-7347 E-mail: pscommerce@candw.lc; mitandt@candw.lc
SAINT VINCENT EN DE GRENADINES	
Permanent Secretary Ministry of Foreign Affairs Commerce and Trade 3rd Floor Administrative Building Bay Street Kingstown, St. Vincent and the Grenadines Tel: (784) 456-2060 Fax: (784) 456-2610	Permanent Secretary Ministry of Finance and Planning 2nd Floor Administrative Building Bay Street Kingstown, St. Vincent and the Grenadines Tel: (784) 457-1343 Fax: (784) 457-2943

SURINAME	
Directeur Handel Ministerie van Handel en Industrie Havenlaan Noord Paramaribo Suriname Tel: (597) 402692 Fax: (597) 402692 E-mail: odhandel@mhi@minhi.sr	Hoofd Fiscale Zaken, Afdeling Indirecte Belastingen Ministerie van Financiën Dr. Mr. J.C. de Mirandastraat 5-7 Suriname Tel: (597) 425340 Fax: (597) 424062
TRINIDAD EN TOBAGO	
The Librarian Ministry of Trade and Industry Level 15 Nicholas Tower 63-65 Independence Square Port of Spain, Trinidad and Tobago Tel: (868) 624-4885 ; 623-2931- 4 toestel 2326 Fax: (868) 627-8488 E-mail: library@tradeind.gov.tt	The Librarian Ministry of Trade and Industry Level 15 Nicholas Tower 63-65 Independence Square Port of Spain, Trinidad and Tobago Tel: (868) 624-4885; 623-2931- 4 toestel 2326 Fax: (868) 627-8488 E-mail: library@tradeind.gov.tt

OVERHEIDSOPDRACHTEN DIE ONDER DE OVEREENKOMST VALLEN

Aanhangsel 1¹

Aanbestedende diensten overeenkomstig de bepalingen
van titel IV, hoofdstuk 3

Afdeling 1: door de overeenkomstsluitende CARIFORUM-staten aangegane verbintenissen

Goederen

Drempels: SDR 155 000

Diensten

Gespecificeerd in aanhangsel 2 van deze bijlage

Drempels: SDR 155 000

Werken

Gespecificeerd in aanhangsel 3 van deze bijlage

Drempels: SDR 6 500 000

Lijst van overheidsdiensten

Antigua en Barbuda

1. Office of the Prime Minister
2. Ministry of Foreign Affairs
3. Ministry of Public Information and Broadcasting
4. Ministry of Labour
5. Ministry of Establishment
6. Ministry of Tourism
7. Ministry of Civil Aviation
8. Ministry of Works, Transformation and the Environment
9. Ministry of Finance and the Economy
10. Ministry of Industry and Commerce

¹ "SDR" staat voor bijzondere trekkingsrechten, een internationaal reservemiddel dat door het Internationaal Monetair Fonds werd gecreëerd en waarvan de waarde gebaseerd is op een korf van belangrijke internationale munten.

11. Ministry of Legal Affairs
12. Ministry of Justice
13. Ministry of Health
14. Ministry of Sports and Youth Affairs
15. Ministry of Housing, Culture and Social Transformation
16. Ministry of Education
17. Ministry of Agriculture, Lands, Marine Resources and Agro Industries
18. Office of the Governor General
19. Office of the Cabinet
20. Auditor General Department
21. Office of the Ombudsman
22. Office of the Parliament

Barbados

1. Office of the Governor General
2. Department of the Judiciary
3. Office of the Parliament
4. Prime Minister's Office
5. Ministry of Finance
6. Cabinet Office
7. Ministry of the Civil Service
8. Office of the Ombudsman
9. Auditor General Department
10. Ministry of Commerce, Consumer Affairs and Business Development
11. Ministry of Economic Affairs and Development
12. Ministry of Health
13. Ministry of Social Transformation
14. Ministry of Agriculture and Rural Development
15. Ministry of Energy and the Environment
16. Ministry of Tourism and International Transport
17. Ministry of Home Affairs
18. Director of Public Prosecutions

19. Attorney General Department
20. Ministry of Foreign Affairs and Foreign Trade
21. Ministry of Education, Youth Affairs and Sports
22. Ministry of Labour and Public Sector Reform
23. Ministry of Public Works and Transport
24. Ministry of Housing and Lands

De Bahama's

1. Office of the Prime Minister
2. Ministry of Public Works and Transport
3. Ministry of Tourism and Aviation
4. Ministry of Foreign Affairs
5. Ministry of Education, Youth, Sports and Culture
6. Ministry of Agriculture and Marine Resources
7. Ministry of Labour and Maritime Affairs
8. Ministry of Lands and Local Government
9. Ministry of Housing and National Insurance
10. Ministry of National Security
11. Ministry of Finance

Belize

1. Attorney General's Ministry
2. Ministry of Education and Labour
3. Ministry of Agriculture and Fisheries
4. Ministry of Defence, Housing, Youth and Sports
5. Ministry of Finance and the Public Service
6. Ministry of Foreign Affairs and Foreign Trade
7. Ministry of Health, Local Government, Transport and Communications
8. Ministry of Home Affairs and Public Utilities
9. Ministry of Human Development
10. Ministry of National Development, Investment and Culture
11. Ministry of National Resources and Environment

12. Ministry of Tourism, Information and National Emergency Management
13. Ministry of Works
14. Office of Contactor General
15. Office of Ombudsman
16. Offices of the Prime Minister and Cabinet
17. Auditor General
18. Office of the Governor General

Dominica

1. Ministry of Public Works and Public Utilities
2. Ministry of Tourism, Industry and Private Sector Relations
3. Ministry of Agriculture, Fisheries and the Environment
4. Ministry of Education, Human Resource Development, Sports and Youth Affairs
5. Ministry of Finance and Planning
6. Ministry of Housing, Lands, Telecommunications, Energy and Ports
7. Ministry of Health and Social Security
8. Ministry of Community Development, Information and Gender Affairs
9. Ministry of Legal Affairs and Immigration
10. Ministry of Foreign Affairs, Trade and Labour
11. Establishment, Personnel and Training Department
12. Office of the Prime Minister

De Dominicaanse Republiek

1. Contraloría General de la República
2. Secretaría de Estado de Interior y Policía
3. Secretaría de Estado de las Fuerzas Armadas
4. Secretaría de Estado de Relaciones Exteriores
5. Secretaría de Estado de Agricultura
6. Secretaría de Estado de Hacienda
7. Secretaría de Estado de Educación
8. Secretaría de Estado de Salud Pública y Asistencia Social
9. Secretaría de Estado de Deportes, Educación Física y Recreación

10. Secretaría de Estado de Trabajo
11. Secretaría de Estado de Industria y Comercio
12. Secretaría de Estado de Turismo
13. Secretaría de Estado de la Mujer
14. Secretaría de Estado de la Juventud
15. Secretaría de Estado de Educación Superior, Ciencia y Tecnología
16. Secretaría de Estado de Obras Públicas y Comunicaciones
17. Secretaría de Estado de Medio Ambiente y Recursos Naturales
18. Secretaría de Estado de Cultura
19. La Presidencia de la República Dominicana
20. Secretaría de Estado de Economía, Planificación y Desarrollo
21. Secretaría de Estado de la Presidencia
22. Secretariado Administrativo de la Presidencia

Grenada

1. Ministry of Communications and Works
2. Ministry of Finance
3. Ministry of Education
4. Ministry of Health
5. Ministry of Agriculture
6. Ministry of Housing

Guyana

1. Office of the Prime Minister
2. Ministry of Health
3. Ministry of Finance
4. Ministry of Home- Affairs
5. Ministry of Agriculture
6. Ministry of Public Works and Communications
7. Ministry of Health
8. Ministry of Education

Haïti

1. Conseil National des Marchés Publics (CNMP)
2. Ministère des Travaux Publics, Transports et Communications
3. Ministère de l'Economie et des Finances
4. Ministère de l'Education Nationale et de la Formation Professionnelle
5. Ministère de la Justice et de la Sécurité Publique
6. Ministère de la Santé Publique et de la Population

Jamaica

1. Accountant General
2. Customs Department
3. Department of Correctional Services
4. Office of The Contractor General
5. Office of The Governor General And Staff
6. Office of The Prime Minister
7. Office of The Cabinet
8. Ministry of Agriculture
9. Ministry of Education
10. Ministry of Energy, Mining And Telecommunications
11. Ministry Finance And The Public Service
12. Ministry of Foreign Affairs And Foreign Trade
13. Ministry of Health And Environment
14. Ministry of Industry, Commerce And Investment
15. Ministry of Information, Culture, Youth And Sports
16. Ministry of Justice
17. Ministry of Labour And Social Security
18. Ministry of National Security
19. Ministry of Tourism
20. Ministry of Transport And Works
21. Ministry of Water And Housing
22. Jamaica Fire Brigade

Saint Christopher en Nevis

1. The Ministry of Finance – Central Purchasing Office
2. The Ministry of Industry, Commerce and Consumer Affairs – Supply Office
3. Ministry of Health

Saint Lucia

1. Office of the Prime Minister
2. Ministry of Finance and Physical Development
3. Ministry of Home Affairs and National Security
4. Ministry of Social Transformation, Human Services, Family Affairs, Youth and Sports
5. Ministry of Health and Labour Relations
6. Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries
7. Ministry of Education and Culture
8. Ministry of External Affairs, International Financial Services and Broadcasting
9. Ministry of Housing, Urban Renewal and Local Government
10. Ministry of Communications, Works, Transport and Public Utilities
11. Ministry of Trade, Industry and Commerce
12. Ministry of Economic Affairs and Economic Planning, National Development and the Public Service
13. Ministry of Tourism and Civil Aviation

Saint Vincent en de Grenadines

Ministry of Finance

Suriname

1. Ministerie van Handel en Industrie
2. Ministerie van Financiën
3. Ministerie van Volksgezondheid
4. Ministerie van Buitenlandse Zaken
5. Ministerie van Defensie
6. Ministerie van Binnenlandse Zaken
7. Ministerie van Justitie en Politie
8. Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen
9. Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij
10. Ministerie van Onderwijs en Volksontwikkeling

11. Ministerie van Openbare Werken
12. Ministerie van Regionale Ontwikkeling
13. Ministerie van Planning en Ontwikkelingssamenwerking
14. Ministerie van Arbeid, Technologische Ontwikkeling en Milieu
15. Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting
16. Ministerie van Transport, Communicatie en Toerisme
17. Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grondbeheer en Bosbeleid

Trinidad en Tobago

1. Ministry of [Agriculture, Land and Marine Resources](#)
2. Ministry of [Community Development, Culture and Gender Affairs](#)
3. Ministry of [Education](#)
4. Ministry of [Energy and Energy Industries](#)
5. Ministry of [Finance](#)
6. Ministry of [Foreign Affairs](#)
7. Ministry of [Health](#)
8. Ministry of [Housing](#)
9. Ministry of [Labour and Small and Micro-Enterprises Development](#)
10. Ministry of [Legal Affairs](#)
11. Ministry of [Local Government](#)
12. Ministry of [National Security](#)
13. Ministry of [Planning and Development](#)
14. Ministry of [Public Administration and Information](#)
15. Ministry of [Public Utilities and the Environment](#)
16. Ministry of [Science, Technology and Tertiary Education](#)
17. Ministry of [Social Development](#)
20. Ministry of [Sport and Youth Affairs](#)
21. Office of [the Attorney General](#)
22. Ministry of [Tourism](#)
23. Ministry of [Trade and Industry](#)
24. Ministry of [Works and Transport](#)
25. [Office of the Prime Minister](#)

Afdeling 2: door de EG aangegane verbintenissen

GOEDEREN

Drempels: SDR 130 000

DIENSTEN

Gespecificeerd in aanhangsel 2 van deze bijlage

Drempels: SDR 130 000

WERKEN

Gespecificeerd in aanhangsel 3 van deze bijlage

Drempels: SDR 5 000 000

LIJST VAN OVERHEIDSDIENSTEN

Alle overheidsdiensten die de Europese Gemeenschappen hebben opgenomen in bijlage 1 bij aanhangsel I van de onder de auspiciën van de Wereldhandelsorganisatie gesloten

Overeenkomst inzake overheidsopdrachten, aangezien dat aanhangsel soms van toepassing kan zijn, inclusief alle daarin vermelde voorwaarden, beperkingen en afwijkingen.

Onverminderd alle rechten en verplichtingen is deze lijst voor het publiek toegankelijk op de website: http://www.wto.org/english/tratop_e/gproc_e/appendices_e.htm#ec

Aanhangsel 2

Diensten

Afdeling 1: door de overeenkomstsluitende CARIFORUM-staten aangegane verbintenissen

Alle diensten die worden aanbesteed door de overheidsdiensten die onder de overeenkomst vallen en die in aanhangsel 1 zijn opgenomen, overeenkomstig de in titel IV, hoofdstuk 3, genoemde voorwaarden, beperkingen en afwijkingen, en rekening houdend met de Algemene opmerkingen en afwijkingen in aanhangsel 4.

Afdeling 2: door de EG aangegane verbintenissen

Alle diensten die de Europese Gemeenschappen hebben opgenomen in bijlage 4 bij aanhangsel I van de onder de auspiciën van de Wereldhandelsorganisatie gesloten Overeenkomst inzake overheidsopdrachten, aangezien dat aanhangsel soms van toepassing kan zijn, inclusief alle daarin vermelde voorwaarden, beperkingen en afwijkingen. Onverminderd alle rechten en verplichtingen is deze lijst voor het publiek beschikbaar op de website: http://www.wto.org/english/tratop_e/gproc_e/appendices_e.htm#ec

Aanhangsel 3

Diensten in verband met de bouwnijverheid

DEFINITIE:

Voor de toepassing van het hoofdstuk inzake overheidsopdrachten wordt onder een opdracht voor diensten of werken in verband met de bouwnijverheid een opdracht verstaan waarmee met om het even welke middelen de verwezenlijking wordt nagestreefd van civieltechnische werken of bouwwerken, in de zin van afdeling 51 van de Central Product Classification. Het hoofdstuk inzake overheidsopdrachten is van toepassing op de aanbesteding van diensten in verband met de bouwnijverheid die zijn opgenomen in afdeling 51 van de Central Product Classification.

Aanhangsel 4

Algemene opmerkingen bij en afwijkingen van de bepalingen van titel IV, hoofdstuk 3 Overeenkomstsluitende CARIFORUM-staten

1. Behoudens punt 6 zijn de bepalingen van titel IV, hoofdstuk 3, van toepassing op de in de lijst in aanhangsel 1 opgenomen overheidsdiensten; zij zijn niet van toepassing op andere overheidsinstanties die eventueel tot de portefeuille van de in de lijst opgenomen overheidsdiensten behoren.

2. De bepalingen van titel IV, hoofdstuk 3, zijn niet van toepassing op aanbestedingen door de overheidsdiensten die onder de overeenkomst vallen en die in aanhangsel 1 zijn opgenomen, die verband houden met activiteiten op het gebied van energie en de postsector.
3. De overeenkomstsluitende CARIFORUM-staten behouden zich het recht voor om deel te nemen aan procedures voor de gunning van overheidsopdrachten of om te voorzien in dergelijke opdrachten in het kader van beschermde projecten of programma's, met inbegrip van programma's voor beschermde arbeid voor gehandicapten of gevangenen, en tewerkstellingsprogramma's en -projecten voor werklozen, onder meer in de hulpverlening.
4. In afwijking van artikel 171, lid 2, onder f), mag de totale waarde van de opdrachten die voor de aanvullende diensten worden geplaatst niet meer bedragen dan honderd procent van het bedrag van de oorspronkelijke opdracht.
5. Het voornaamste publicatiemiddel voor bijlage VII, delen 1, 2 en 3, zal de regionale CARIFORUM-onlinefaciliteit zijn, ingesteld overeenkomstig de bepalingen van artikel 182, lid 2, en in overeenstemming met de bepalingen van artikel 180, lid 4.
6. De CARIFORUM-staten zijn niet verplicht gerechtelijke uitspraken officieel te publiceren.

7. Wat de Dominicaanse Republiek betreft, zijn de bepalingen van titel IV, hoofdstuk 3, van toepassing op de in de lijst in aanhangsel 1 opgenomen overheidsdiensten, met inbegrip van gobernaciones en andere overheidsinstanties die tot de portefeuille van dergelijke overheidsdiensten behoren, behalve in onderstaande omstandigheden en onder onderstaande voorwaarden:
- a) Secretaría de Estado de Interior y Policía: dit hoofdstuk is niet van toepassing op:
 - a) aanbestedingen door de Dirección General de Migración; of b) aanbestedingen door de Policía Nacional voor: i) goederen geclassificeerd onder groep 447 (wapens en munitie en delen daarvan) van de Central Product Classification 1.0 van de Verenigde Naties (CPC, versie 1.0), of ii) gevechts-, aanvals- en tactische voertuigen.
 - b) Policía Nacional in het Secretaría de Estado de Interior y Policía en Secretaría de Estado de las Fuerzas Armadas: dit hoofdstuk is niet van toepassing op de aanbesteding van goederen bedoeld bij sectie 2 (voedings- en genotmiddelen; textiel, kleding en lederproducten) van de CPC.
 - c) Secretaría de Estado de las Fuerzas Armadas: dit hoofdstuk is niet van toepassing op: a) aanbestedingen door het Departamento Nacional de Investigación, en het Instituto de Altos Estudios para la Defensa y Seguridad Nacional; of b) aanbestedingen voor: i) goederen geclassificeerd onder groep 447 (wapens en munitie en delen daarvan) van de CPC; ii) vliegtuigen, bouwelementen voor vliegtuigcasco's, vliegtuigonderdelen, -delen en -toebehoren; iii) apparatuur voor het landen en de grondafhandeling; iv) dokken; v) schepen en scheepsonderdelen, -delen en -toebehoren; vi) uitrusting van zeeschepen; of vii) gevechts-, aanvals- en tactische voertuigen.

- d) Secretaría de Estado de Relaciones Exteriores: dit hoofdstuk is niet van toepassing op aanbestedingen door het Dirección General de Pasaportes voor de productie van paspoorten.
- e) Secretaría de Estado de Agricultura: dit hoofdstuk is niet van toepassing op aanbestedingen ter bevordering van steunprogramma's voor de landbouw.
- f) Secretaría de Estado de Hacienda: dit hoofdstuk is niet van toepassing op aanbestedingen door de Tesorería Nacional voor de uitgifte van belastingzegels of postzegels of de productie van cheques en schatkistpapier.
- g) Secretaría de Estado de Educación: dit hoofdstuk is niet van toepassing op aanbestedingen ter bevordering van voedselprogramma's in scholen (Desayuno Escolar) of van programma's ter bevordering van onderwijs voor iedereen, het welzijn van studenten, of de toegankelijkheid van het onderwijs, onder meer aan de grens met Haïti (Zona Fronteriza) en in andere plattelands- of verarmde gebieden.
- h) Secretariado Técnico de la Presidencia: dit hoofdstuk is niet van toepassing op aanbestedingen door de Comisión Nacional de Asuntos Nucleares.
- i) Instituto Dominicano de las Telecomunicaciones (INDOTEL): dit hoofdstuk is niet van toepassing op aanbestedingen van goederen en diensten voor de tenuitvoerlegging van speciale projecten door het Fondo de Desarrollo de las Telecomunicaciones met het oog op de tenuitvoerlegging van de Política Social sobre Servicio Universal van de Dominicaanse Republiek krachtens Ley General de Telecomunicaciones nr. 153-98 en het Reglamento del Fondo de Desarrollo de las Telecomunicaciones.

- j) Banco Central de la República Dominicana: dit hoofdstuk is niet van toepassing op de uitgifte van papiergeld en muntstukken.

EG

1. Aanbestedingen door onder aanhangsel 1 vallende aanbestedende diensten in verband met activiteiten op de gebieden drinkwater, energie, transport en de postsector vallen niet onder titel IV, hoofdstuk 3.
2. De lidstaten van de Europese Unie behouden zich eventueel het recht voor om deel te nemen aan procedures voor de gunning van overheidsopdrachten voor beschermde werkplaatsen of om te voorzien in dergelijke opdrachten in het kader van programma's voor beschermde arbeid waar het merendeel van de betrokken werknemers gehandicapt is en, door de aard of de ernst van zijn of haar handicap, in normale omstandigheden geen beroep kan uitoefenen.

PUBLICATIEMIDDELEN

Deel 1: Publicatie van wetten, regelgeving, algemene gerechtelijke uitspraken en
administratieve beschikkingen, en procedures

Voor de overeenkomstsluitende CARIFORUM-staten

Antigua en Barbuda	Website: www.ab.gov.ag
Barbados	The Government Printing Department, Bay Street, St. Michael
De Bahama's	1. Government Printing 2. Official Gazette of The Bahamas 3. Website: http://laws.bahamas.gov.bs/
Belize	Website: www.belize-law.org
Dominica	Government Printer, High Street, Roseau
De Dominicaanse Republiek	Website: www.hacienda.gov.do
Grenada	The Kingdom of Grenada Gazette
Guyana	1. Office of the Clerk of the National Assembly, Georgetown 2. Website: www.nptaguyana.org
Haïti	1. Moniteur (Staatsblad van de Republiek Haïti) 2. Website: www.info.cnmp.gouv.ht
Jamaica	Websites: www.ocg.gov.jm and www.mof.gov.jm
Saint Christopher en Nevis	Saint Christopher and Nevis Gazette
Saint Lucia	Website: www.slugovprintery.com
Saint Vincent en de Grenadines	Website: www.gov.vc
Suriname	Staatsblad van de Republiek Suriname
Trinidad en Tobago	Trinidad and Tobago Gazette

Voor de EG

België	Wetten, koninklijke besluiten, ministeriële besluiten, ministeriële omzendbrieven - het Belgisch Staatsblad Jurisprudentie – Pasicrisie
Bulgarije	Wet- en regelgeving – Държавен вестник (Staatsblad) Gerechtelijke beslissingen - www.sac.government.bg Algemene administratieve beschikkingen en procedures - www.aop.bg and www.cpc.bg
Tsjechië	Wet- en regelgeving – Verzameling van wetten van de Tsjechische Republiek Uitspraken van het Bureau voor de bescherming van concurrentie – Verzameling van de uitspraken van het Bureau voor de bescherming van concurrentie
Denemarken	Wet- en regelgeving – Lovtidende Gerechtelijke beslissingen - Ugeskrift for Retsvaesen Administratieve beschikkingen en procedures – Ministerialtidende Besluiten van de Kamer van Beroep voor overheidsopdrachten – Konkurrencerådets Dokumentation
Duitsland	Wet- en regelgeving – Bundesanzeiger Uitgever: der Bundesminister der Justiz; Verlag: Bundesanzeiger, Postfach 108006, 5000 Köln Gerechtelijke beslissingen: Entscheidungssammlungen des: Bundesverfassungsgerichts; Bundesgerichtshofs; Bundesverwaltungsgerichts; Bundesfinanzhofs sowie der Oberlandesgerichte
Estland	Wet- en regelgeving en algemene administratieve beschikkingen: Riigi Teataja Gerechtelijke beslissingen van het Hooggerechtshof van Estland: Riigi Teataja (part 3)
Griekenland	Government Gazette of Greece - Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας
Spanje	Wetgeving - Boletín Oficial del Estado Gerechtelijke uitspraken - geen officiële publicatie

Frankrijk	Wetgeving - Journal Officiel de la République française Jurisprudentie - Recueil des arrêts du Conseil d'Etat Revue des marchés publics
Ierland	Wet- en regelgeving - Iris Oifigiuil (Official Gazette of the Irish Government)
Italië	Wetgeving - Gazzetta Ufficiale Jurisprudentie - geen officiële publicatie
Cyprus	Wetgeving – Staatsblad van de Republiek (Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας) Gerechtelijke beslissingen: Beslissingen van het Hooggerechtshof – Drukkerij (Αποφάσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου 1999 – Τυπογραφείο της Δημοκρατίας)
Luxemburg	Wetgeving – Memorial Jurisprudentie – Pasirisie
Hongarije	Wetgeving - Magyar Közlöny (Staatsblad van de Republiek Hongarije) Jurisprudentie - Közbeszerzési Értesítő - a Közbeszerzések Tanácsa Hivatalos Lapja (Bulletin voor overheidsopdrachten – Publicatieblad van de Raad voor Overheidsopdrachten)
Letland	Wetgeving - Latvijas vēstnesis (Staatsblad)
Litouwen	Wet- en regelgeving en administratieve bepalingen - Staatsblad ("Valstybės Žinios") van de Republiek Litouwen Gerechtelijke beslissingen, jurisprudentie – Bulletin van het Hooggerechtshof van Litouwen "Teismų praktika"; Bulletin van het Administratieve Hooggerechtshof van Litouwen "Administracinių teismų praktika"
Malta	Wetgeving – Government Gazette
Nederland	Wetgeving - Nederlandse Staatscourant en/of Staatsblad Jurisprudentie - geen officiële publicatie

Oostenrijk	Österreichisches Bundesgesetzblatt Amtsblatt zur Wiener Zeitung Sammlung von Entscheidungen des Verfassungsgerichtshofes Sammlung der Entscheidungen des Verwaltungsgerichtshofes – administrativrechtlicher und finanzrechtlicher Teil Amtliche Sammlung der Entscheidungen des OGH in Zivilsachen
Polen	Wetgeving Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Staatsblad – Republiek Polen) Gerechtelijke beslissingen, jurisprudentie "Zamówienia publiczne w orzecznictwie. Wybrane orzeczenia zespołu arbitrów i Sądu Okręgowego w Warszawie" (Selectie van uitspraken van arbitragepanels en Regionale Rechtbank in Warschau)
Portugal	Wetgeving - Diário da República Portuguesa 1a Série A e 2a série Justitiële publicaties: Boletim do Ministério da Justiça Colectânea de Acordos do SupremoTribunal Administrativo Colectânea de Jurisprudencia Das Relações
Roemenië	Wet- en regelgeving – Monitorul Oficial al României (Staatsblad van Roemenië) Gerechtelijke beslissingen, algemene administratieve beschikkingen en procedures – www.anrmap.ro
Slovenië	Wetgeving – Staatsblad van de Republiek Slovenië Gerechtelijke beslissingen - geen officiële publicatie
Slowakije	Wetgeving - Zbierka zákonov (verzameling van wetten) Gerechtelijke beslissingen - geen officiële publicatie
Finland	Suomen Säädoskokoelma - Finlands Författningssamling (Fins Staatsblad)
Zweden	Svensk Författningssamling (Zweeds Staatsblad)
Verenigd Koninkrijk	Wetgeving - HM Stationery Office Jurisprudentie - Law Reports Overheidsinstanties - HM Stationery Office

Deel 2: Publicatiemiddelen voor aanbestedingen

Voor de overeenkomstsluitende CARIFORUM-staten

Antigua en Barbuda	1. Daily Observer newspaper
Barbados	2. Website: www.ab.gov.ag
De Bahama's	1. The Barbados Advocate, Fontabelle, St. Michael
	2. Daily Nation: www.nationnews.com
	1. Freeport News
	2. The Bahama Journal: www.jonesbahamas.com
	3. The Tribune
	4. The Nassau Guardian: www.thenassauguardian.com
	5. The Punch
Belize	1. Belize Government Gazette: www.printbelize.com
	2. The Guardian Newspaper
	3. The Reporter
Dominica	1. The Commonwealth of Dominica Gazette
	2. The Chronicle
	3. The Sun
De Dominicaanse Republiek	Website: www.hacienda.gov.do
Grenada	1. Grenadian Voice: www.grenadianvoice.com
	2. Grenada Today: www.belgrafix.com
	3. Grenadian Informer
	4. Spiceisle Review: www.spiceisle.com
	5. Grenadian Advocate
Guyana	1. Guyana Chronicle
	2. Stabroeck News: www.stabroecknews.com
	3. Kaicteur News
Haïti	1. Nouvelliste
	2. Le Matin
	3. Website: info.cnmp.gouv.ht

Jamaica	1. The Gleaner: www.jamaica-gleaner.com 2. The Jamaica Observer 3. Website: www.jamaica_observer.com
Saint Christopher en Nevis	1. Observer 2. Sun St. Christopher and Nevis
Saint Lucia	1. The Voice of Saint Lucia 2. St. Lucia Star: www.stluciarstar.com 3. The Mirror: www.stluciamirroronline.com 4. Saint Lucia Gazette: www.slugovprintery.com
Saint Vincent en de Grenadines	1. The Vincentian: www.thevincentian.com 2. The News 3. The Searchlight: www.searchlight.vc 4. Saint Vincent and the Grenadines Gazette
Suriname	1. De Ware Tijd 2. Dagblad Suriname 3. Times 4. De West
Trinidad en Tobago	1. Trinidad Newsday 2. Trinidad Express 3. Website: www.finance.gov.tt 4. Trinidad and Tobago Gazette

Voor de EG

België	Publicatieblad van de Europese Unie Bulletin der aanbestedingen Andere publicaties in de gespecialiseerde pers
Bulgarije	Publicatieblad van de Europese Unie Държавен вестник (State Gazette) http://dv.parliament.bg Register overheidsopdrachten (www.aop.bg)
Tsjechië	Publicatieblad van de Europese Unie
Denemarken	Publicatieblad van de Europese Unie
Duitsland	Publicatieblad van de Europese Unie
Estland	Publicatieblad van de Europese Unie
Griekenland	Publicatieblad van de Europese Unie Publicatie in de dagbladen en in de financiële, regionale en gespecialiseerde pers
Spanje	Publicatieblad van de Europese Unie
Frankrijk	Publicatieblad van de Europese Unie Bulletin officiel des annonces des marchés publics
Ierland	Publicatieblad van de Europese Unie Dagbladen: "Irish Independent", "Irish Times", "Irish Press", "Cork Examiner"
Italië	Publicatieblad van de Europese Unie
Cyprus	Publicatieblad van de Europese Unie Staatsblad Plaatselijke dagbladen
Letland	Publicatieblad van de Europese Unie Latvijas vēstnesis (Staatsblad)
Litouwen	Publicatieblad van de Europese Unie Informatiesupplement "Informaciniai pranešimai" bij het Staatsblad ("Valstybės žinios") van de Republiek Litouwen
Luxemburg	Publicatieblad van de Europese Unie Dagbladen

Hongarije	Publicatieblad van de Europese Unie Közbeszerzési Értesítő - a Közbeszerzések Tanácsa Hivatalos Lapja (Bulletin voor overheidsopdrachten – Publicatieblad van de Raad voor Overheidsopdrachten)
Malta	Publicatieblad van de Europese Unie Staatsblad
Nederland	Publicatieblad van de Europese Unie
Oostenrijk	Publicatieblad van de Europese Unie Amtsblatt zur Wiener Zeitung
Polen	Publicatieblad van de Europese Unie Biuletyn Zamówień Publicznych (Bulletin voor overheidsopdrachten)
Portugal	Publicatieblad van de Europese Unie
Roemenië	Publicatieblad van de Europese Unie Monitorul Oficial al României (Staatsblad van Roemenië) Elektronisch systeem voor openbare aanbestedingen (www.e-licitatie.ro)
Slovenië	Publicatieblad van de Europese Unie Staatsblad van de Republiek Slovenië
Slowakije	Publicatieblad van de Europese Unie Vestník verejného obstarávania (Publicatieblad voor overheidsopdrachten)
Finland	Publicatieblad van de Europese Unie Julkiset hankinnat Suomessa ja ETA-alueella, Virallisen lehden liite (Overheidsopdrachten in Finland en de EER, supplement bij het Finse Staatsblad)
Zweden	Publicatieblad van de Europese Unie
Verenigd Koninkrijk	Publicatieblad van de Europese Unie
Europese Commissie	Publicatieblad van de Europese Unie www.ted.europa.eu

Deel 3: Gunning van opdrachten

Voor de overeenkomstsluitende CARIFORUM-staten

De Bahama's	1. Ministerie van Financiën 2. Website: www.bahamas.gov.bs/finance 3. Staatsblad
Belize	Ministerie van Financiën – Website: www.governmentofbelize.gov.bz
De Dominicaanse Republiek	Website: www.hacienda.gov.do
Grenada	Website: http://finance.gov.gd
Haïti	Website: www.info.cnmp.gouv.ht
Jamaica	1. Website: www.ocg.gov.jm 2. Website: www.ncc.gov.jm
Saint Christopher en Nevis	Website: www.gov.kn
Saint Lucia	Ministerie van Financiën – Website: www.stlucia.gov.lc
Saint Vincent en de Grenadines	Ministerie van Financiën – Website: www.gov.vc
Trinidad en Tobago	1. Ministerie van Financiën – Website: www.finance.gov.tt 2. Staatsblad van Trinidad en Tobago

Voor de EG

Informatie over de gunning van opdrachten wordt in het Publicatieblad van de Europese Unie bekendgemaakt.